

Fenniaturva vakuutusehdot

Voimassa 1.5.2019 alkaen

SISÄLLYS	
VAHINKOVAKUUTUKSET	
Omaisuuksivakuutukset	
F20 Rakennusten- ja irtaimistojen vakuutusten yhteiset ehtokohdat	1
F21 Laaja kotivakuutus	6
F22 Peruskotivakuutus.....	6
F23 Palovakuutus.....	9
Venevakuutukset	
F40 Venevakuutuksien yhteiset ehtokohdat.....	9
F41 Laaja venevakuutus.....	11
F43 Veneen palo- ja varkausvakuutus.....	12
Eläinvakuutukset	
F50 Hevosen tapaturmavakuutus.....	13
F51 Hevosen sairausvakuutus	14
F53 Varsavakuutus.....	15
F55 Koiran ja kissan sairausvakuutus.....	16
F56 Koiran ja kissan tapaturmavakuutus.....	17
F57 Seuraeläimen sairausvakuutus.....	18
F58 Fysikaalisen hoidon lisäturva	20
F59 Lisäturva arvonmenetykseen	21
Metsävakuutukset	
F61 Metsävakuutus	21
F62 Metsäpalovakuutus.....	22
Maatalousvakuutukset	
F72 Maatalousvakuutuksien yhteiset ehtokohdat.....	23
F80 Leikkuupuimurivakuutus	28
Konevakuutukset	
F90 Koneiden palo ja varkausvakuutus.....	29
Matkatavaravakuutukset	
F100 Matkatavaravakuutus	30
Vastuuvakuutukset	
F400 Yksityishenkilön vastuuvakuutus.....	32
F410 Pienkiinteistön omistajan vastuuvakuutus	34
F420 Veneilijän vastuuvakuutus	36
F430 Eläimen omistajan vastuuvakuutus	38
F440 Matkustajan vastuuvakuutus	39
Oikeusturvavakuutukset	
F500 Yksityishenkilön oikeusturvavakuutus.....	41
F501 Henkilöllisyysvarkausvakuutus	44
F510 Pienkiinteistön omistajan oikeusturvavakuutus	44
F540 Matkustajan oikeusturvavakuutus	46
F550 Laaja yksityishenkilön oikeusturvavakuutus	48
F560 Laaja pienkiinteistön omistajan vastuuvakuutus	51
F570 Laaja matkustajan oikeusturvavakuutus	53
HENKILÖVAKUUTUKSET	
Henkilövakuutukset	
F200 Aikuisen tapaturmavakuutus	55
F220 Senior tapaturmavakuutus	58
F240 Nuorison tapaturmavakuutus	60
F260 Sairausturva -vakuutus.....	62
F270 Lapsen Sairausturva -vakuutus	65
F290 Leikkausturvavakuutus	67
Matkustajavakuutukset	
F300 Matkustajavakuutus.....	69

VAHINKOVAKUUTUKSET

F20 RAKENNUSTEN- JA IRTAIMISTOJEN VAKUUTUSTEN YHTEISET EHTOKOHDAT

Voimassa 1.5.2019 alkaen

F20.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata Laajan kotivakuutuksen, Peruskotivakuutuksen ja Palovakuutuksen ehtoissa mainittujen vakuutustapah- tumista aiheutuneet, näissä ehtoissa mainitulle vakuutuksen kohteena olevalle omaisuudelle sattuneet suoranaiset esinevahingot sekä näissä ehtoissa mainitut muut kulut.

F20.2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutusnottaja ja muut hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt ja yleisten sopimusehtojen koh- dassa F18.1 mainitut henkilöt.

F20.3 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjassa mainittu kodin ja vapaa-ajan omaisuus seuraavasti:

F20.3.1 Rakennukset

F20.3.1.1 Vakuutus kirjassa mainitut rakennukset sekä niihin liittyen

- jätevesiviemäri-, vesijohto-, öljy-, kaas- ja höyryputkisto, joka sijaitsee kiinteistöllä tai sen rajan ulkopuolella kunnallisen tai muun yleisen putkiston liittymään saakka

- rakennuksen hoitoon kuuluvat polttoaineet ja käsityökalut
- muut kuin päältä ohjattavat ruohonleikkurit, puutarhajärsimet ja lumilingot
- rakennukseen liittyvät, tontilla olevat vakuutuksenottajan omista- mat sähköjohdot ja kWh-mittarit sekä asuin kiinteistön sähköpää- keskukset
- vakuutettujen rakennusten pihapiirin maaperä ja puutarha. Pihapii- rillä tarkoitetaan tontin tai tilan osaa, johon rakennukset on sijoitet- tu ja joka palvelee päivittäistä asumista ja oleskelua. piha-alueella olevat kiinteät tavanomaiset rakenteet ja rakennelmat, kuten esim. aita, lipputanko, pyykin kuivausteline, kylpytynnyri siihen liittyvine järjestelmineen, uima-allas ja enintään 4 m²:n suuruiset kevytra- kenteiset rakennukset, esim. grillikatos, leikkimökki, kasvihuone, koirankoppi tai ulkovaja. Tavanomaiseksi laituriksi katsotaan laiturin perusrakenteineen, joka on enintään 4 000 euron arvoinen. Suu- remmat ja arvokkaammat kohteet on aina vakuutettava erikseen. Tavanomaisia rakenteita eivät ole esim. erityisantennit ja tuuligene- raattorit, vaan niiden vakuuttamisesta on sovittava erikseen.

F20.3.1.2

Rakennus rakenteilla tai peruskorjattavana

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutus kirjassa mainitut rakennukset myös niiden ollessa rakenteilla tai peruskorjattavana. Vakuutettuna on tällöin myös vakuutuspaikassa olevat rakennustyöhön liittyvät rakennustarvik- keet.

Vakuutuksen kohteena rakennus- tai peruskorjausaikana on myös seu- raava omaisuus 2 000 euroon asti:

- vakuutettujen omat vaatteet ja työkalut
- vakuutetun omat, lainaamat tai vuokraamat tilapäiset työmaaraken- nelmat

- vakuutetun omat, lainaamat tai vuokraamat alle 10 m²:n työmaarakennukset
- vakuutetun rakennuksen kunnostus- tai rakennustyötä varten lainaamat, vuokraamat tai omat koneet ja laitteet
- rakennustyötä tekevien talkootyöntekijöiden vaatteet ja työkalut.

F20.3.2 Koti-irtaimisto tai huvilairtaimisto

- vakuutettujen koti-irtaimisto. Koti-irtaimistolla tarkoitetaan kotitalouden päivittäiseen käyttöön tarkoitettuja tavanomaisia esineitä, esimerkiksi huonekaluja, kodin tekstiilejä, vaatteita, taloustavaroita ja kodinkoneita.
- vakuutettujen yksityisessä käytössä olevasta henkilöautosta, moottoripyörästä, moposta ja veneestä irrotetut, tavanomaisesti irrotettavissa olevat osat ja tavanomaiset varusteet, joille aiheutuneita vahinkoja ei korvata muusta vakuutuksesta
- soutuveneet, soutuajollat, kanootit ja kajakit yhteensä enintään 2 000 euroon asti
- enintään 5 hevosvoiman perämoottorit
- ruohonleikkurit (muut kuin päältä ohjattavat), puutarhajyrsimet ja lumilingot

Vakuutuksen piiriin kuuluu myös sellainen vakuutetun yksityishenkilönä vuokraama tai lainaama omaisuus, joka vakuutetun omistamana kuuluisi hänen vakuutettuun koti-irtaimistoonsa ja jolle aiheutuneita vahinkoja ei korvata muusta vakuutuksesta. Tähän ei kuitenkaan lueta vakuutetun oman ansio- tai yritystoiminnan piiriin kuuluvaa omaisuutta.

F20.3.3 Koti- tai huvilairtaimiston euromääräiset rajoitukset

F20.3.3.1

Vakuutuksen kohteena ovat myös vakuutettujen yksityishenkilönä omistamat

- rahat ja arvopaperit 350 euroon saakka
- ja ansiotyössään tarvitsemat työvälineet 2 000 euroon saakka
- arvoesineet 10 000 euroon saakka. Arvoesineillä tarkoitetaan esineitä, joiden arvo säilyy tai nousee iän myötä. Arvoesineitä ovat mm.
  - korut ja jalometallit
  - taide-esineet
  - antiikkiesineet
  - aidot itämaiset matot ja taidetekstiilit.
- kokoelmät 10 000 euroon saakka. Kokoelmalla tarkoitetaan sarjaa esineitä, joiden yhteisarvo on enemmän kuin yksiköarvot yhteensä.
- asuinhuoneiston ulkopuolella sijaitsevilla kerrostalojen verkko- ja ullakkokomeroissa pysyvästi tai tilapäisesti säilytettävät irtaimistot enintään 5 000 euroon saakka
- vuokra- tai osakehuoneiston kiinteät sisustukset 5000 euroon saakka.

F20.3.3.2

Kiinteä sisustus asunto-osakeyhtiössä

F20.3.3.2.1

Kiinteällä sisustuksella tarkoitetaan asunto-osakeyhtiölain 1599/2009 4:n luvun pykälien 2-3 perusteella määräytyviä osakkeenomistajan kunnossapitovastuulla olevia kiinteistön osia ja huoneistossa tehtyjä sisustus- ja parannustöitä. Yhtiöjärjestyksessä mahdollisesti sovitut osakkeenomistajan kunnossapitovastuun laajennukset eivät sisälly vakuutukseen.

F20.3.3.2.2

Kiinteä sisustus korvataan edellyttäen, että kiinteistön oma vakuutus tai asunto-osakeyhtiö tai muu rakennuksen omistaja ei korvaa kyseisten esineiden tai laitteiden vahingoittumista.

F20.3.3.3

Yllämainittujen esineiden sisältyminen irtaimistoon

Yllämainitut esineet sisältyvät irtaimistoon mainittuihin euromääriin saakka ilman erillistä mainintaa vakuutus kirjassa. Euromäärien ylimenevä osuus voidaan vakuuttaa erikseen sopimalla ja tekemällä siitä merkintä vakuutus kirjassa.

Tässä ehtokohdassa mainittujen esineiden vakuutusarvojen on sisällytettävä vakuutusmääräperusteisessa vakuutuksessa irtaimiston vakuutusmäärään.

F20.3.4 Vakuutuksen kohteena eivät ole

- eläimet
- yli 5 hevosvoiman veneenmoottorit
- ansiotyöhön käytettävät atk-tiedostot ja -ohjelmat
- harrastuskäyttöön valmistetut atk-tiedostot ja -ohjelmat, jotka eivät ole olleet sellaisenaan yleisesti kaupan
- konevoimalla kulkevat tai kuljetettavat ajoneuvot ja laitteet
- muu omaisuus kuin kohdissa F20.3.1–F20.3.3 mainittu, ellei

siitä ole erikseen sovittu ja tehty merkintää vakuutus kirjassa.

F20.4 Vakuutuksen voimassaolo

Vakuutus on voimassa vakuutus kirjassa mainitussa paikassa. Lisäksi vakuutus on voimassa sellaisen irtaimiston osalta, joka on vakuutus kirjassa mainitusta paikasta tilapäisesti (alle vuoden) siirretty tai siirrettävänä muualla Pohjoismaissa ja tarkoitus on, että irtaimisto palautuu vakuutus kirjassa mainittuun paikkaan.

F20.5 Omaisuuden ja vahingon määrän arvioiminen

F20.5.1 Omaisuuden, vahingon ja korvauksen määrän arvioimisen perusteena on omaisuuden arvo.

Omaisuuden arvo on sen jälleenhankinta-arvo, ellei muuta ole sovittu ja merkitty vakuutus kirjassa. Omaisuuden arvo on kuitenkin päivänarvo, kun omaisuuden päivänarvo on alle 50 % jälleenhankinta-arvosta.

Jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan uuden samanlaisen tai lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen tarvittavaa rahamäärää.

Päivänarvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään, mitä omaisuus on arvossa menettänyt iän, käytön, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn vuoksi. Päivänarvoa määritettäessä on otettava huomioon myös omaisuuden käyttökelpoisuuden aleneminen paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden, kuten harjoitetun elinkeinotoiminnan lakkaamisen tai muun sellaisen syyn vuoksi.

Enimmäismäärällä tarkoitetaan Fennian korvausvelvollisuuden ylintä rajaa vakuutustapahtumassa. Enimmäismäärä on merkitty vakuutus kirjassa. Vahingon määrä arvioidaan jälleenhankinta-arvon tai päivän mukaisesti.

Paikkakunnan muuttuneita olosuhteita ei kuitenkaan oteta huomioon rakennuksen päivänarvoa määritettäessä, kun se korjataan entiselleen tai tuhoutuneen rakennuksen tilalle rakennetaan uusi rakennus samalle tontille.

F20.5.2 Omaisuuden arvo ja vahingon määrä

Vakuutustapahtuman sattuessa omaisuuden arvo määritetään ja vahingon määrä lasketaan vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaisesti.

F20.5.3 Vahingon määrän arvioinnin peruste

Vahingon määrän arvioinnin perusteena on myös omaisuuden jäännösarvo, jolla tarkoitetaan omaisuuden arvoa välittömästi vakuutustapahtuman jälkeen arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin välittömästi ennen vakuutustapahtumaa.

F20.5.4 Määrättyjen esineryhmien vahingon määrän laskeminen

Korvaus esineestä maksetaan taulukon osoittaman päivänarvoprosentin mukaisena.

Jälleenhankinta-arvon mukaisena korvataan, jos esineen päivänarvoprosentti on liitteessä olevassa taulukossa tummennetulla tekstillä ja esineen tilalle hankitaan kahden vuoden kuluessa vahinkotapahtumasta uusi samanlainen tai lähinnä vastaava esine.

F20.6 Korvauksen laajuus

F20.6.1 Korvauksen ylin raja

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta vakuutuksen kohteelle aiheutunut suoranainen esinevahinko.

Esinevahingossa korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana on vakuutus kirjassa merkitty indeksiehdon mukainen vakuutus määrä. Täysarvovakuutuksessa vakuutus määrä arvioidaan vakuutustapahtuman sattumishetkellä. Arvonalennusta ei korvata.

F20.6.2 Asumisen keskeytyminen

Suoranaisen korvattavan esinevahingon lisäksi vakuutuksesta korvataan Fennian etukäteen hyväksymät kohtuulliset ja välttämättömät lisäkulut, jotka vakuutetulle aiheutuvat sen vuoksi, että vakainaista asuntoa ei voida kokonaan tai osaksi käyttää rakennukseen tai vakuutettuun irtaimistoon kohdistuneen esinevakuutuksesta korvattavissa olevan vahingon vuoksi.

Asumisen keskeytymiskuluja ei kuitenkaan korvata, jos kyseessä on valmistus-, aine-, suunnittelu-, rakennus- tai perustusvirheitä korvaava esinevakuutus.

Asumisen keskeytymiskulut korvataan vain, jos vakinaisen asunnon käyttäminen ei ole mahdollista ilman kohtuutonta haittaa asumiselle. Korvat-

20.5.4 Määrättyjen esineryhmien vahingon määrän laskeminen

Määrättyjen esineryhmien vahingon määrän laskeminen 20.5.4																		
Esineryhmä	Esineen ikä (v)																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	Päivänarvoprosentti																	
Kodinkoneet	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Atk-laitteet ja matkapuhelimet	100	70	40	10														
Muut elektroniset ja optiset laitteet	100	85	70	55	40	25	20											
Polkupyörät, työkalut ja -koneet	100	100	80	60	40	20												
Silmä- ja aurinkolasit	100	70	40	10	0													
Vaatteet, jalkineet, asusteet	100	70	40	20														
Turkikset	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Käyttöastiat, taloustavarat	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Matkalaukut, salkut, käsilaukut	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Ääni- ja kuvatallenteet, kirjat	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	5							
Kodin tekstiilit, kuten liinavaatteet, verhot, matot, tyynyt ja peitot	100	80	60	40	20													
Huonekalut ja valaisimet	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30	25	20	15
Urheilu- ja harrastusvälineet, lastenvaunut ja -ratat	100	70	60	40	20													
Kalastusvälineet	100	100	84	76	68	60	52	44	36	30	20							
Perämoottorit	100	100	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30	20			
Soutuveneet, soutujollat, kanootit	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30	25	20	

Esineen iällä tarkoitetaan käyttöönottovuoden ja vahingon sattumisvuoden kalenterivuosien erotusta.

Päivänarvoprosentti kertoo, kuinka monta prosenttia esineen tai esineryhmän päivänarvo on uuden samanlaisen tai lähinnä vastaavan esineen jälleenhankinta-arvosta. Esineen arvo ei putoa taulukossa mainittua pienintä prosenttimäärää pienemmäksi, vaikka esine ikääntyy yli taulukossa mainittujen vuosien.

Korvaus esineestä maksetaan taulukon osoittaman päivänarvoprosentin mukaisena. Korvaus voidaan maksaa jälleenhankinta-arvon mukaisena, jos esineen päivänarvoprosentti on taulukon tummennetulla alueella ja esineen tilalle hankitaan kahden vuoden kuluessa vahinkotapahtumasta uusi samanlainen tai lähinnä vastaava esine. (ks. myös ehtokohdat F20.5 – F20.10).

tavia lisäkuluja ovat ylimääräiset asunnon ja varastoinnin vuokrauskulut sekä irtaimiston siirtoon liittyvät kuljetuskulut.

Korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon todelliset kulut, joista vähennetään säästyneet asumiskulut.

Asumisen keskeytymisestä aiheutuvia lisäkustannuksia korvataan enintään 3 500 euroon asti kuukausittain. Korvaus maksetaan enintään 12 kuukauden ajalta. Asumisen keskeytymisestä aiheutuvien lisäkulujen omavastuu 6 kuukauden jälkeen on 20 prosenttia. Lisäkulut korvataan, vaikka vakuutusmäärä siten ylittäisiinkin.

F20.6.3 Suoranaisen korvattavan esinevahingon lisäksi korvattavat kulut

F20.6.3.1 Vahingon rajoittamis- tai torjumiskulut

Kohtuulliset kulut, jotka vakuutusnottajalle aiheutuvat sattuneen tai välittömästi uhkaavan vahingon rajoittamisesta tai torjumisesta. Nämä kulut korvataan, vaikka vakuutusmäärä siten ylittäisiinkin.

F20.6.3.2 Viranomaisten määräyksistä aiheutuneet lisäkulut

Viranomaisten rakennusta koskevista pakottavista määräyksistä aiheutuvat kohtuulliset lisäkulut, kuitenkin enintään 10 % rakennusvahingon määrästä. Kokonaiskorvauksen ylärajana on vakuutuskirjaan merkitty tai indeksiehdon mukaan tarkistettu rakennuksen vakuutusmäärä.

F20.7 Korvauksen määrän laskeminen ja maksaminen

F20.7.1 Omavastuut

F20.7.1.1 Vakuutusnottajalla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

F20.7.1.2 Vakuutusnottajalla ei ole varkausvahingossa omavastuuta, jos rakennukseen on murtauduttu varmuuslukolla lukittuna olleen oven kautta tai vakuutusyhtiöiden hyväksymä murtohälytyslaite on toiminut vahinkohetkellä.

F20.7.2 Lisäomavastuut ja käyttöikä perustuvat omavastuut

F20.7.2.1 Vahingon määrästä vähennetään 160 euron suuruinen lisäomavastuu, jos vakuutuskohteessa, jolla on vakuutusmaksussa varmuuslukko-, murtohälytin tai hälytysjärjestelmäalennus, ei vahingon sattuessa ole ollut alennukseen oikeuttava suojaus toiminnassa tai sitä ei ole.

Tulvavahingoissa peritään nelinkertainen omavastuu.

F20.7.2.2 Talotekniikan rikkoutumisvahingoissa:

Alla mainittujen LVISA-laitteiden ja -järjestelmien korjaus- tai jälleenhankintakuluista, vian etsimisestä ja korjaamisesta aiheutuneista lattia-, katto- ja seinärakenteiden avaamis- ja sulkemiskuluista sekä maan kaivu- ja täyttökustannuksista tehdään omavastuuna seuraavat vuotuiset vähennykset käyttöönottovuotta seuranneiden kolmen kalenterivuoden jälkeen:

- putkistojen, polttoaine- ja jätevesisäiliöiden ja sähköjohtojen sekä -kaapeleiden osalta 3 %
- kaikkien muiden LVISA-laitteiden ja -järjestelmien osalta 6 %.

Ikävähennys lasketaan kertomalla prosenttiluku käyttöönottovuotta seuranneiden kolmen täyden kalenterivuoden jälkeen alkaneiden vuosien lukumäärällä.

Omavastuvähennys on vähintään vakuutuskirjaan merkityn omavastuun suuruinen.

F20.7.2.3 Vuotovahingoissa:

Rakennuksen LVI-järjestelmän vuodosta rakennusvakuutuksen kohteelle aiheutuneen vahingon määrästä vähennetään omavastuu seuraavasti:

- jos vuotaneen putkiston, säiliön tai laitteen ikä on 21 -35 vuotta, niin omavastuu vahingon määrästä on 10 %
- jos vuotaneen putkiston, säiliön tai laitteen ikä on 36 - 50 vuotta, niin omavastuu vahingon määrästä on 15 %
- jos vuotaneen putkiston, säiliön tai laitteen ikä on yli 50 vuotta, niin omavastuu vahingon määrästä on 20 %

Ikä on vahingon sattumisvuoden ja käyttöönottoavuoden välinen erotus. Käyttöönottoavuodella tarkoitetaan aikaa käyttöönottoajankohdasta saman kalenterivuoden loppuun. Käyttöönottoajankohdaksi katsotaan se hetki, jolloin rakennuslupaviranomainen on hyväksynyt rakennuksen otettavaksi käyttöön.

Omapastuvähennys on vähintään vakuutuskirjaan merkityn omavastuun suuruinen.

F20.7.3 Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus

Vahingon määrä jälleenhankinta-arvon mukaan saadaan, kun omaisuuden jälleenhankinta-arvosta vähennetään jäännösarvo.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata kohtuullisin kustannuksin, vahingon määrä on korjauskulut.

Korvauksen määrä jälleenhankinta-arvon mukaan on vahingon määrä vähennettynä omavastuulla. Jos jälleenhankintun tai korjatun omaisuuden arvo on vahingoittuneen omaisuuden jälleenhankinta-arvoa suurempi, ei ylimenevää osaa oteta huomioon korvausta laskettaessa (ks. kohta F20.5.1).

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus edellyttää, että vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vahinkotapahtumasta joko korjataan tai että samalle tontille tai tilalle rakennetaan, taikka irtaimen omaisuuden sijalle hankitaan uutta saman laatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta. Jos rakentaminen viivästyy viranomaisen toimenpiteen vuoksi, viivästysaika lisätään edellä mainittuun aikaan.

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus maksetaan kahdessa erässä. Ensin maksetaan päivänarvon mukainen korvaus, jota laskettaessa käytetään vakuutusarvona omaisuuden päivänarvoa. Lisäkorvaus, joka on jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotus, maksetaan, kun Fennia on saanut selvityksen edellä mainituista jälleenhankintatoimista.

Korvaukseen lisätään jäännösarvon alentuminen, jos vahingon jälkeen jäljelle jääneitä rakennusosia ei voida käyttää hyväksi rakennuksen saatamiseksi entiseen kuntoonsa rakennuslain tai tielain säännösten perusteella, voimassa olevan rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen vuoksi. Arvon alentuminen lasketaan siten, että kohdan F20.5.3 mukaisesta jäännösarvosta vähennetään se hinta, joka jäljelle jääneistä rakennusosista voidaan saada, kun ne myydään pois siirrettäviksi.

Vakuutusnottajan on esitettävä selvitys siitä, että rakennuskielto tai rakentamisrajoitus on voimassa, ja jos Fennia niin pyytää, haettava poikkeusta niistä rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoon sekä jollei lupaa myönnetä, haettava muutosta päätökseen. Vakuutusnottajan on Fennian pyynnöstä valtuutettava Fennia edustamaan häntä poikkeuksen hakemista koskevassa asiassa.

F20.7.4 Päivänarvon mukainen korvaus

Vahingon määrä päivänarvon mukaan saadaan laskemalla jälleenhankinta-arvon mukaisesta vahingosta niin suuri osa kuin päivänarvon ja jälleenhankinta-arvon välinen suhde osoittaa.

Korvauksen määrä päivänarvon mukaan on vahingon määrä vähennettynä omavastuulla (ks. kohtaa F20.5.1).

F20.8. Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

F20.8.1

Fennialla on oikeus korvauksen rahana maksamisen asemesta uudelleen rakennuttaa, hankkia tai korjauttaa hävinnyt tai vahingoittunut omaisuus.

F20.8.2

Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutetun on viipymättä luovutettava se Fennialle tai palautettava korvaus sen osalta.

F20.8.3

Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutusnottajan omistukseen. Fennialla on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin ennen vakuustapahtumaa.

F20.8.4

Piha-alue ja puutarhavahinko korvataan niiden kunnostuskulujen perusteella. Pensaiden ja puiden osalta korvataan uusien taimien hankintakulut. Taimien hankintakulut korvataan sikäli kuin niitä on normaalisti kaupan Suomessa.

F20.8.5

Jos vakuustapahtuma on kohdistunut omaisuuteen, johon voidaan vahvistaa kiinteistö- tai yritysliikennitys, niin korvausta maksettaessa noudetaan maakaaren, yritysliikennityslain ja vakuutusoppimislain määräyksiä.

F20.8.6

Vahingon vuoksi voidaan vakuutusmäärää vähentää korvauksen määrällä. Fennian velvollisuus on korvauspäätöksen yhteydessä ilmoittaa vakuutusnottajalle vakuutusmäärän vähentämisestä vahingon vuoksi.

F20.8.7 Arvonlisävero

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään veron tai ei ole velvollinen maksamaan veroa omaisuuden ostosta, korjauksesta, muusta hankinnasta tai palvelusta, vakuutuksesta maksetaan korvaus veron osuudella vähennettynä.

Omaisuuden arvonlisäverovelvollisen omistajan tai haltijan on oltava korjaustyön, jälleen hankittavan omaisuuden ja ostamansa palvelun tilaajana ja merkitty laskun maksajaksi.

F20.9 Indeksiehdot

F20.9.1 Indeksiehto

Vakuutusmäärät ja -maksut on sidottu indeksiin siten, että rakennuksiin sovelletaan rakennuskustannusindeksiä ja irtaimistoon elinkustannusindeksiä ellei vakuutuskirjassa toisin mainita.

Indeksiin sitomisella tarkoitetaan vakuutuskauden alusta vakuutusmäärän ja -maksun tarkistamista indeksiin pistelukujen välisellä suhteella. Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä. Vuosittain indeksipistelukuna käytetään tarkistushetkeä vähintään neljä kuukautta aiempaa maaliskuun indeksilukua, jota verrataan vuotta aiempaan vastaavaan indeksilukuun. Siten, jos vakuutuskauden alku on tammi-kesäkuussa, verrataan indeksitarkistuksessa edellisen vuoden ja sitä edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja. Jos taas vakuutuskauden alku on heinä-joulukuussa, verrataan indeksitarkistuksessa saman vuoden maaliskuun ja edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja.

Vahinkohetkellä vakuutuskirjassa merkittyä vakuutusmäärää tarkistetaan vastaamaan vahinkohetkeä kolme kuukautta aiempaa indeksipistelukua. Indeksitarkistuksen suuruus voi olla kuitenkin enintään 10 %.

F20.9.2 Omavastuun indeksiehto

Omavastuu on sidottu kuluttajahintaindeksiin seuraavia sääntöjä noudattaen:

Perusindeksi on vuoden 1997 maaliskuun kuluttajahintaindeksi ja sitä vastaava perusomavastuu on 126 euroa. Tarkistusindeksi on vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty vakuutuskauden alkamiskuukautta edeltäneen kalenterivuoden lokakuun kuluttajahintaindeksi.

Indeksiin tarkistusajankohta on vakuutuskauden alkamispäivä. Seuraavan vakuutuskauden omavastuu on yhtä monta prosenttia vakuutuskirjaan merkitystä omavastuusta kuin tarkistusindeksi on perusindeksistä.

F20.10 Suojeluohjeet

F20.10.1 Irtaimiston suojeluohje varkauksien varalta

F20.10.1.2

Irtaimiston säilytystilojen ikkunoiden, ovien ja muiden aukkojen on oltava murtautumisen ja varkauden varalta suojaavasti suljetut. Säilytystilojen avaimia ei saa jättää eikä piilottaa säilytystilojen läheisyyteen. Lukko on välittömästi vaihdettava tai sarjoitettava, jos on aihetta epäillä, että avain on asiattoman hallussa.

F20.10.1.3

Mukana olevaa omaisuutta on varkausvahingon välttämiseksi valvottava. Tässä lueteltuja esineitä on valvottava jatkuvasti silloin, kun ne ovat moottoriajoneuvossa, asuntovaunussa, kevytperävaunussa, veneessä tai teltassa:

- rahat, muut maksuvälineet ja arvopaperit
- arvoesineet ja kokoelmat
- optiset ja elektroniset laitteet
- sähkötyökalut
- yhteisarvoltaan 350 euroa ylittävät muu koti-irtaimisto.

Huom.! Peruskotivakuutuksessa tietyt esineet on rajattu korvauspiiriin ulkopuolelle (ks. Peruskotivakuutuksen ehtokohta F22.1.5).

F20.10.1.4

Polkupyörän on oltava lukittuna varkauden varalta.

F20.10.1.5

Pankki-, luotto- tai vastaavaa maksukorttia koskevia pankin tai muun luottolaitoksen kanssa sovittuja kortin käyttöön liittyviä sopimusehtoja on noudatettava kortin luvattoman käytön estämiseksi.

F20.10.1.6

Matkapuhelimessa on oltava turvakoodi, jonka perusteella sen käyttö voidaan estää. Turvakoodi on ilmoitettava Fennialle korvausta haettaessa.

F20.10.2 Palo- ja vuototurvallisuutta koskevat suojeluohjeet

F20.10.2.1 Liesi ja uuni

Käytössä olevaa liettä on valvottava jatkuvasti. Kun liesi on päällä, lieden käyttäjä ei saa mennä lepäämään tai poistua hetkeksikään huoneistosta. Käytön jälkeen on varmistettava, että liesi ei ole enää päällä. Myös uunia on valvottava, kun se on käytössä. On myös huolehdittava ettei koira, kissa tai muu kotieläin vahingossa pääse kytkemään liettä tai uunia päälle.

Jos lieden tai uunin käyttäjän muistitoiminnot ovat alkaneet heikentyä tai jos kotieläimen aiheuttamaa riskiä ei voida poistaa, lieteen tai uuniin on asennettava palovaaraa ennalta ehkäisevä tekninen turvajärjestelmä.

F20.10.2.2 Astianpesukone, pyykinpesukone ja kuivauskoneet

Jos koneen toiminnassa esiintyy häiriöitä, sitä ei saa käyttää ennen kuin vika on korjattu. Koneen käyttöä on valvottava sekä palo- että vuotovaaran vuoksi. Koneita ei saa jättää käyntiin, jos huoneistosta poistutaan. Paineellisen vesijohdon sulkuventtiili on suljettava välittömästi käytön jälkeen.

F20.10.2.3 Puu- ja sähkökiukaat

Vaatteiden ja muun palavan materiaalin kuivattaminen löylyhuoneessa on kielletty. Saunan käyttötarkoitukseen liittymättömän palavan materiaalin jättäminen löylyhuoneeseen tai säilyttäminen siellä on kielletty. Jos sähkökiukaaseen kytketään virta ulkopuolisesta ohjauskeskuksesta tai kauko-ohjauksella, on ennen kytkentää varmistettava, ettei kukaan ole kytkijän tietämättä jättänyt saunaan palovaaran aiheuttavaa materiaalia.

Sähkökiukaan virran kytkettyminen pois päältä on varmistettava viimeistään kaksi tuntia käytön jälkeen (tämä ei koske ns. aina valmista kiuasta). Onnettomuuksissa, joissa tulipalo on saanut alkunsa sähkökiukaasta, yleisin syy on, että sähkökiukaan aikakellon rikkoutumista ei ole huomattu. Jos vastus on rikkoutunut, sähkökiukaasta ei saa käyttää ennen kuin vastus on vaihdettu.

F20.10.2.4 Jääkaapit, pakastimet ja jääkaappipakastimet

Viallisesti toimivaa laitetta ei saa käyttää ennen kuin se on korjattu. Esim. kompressorin releeseen tullut vika lisää selvästi palovaaraa. Laitetta ei saa sijoittaa paikkaan, jonka lämpötila laskee alle 0 °asteen, sillä kylmässä ilmassa kompressorit rasittuu normaalia enemmän ja aiheuttaa palovaaran. Kylmälaitteen kompressorit ja jäähdytysjärjestelmä on imuroitava pölystä kerran vuodessa. Samalla on myös varmistettava, että laitteen takana oleva sulavesiletku johtaa haihdutuskaualoon.

F20.10.2.5 Varastotilat

Maanpinnan alapuoleisissa varastotiloissa säilytettävä kosteus- ja kastumisvahingoille altis irtain omaisuus on sijoitettava vähintään 10 cm:n korkeudelle lattian pinnasta.

F20.10.2.6 Valaisimet

Lastenhuoneeseen tai makuuhuoneeseen ei pidä sijoittaa nipistimellä tai puristimella kiinnitettäviä valaisimia, joiden lamppu voi kuumentua polttavaksi. Jos kuitenkin niin tehdään, on varmistettava ettei lamppu pääse irtomaahan ja putoamaan tai kaatumaan syttyvien materiaalien päälle tönäisyyn, tärinän, kiinnitysmekanismin löystymisen tai muun syyn vuoksi. Halogeenilamput kuumenevat erittäin paljon, joten halogeenilampulla varustettujen valaisinten sijoittelussa on noudatettava tarkoin valmistajan edellyttämiä suojaetäisyyksiä syttyviin materiaaleihin.

Valaisimeen ei saa asentaa valmistajan ilmoittaman maksimithehon ylittävää lampua. Loistevalaisimen välkkyvä tai palanut lamppu aiheuttaa palovaaran, joten se on vaihdettava välittömästi ehjään.

F20.10.2.7 Sähköpatteri ja -lämmitin sekä rakennuslämmitin

Kiinteästi asennettua tai siirrettävää sähköpatteria ja -lämmitintä sekä rakennuslämmitintä ei saa peittää eikä sen yläpuolella saa kuivattaa mitään syttyvää materiaalia. Syttyvän materiaalin putoaminen laitteen päälle on estettävä.

Siirrettävän laitteen sijoittamisessa on noudatettava valmistajan edellyttämät suojaetäisyyksiä syttyviin rakenteisiin ja materiaaleihin kuten seinisiin, huonekaluihin, verhoihin, rakennusmateriaaleihin ja -tarvikkeisiin. Laitteet on sijoitettava siten, etteivät ne ole alttiina töytäisille, jolloin laite voi kaatua tai siirtyä liian lähelle tai kosketuksiin syttyvän materiaalin kanssa.

F20.10.2.8 Kynttilätuotteet

Kynttilätuotteella tarkoitetaan tavallisia kynttilöitä, lämpö- ja geelikynttilöitä, ulkotulia ja -roihuja, hauta-, puutarha- ja öljykynttilöitä ja -lamppeja, poltettavia hyttyskarkotteita, kuluttajille myytäviä kynttilägeelejä ja -masoja sekä kynttilälyhtyjä.

Kynttilätuotetta saa käyttää vain sen käyttöohjeen mukaiseen tarkoitukseen ja käyttöohjeen mukaisesti. Käyttöohjeessa kerrotaan, onko tuote tarkoitettu sisä- vai ulkokäyttöön. Esimerkiksi ulkotuli ja -roihu, hauta-, öljy- ja puutarhakynttilät on suunniteltu ulkokäyttöön eikä niitä saa käyttää parvekkeella, palavarakenteisen ulkoterassein päällä tai sen yläpuolella. Sama koskee monia kynttilälyhtyjä, sillä tietyissä olosuhteissa ne voivat kuumentuessaan pudota tai rikkoutua. Kynttilätuotteiden sijoittelussa on noudatettava valmistajan vaatimia suojaetäisyyksiä syttyviin materiaaleihin.

Kun kynttilätuotetta poltetaan rakennuksen sisätiloissa, kuistilla, veranalla tai lasitetulla tai lasittamattomalla parvekkeella, sitä on valvottava jatkuvasti. Kun näistä tiloista poistutaan rakennuksen ulkopuolelle tai mennään nukkumaan tai lepäämään, kynttilätuote pitää sammuttaa. Ulkokäytössä polttamista on valvottava ja kynttilätuote on sammutettava poistuttaessa kiinteistöltä tai mentäessä nukkumaan.

F20.10.2.9 Avotuli, tulisija, ulkogrilli ja tuhka

Ilmatieteen laitoksen ilmoittaman metsä- ja ruohikkopalovaroituksen aikana avotulen teko rakennuksen pihapiirissä on tämän suojeluohjeen perusteella kiellettyä. Paloviranomaisen antamaa kieltoa avotulen teosta on myös noudatettava. Avotulella tarkoitetaan tulta, joka voi levitä ympäristöön ja rakennuksiin. Avotulta ovat esim. nuotion, risujen, lehtien ja puutarhajätteiden poltto, juhannuskokko sekä metsän ja nurmikon kulutus. Metsän ja nurmikon kulutuksesta on pelastuslain mukaan tehtävä etukäteen ilmoitus hätäkeskukselle ja noudatettava viranomaisen antamia määräyksiä ja ohjeita. Kun avotulta saa polttaa, sitä on valvottava jatkuvasti ja se on sammutettava niin, että kyteminen on varmasti loppunut.

Tulisijan ja ulkogrillin käyttöä on valvottava. Jos niissä oleva lämmin tuhka tai hiilet halutaan poistaa, on oltava erittäin varovainen. Tuhka tai hiilet pitää laittaa kannelliseen metalliastiaan, joka viedään vähintään kahden metrin päähän rakennuksesta, palava-aineisesta terassista ja muusta syttyvästä materiaalista. Päältä päin jäähtyneeltä vaikuttava tuhka ja hiilet voivat kyteä sisältä vuorokausien ajan, joten säilytysastian saa tyhjentää vasta kun on varmistettu, että tuhka ja hiilet ovat jäähtyneet läpikotaisin.

F20.10.2.10 Tupakointi vuoteessa ja sohvalle leväten on kielletty.

F20.10.2.11 Suihku ja muu vesihana

Suihkun, tiskialtaan, lavuaarin, kylpyammeen ja poreammeen vesihanaa ei saa jättää valumaan ilman jatkuvaa silmälläpitoa. Vesikatkoksen aikana vesihanaa ei saa jättää auki.

F20.10.2.12 Hulevesi

Tontti on liitettävä kunnalliseen hulevesiverkostoon, jos sellainen on alueella.

F20.10.2.13 Vapaa-ajan asunnon vuoto- ja jäätymisriski

Kun vapaa-ajan asunnolta lähdetään pois viikkoa pidemmäksi ajaksi, käyttövesijärjestelmän pääsulku on suljettava ja vesipumpun virta katkaistava, jolloin vesijohtoverkosto ei jää paineelliseksi. Näin torjutaan ison vuotovahjon riski.

Jos vapaa-ajan asunto jätetään vaille lämmitystä tai alle +12 asteen tasaista, koko huoneiston peruslämpöä 1.10.–30.4 välisenä aikana, on käyttövesiputkisto, lämminvesivaraaja, WC-säiliö ja sen vesilukko sekä lattiakaivo tyhjennettävä. Näin voidaan välttää jäätymis- ja vuotoriski.

F20.10.2.14 Nuohous

Hormit, palomuurit ja tulisijat on nuohottava siten kuin Pelastuslaki 29.4.2011/379 ja Sisäasiainministeriön asetus nuohouksesta 29.6.2005/539 edellyttävät. Jos tämä lakisääteinen velvollisuus on laiminlyöty, tulisijoja ei saa käyttää ennen kuin nuohous on teetetty. Säännöllisellä nuohouksella selvitetään tulisijojen, hormien ja palomuurien paloturvallisuus ja estetään nokipaloja. Kun hormiin kertynyt karsta syttyy nokipaloksi, muodostaa palo erittäin suuren kuumuuden, vaurioittaa usein hormia ja levittää helposti rakennuspaloksi.

Jos nuohooja antaa kirjallisen ilmoituksen havaitsemistaan paloturvallisuutta heikentävistä vioista tai puutteista, ne on korjattava ennen kuin tulisijaa saa uudelleen käyttää. Jos paloviranomainen on asettanut tulisijan, hormin tai palomuurin käyttökieltoon, kieltoa on noudatettava.

F20.10.2.15

Palovaaralliset työt

Tulitöitä ovat työt, joissa esiintyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaraa. Tulitöitä ovat mm. kaasuja kaarihihtaus, poltto- ja kaari-leikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta. Katto- ja vedeneristystöiden tulitöitä ovat mm. eristettävän alueen kuivaaminen liekillä tai kuumalla ilmalla, bitumin kuumentaminen bitumipadassa ja kermieristysten kiinnittäminen kuumentamalla.

Vakituksella tulityöpaikalla tarkoitetaan erityistä tulitöiden tekemiseen varattua aluetta tai paloteknistä osastoa, joka on suunniteltu tulitöiden tekemistä varten. Se määritellään Finanssialan Keskusliiton voimassaolevassa suojeleohjeessa. Tulitöiden tekeminen on aina sallittua vakituksella tulityöpaikalla, mutta sellainen on hyvin harvinainen omakotitalossa tai vapaa-ajan asunnolla.

Tilapäisellä tulityöpaikalla tarkoitetaan työskentelypaikkaa, joka ei täytä vakituksella tulityöpaikan vaatimuksia. Tilapäisellä tulityöpaikalla saa tehdä tai teettää rakennuksen rakentamiseen, korjaamiseen, huoltamiseen ja vähäisessä määrin harrastustoimintaan liittyviä välttämättömiä tulitöitä vain silloin, kun niitä ei voida tehdä vakituksella tulityöpaikalla. Silloin on noudatettava vähintään seuraavia turvamääräyksiä:

1. Jos lähellä on syttyviä rakenteita, ne on suojattava, kasteltava tai sytyttävä materiaali on poistettava. Pölyinen, öljyinen tai muusta syystä likainen työskentelypaikka ja sen ympäristö on puhdistettava.
2. Tulityöpaikalle on varattava vähintään kaksi teholuokkaa 43 A 183 BC vastaavaa käsiammutinta (2 kpl 12 kg A-BIII-E). Toinen käsiammuttimista voidaan korvata kahdella 27A 144BC -teholuokan käsiammuttimella (2 kpl 6 kg A-BIII-E).
3. Kattotulityömaalla on oltava raivauskalustoa, jolla palon syytyessä saadaan kattoon aukko sammutusta varten. Kalustoon on kuuluttava vähintään pistosaha, kirves ja sorkkarauta.
4. Palovartiointista on huolehdittava jatkuvasti koko työn ajan ja sitä on jatkettava vähintään yksi tunti työn lopettamisen jälkeen.
5. Alkuisammutuskalusto on oltava tulityöpaikalla koko tulityön ja sen jälkivartiointin ajan.

Kipinä tai lämpö johtaa hyvin helposti tulipaloon tuulettuvan ulkoseinä-rakenteen, paloväyhteen yläpohja-, välipohja- ja seinärakenteen, ontelolaattarakenteen, liikuntasuomien, rakenteiden liittymien ja halkeamien, läpivientien sekä läpipulattujen seinä- ja välipohjarakenteiden kautta.

Tulitöitä teetettäessä tulityöluvan voi antaa vain sillä edellytyksellä, että tulitöiden tekijällä on voimassa oleva tulityökortti tai kattotulitöitä teetäessä voimassa oleva kattotulityökortti, jolla tekijä todistaa saaneensa turvallisuuskoulutuksen. Lisäksi on sovittava kirjallisesti tulitöiden tekijän kanssa siitä, kuka huolehtii vähintään tämän suojeleohjeen edellyttämien turvamääräysten toteuttamisesta. Tulityöluvan ehdot voidaan kirjata esim. urakkasopimukseen.

Tulitöiden tilapäinenkin tekeminen tai teettäminen on kuitenkin kiellettyä autotallissa, autokatoksessa tai muussa moottoriajoneuvosuojassa moottoriajoneuvon ollessa siellä sisällä tai sen läheisyydessä. Jos moottoriajoneuvon liittyviä tulitöitä on tarpeen vähäisessä määrin tehdä eikä niiden tekemiseen ole vakituksella tulityöpaikkaa, tulityöt on tehtävä ulkona vähintään 10 metrin päässä rakennuksesta ja palava-aineisista rakenteista.

Putkien sulatuksessa liekin ja kuumailmapuhaltimen käyttäminen on aina kiellettyä.

F20.10.3

Öljysäiliöitä koskevat suojeleohjeet

- säiliössä on oltava tunnuskilpi, jossa mm. säiliön ikä on ilmoitettu

Ennen säiliötä koskevien SFS-standardien voimaantuloa (1974) käytön otettu öljysäiliö on poistettava käytöstä, jos säiliötarkastuksella tai muuten luotettavasti ei ole osoitettu, että säiliö ja sen varusteet ovat toimintakunnossa. Säiliön ulkopuolinen kunto on myös pystyttävä osoittamaan.

Vastuu öljysäiliön ja sen varusteiden kunnosta on kiinteistön omistajalla.

- Kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (344/83) mukaan tärkeillä pohjavesialueilla sijaitsevat maanalaiset säiliöt on tarkastettava määräajoin. Tällainen säiliö on määräaikaistarkastettava ensimmäisen kerran 10 vuoden kuluessa sen käyttööntoimisesta.

Kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä annettuja määräyksiä ja

ohjeita öljysäiliön ja sen varusteiden kunnossapidosta ja tarkastuksista on noudatettava.

- Öljysäiliön määräaikaistarkastuksen saa tehdä vain Turvatekniikan keskuksen (TUKES) hyväksymä tarkastusliike tai -laitos. Tarkastuksesta on laadittava pöytäkirja, johon merkitään mm. säiliön luokitus ja sen mukainen määräaikaistarkastusväli.

Vakuutuksenottajan on säilytettävä tarkastuspöytäkirja. Pöytäkirjassa annettuja määräyksiä ja ohjeita on noudatettava.

- Kun säiliö poistetaan käytöstä, se on sijainnista riippumatta tyhjennettävä öljystä ja öljyisestä jätteestä. Säiliön erheellinen käyttö on estettävä.

F20.10.4

Suojeleohje veneille ja perämootoreille

Soutuveneet, soutujollat, kanootit ja kajakit on lukittava säilytyksen ajaksi kiinteään, vaikeasti murrettavaan kiinnityspaikkaan kettingillä ja riippulukolla.

Perämoottori on lukittava perämoottorilukolla soutuveneeseen tai jollan perälautaan.

Kanoottia ja kajakkia sekä irrotettua perämoottoria on aina säilytettävä lukitussa säilytyssojassa.

Soutuveneeseen, jollan ja perämoottorin rungon tunnustenumero on merkittävä muistiin, jotta ne voidaan ilmoittaa varkauden tapahduttua välittömästi poliisille. Jos kanootissa tai kajakissa on vastaava yksilöintitieto, se on merkittävä muistiin. Tämä menettely mahdollistaa varustetun omaisuuden takaisin saannin.

F21 LAAJA KOTIVAKUUTUS

Voimassa 1.5.2019 alkaen

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos vakuutus on liitetty vakuutus-sopimukseen ja on merkitty vakuutuskirjaan.

F21.1 Korvattavat vahingot

F21.1.1

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka aiheutuu äkillisestä, ennalta arvaamattomasta tapahtumasta.

F21.1.2

Poikkeuksellinen tulva

Vakuutuksesta korvataan myös äkillisen ja ennalta arvaamattoman tapahtuman aiheuttama välitön ja suoranainen esinevahinko, jonka syy on

- rankkasadetulva
- vesistötulva
- merivesitulva
- tai eri tulvatyyppien yhdistelmä siten, että vesi tunkeutuu rakennukseen tai sen rakenteisiin suoraan maanpinnalta tai maaperän tai kiinteästi rakennukseen asennettujen putkistojen kautta.

Rankkasadetulla tarkoitetaan tilannetta, jossa poikkeuksellisen voimakas sade aiheuttaa maanpinnalla veden tulvimisen.

Vesistötulvalla tarkoitetaan joen, järven, ojan tai puron vedenpinnan poikkeuksellista nousua, joka johtuu myrskytuulesta, poikkeuksellisista sateista, lumen sulamisesta taikka jää- tai hydepedaistoista.

Merivesitulvalla tarkoitetaan poikkeuksellista merenpinnan nousua, joka johtuu myrskytuulesta, ilmanpaineen vaihtelusta tai virtauksista Tanskan salmissa.

Tulvavahinkona korvataan myös poikkeuksellisen vesistö- ja merivesitulvan seurauksena jään liikkumisesta aiheutuneet vahingot.

Poikkeuksellisenä pidetään sadetta, kun sademäärä on 30 mm tunnissa tai 75 mm vuorokaudessa. Poikkeuksellisenä veden pinnan tai meren pinnan nousuna pidetään veden korkeutta, jonka esiintymistodennäköisyys on kerran 50 vuodessa tai harvemmin. Poikkeuksellista ei ole pysyvästä keskivedenpinnan noususta tai vedenpinnan tason normaalista vaihtelusta tai aallokosta johtuva tulva.

F21.2 Vakuutuksesta ei korvata

F21.2.1

vahinkoa, joka irtaimistolle aiheutuu huollon laiminlyönnistä, valmistus- tai aineviasta, työ-, asennus- tai käyttövirheestä.

F21.2.2

vahinkoa, joka rakennukselle aiheutuu suunnittelu-, perustus-, rakennus-, työ-, asennus- tai käyttövirheen vuoksi tai valmistus- tai aineviasta tai huollon ja kunnossapidon laiminlyönnistä.

F21.2.3

vahinkoa, joka irtaimistolle tai itse rakennukselle aiheutuu kulumisesta, ruostumisesta, syöymisestä, pilaantumisesta, sienettymisestä, lahoamisesta, aineen väsymisestä tai vastaavasta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä ellei tämä välittömästi johdu vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneesta äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta tapahtumasta.

F21.2.4

vahinkoa, joka aiheutuu pakkasesta (hallasta), sateesta, kuivuudesta, routimisesta, maan painumisesta tai maan liikkumisesta.

F21.2.5

vahinkoa, joka rakennukselle aiheutuu katolla olevan lumen tai jään painosta tai niiden liikkumisesta.

F21.2.6

vahinkoa, jonka hyönteiset tai tuhoeläimet aiheuttavat luonnolliseen käyttäytymiseensä kuuluvalla tavalla tai sen seurauksena vakuutuksen kohteelle.

F21.2.7

vahinkoa, joka aiheutuu omaisuuden katoamisesta, unohtamisesta, hukkaamisesta tai häviämisestä. Vahinko, jota ei voida tapahtumajan, -olosuhteen ja -paikan suhteen osoittaa varkaudeksi, katsotaan omaisuuden katoamisesta, unohtamisesta, hukkaamisesta tai häviämisestä aiheutuneeksi.

F21.2.8

vahinkoa, joka aiheutuu seinä-, lattia- ja kattopinnoitteille tai sisöovien pinnoille, niiden tahriutumisen tai likaantumisen.

F21.2.9

vahinkoa, jonka koti- tai lemmikkieläin aiheuttaa vakuutetulle omaisuudelle.

F21.2.10

vahinkoa, joka aiheutuu

- sodasta, kapinasta, vallankumouksesta, lakosta tai muusta sen kaltaisesta syyistä.
- ydinvoimailaissa kuvatussa ydinvahingosta, riippumatta siitä missä ydinvahinko on sattunut.

F21.2.11

vahinkoa, joka korvataan kuluttajansuoja-, tuotevastuu-, liikennevakuutus-, sähkömarkkina-, sähköturvallisuuslain tai muun erityislain tai takuun perusteella. Takuulla tarkoitetaan kaikkia takuusuhteita, jotka on annettu irtaimen esineeseen, rakennuksen LVISA-laitteisiin ja -järjestelmiin tai rakennuksen rakentamiseen tai korjaamiseen liittyen.

F21.2.12

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa urheilu- ja harrastusvälineille, kun niitä käytetään tarkoitukseensa. Polkupyörien osalta rajoitus koskee pyöräkilpailuja ja niiden harjoittelua.

F21.2.13

Vakuutuksesta ei korvata tulvasta aiheutuvaa vahinkoa rakennukselle tai siellä olevalle irtaimistolle, jos rakennus on rakennettu ilman laissa säädettyä lupaa tai myönnetyn luvan vastaisesti

F21.3

Vakuutukseen sovelletaan lisäksi rakennusten ja irtaimistojen yhteisiä ehtokohtia F20.

22 PERUSKOTIVAKUUTUS

Voimassa 1.5.2019 alkaen

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos vakuutus on liitetty vakuutus sopimukseen ja on merkitty vakuutus kirjiaan.

F22.1 Korvattavat vakuutustapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

F22.1.1

Palo tai noki

F22.1.1.1

Vakuutuksesta korvataan irti päässeestä tulesta aiheutunut vahinko sekä tulisijasta tai lämmityslaitteesta äkillisesti ja arvaamattomasti nousseesta noesta aiheutunut vahinko.

F22.1.1.2

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa

- joka on esineelle aiheutunut siitä, että se on syttynyt palamaan tai vahingoittunut siksi, että se on pantu alttiiksi lämmön vaikutukselle.
- joka rakennukselle aiheutuu suunnittelu-, perustus- tai rakennusvirheen vuoksi.

F22.1.2 Salamanisku tai muu sähköilmiö

F22.1.2.1

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut vakuutuksen kohteena olevaan omaisuuteen suoraan kohdistuneesta salamaniskusta, joka pirstoaa mekaanisesti omaisuutta.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan äkillisestä ja arvaamattomasta sähköilmiöstä rakennuksen sähköjohdoille, kWh-mittareille ja sähkömoottorin käämitykselle, kylmälaitteen kompressorille, pesukoneen ohjelmakoneistolle ja -kortteille sekä asuinkiinteistön sähköpääkeskukselle aiheutunut vahinko.

F22.1.2.2

Muulle sähkölaitteelle jännitevaihtelusta tai muusta sähköilmiöstä aiheutunutta vahinkoa ei korvata.

F22.1.3 Räjähdyks

F22.1.3.1

Vakuutuksesta korvataan räjähdyksestä aiheutunut vahinko.

F22.1.3.2

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtämisestä
- ammattimaisesta räjäytys- tai louhintatyöstä
- polttomoottorille siinä tapahtuneesta räjähdyksestä
- renkaalle sen räjähtämisestä.

F22.1.4 Ilma-aluksen tai siitä irronneen esineen putoaminen

Vakuutuksesta korvataan ilma- tai avaruusaluksen, satelliitin tai niistä irronneen esineen putoamisesta aiheutunut vahinko.

F22.1.5 Varkaus

F22.1.5.1

Vakuutuksesta korvataan irtaimiston anastamisesta aiheutunut vahinko, jos rakennukseen, moottoriajoneuvoon, matkailuperävaunuun, veneeseen tai teltaan on

- murtauduttu sen rakenteita tai lukkoja vahingoittaen taikka tunkeuduttu muunlaista väkivaltaa tai erityistä viekkautta käyttäen
- tunkeuduttu avaimella, joka on saatu haltuun murtautumisen tai ryöstön yhteydessä.

Lisäksi korvataan anastettu vakuutetun mukana oleva vakuutettu irtaimisto.

F22.1.5.2

Vakuutuksesta ei korvata anastamisesta aiheutunutta vahinkoa, joka kohtaa

- ulos jätettyä omaisuutta lukuun ottamatta polkupyöriä (ks. kohta F20.10.4)
- moottoriajoneuvossa, matkailuperävaunussa, veneessä tai teltassa säilytettyjä arvoesineitä, optisia ja elektronisia laitteita sekä ääni- ja kuvatallenteita.

F22.1.5.3

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu omaisuuden katoamisesta, unohtamisesta, hukkaamisesta tai häviämisestä. Vahinko, jota ei voida tapahtumajan, -olosuhteen ja paikan suhteen osoittaa varkaudeksi, katsotaan omaisuuden katoamiseksi, unohtamiseksi, hukkaamiseksi tai häviämiseksi.

F22.1.6 Murtautuminen

Vakuutuksesta korvataan murtautumisesta rakennukselle aiheutunut vahinko.

F22.1.7 Vahingonteko

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka aiheutuu vahingonteosta

- rakennukselle ja piha-alueella oleville kiinteille tavanomaisille rakenteille
- irtaimistolle murtautumisen yhteydessä.

F22.1.8 Ryöstö

Vakuutuksesta korvataan vahinko, kun omaisuutta on anastettu tai anastamisen yhteydessä vahingoitettu käyttämällä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai sen uhkausta.

F22.1.9 Vuotovahingot ja LVISA-laitteiden rikkoutuminen

F22.1.9.1

Nesteen, höyryn tai kaasun virtaaminen kiinteästä johtoverkosta tai laitteista

F22.1.9.1.1

Vakuutuksesta korvataan nesteestä, höyrystä tai kaasusta aiheutunut vahinko, kun tällainen aine on virrannut äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti ja suoraan

- rakennuksen omasta kiinteästä vesi-, jätevesiviemäri- tai lämpöjohtoverkosta, höyry-, kaasu- taikka öljyputkistosta
- rakennuksen sisäpuolisesta sadevesiputkistosta
- rakennuksen omista yhteisissä tiloissa olevista kiinteistä käyttölaitteista
- hyväksytyillä letkuliitännällä ja sulkuventtiilillä johtoverkkoon liitettystä kotitalouskäytössä olevasta pesukoneesta
- akvaariosta
- jääkaappi- tai pakastinlaitteesta virtakatkoksen tai laitteesta ilmenneen vian vuoksi.

F22.1.9.1.2

Suoranaisen esinevahingon lisäksi vakuutuksesta korvataan vuodon korjaamisesta aiheutuneet vakuutuksen kohteena olevien rakennusten rakenteiden avaamis- ja sulkemiskulut sekä maankaivu- ja täyttökulut, jos putkistosta virrannut neste on vahingoittanut vakuutettua rakennusta.

F22.1.9.1.3

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, joka rakennukselle aiheutuu suunnittelu-, perustus- tai rakennusvirheen vuoksi
- vahinkoa, joka aiheutuu kattokouruista, rakennuksen ulkopuolisista syöksytorvista, sadevesiviemäreistä
- vahinkoa, joka aiheutuu muualta virranneesta sade- tai sulamisvedestä ellei kyseessä ole ole ehtokohdan F22.1.11 tarkoittama tulvavahinko
- vahinkoa, joka johtuu siitä, että viemärikaivo tai -putket rankkasateen, lumen sulamisen tai tulvan yhteydessä tulvivat ellei kyseessä ole ehtokohdan F22.1.11 tarkoittama tulvavahinko
- vahinkoa, joka johtuu kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon vaurioitumisesta tai tukkeutumisesta
- vahinkoa, joka johtuu kosteuden aiheuttamasta mätänemisestä, sienettymisestä tai hajusta
- johtoverkon ja käyttölaitteiden korjaus- ja uusimiskuluja
- hukkaan vuotanutta nestettä, höyryä tai kaasua
- vahinkoa, joka johtuu kondenssivedestä
- vahinkoa, joka on aiheutunut jääkaapista tai pakastinlaitteesta virranneesta nesteestä siinä säilytetyille elintarvikkeille.

F22.1.9.2

LVISA-laitteiden rikkoutuminen

Vakuutuksesta korvataan äkillisestä, ennalta arvaamattomasta tapahtumasta aiheutunut rikkoutuminen enintään 5 100 euroon asti rakennuksessa oleville LVISA-laitteille, sähköjohtoille ja -kaapeleille sekä kunnalliseen tai muuhun yleiseen liittymään asti putkistoille ja putkikanaaleille aiheutunut vahinko.

F22.1.10

Myrsky tai rakeet

F22.1.10.1

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut, kun myrsky tai rakeet ovat rikkoneet rakennusta tai rakennusta ja siinä olevaa irtaimistoa.

Ulkopuoliselle seinänpäälyykselle tai ikkunalle, ovelle, antennilaitteelle tai pihalueella oleville kiinteille tavanomaisille rakenteille aiheutunut vahinko korvataan vain, jos sen on aiheuttanut myrskyn kaatama puu tai myrskyn irrottama muu esine.

Myrskyllä tarkoitetaan myrskytuulta, kun Ilmatieteenlaitos on mitannut puuskatuulen nopeudeksi vähintään 21 m/s.

F22.1.10.2

Vakuutuksesta ei korvata

- aallokosta, jään tai lumen painosta ja liikkumisesta aiheutunutta vahinkoa
- laiturille aiheutunutta myrskyvahinkoa.

F22.1.11

Poikkeuksellinen tulva

F22.1.11.1

Vakuutuksesta korvataan myös äkillisen ja ennalta arvaamattoman tapahtuman aiheuttama välitön ja suoranainen esinevahinko, jonka syynä on

- rankkasadetulva
- vesistötulva
- merivesitulva
- tai eri tulvatyyppien yhdistelmä siten, että vesi tunkeutuu rakennukseen tai sen rakenteisiin suoraan maanpinnalta tai maaperän tai kiinteästi rakennukseen asennettujen putkistojen kautta.

Rankkasadetulvalla tarkoitetaan tilannetta, jossa poikkeuksellisen voimakas sade aiheuttaa maanpinnalla veden tulvimisen.

Vesistötulvalla tarkoitetaan joen, järven, ojan tai puron vedenpinnan poikkeuksellista nousua, joka johtuu myrskytuulesta, poikkeuksellisista sateista, lumen sulamisesta taikka jää- tai hydepedaosta.

Merivesitulvalla tarkoitetaan poikkeuksellista merenpinnan nousua, joka johtuu myrskytuulesta, ilmanpaineen vaihtelusta tai virtauksista Tanskan salmissa.

Tulvavahinkona korvataan myös poikkeuksellisen vesistö- ja merivesitulvan seurauksena jään liikkumisesta aiheutuneet vahingot.

Poikkeuksellisenä pidetään sadetta, kun sademäärä 30 mm tunnissa tai 75 mm vuorokaudessa. Poikkeuksellisenä veden pinnan tai meren pinnan nousuna pidetään veden korkeutta, jonka esiintymistodennäköisyys on kerran 50 vuodessa tai harvemmin.

Poikkeuksellista ei ole pysyvistä keskivedenpinnan noususta tai vedenpinnan tason normaalista vaihtelusta tai aallokosta johtuva tulva.

F22.1.11.2

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka rakennukselle aiheutuu suunnittelu-, perustus- tai rakennusvirheen vuoksi.

Vakuutuksesta ei korvata rakennukselle tai siellä olevalle irtaimistolle aiheutunutta vahinkoa, jos rakennus on rakennettu ilman laisaa säädettyä lupaa tai myönnetyn luvan vastaisesti.

F22.1.12 Villieläimen tunkeutuminen asuinhuoneistoon

Vakuutuksesta korvataan villieläimen tunkeutumisesta sisälle asuinhuoneistoon rakennukselle ja irtaimistolle aiheutunut vahinko.

Vakuutuksesta ei korvata hyönteisten, jyräjien tai tuhoeläinten aiheuttamaa vahinkoa.

F22.1.13 Liikenneonnettomuus tai karilleajo

Vakuutuksesta korvataan liikenneonnettomuudessa, jossa moottoriajoneuvo on ollut osallisena, tai karilleajossa irtaimistolle aiheutunut vahinko siltä osin, kuin korvausta ei suoriteta muusta vakuutuksesta.

F22.1.14 Lisävahingot eräiden vakuutustapahtumien yhteydessä

Vakuutuksesta korvataan edellä kohdissa F22.1.1–F22.1.4 mainittujen korvattavien vakuutustapahtumien yhteydessä tapahtuneesta vakuutuksen kohteen katoamisesta, anastamisesta tai vahingoittumisesta aiheutunut vahinko.

Vakuutuksesta korvataan edellä kohdissa F22.1.1 ja F22.1.3–F22.1.12 mainittujen korvattavien vakuutustapahtumien vuoksi kylmyydestä tai kuumuudesta, sateesta tai muusta senkaltaisesta syystä vakuutuksen kohteelle aiheutunut vahinko, jos se on ollut mainitun vakuutustapahtuman välitön ja väistämätön seuraus.

F22.1.15 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- sodasta, kapinasta, vallankumouksesta, lakosta tai muusta senkaltaisesta syystä
- ydinvoluulaissa kuvatusta ydinvahingosta riippumatta siitä, missä ydinvahinko on sattunut.

Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkoa, joka korvataan kuluttajansuoja-, tuotevastuu-, liikenne-, sähkömarkkina-, sähköturvallisuuslain tai takuun perusteella. Takuulla tarkoitetaan kaikkia takuusoituimuksia, jotka on annettu irtaimen esineeseen, rakennuksen LVISA-laitteisiin ja -järjestelmiin tai rakennuksen rakentamiseen tai korjaamiseen liittyen.

F22.2. Plus kotivakuutus – lisäturva

Lisäturva sisältyy vakuutukseen, jos siitä on erikseen mainittu vakuutus-kirjassa.

F22.2.1 Lisäturvasta korvattava irtaimiston rikkoutuminen

Lisäturvasta korvataan rakennusten ja irtaimistojen yhteisten ehtojen kohdan F20.5.4 taulukossa mainittuihin esineryhmiin kuuluvalla koti- tai huvilairtaimistolle äkillisestä ja ennalta-arvaamattomasta tapahtumasta aiheutunut rikkoutuminen.

F22.2.2 Korvauksen – ja vahingon määrä

Irtaimistoesineen korvauksen määrä lasketaan päivänarvon mukaan oma-vastuulla vähennettynä.

Vahingon määrä päivänarvon mukaan saadaan laskemalla jälleenhankinta-arvon mukaisesta vahingosta niin suuri osa kuin päivänarvon ja jälleenhankinta-arvon välinen suhde osoittaa. Kyseinen suhde lasketaan rakennusten ja irtaimistojen yhteisten ehtojen kohdassa F20.5.4 olevan taulukon sisältämien, määrättyjen esineryhmien iän mukaisten päivänarvoprosenttien mukaisesti.

F22.2.3 Vakuutuksesta ei korvata

F22.2.3.1 vahinkoa, joka irtaimistolle aiheutuu huollon laiminlyönnistä, valmistus- tai aineviasta, työ-, asennus- tai käyttövirheestä.

F22.2.3.2 vahinkoa, joka itse irtaimistolle aiheutuu kulumisesta, ruostumisesta, syöpmisestä, pilaantumisesta, sienettymisestä, lahoamisesta, aineen väsymisestä tai vastaavasta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä ellei tämä välittömästi johdu vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneesta äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta tapahtumasta.

F22.2.3.3 vahinkoa, joka aiheutuu pakkasesta (hallasta), sateesta, kuivuudesta, routimisesta, maan painumisesta tai maan liikkumisesta.

F22.2.3.4 vahinkoa, jonka hyönteiset tai tuhoeläimet aiheuttavat luonnolliseen käyttäytymisensä kuuluvalla tavalla tai sen seurauksena vakuutuksen kohteelle.

F22.2.3.5 vahinkoa, joka aiheutuu omaisuuden katoamisesta, nohtamisesta, hukkaamisesta tai häviämisestä. Vahinko, jota ei voida tapahtumajan, -olosuhteen ja -paikan suhteen osoittaa varkaudeksi, katsotaan omaisuuden katoamisesta, nohtamisesta, hukkaamisesta tai häviämisestä aiheutuneeksi.

F22.2.3.6 vahinkoa, joka aiheutuu seinä-, lattia- ja kattopinnoitteille tai sisäovien pinnoille, niiden tahriutumisesta tai likaantumisesta.

F22.2.3.7 vahinkoa, jonka koti- tai lemmikkieläin aiheuttaa vakuutetulle omaisuudelle.

F22.2.3.8 vahinkoa, joka aiheutuu

- sodasta, kapinasta, vallankumouksesta, lakosta tai muusta sen kaltaisesta syytä.
- ydinvastuulaissa kuvatusta ydinvahingosta, riippumatta siitä missä ydinvahinko on sattunut.

F22.2.3.9 vahinkoa, joka korvataan kuluttajansuoja-, tuotevastuu-, liikennevakuutus-, sähkömarkkina-, sähköturvallisuuslain tai muun erityislain tai takuun perusteella. Takuulla tarkoitetaan kaikkia takuusitoumuksia, jotka on annettu irtaimeen esineeseen, rakennuksen LVISA-laitteisiin ja -järjestelmiin tai rakennuksen rakentamiseen tai korjaamiseen liittyen.

F22.2.3.10 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa urheilu- ja harrastusvälineille, kun niitä käytetään tarkoitukseensa. Polkupyörien osalta rajoitus koskee pyöräkilpailuja ja niiden harjoittelua.

F22.3 Vakuutukseen sovelletaan lisäksi rakennusten ja irtaimistojen yhteisiä ehtokohtia F20.

F23 PALOVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos vakuutus on liitetty vakuutus-sopimukseen ja merkitty vakuutuskirjaan.

F23.1 Korvattavat vakuutustapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

F23.1.1 Palo ja noki

F23.1.1.1
Vakuutuksesta korvataan irti päässeestä tulesta aiheutunut vahinko sekä tulisijasta tai lämmityslaitteesta äkillisesti ja arvaamattomasti nousseesta noesta aiheutunut vahinko.

F23.1.1.2
Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on esineelle aiheutunut siitä, että se on syttynyt palamaan tai vahingoittunut siksi, että se on pantu alttiiksi lämmön vaikutukselle.

Sähkölaitteelle aiheutunutta vahinkoa ei korvata, jos palo on alkanut sähköilmiöstä tässä laitteessa.

Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkoa, joka rakennukselle aiheutuu suunnittelu-, perustus- tai rakennusvirheen vuoksi.

F23.1.2 Salamanisku ja muu sähköilmiö

F23.1.2.1
Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut vakuutuksen kohteena olevaan omaisuuteen suoraan kohdistuneesta salamaniskusta, joka pirstoaa mekaanisesti omaisuutta.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan äkillisestä ja arvaamattomasta sähköilmiöstä rakennukseen liittyvälle sähköjohdolle, kWh-mittarille sekä asuin-kiinteistön sähköpääkeskukselle aiheutunut vahinko.

F23.1.2.2
Muulle sähkölaitteelle jännitevaihTELUSTA tai muusta sähköilmiöstä aiheutunutta vahinkoa ei korvata.

F23.1.3 Räjähdyks

F23.1.3.1
Vakuutuksesta korvataan räjähdyksestä aiheutunut vahinko.

Räjähdyshäiriöllä tarkoitetaan kaasun tai höyryn ylipaineesta johtunutta äkillistä mekaanista vahinkoa.

F23.1.3.2
Korvattavaksi räjähdysvahingoksi ei katsota:

- höyrykattilaan kuuluvan putken räjähtämistä, irtaantumista, murtumista tai repeämistä
- keskipakovoiman, sisäisen jännityksen, tiivisteen irtoamisen tai nestepaineen aiheuttamaa vahinkoa
- polttomoottorissa sattunutta räjähdystä
- renkaan räjähtämistä.

F23.1.3.3
Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtämisestä
- ammattimaisesta räjähdys- tai louhintatyöstä.

F23.1.4 Sprinklerivuoto

Vakuutuksesta korvataan sprinklerisääntöjen mukaisesti rakennetusta sprinklerilaitoksesta äkillisesti vuotaneesta vedestä aiheutunut vahinko.

F23.1.5 Ilma-aluksen tai siitä irronneen esineen putoaminen

Vakuutuksesta korvataan ilma- tai avaruusaluksen, satelliitin tai niistä irronneen esineen putoamisesta aiheutunut vahinko.

F23.1.6 Lisävahingot eräiden vakuutustapahtumien yhteydessä

Vakuutuksesta korvataan edellä kohdissa F23.1.1–F23.1.5 mainittujen korvattavien vakuutustapahtumien yhteydessä samanaikaisesti tapahtuneesta vakuutuksen kohteen katoamisesta, anastamisesta tai vahingoittumisesta aiheutunut vahinko.

Vakuutuksesta korvataan kohdissa F23.1.1–F23.1.5 mainittujen korvattavien vakuutustapahtumien vuoksi kylmyydestä tai kuumuudesta, sateesta tai muusta sen kaltaisesta syytä vakuutuksen kohteelle aiheutunut vahinko, jos se on ollut mainitun vakuutustapahtuman välitön ja väistämätön seuraus.

F23.1.7

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- sodasta, kapinasta, vallankumouksesta, lakosta tai muusta sen kaltaisesta syystä
- ydinvastuulaissa kuvatussa ydinvahingosta riippumatta siitä, missä ydinvahinko on sattunut.

Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkoa, joka korvataan kuluttajansuoja-, tuotevastuu-, liikenne-, sähkömarkkina-, sähköturvallisuuslain tai takuun perusteella. Takuulla tarkoitetaan kaikkia takuusitoumuksia, jotka on annettu irtaimen esineeseen, rakennuksen LVISA-laitteisiin ja -järjestelmiin tai rakennuksen rakentamiseen tai korjaamiseen liittyen.

F23.2 Vakuutukseen sovelletaan lisäksi rakennuksen ja irtaimiston yhteisiä ehtokohtia F20.

F40 VENEVAKUUTUKSIEN YHTEISET EHTOKOHDAT

Voimassa 1.5.2019 alkaen

F40.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata Veneen palo- ja varkausvakuutuksen tai Laajan venevakuutuksen ehtojen mukaisesti kohdissa F41.1. tai F43.1 mainituista vakuutustapahtumista aiheutunut suoranainen esinevahinko sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kulut.

F40.2 Vakuutuksen kohde

F40.2.1

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjassa mainittu vene. Rakenteilla olevassa veneessä lukitussa tilassa säilytetyt työkalut ja veneen asennattomat rakennusmateriaalit sisältyvät vakuutukseen 1 700 euroon saakka.

Veneellä tarkoitetaan kokonaisuutta, johon voi kuulua rungon lisäksi pää- ja/tai apumoottori, takila, purjeet ja veneeseen kuuluvat varusteet, joita tarvitaan vesillä liikkumiseen sekä jolla. Jollalla tarkoitetaan apuvenettä, jonka enimmäispituus on 3,5 metriä, enimmäiskantavuus 310 kg ja suurin sallittu moottoriteho 5 hv.

F40.2.2

Myös kalastusvälineet ovat vakuutuksen kohteena silloin, kun ne on huomioitu vakuutusmäärässä ja vakuutusmäärä on riittävä.

F40.2.3

Varusteet ovat vakuutuksen kohteena niiden ollessa veneessä, kuljetettaessa niitä veneeseen tai sieltä pois sekä säilytettäessä niitä erillisessä, lukitussa ja katetussa säilytystilassa.

F40.2.4 Vakuutuksen kohteena eivät ole

- poltto- ja voiteluaineet.
- pukit, peitteet, muut peitetarvikkeet, rekisteröimätön säilytysrautakuori ja kilpapurkit ellei tästä ole erikseen sovittu ja merkitty vakuutuskirjaan.

F40.3 Vakuutuksen voimassaolo

F40.3.1 Vakuutus on voimassa

- Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan vesistöissä ja aluevesillä
- Itämerellä ja sen lahdissa, Saimaan kanavalla, Kattegatissa ja Skagerakissa sekä Kielin kanavalla.
- säilytettäessä venettä maissa ja kuljetettaessa sitä Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa tai näiden maiden välillä

Voimassaoloalueen laajennus voidaan sopia erikseen lisäturvana alueille 1 ja 2 joko määräaikaisena tai jatkuvana. Laajennus on voimassa vakuutuskirjaan merkittynä aikana ja alueella sekä säilytettäessä venettä kyseisissä maissa että kuljetettaessa sitä näiden maiden välillä.

Voimassaoloalueen laajennusten alueet

- alue 1 käsittää Euroopan muut kuin yllä mainitut maa- ja vesialueet ja koko Välimeren ja sen lahdet
- alue 2 käsittää muut erikseen sovitut alueet.

F40.3.2 Vakuutus ei ole voimassa

- veneen ollessa vuokrattuna käytettäessä venettä ansiotarkoitukseen
- osallistuttaessa moottoriveneiden nopeuskilpailuun
- veneen ollessa viranomaisen haltuun ottamana tai pakkotilaamana
- käytettäessä venettä koskenlaskuun
- käytettäessä venettä kohdassa F40.3.1 mainitun alueen ulkopuolella ilman erillistä sopimusta.

F40.4 Korvaussäännökset

F40.4.1

Fennia on velvollinen maksamaan korvauksena sen määrän, mikä tarvitaan veneen merikelpoisuuden, luokan ja tyyppin palauttamiseksi ennalleen.

F40.4.2

Fennia täyttää korvausvelvollisuutensa joko maksamalla korjauskulut, maksamalla korvauksen rahana, lunastamalla vakuutuskohteen tai hankkimalla tilalle samanarvoisen esineen. Korvausvelvollisuuden ylärajana on vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

F40.4.3

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta vakuutuksen kohteelle aiheutunut suoranainen esinevahinko. Lisäksi korvataan vahinkoon välittömästi liittyvät muut jäljempänä määritellyt kulut.

F40.4.4

Vahingon korjauskuluja ovat varsinaiset korjauskulut sekä kulut, jotka aiheutuvat kuljetuksesta Fennian hyväksymään korjaamoon, korjausajan telakoinnista, takloinnista, venepukin kuljetuksesta, ja palautuskuljetuksesta.

Vakuutus korvaa vakuutuksen kohteen varsinaiset korjauskulut, jos korjaus on mahdollista kohtuullisin kuluin. Korjauskulut ovat kohtuulliset, kun vakuutuksen kohteen arvo vaurioituneena yhdessä arvioitujen, edellä mainittujen korjauskulujen kanssa ei ylitä sitä arvoa, joka vakuutuksen kohteella oli välittömästi ennen vahinkoa.

F40.4.5

Suoranaisen esinevahingon lisäksi korvataan, vaikka käypä arvo siten ylittäisiinkin

- sattuneen vahingon rajoittamisesta tai välittömästi uhkaavan vahingon torjumisesta aiheutuneet kohtuulliset kulut.
- hylyn raivaamisesta tai poistamisesta aiheutuvat kohtuulliset kulut, jos vakuutuksenottajalla on laillinen velvollisuus poistaa hylky.
- veneessä mukana olleiden matkan keskeytymisestä aiheutuneet kotimatka-, majoitus- ja muut sellaiset välittömät kohtuulliset kulut enintään 850 euroon asti, jos vakuutustapahtuma on sattunut yli 25 meripenikulman päässä suomalaisesta kotisatamasta ja veneelle aiheutuneen vahingon määrä on omavastuuta suurempi.

F40.4.6 Vakuutuksesta ei korvata

- arvonalentumista eikä korjauksen yhteydessä tehtyjä muutosten- tai parannustöitä
- arvonalentumista, joka mahdollisesti aiheutuu uuden ja vanhan maalipinnan välisestä sävyerosta
- lisäkuluja, jotka aiheutuvat varaosien, varusteiden tai materiaalin saantivaikeuksista tai niiden valmistuksen lopettamisesta
- lisäkuluja, jotka johtuvat siitä, että varaosat ja tarvikkeet tai materiaalit kuljetetaan, taikka vene korjataan ajan säästämissä tavanomaisesta poikkeavin hinnoin
- kuluja, jotka johtuvat siitä, ettei venettä ole voitu vahingon vuoksi käyttää, ei myöskään veneessä mukana olleiden tai asiamiesten matka-, palkka-, majoitus- tai muita sellaisia kuluja (ks. myös kohta F40.4.5).

Veneen tilapäinen korjaus korvataan vain, kun se on tehty veneen pelastamiseksi sellaisesta hätätilanteesta, joka on venevakuutuksen perusteella korvattava tai veneen siirtämiseksi Fennian kanssa sovitun korjaamoon.

F40.4.7 Kokonaishäviö

Kokonaishäviöllä tarkoitetaan vakuutuksen kohteen menettämistä kokonaan siten, ettei siitä ole saatu tietoa 30 päivän kuluessa vahingon havaitsemisesta.

F40.4.8 Vahingon määrän laskeminen

Vahingon määrä on kohteen käypä arvo. Käypä arvo on se käteismyyntihinta, joka lunastettavasta vakuutuksen kohteesta olisi vahinkohetken markkinatilanteessa saatu myytäessä se tarkoituksenmukaisella tavalla välittömästi ennen vahinkoa.

Käypää arvoa määriteltäessä otetaan huomioon vakuutuksen kohteen ikä, yleiskunto, käyttötapa ja muut käteismyyntihintaan vaikuttavat seikat. Käyvällä arvolla ei tarkoiteta veneliikkeiden myyntihintaa eikä vaihtohyötysarvoa. Jos vahingon määrän arvioidaan ylittävän kaksi kolmasosaa kohteen käyvästä arvosta, Fennialla on oikeus lunastaa vene käyvästä arvosta.

Vakuutusmaksuperusteeksi ilmoitettu arvo ei ole osoitus kohteen käyvästä arvosta.

40.4.9 Määrättyjen esineryhmien vahingon määrän laskeminen

Määrättyjen esineryhmien vahingon määrän laskeminen 40.4.9																					
Esineryhmä	Esineen ikä (v)																				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Vahingon määrä prosentteina uuden tai lähinnä vastaavan esineen käteismyyntihinnasta																					
Akku	100	100	80	70	60	50	40	30													
Venekuomut	100	100	80	70	60	50	40	30													
Dacron purjeet	100	100	90	80	70	60	50	40	30												
Muut purjeet	100	100	70	60	50	30															
Jolla, materiaalista riippumatta max 3,5 m pitkä, kantavuus max 310 kg, perämoottori max 5 hp	100	100	85	80	70	60	50	40	30												
Generaattorit	100	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30					
Veneen kiinteät ja irtonaiset verhoilut, tyynyt, patjat, matot ja istuimet	100	100	90	85	75	70	65	60	55	50	45	40	30								
Pelastusliivit, pelastuspuvut ja pelastuslautta	100	100	90	80	70	60	50	40	30												
Gps-, karttaplotteri-, tutka-, kaikuluotain-, autopilotti-, AIS-, tuulimittaristo-, vhf-, radio ja muu venekäyttöön suunniteltu navigointielektronikka sekä maasähköjärjestelmä	100	100	80	70	60	50	40	30													
Kiikarit ja muut optiset laitteet	100	100	84	76	68	60	52	44	32	30											
Lämmitys- ja kylmälaitteet	100	100	95	90	80	70	60	50	40	30											
Takila, masto, rullalaitteet ja vinssit	100	100	97	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30				
Perämoottorit	100	100	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	30								
Muut moottorit	100	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30					
Potkuri, vetolaite, keskimoottorin vaihteisto voimansiirtojärjestelmään, vesisuihkulaitteet, elektroninen moottorin ohjausjärjestelmä sekä mekaaninen, sähköinen ja elektroninen kaukohallintajärjestelmä	100	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30					
Ankkurit ja kettingit	100	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30					
Ankkuriliinat keloineen, köydet siihen liittyvine osineen	100	100	90	85	80	70	60	50	40	30											
Ankkurivinturit, keula- ja peräpotkurit sekä niihin kuuluvat yksiköt ja varusteet	100	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30					
Kalastusvälineet	100	100	84	76	68	60	52	44	36	30											

Esineen iällä tarkoitetaan käyttöönottovuoden ja vahingon sattumisvuoden kalenterivuosien erotusta.

Taulukossa lueteltujen esineiden ja esineryhmien vahingon määrä on niin monta prosenttia kuin taulukon vahingonmäärää koskeva prosentti osoittaa uuden samanlaisen tai lähinnä vastaavan esineen käteismyyntihinnasta. Käteismyyntihinnalla tarkoitetaan esineen hintaa, jolla Fennia olisi saanut hankittua uuden samanlaisen tai lähinnä vastaavan esineen välittömästi ennen vahinkoa huomioon ottaen Fennian oikeudet kaikkiin alennuksiin, kuten käteis-, tukku-, erityis- ja muihin alennuksiin. Lisäksi korvataan korjauskuluja koskevien ehtokohtien mukaisesti kohtuulliset ja välttämättömät asennuskulut.

Vahingon määrä määräytyy tämän taulukon sijaan kohdan F40.4.8 mukaisesti siltä osin, kun vene kokonaisuudessaan lunastetaan, korvataan rahana tai Fennia hankkii tilalle samanarvoisen venekokonaisuuden. Jos esine ei kuulu mihinkään taulukon esineryhmään, sen vahingon määrä määräytyy kohdan F40.4.8 mukaan.

Jos vene tai sen osa voidaan korjata, korvauksessa sovelletaan korjauskuluja koskevia ehtokohtia.

Veneen tai sen osan vahingon määrä lunastustilanteessa on uuden tai lähinnä vastaavan esineen käteismyyntihinta välittömästi ennen vahinkoa, jos

- korjauskulut ylittävät kaksi kolmasosaa uuden samanlaisen tai lähinnä vastaavan kohteen käteismyyntihinnasta ja
- vahinko on sattunut ennen kuin kaksi vuotta on kulunut sen osthetkestä edellyttäen, että kohde on ostettu uutena, ollut saman omistajan omistuksessa tai hallinnassa ja vakuutettuna osthetkestä lukien.

Käteismyyntihinnalla tarkoitetaan tällöin esineen hintaa, jolla Fennia olisi saanut hankittua samanlaisen tai lähinnä vastaavan esineen välittömästi ennen vahinkoa.

F40.4.9 Määrättyjen esineryhmien vahingon määrän laskeminen

Vahingon määrä määräytyy tämän taulukon sijaan kohdan F40.4.8 mukaisesti siltä osin, kun vene kokonaisuudessaan lunastetaan, korvataan rahana tai Fennia hankkii tilalle samanarvoisen venekokonaisuuden. Jos esine ei kuulu mihinkään taulukon esineryhmään, sen vahingon määrä määräytyy kohdan F40.4.8 mukaan.

Jos vene tai sen osa voidaan korjata, korvauksessa sovelletaan korjauskuluja koskevia ehtokohtia.

F40.4.10 Korvauksen määrän laskeminen

F40.4.10.1 Omavastuu

F40.4.10.1.1

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty omavastuu.

F40.4.10.2

Kohdassa F40.4.10.1 mainittua omavastuuta vähentämättä korvataan kuitenkin

- vahingon torjuntakulut
- hyllyn poistamiskulut
- varkaus ja ilkivalta venekerhon vartioidulla alueella, kun se on sattunut vartijan ollessa alueella
- veneen kokonaishäviö
- varkausvahinko, jos perämoottorissa on ollut perämoottorilukko vahinkohetkellä
- varkaus- ja ilkivaltavahinko silloin, kun vahingon kohteena olleessa veneessä on vahinkohetkellä ollut käytössä toimiva ajonestolaite
- varkausvahinko silloin, kun vahingon kohteena olleessa veneessä on vahinkohetkellä ollut veneen paikannuslaite ja laite on ollut

päällä ja seurannassa.

F40.4.10.3

Lisäomavastuut

- Suomen Purjehtijaliiton rekisteröimän tai muun järjestetyn kilpapurjehduksen aikana sattuneista purje- ja takilavaurioista 30 % vahingon määrästä
- jos veneellä, jolle on myönnetty vakuutusmaksusta katsastusalanus, ei vahingon sattuessa vesillä ole voimassaolevaa katsastusta vähennetään korvauksesta 20 %:n suuruinen lisäomavastuu, kuitenkin enintään 840 euroa.

F40.4.10.4

Arvonlisävero

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään vero tai hän ei ole velvollinen maksamaan veroa omaisuuden ostosta, korjauksesta, muusta hankinnasta tai palvelusta, korvauksesta vähennetään veron osuus.

Omaisuuden arvonlisäverovelvollisen omistajan tai haltijan on oltava korjaustyön, jälleen hankittavan omaisuuden ja ostamansa palvelun tilaajana ja merkitty laskun maksajaksi.

F40.5 Toimenpiteet vahingon tapahduttua

F40.5.1

Vakuutetun on noudatettava toimitaohjeita, jotka Fennia on antanut vahingon sattumisen varalta. Korjauksesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä on etukäteen sovittava Fennian kanssa.

F40.5.2

Jos anastettua tai muuten kadonnutta omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutuksenottajan on luovutettava omaisuus Fennialle tai palautettava korvaus niiden osalta.

F40.5.3

Vakuutuksenottaja on velvollinen ottamaan takaisin anastetun esineen, jos se löydetään ehjänä 30 päivän kuluessa siitä, kun Fennia sai kirjallisesti tiedon tapahtumasta. Vakuutustapahtuma on syntynyt, kun 30 vuorokautta on kulunut Fennian saamasta todisteellisesta ilmoituksesta.

F40.5.4

Jos vahinko on tapahtunut maakuljetuksen yhteydessä, vakuutuksenottajan on tehtävä kirjallinen muistutus tavaraa luovutettaessa, jos vahingoittuminen on ollut ulkoisesti havaittavissa. Muissa tapauksissa muistutus on esitettävä 7 päivän kuluessa kuljetuksen päättymisestä.

F40.6 Suojeluohjeet

F40.6.1

Veneen on oltava käytettäessä merikelpoisessa kunnossa sekä riittävästi varustettu ja miehitetty ottaen huomioon veneen tyyppi, koko ja kulkualue. Veneessä on oltava meriteiden sääntöjen mukaiset kulkuvalot.

F40.6.2

Veneen on oltava tarpeellisen valvonnan alaisena ja turvallisesti kiinnitetynä tai ankkuroituna siten, että se kestää myös sää- ja tuuliolosuhteiden nopeita vaihteluita silloin, kun se ei ole kullussa. Veneen kiinnitysköysien ja laitteiden vetolujuuden on vastattava veneen painoa. Vene on pidettävä tyhjäksi pumpattuna.

F40.6.3

Venettä on säilytettävä maissa niin, ettei routa, jään liikkeitä tai veden pinnan yhden metrin nousu voi sitä vaurioittaa.

F40.6.4

Riippumatta veneen tyyppistä veneen virtalukon ja avotilan lukittujen säilytystilojen avaimia ei saa säilyttää veneessä.

F40.6.5

Käytettäessä, huollettaessa tai korjattaessa moottoria, polttoainejärjestelmää, liettä, nestekaasu-, lämmitys-, ja muita laitteita on noudatettava valmistajan antamia turvallisuutta, käyttöä ja huoltoa koskevia ohjeita.

F40.6.6

Yöpymiseen soveltuvassa veneessä on oltava toimintakuntoinen palovaroitin sekä myös kaasuvaroitin, jos veneessä on kaasulaitteita.

F40.6.7

Veneessä käytettävien irrallisten lämmityslaitteiden on oltava paloturvallisuuden kannalta vähintään autokäyttöön tarkoitettuja laitteita eikä niitä saa käyttää ilman jatkuvaa valvontaa.

F40.6.8

Veneen valmistajan moottoritehosuositusta on noudatettava.

F40.6.9

Rakenteilla olevassa veneessä on oltava vähintään kaksi vähimmäisteho- luokaltaan 8A68B -teholuokan palosammutinta.

F41 LAAJA VENEVAKUUTUS

Voimassa 1.5.2019 alkaen

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos vakuutus on liitetty vakuutusso- piumukseen ja on merkitty vakuutuskirjaan.

F41.1 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

F41.1.1

Laajan venevakuutuksen perusteella korvataan Venevakuutuksien yhteis- sissä ehdoissa kohdassa F40.4 mainittujen korvaussäännösten mukaan vakuutuksen kohteelle

- ennalta arvaamattomasta, ulkoapäin äkillisesti vaikuttavasta tapah- tumasta, kuten karilleajosta, pohjakosketuksesta, yhteentörmäyk- sestä tai kaatumisesta aiheutuneet vahingot
- myrskystä tai rajuilmasta aiheutuneet vahingot veneen koko ja ominaisuudet huomioon ottaen ja edellyttäen, että vahinko ei olisi ollut vältettävissä veneen huolellisella kiinnityksellä ja hyvää meri- miestapaa noudattaen
- ennalta arvaamattomasta tapahtumasta vesillelaskun, telakoimisen tai kuljetuksen yhteydessä
- ilkeästä tai varkaudesta aiheutuneet vahingot
- tulipalosta, räjähdyksestä tai salamankusta aiheutuneet vahingot.

F41.1.1.1

Laajan venevakuutuksen perusteella korvataan myös veneen uppoami- sesta aiheutunut suoranainen esinevahinko, kun vahinko johtuu veden tunkeutumisesta veneeseen, koska veneen runko, läpivienti, putki tai putkiliiotos äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti on mennyt rikki.

Edellä mainittuja vahinkoja ei korvata vakuutuksesta, mikäli vuotoa aihe- uttaneen osan tai osien vaurio on syntynyt virheellisen asennuksen, puut- teellisen huollon, kunnossapidon tai valvonnan johdosta.

Moottori ja niihin liittyvät varusteet on huollettava ja tarkastettava val- mistajan ohjeiden mukaan. Veneen runko, vedenpinnan alapuolella tai sen läheisyydessä olevien läpivientien, sekä muiden veteen rajoittuvien tiivisteiden ja pintojen kunto on tarkastettava säännöllisesti hapettumien, kulumien tai löystymisen varalta.

F41.1.2 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- veneelle tai sen osalle siinä olleesta suunnittelu-, rakenne-, valmistus-, asennus- tai materiaali- vian, puutteellisesta kunnossapidosta, aineen kulumisesta, ruostumisesta, hapet- tumisesta, syöpymisestä, lahoamisesta, aineen väsymisestä, muuttumisesta, sienettymisestä, tai vastaavasta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä.
- moottorille sen teknisestä vialla tai virheellisestä polttoai- neesta tai jäähdytys- tai voitelujärjestelmän vian aiheutta- masta vauriosta tai moottorissa tai pakoputkessa tapahtu- neesta räjähdyksestä
- sähkölaitteelle oikosulusta
- vakuutuksen kohteen kulumisesta, hankautumisesta tai naarmuuntumisesta
- tuulesta, jos vene ei ole ollut huolellisesti kiinnitetty siten, että se kestää myös tuuliolosuhteiden nopeita vaihteluita
- veneelle tai sen osalle puutteellisesta huollosta
- moottorin, varusteiden tai kalastusvälineiden varkaudesta, elleivät ne ole lukittu, lukitussa tilassa tai kiinteästi asen- nettu niin, että ne voidaan irrottaa vain työkaluja käyttäen.
- lukitsemattoman tai perälaudan läpi pulttaamatta asennetun perämoottorin irtoamisesta kiinnikkeistään
- perämoottorin, varusteiden tai kalastusvälineiden putoami- sesta tai irtoamisesta kiinnikkeistään, varusteiden katoami- sesta purjejollan kaatumisen yhteydessä, ellei kyseessä ole kohdassa F41.1.1 mainittu syy
- saastuneesta vedestä, lumesta, jäädystä tai jäätymisestä
- veneen uppoamisesta, ellei vahinko ole aiheutunut kohdassa F41.1.1 mainitusta syystä
- sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta sellaisesta syystä
- ydinvoimasta kuvastusta ydinvahingosta, riippumatta siitä missä vahinko on sattunut.

F41.2 Bonussäännöt

Näiden bonussääntöjen mukaisesti bonuksellisen laajan venevakuutuk- sen vakuutusmaksua alennetaan tai korotetaan muista vakuutusmuutos- perusteista riippumatta (ehtokohta F16.2).

Bonus nousee 10 % jokaisen vahingottoman vakuutuskauden jälkeen, kuitenkin enintään 70 %:iin. Bonukseen oikeuttavana vakuutuskautena

pidetään sellaista vakuutuskautta, jolta perittävä vakuutusmaksu on vähintään 50 % vakuutuksen vuosimaksusta. Yhden vuoden pituinen ajanjakso voi kuitenkin oikeuttaa enintään 10 %:n bonukseen.

Jos vakuutuksesta on maksettu korvausta vakuutustapahtuman vuoksi, bonus alenee 20 % kutakin korvattavaa vakuutustapahtumaa kohti. Bonus ei alene palosta, varkaudesta tai vahingonteosta aiheutuneesta vahingosta.

Bonusoikeus on henkilökohtainen ja se säilyy viisi kalenterivuotta vakuutuksen päättymisvuoden jälkeen.

F41.3 Vakuutukseen sovelletaan lisäksi venevakuutuksien yhteisiä ehtokohtia F40.

Lisäturvut

F41.4 Masto- ja takilaturva

Näitä ehtoja sovelletaan jos lisäturvut ovat liitetty venevakuutukseen ja ne on merkitty vakuutuskirjaan

F41.4.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutus antaa laajennetun turvan masto- ja takilavahingoissa. Vakuutus korvaa äkillisen ja ennalta arvaamattoman masto-, takila- ja puomivahingon. Vakuutus kattaa myös korvattavan masto- ja takilavahingon seurauksena aiheutuneen purje- ja mastovarustuksen vahingon.

F41.4.2 Vakuutuksen kohde ja voimassaoloaika

Masto- ja takilavakuutus voidaan myöntää purjeveneelle, jonka käypä arvo on vähintään 20 000 euroa. Lisäturvavakuutusta ei voida myöntää purjejollalle eikä purjeveneelle, jossa on hiilikuitumasto.

Vakuutus koskee enintään 20 vuoden ikäisiä veneitä. Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden jälkeen, jolloin veneen ikäraja 20 vuotta täyttyy. Veneen ikä määritellään valmistusvuoden perusteella. Valmistusvuosi käy ilmi valmistusnumerosta. Vakuutus ei ole voimassa veneen ollessa vuokralla.

F41.4.3 Vakuutus käsittää

- maston - mastolla tarkoitetaan alumiinista mastoprofiilia, saalinki-pareja ja mastoon kuuluvia heloja,
- takilan - takilalla tarkoitetaan mastoa tukevia vanteja ja haruksia, puomin - puomilla tarkoitetaan alumiinista puomiprofiilia ja siihen kuuluvia heloja,
- purjeet, jotka vahingon sattuessa ovat nostettuina ja vahingoittuvat korvattavan masto- tai takilavahingon seurauksena,
- juoksevat köydet - juoksevilla köysillä tarkoitetaan mastoon liittyviä falli- ja trimmausköyksiä,
- mastoon kiinnitetyt navigointi- ja elektroniset varusteet, niiden vahingoituessa korvattavan masto- tai takilavahingon seurauksena.

F41.4.4 Omavastuu

Omavastuu on 15 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 1200 euroa. Purjehduskilpailun aikana sattuneen vahingon omavastuu on 30 % korvattavan purje- ja takilavaurion vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 1200 euroa.

F41.4.5 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa

- joka aiheutuu siitä, että veneellä purjehditaan suuremmalla purjealalla kuin mihin se on rakennettu tai mitä valmistaja suosittelee
- joka aiheutuu juoksevien köysien kulumisesta tai
- josta toimittaja tai muu vastaa lain, takuun tai vastaavan sitoutumisen johdosta.

F41.5 Konerikko

Näitä ehtoja sovelletaan jos lisäturva on liitetty venevakuutukseen ja se on merkitty vakuutuskirjaan.

F41.5.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoitus on korvata äkillinen ja ennalta arvaamaton moottorivahinko. Moottorilla tarkoitetaan päämoottoria, sen voimansiirtoa ja potkuria.

F41.5.2 Vakuutuksen kohde ja voimassaoloaika

Vakuutuksen kohteena on moottori, joka on enintään 15 vuotta vanha. Vakuutus voidaan ottaa uusille moottoreille sekä käytetyille moottoreille, joiden ikä on enintään 6 vuotta. Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jolloin moottorin ikäraja 15 vuotta saavutetaan. Moottorin ikää arvioidessa sovelletaan moottorin valmistusvuotta, joka ilmenee tyyppi- ja sarjanumerosta.

F41.5.3 Rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa

- josta toimittaja tai muu vastaa lain, takuun tai vastaavan sitoutumisen johdosta

tai joka on aiheutunut

- kulutuksesta, iästä, pilaantumisesta tai puuttuvasta huollosta,
- virheellisestä polttoaineesta,
- jäästä, lumesta, hallasta tai homeesta, riippumatta siitä, oliko vahinko äkillinen vai asteittainen,
- tukkeutuneista suodattimista tai
- siitä, että vakuutettua esinettä on käytetty, vastoin valmistajan ohjeita.

Valmistajan ohjeita moottorin huollosta ja hoidosta on noudatettava. Moottorivalmistajan auktorisoiman yhtiön tulee hoitaa moottorin huollot. Vahingon sattuessa vakuutuksenottajan on näytettävä vakuutusyhtiölle luotettava selvitys siitä, että huolto on suoritettu.

F43 VENEEN PALO- JA VARKAUSVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos vakuutus on liitetty vakuutussopimukseen ja on merkitty vakuutuskirjaan.

F43.1 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

F43.1.1

Veneen palo- ja varkausvakuutuksen perusteella korvataan Venevakuutuksien yhteisissä ehdossa kohdassa F40.4 mainittujen korvaussäännösten mukaan vakuutuksen kohteelle aiheutuneet vahingot seuraavista syistä

- ilkkivallasta
- varkaudesta
- tulipalosta
- räjähdyksestä
- salamaniskusta.

F43.1.2 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- veneelle tai sen osalle siinä olleesta suunnittelu-, rakenne-, valmistus-, asennus- tai materiaali- tai puutteellisesta kunnossapidosta, aineen kulumisesta, ruostumisesta, hapettumisesta, syöpymisestä, lahoamisesta, aineen väsymisestä, muuttumisesta, sienettymisestä, tai vastaavasta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä
- moottorille sen teknisestä viasta tai virheellisestä polttoaineesta tai jäähdytys- tai voitelujärjestelmän vian aiheuttamasta vauriosta tai moottorissa tai pakoputkessa tapahtuneesta räjähdyksestä
- sähkölaitteelle oikosulusta
- vakuutuksen kohteen kulumisesta, hankautumisesta tai naarmuuntumisesta
- veneelle tai sen osalle puutteellisesta huollosta moottorin, varusteiden tai kalastusvälineiden varkaudesta, elleivät ne olleet lukittu, lukitussa tilassa tai kiinteästi asennettu niin, että ne voidaan irrottaa vain työkaluja käyttäen.
- lukitsemattoman tai perälaudan läpi pulittaamatta asennetun perämoottorin irtoamisesta kiinnikkeistään, varusteiden katoamisesta perämoottorin irtoamisesta kiinnikkeistään, varusteiden katoamisesta perämoottorin irtoamisesta kiinnikkeistään, ellei kyseessä ole kohdassa F43.1.1 mainittu syy
- saastuneesta vedestä, lumesta, jäästä tai jäätymisestä
- veneen uppoamisesta, ellei vahinko ole aiheutunut kohdassa F43.1.1 mainitusta syystä
- sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta sellaisesta syystä
- ydinvastuulaisissa kuvatussa ydinvahingosta, riippumatta siitä missä vahinko on sattunut.

F43.2 Vakuutukseen sovelletaan lisäksi venevakuutuksien yhteisiä ehtokohtia F40.

F50 HEVOSEN TAPATURMAVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Kun vakuutuksenottajana on yksityishenkilö, eläinvakuutukset myönnetään vain jos vakuutuksenottajalla on myös kotivakuutus samassa vakuutussopimuksessa.

Hevosien tapaturmavakuutus sisältyy vakuutussopimukseen, kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

F50.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näissä ehdossa mainitusta vakuutustapahtumista hevoselle aiheutunut suoranainen eläinvahinko.

Vakuutukseen voi vakuutuksenottajan valinnan mukaan sisältyä vakuutus-

määrä tapaturmaisen kuoleman varalta ja/tai tapaturmasta aiheutuneet eläinlääkärikulut sovittuun enimmäismäärän asti. Nämä tiedot merkitään vakuutuskirjaan.

F50.2 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjassa mainittu hevonen.

F50.3 Vakuutuksen voimassaolo

F50.3.1 Voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Pohjoismaissa sekä näiden maiden välillä.

Voimassaoloalueen laajennus voidaan sopia erikseen lisäturvana joko määrääkaikaisena tai jatkuvana. Laajennus on voimassa vakuutuskirjaan merkittynä aikana ja alueella.

F50.3.2 Voimassaoloaika

Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana hevonen on täyttänyt 25 vuotta.

F50.3.3 Vakuutusturvan laajuus

Vakuutus on voimassa sen laajuisena, kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

F50.4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

F50.4.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutus korvaa vakuutuksen voimassa ollessa hevosen

- tapaturman aiheuttaman kuoleman
- tapaturmasta johtuvan välttämättömän lopettamisen
- katoamisen
- tapaturman aiheuttamat eläinlääkärikulut, kun vakuutukseen on valittu hoitokulut.

Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiin vamman aiheuttava odottamaton tapahtuma.

Lopettamista pidetään välttämättömänä, kun eläin on asiallisesta hoidosta huolimatta eläinräkkäyksen välttämiseksi lopettava.

Vakuutuksen päättymisen jälkeen syntyneitä eläinlääkärikuluja ei korvata, vaikka tapaturma sattunut vakuutuksen voimassaoloaikana.

F50.4.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot ja eläinlääkärikulut

F50.4.2.1

Vakuutus ei korvaa eläimen kuolemaa tai lopettamista, jos sen syynä on ollut

- luonnevika tai käyttäytymishäiriö
- synnynnäinen tai perinnöllinen vika
- sairaus rakennevika tai kasvuhäiriö
- taloudelliset syyt
- siitoskyvyn menettäminen tai tiinehtymättömyys
- hevosen purentaviat
- tapaturma, joka on sattunut tai alkanut ennen vakuutuksen voimaantuloa
- sota, aseellinen selkkaus tai ydinvarusteilla kuvattu ydinvarusteiden vahinko, riippumatta siitä missä ydinvarusteiden vahinko on sattunut.

F50.4.2.2

Vakuutus ei myöskään korvaa eläimen kuolemaa tai lopettamista, jos sen syynä on ollut

- hevosen dopingsäännösten rikkominen
- hevosen valmennuksen tai kilpailuttamisen aiheuttama rasitusvamma tai ontumavika
- vahinko, joka johtuu siitä, että hevosella on kilpailtu neljän vuoden tiineyskuukauden jälkeen.

F50.4.2.3

Vakuutus ei korvaa eläinlääkärikuluja, jos niiden syynä on

- luontaishoidot
- hampaiden tukikudoksen sairaus, purentavian hoito, tai hammashoito, paitsi tapaturman yhteydessä vaurioituneen hampaan hoito
- luonneviasta tai käyttäytymishäiriöstä aiheutuva hoito
- rakennevian, kasvuhäiriön, synnynnäisen tai perinnöllisen vian tai sairauden tutkimus tai hoito
- hevosen nivelruston irtoaman aiheuttama leikkaus neljä vuotta täyttäneelle hevoselle

Emätamman vakuutuksesta ei korvata varsan hoidosta aiheutuneita eläinlääkärikuluja.

F50.4.2.4

Vakuutus ei myöskään korvaa eläinlääkärikuluja, jos niiden syynä on

- hevosen valmennuksen tai kilpailuttamisen aiheuttaman rasitusvaman tai ontumavian hoito
- hevosen dopingsäännösten rikkominen
- hevosen epäpuhtaan ravinnon hoito ja tutkimus.

F50.4.2.5

Eläinlääkärikuluja ei myöskään korvata, jos tapaturma, joka on sattunut tai alkanut ennen vakuutuksen voimaantuloa (ks. myös kohta F50.4.1) tai kulut ovat syntyneet vakuutuksen päättymisen jälkeen, vaikka sairaus tai tapaturma olisi sattunut vakuutuksen voimassaoloaikana.

F50.5 Korvaussäännökset

F50.5.1 Kuolema, lopettaminen tai katoaminen

Fennian korvausvelvollisuuden ylämpänä rajana vakuutustapahtumassa on vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

Vakuutusmäärää kuolemanvaralta alennetaan vuosittain. Alennus on 15 % vakuutusmäärästä sen vakuutuskauden alusta, jonka aikana hevonen täyttää 16 vuotta. Vakuutusmäärä ei kuitenkaan laske alle 500 euron.

Jos eläin menetetään, vahingon määrän arvioimisen perusteena on eläimen vakuutusarvo. Eläimen vakuutusarvo on sen käypä arvo, ellei muuta ole sovittu ja siitä tehty merkintää vakuutuskirjaan. Käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka eläimestä olisi saatu, jos se olisi myyty välittömästi ennen vakuutustapahtumaa.

Jos vakuutusmäärä on vakuutusarvoa suurempi, Fennia korvaa vahingon määrän käyvän arvon mukaan.

F50.5.2 Korvattavat eläinlääkärikulut

Eläinlääkärikuluja korvataan enintään vakuutuskirjaan merkittyyn enimmäismäärään asti kunkin vakuutuskauden aikana.

Eläinlääkärikuluihin sisältyvät

- eläinlääkärin ja -hoitajan palkkiot
- eläinlääkärin määräämät lääkkeet vamman hoitoon
- kulut vastaanotolla käytetyistä ja jatkohoitoon tarvittavista sidetarpeista ja niihin verrattavista tarvikkeista
- vamman tutkimiseksi välttämättömät laboratorio- magneettikuvaus- ja röntgenkulut sekä ultraäänitutkimusten kulut
- eläinsairaalan tai -klinikin hoitopäivä-, toimisto- ja päivystyskulut
- kohtuulliset kuljetus- ja matkakulut eläinsairaalaan tai -klinikalle. Omalla autolla tehdyistä matkoista maksamme korvauksen Vakuutuslautakunnan suosituksen ja Liikennevahinkolautakunnan soveltamisohjeen mukaisesti.

F50.5.3 Korvattavia eläinlääkärikuluja eivät ole

- kuntoutus ja terapiahoito
- fysikaalinen hoito ja siihen verrattavat hoidot
- ravinto- ja vitamiini-, kivennäisravinne-, lisäruvonne-, luontais- tuotevalmisteiden hankkimiskulut tai erikoisruokavalion kulut
- kastroitiosta tai sterilisaatiosta aiheutuneet kulut.

F50.5.4 Omavastuu eläinlääkärikuluissa

Vakuutuksenottajan omavastuu on vakuutuskirjaan merkitty rahamäärä tai prosenttiosuus kuluista eläinlääkärikäyntiä kohti.

F50.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

Kun vakuutetusta eläimestä on maksettu korvaus kuoleman, välttämättömän lopettamisen tai katoamisen perusteella, kyseessä olevan eläimen vakuutukset päättyvät.

Jos eläin joudutaan lopettamaan eläinräkkäyksen välttämiseksi, Fenniaan on toimitettava eläinlääkärin lausunto, josta selviää lopettamisen syy.

Vakuutus korvaa vahingon, jos kadonnutta hevosta ei ole saatu takaisin kahden kuukauden kuluttua katoamispäivästä ja asiasta on ilmoitettu poliisille. Jos omistaja saa takaisin kadonneen eläimen, hänen on viipymättä palautettava maksettu korvaus Fennialle.

Vahinko korvataan vain siltä osin kuin sitä ei korvata takuun, kuluttaja-suojalakiin perustuvan tai muun kaupan vastuun tai liikennevakuutuksen perusteella.

F50.7 Suojeluohjeet

Eläintä ei saa jättää ilman tarpeellista hoitoa, ravintoa, juomaa ja lepoa.

Sairauden tai vamman hoitoon liittyviä eläinlääkärin ohjeita on noudatettava.

Eläintautilakia ja eläinsuojelulakia sekä muita viranomaisten määräyksiä on noudatettava.

Suojeluohjeiden noudattamatta jättäminen voi aiheuttaa sen, että korvausta alennetaan tai se evätään yleisten sopimusehtojen kohdan F6.1 mukaisesti.

F50.8 Indeksiehto

Vakuutus ei ole indeksiin sidottu. Korvaukset eivät myöskään ole indeksiin sidottuja.

F51 HEVOSEN SAIRAUSSAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Kun vakuutuksenottajana on yksityishenkilö, eläinvakuutukset myönnetään vain jos vakuutuksenottajalla on myös kotivakuutus samassa vakuutusmaksussa.

Hevosen sairausvakuutus sisältyy vakuutussopimukseen, kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

F51.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näissä ehdoissa mainitusta vakuutustapahtumista hevoselle aiheutunut suoranainen eläinvahinko.

Vakuutukseen voi vakuutuksenottajan valinnan mukaan sisältyä vakuutusmäärä kuoleman varalta ja/tai tapaturmasta ja sairaudesta aiheutuneet eläinlääkärikulut sovitun enimmäismäärän asti. Nämä tiedot merkitään vakuutuskirjaan.

F51.2 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjassa mainittu hevonen.

F51.3 Vakuutuksen voimassaolo

F51.3.1 Voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Pohjoismaissa sekä näiden maiden välillä.

Voimassaoloalueen laajennus voidaan sopia erikseen lisäturvana joko määräaikaisena tai jatkuvana. Laajennus on voimassa vakuutuskirjaan merkittynä aikana ja alueella.

F51.3.2 Voimassaoloaika

Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana hevonen on täyttänyt 25 vuotta.

F51.3.3 Vakuutusturvan laajuus

Vakuutus on voimassa sen laajuusena, kuin vakuutuskirjaan on merkitty.

F51.4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

F51.4.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutus korvaa vakuutuksen voimassaollessa hevosen

- tapaturman tai sairauden aiheuttaman kuoleman
- tapaturmasta tai sairaudesta johtuvan välttämättömän lopettamisen
- katoamisen
- eläinlääkärikulut, kun vakuutukseen on valittu hoitokulut.

Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiin vamman aiheuttava odottamaton tapahtuma.

Lopettamista pidetään välttämättömänä, kun eläin on asiallisesta hoidosta huolimatta eläinrääkkäyksen välttämiseksi lopetettava.

Eläimen sairastumisesta tai vammautumisesta aiheutuneet eläinlääkärikulut korvataan kuittien perusteella.

Eläinlääkärikuluja korvataan, kun vakuutus on ollut voimassa 14 vuorokautta ennen sairauden alkamista.

Vakuutuksen päättymisen jälkeen syntyneitä eläinlääkärikuluja ei korvata, vaikka sairaus olisi alkanut tai tapaturma sattunut vakuutuksen voimassaoloaikana.

F51.4.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot ja eläinlääkärikulut

F51.4.2.1 Vakuutus ei korvaa eläimen kuolemaa tai lopettamista, jos sen syynä on ollut

- luonnevika tai käyttäytymishäiriö
- synnynnäinen tai perinnöllinen vika tai sairaus
- rakennevika tai kasvuhäiriö
- taloudelliset syyt
- siitoskyvyn menettäminen tai tiinehtymättömyys
- hevosen purentaviat
- tapaturma tai sairaus, joka on sattunut tai alkanut ennen vakuutuksen voimaantuloa
- sota, aseellinen selkkkaus tai ydinvastuulaissa kuvattu ydinvahinko, riippumatta siitä missä ydinvahinko on sattunut.

F51.4.2.2

Vakuutus ei myöskään korvaa eläimen kuolemaa tai lopettamista, jos sen syynä on ollut

- hevosen dopingsäännösten rikkominen
- vahinko, joka johtuu siitä että hevosella on kilpailtu neljännen tiineyskuukauden jälkeen.

F51.4.2.3

Vakuutus ei korvaa eläinlääkärikuluja, jos niiden syynä on

- terveystarkastus, sairauden ennalta ehkäisevä hoito tai rokotus
- luontaishoidot
- huollon kaltainen hoito, loislääkitys, maitohampaiden tai hammaskiven poisto
- hampaiden tukikudoksen sairaus, purentavian hoito, tai hammashoito, paitsi tapaturman yhteydessä vaurioituneen hampaan hoito
- luonneviasta tai käyttäytymishäiriöstä aiheutuva hoito
- rakennevian, kasvuhäiriön, synnynnäisen tai perinnöllisen vian tai sairauden tutkimus tai hoito
- siitoskyvyn menetyksen tai tiinehtymättömyyden hoito, siitoskyky- tai tiineystutkimus
- normaali tiineys tai synnytys
- kastraatio tai sterilisaatio vaikka kyseessä olisikin sairaus tai tapaturma
- kiimahäiriöiden ja muiden sukupuolihäiriöiden hoito
- keisarileikkaus, paitsi silloin kun ko. toimenpide on tehty sairaalloisen tilan yhteydessä. Sairaalloiseksi tila katsotaan jos varsa juuttuu synnytyskanavaan, varsa on kuollut kohtuun tai synnytyspoltot ovat liian heikkoja
- hevosen nivelruston irtoaman aiheuttama leikkaus neljä vuotta täyttäneelle suomenhevoselle ja kolme vuotta täyttäneelle lämminverihevoselle

Emätämän vakuutuksesta ei korvata varsan hoidosta aiheutuneita eläinlääkärikuluja.

F51.4.2.4

Vakuutus ei myöskään korvaa eläinlääkärikuluja, jos niiden syynä on

- hevosen valmistuksen tai kilpailuttamisen aiheuttaman rasitusvamman tai ontumavian hoito
- kilpailukykyä ylläpitävä hoito tai tutkimus
- hevosen dopingsäännösten rikkominen
- hevosen kroonisen tuki- ja liikuntaelinten vaivan hoito
- hevosen epäpuhtaan ravin hoito ja tutkimus
- vahinko, joka johtuu siitä että hevosella on kilpailtu neljännen tiineyskuukauden jälkeen.

F51.4.2.5

Eläinlääkärikuluja ei myöskään korvata, jos tapaturma tai sairaus, joka on sattunut tai alkanut ennen vakuutuksen voimaantuloa (ks. myös kohta F51.4.1) tai kulut ovat syntyneet vakuutuksen päättymisen jälkeen, vaikka sairaus tai tapaturma olisi sattunut vakuutuksen voimassaoloaikana.

F51.5 Korvaussäännökset

F51.5.1 Kuolema, lopettaminen tai katoaminen

Fennian korvausvelvollisuuden ylämpänä rajana vakuutustapahtumassa on vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

Vakuutusmäärää alennetaan vuosittain. Alennus on 15 % vakuutusmäärästä sen vakuutuskauden alusta, jonka aikana hevonen täyttää 16 vuotta. Vakuutusmäärä ei kuitenkaan laske alle 500 euron.

Jos eläin menetetään, vahingon määrän arvioimisen perusteena on eläimen vakuutusarvo. Eläimen vakuutusarvo on sen käypä arvo, ellei

muuta ole sovittu ja siitä tehty merkintää vakuutuskirjaan. Käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka eläimestä olisi saatu, jos se olisi myyty välittömästi ennen vakuutustapahtumaa.

Jos vakuutusmäärä on vakuutusarvoa suurempi, Fennia korvaa vahingon määrän käyvän arvon mukaan.

F51.5.2 Korvattavat eläinlääkärikulut

Eläinlääkärikuluja korvataan enintään vakuutuskirjaan merkittyyn enimmäismäärään asti kunkin vakuutuskauden aikana.

Eläinlääkärikuluihin sisältyvät

- eläinlääkärin ja -hoitajan palkkiot
  - eläinlääkärin määräämät lääkkeet vamman tai sairauden hoitoon
  - kulut vastaanotolla käytetyistä ja jatkohoitoon tarvittavista sidetarpeista ja niihin verrattavista tarvikkeista
  - vamman tai sairauden tutkimiseksi välttämättömät laboratorio- magneettikuvaus- ja röntgenkulut sekä ultraäänitutkimusten kulut eläinsairaalan tai -klinikon hoitopäivä-, toimisto- ja päivystyskulut
  - kohtuulliset kuljetus- ja matkakulut eläinsairaalaan tai -klinikalle.
- Omalla autolla tehdyistä matkoista maksamme korvauksen Vakuutuslautakunnan suosituksen ja Liikennevahinkolautakunnan soveltamisohjeen mukaisesti.

F51.5.3 Korvattavia eläinlääkärikuluja eivät ole

- kuntoutus ja terapiahoito
- fyysikaalinen hoito ja siihen verrattavat hoidot
- ravinto- ja vitamiini-, kivennäisravinne-, lisäravinne-, luontais- tuotevalmisteiden hankkimiskulut tai erikoisruokavalion kulut
- kastroitiosta tai sterilisaatiosta aiheutuneet kulut. Kastroitiosta tai sterilisaatiosta aiheutuneet kulut korvataan vain kiveskiertymän yhteydessä.

F51.5.4 Omavastuu eläinlääkärikuluissa

Vakuutuksenottajan omavastuu on vakuutuskirjaan merkitty rahamäärä tai prosenttiosuus kuluista eläinlääkärikäyntiä kohti.

F51.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

Kun vakuutetusta eläimestä on maksettu korvaus kuoleman, välttämättömän lopettamisen tai katoamisen perusteella, kyseessä olevan eläimen vakuutukset päättyvät.

Jos eläin joudutaan lopettamaan eläinlääkärin lausunto, josta selviää lopettamisen syy.

Vakuutus korvaa vahingon, jos kadonnutta hevosta ei ole saatu takaisin kahden kuukauden kuluttua katoamispäivästä ja asiasta on ilmoitettu poliisille. Jos omistaja saa takaisin kadonneen eläimen, hänen on viipymättä palautettava maksettu korvaus Fennialle.

Vahinko korvataan vain siltä osin kuin sitä ei korvata takuun, kuluttaja-suojalakiin perustuvan tai muun kaupan vastuun tai liikennevakuutuksen perusteella.

F51.7 Suojeluohjeet

Eläintä ei saa jättää ilman tarpeellista hoitoa, ravintoa, juomaa ja lepoa.

Sairauden tai vamman hoitoon liittyviä eläinlääkärin ohjeita on noudatettava.

Eläintautilakia ja eläinsuojelulakia sekä muita viranomaisten määräyksiä on noudatettava.

Suojeluohjeiden noudattamatta jättäminen voi aiheuttaa sen, että korvausta alennetaan tai se evätään yleisten sopimusehtojen kohdan F6.1 mukaisesti.

F51.8 Indeksiehto

Vakuutus ei ole indeksiin sidottu. Korvaukset eivät myöskään ole indeksiin sidottuja.

F53 VARSAVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos eläinvakuutuksen lisäturva varsalle on erikseen sovittu ja merkitty vakuutuskirjaan.

F53.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata kohdassa F53.6. mainituista vakuutustapahtumista vakuutuksen kohteelle aiheutunut suoranainen eläinvahinko.

F53.2 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjassa mainitun eläimen sikiö tai varsa.

F53.3 Voimassaolo

Vakuutus on voimassa Pohjoismaissa sekä näiden maiden välillä.

Lisäturva on voimassa joko vuosivakuutuksena tai määräaikaisena kuttakin tiineyskautta varten tammalle, jolla on voimassa oleva eläinvakuutus.

F53.4 Voimassaoloaika

Lisäturva lakkaa jokaisen tiineyden jälkeen, kun varsa on saavuttanut 30 päivän iän.

F53.5 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on Fennian korvausvelvollisuuden ylimpinä rajoina jokaisessa vakuutustapahtumassa.

F53.6 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

F53.6.1

Sikiöstä, joka neljännen tiineyskuukauden kuluttua luomisen tai synnytyksestä vuoksi menee hukkaan tai varsasta, joka kuukauden kuluessa syntymästään lukien kuolee, tai sairauden, tapaturman tai synynnäisen vian vuoksi on lopetettava, korvataan enintään sovittu vakuutusmäärä.

F53.6.2

Kun korvausta haetaan sikiön menettämisestä (ennenaikaisesta varsomisesta) on vahinkoilmoitukseen liitettävä eläinlääkärin lausunto neljännen tiineyskuukauden jälkeen tehdystä tiineystarkastuksesta (MIP-testillä l. verinäytteellä todettu tiineys ei ole hyväksyttävä todiste tiineydestä).

F53.6.3

Kaksos- ja monisyntytyksessä maksetaan korvaus vain yhdestä varsasta (sikiöstä), kuitenkin siten, että jos yksikin varsoista jää henkiin, korvauksena maksetaan puolet vakuutusmäärästä.

F53.6.4

Jos korvaus on maksettu kaksi kertaa tamman varsoista tai sikiöstä, ei korvausta tämän jälkeen varsasta tai sikiöstä makseta.

F53.6.5

Vakuutuksesta ei korvata sikiön tai varsan kuolemaa tai lopettamista, jos sen syynä on ollut

- taloudelliset syyt
- dopingsäännösten rikkominen
- se, että emätammalla on kilpailtu neljännen tiineyskauden jälkeen
- sota, aseellinen selkkkaus tai ydinvarustulla kuvattu ydinvahinko, riippumatta siitä missä ydinvahinko on sattunut.

F53.7 Korvaussäännökset

F53.7.1 Eläimen arvon ja vahingon määrän arvioiminen

F53.7.1.1

Eläimen vahingon ja korvauksen määrän arvioimisen perusteena on eläimen vakuutusarvo. Eläimen vakuutusmäärällä tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka on merkitty vakuutuskirjaan.

Jos vakuutusmäärä on vakuutusarvoa suurempi, Fennia korvaa vahingon määrän käyvän arvon mukaan.

F53.7.1.2

Eläimen vakuutusarvo on sen käypä arvo, ellei muuta ole sovittu ja siitä tehty merkintää vakuutuskirjaan. Käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka eläimestä olisi saatu, jos se olisi myyty välittömästi ennen vakuutustapahtumaa.

F53.7.1.3

Vahingon määrän arvioinnin perusteena on myös hevosen jäännösarvo, eli niiden osien arvo, jotka voidaan muuttaa rahaksi tai joita vakuutusentottaja voi käyttää hyväkseen.

F53.7.2 Korvauksen määrän laskeminen ja korvauksen maksaminen

Vahingon ja korvauksen määrä saadaan, kun eläimen käyvästä arvosta vähennetään jäännösarvo.

Jos vahingoittuneen tilalle hankitun eläimen arvo on vahingoittuneen eläimen käypää arvoa suurempi, ei ylimenevää osaa oteta huomioon korvausta laskettaessa.

Vahinko korvataan vain siltä osin kuin sitä ei korvata muusta vakuutuksesta tai kaupan vastuun perusteella.

F53.7.3 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

Kun vakuutetusta eläimestä maksetaan korvaus kuoleman tai välttämättömän lopettamisen perusteella, päättyy ko. eläimen vakuutus.

Jos eläin joudutaan lopettamaan eläinräkkäyksen välttämiseksi, on Fennialle toimitettava eläinlääkärin lausunto, josta selviää lopettamisen syy.

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jos kadonnutta eläintä ei ole saatu takaisin kahden kuukauden kuluttua katoamispäivästä ja asiasta on ilmoitettu poliisiviranomaisille.

Jos omistaja saa takaisin kadonneen eläimen, hänen on viipymättä palautettava maksettu korvaus Fennialle.

F53.8 Indeksiehto

Vakuutus ei ole indeksiin sidottu. Korvaukset eivät myöskään ole indeksiin sidottuja.

F55 KOIRAN JA KISSAN SAIRAUSSAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Kun vakuutuksenottajana on yksityishenkilö, eläinvakuutukset myönnetään vain jos vakuutuksenottajalla on myös kotivakuutus samassa vakuutus sopimuksessa.

Koiran ja kissan sairausvakuutus sisältyy vakuutus sopimukseen, kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutus kirjiaan.

F55.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näissä ehdoissa mainitusta vakuutus tapahtumista koiralle tai kissalle aiheutunut suoranainen eläinvahinko.

Vakuutukseen voi vakuutuksenottajan valinnan mukaan sisältyä vakuutus määrä kuoleman varalta ja/tai tapaturmasta ja sairaudesta aiheutuneet eläinlääkärikulut sovittuun enimmäismäärän asti. Nämä tiedot merkitään vakuutus kirjiaan.

F55.2 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjassa mainittu kissa tai koira.

F55.3 Vakuutuksen voimassaolo

F55.3.1 Voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Pohjoismaissa sekä näiden maiden välillä.

Voimassaoloalueen laajennus voidaan sopia erikseen lisäturvana joko määräaikaisena tai jatkuvana. Laajennus on voimassa vakuutus kirjiaan merkittynä aikana ja alueella.

F55.3.2 Voimassaoloaika

Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana koira on täyttänyt 10 vuotta tai kissa 13 vuotta.

F55.3.3 Vakuutusturvan laajuus

Vakuutus on voimassa vakuutus kirjiaan merkityssä laajuudessa.

F55.4 Korvattavat vakuutus tapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

F55.4.1 Korvattavat vakuutus tapahtumat

Vakuutus korvaa vakuutuksen voimassa ollessa koiran tai kissan

- tapaturman tai sairauden aiheuttaman kuoleman
- tapaturmasta tai sairaudesta johtuvan välttämättömän lopettamisen
- katoamisen
- eläinlääkärikulut, kun vakuutukseen on valittu hoitokulut.

Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiin vamman aiheuttava odottamaton tapahtuma.

Lopettamista pidetään välttämättömänä, kun eläin on asiallisesta hoidosta huolimatta eläinräkkäyksen välttämiseksi lopetettava.

Eläimen sairastumisesta tai vammautumisesta aiheutuneet eläinlääkärikulut korvataan kuittien perusteella.

Eläinlääkärikuluja korvataan, kun vakuutus on ollut voimassa 14 vuorokautta ennen sairauden alkamista.

Vakuutuksen päättymisen jälkeen syntyneitä eläinlääkäri kuluja ei korvata, vaikka sairaus olisi alkanut tai tapaturma sattunut vakuutuksen voimassaoloaikana.

F55.4.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot ja eläinlääkärikulut

F55.4.2.1

Vakuutus ei korvaa eläimen kuolemaa tai lopettamista, jos sen syynä on ollut

- luonnevika tai käyttäytymishäiriö
- synnynnäinen tai perinnöllinen vika tai sairaus
- rakennevika tai kasvuhäiriö
- taloudelliset syyt
- siitoskyvyn menettäminen tai tiinehtymättömyys
- tapaturma tai sairaus, joka on sattunut tai alkanut ennen vakuutuksen voimaantuloa
- sota, aseellinen selkkkaus tai ydin vastuullaista kuvattu ydin vahinko, riippumatta siitä missä ydin vahinko on sattunut.

F55.4.2.2

Vakuutus ei korvaa eläinlääkärikuluja, jos niiden syynä on

- terveystarkastus, sairauden ennalta ehkäisevä hoito tai rokotus
- luontaishoidot
- huollon kaltainen hoito, loislääkitys, maitohampaiden tai hammaskiven poisto
- hampaiden tukikudoksen sairaus, purentavian hoito, tai hammashoito, paitsi tapaturman yhteydessä vaurioituneen hampaan hoito
- luonneviasta tai käyttäytymishäiriöstä aiheutuva hoito
- rakenneviian, kasvuhäiriön, synnynnäisen tai perinnöllisen viian tai sairauden tutkimus tai hoito
- siitoskyvyn menetyksen tai tiinehtymättömyyden hoito, siitoskyky- tai tiineystutkimus
- normaali tiineys tai synnytys
- valeraskaudesta aiheutuneet komplikaatiot
- keisarileikkaus, paitsi silloin kun ko. toimenpide on tehty sairaalloisen tilan yhteydessä. Sairaalloiseksi tila katsotaan jos
- pentu juuttuu synnytyskanavaan
- pentu on kuollut kohtuun
- synnytyspoltot ovat liian heikkoja
- pentu on kasvanut kohdussa epänormaalin suureksi.

F55.4.2.3

Eläinlääkärikuluja ei myöskään korvata, jos tapaturma tai sairaus, joka on sattunut tai alkanut ennen vakuutuksen voimaantuloa tai kulut ovat syntyneet vakuutuksen päättymisen jälkeen, vaikka sairaus tai tapaturma olisi sattunut vakuutuksen voimassaoloaikana.

F55.5 Korvaussäännökset

F55.5.1 Kuolema, lopettaminen tai katoaminen

Fennian korvausvelvollisuuden ylämpänä rajana vakuutus tapahtumassa on vakuutus kirjiaan merkitty vakuutus määrä.

Vakuutus määrää alennetaan vuosittain. Alennus on 15 % vakuutus määräästä sen vakuutuskauden alusta, jonka aikana koira tai kissa täyttää 7 vuotta. Vakuutus määrää ei kuitenkaan laske alle 300 euron.

Jos eläin menetetään, vahingon määrän arvioimisen perusteena on eläimen vakuutusarvo. Eläimen vakuutusarvo on sen käypä arvo, ellei muuta ole sovittu ja siitä tehty merkintää vakuutus kirjiaan. Käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka eläimestä olisi saatu, jos se olisi myyty välittömästi ennen vakuutus tapahtumaa.

Jos vakuutus määrää on vakuutusarvoa suurempi, Fennia korvaa vahingon määrän käyvän arvon mukaan.

F55.5.2 Eläinlääkärikulut

Eläinlääkärikuluja korvataan enintään vakuutus kirjiaan merkittyyn enimmäismäärään asti kunkin vakuutuskauden aikana.

F55.5.2.1

Eläinlääkärikuluihin sisältyvät

- eläinlääkärin ja -hoitajan palkkiot
- eläinlääkärin määräämät lääkkeet vamman tai sairauden hoitoon
- kulut vastaanotolla käytetyistä ja jatkohoitoon tarvittavista sidetarpeista ja niihin verrattavista tarvikkeista
- vamman tai sairauden tutkimiseksi välttämättömät laboratorio- magneettikuvaus- ja röntgenkulut sekä ultraäänitutkimusten kulut
- eläinsairaalan tai -klinikan hoitopäivä-, toimisto- ja päivystyskulut
- kastroatiosta tai sterilisaatiosta aiheutuneet kulut. Kastroatiosta tai sterilisaatiosta aiheutuneet kulut korvataan vain seuraavien sairauksien yhteydessä:
- diabetes
- kohtutulehdus

- synnytysvauriot
- eturauhassairaudet
- epilepsia
- kasvaimia kohdussa, kiveksissä, emättimessä tai munasarjoissa
- emättimen esiinluiskahdus
- perianaalilyrä
- anaaliadenooma
- kivistulehdukset
- nisäkasvain
- kiveskiertymä.

F55.5.2.2

Korvattavia eläinlääkärikuluja eivät ole

- kuljetus- ja matkakulut
- kuntoutus ja terapiahoito
- fysikaalinen hoito
- ravinto- ja vitamiini-, kivennäisravinne-, lisäravinne-, luontais-
tuotevalmisteiden hankkimiskulut tai erikoisruokavalion kulut.

F55.5.3

Ostavastuu

Vakuutusnottajan omavastuu eläinlääkärikuluissa on vakuutuskirjaan merkitty määrä eläinlääkärisä käyntikertaa kohti.

F55.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

Kun vakuutetusta eläimestä on maksettu korvaus kuoleman, välttämättömän lopettamisen tai katoamisen perusteella, kyseessä olevan eläimen vakuutukset päättyvät.

Jos eläin joudutaan lopettamaan eläinrääkkäyksen välttämiseksi, Fenniaan on toimitettava eläinlääkäriin lausunto, josta selviää lopettamisen syy.

Vakuutus korvaa vahingon, jos kadonnutta koiraa tai kissaa ei ole saatu takaisin kahden kuukauden kuluttua katoamispäivästä ja asiasta on ilmoitettu poliisille. Jos omistaja saa takaisin kadonneen eläimen, hänen on viipymättä palautettava maksettu korvaus Fennialle.

Vahinko korvataan vain siltä osin kuin sitä ei korvata takuun, kuluttaja-suojalakiin perustuvan tai muun kaupan vastuun tai liikennevakuutuksen perusteella.

F55.7 Suojeluohjeet

Eläintä ei saa jättää lämpimällä säällä suljettuun ajoneuvoon ilman jatkuvaa valvontaa.

Sairauden tai vamman hoitoon liittyviä eläinlääkäriin ohjeita on noudatettava.

Kennelliiton tai Suomen kissaliiton rokotusohjelmia on noudatettava.

Suojeluohjeiden noudattamatta jättäminen voi aiheuttaa sen, että korvausta alennetaan tai se evätään yleisten sopimusehtojen kohdan F6.1 mukaisesti.

F55.8 Indeksiehto

Vakuutus ei ole indeksiin sidottu. Korvaukset eivät myöskään ole indeksiin sidottuja.

F56 KOIRAN JA KISSAN TAPATURMAVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Kun vakuutusnottajana on yksityishenkilö, eläinvakuutukset myönnetään vain jos vakuutusnottajalla on myös kotivakuutus samassa vakuutus sopimuksessa.

Koiran ja kissan tapaturmavakuutus sisältyy vakuutus sopimukseen, kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutus kirjaan.

F56.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näissä ehdoissa mainitusta vakuutus tapahtumista koiralle tai kissalle aiheutunut suoranainen eläinvahinko.

Vakuutukseen voi vakuutusnottajan valinnan mukaan sisältyä vakuutus määrä tapaturmaisen kuoleman varalta ja/tai tapaturmasta aiheutuneet eläinlääkärikulut sovittuun enimmäismäärän asti. Nämä tiedot merkitään vakuutus kirjaan.

F56.2 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjassa mainittu kissa tai koira.

F56.3 Vakuutuksen voimassaolo

F56.3.1 Voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Pohjoismaissa sekä näiden maiden välillä.

Voimassaoloalueen laajennus voidaan sopia erikseen lisäturvana joko määräaikaisena tai jatkuvana. Laajennus on voimassa vakuutus kirjaan merkittynä aikana ja alueella.

F56.3.2 Voimassaoloaika

Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana koira on täyttänyt 10 vuotta tai kissa 13 vuotta.

F56.3.3 Vakuutusturvan laajuus

Vakuutus on voimassa vakuutus kirjaan merkityssä laajuudessa.

F56.4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

F56.4.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutus korvaa vakuutuksen voimassa ollessa koiran tai kissan

- tapaturman aiheuttaman kuoleman
- tapaturmasta johtuvan välttämättömän lopettamisen
- katoamisen
- tapaturman vuoksi välttämättömästä lopettamisesta aiheutuneet eläinlääkärikulut kuittien perusteella, kun vakuutus on valittu kattamaan eläinlääkärikulut.

Vakuutuksen päättymisen jälkeen syntyneitä eläinlääkäri kuluja ei korvata, vaikka sairaus olisi alkanut tai tapaturma sattunut vakuutuksen voimassaoloaikana.

Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiin vamman aiheuttava odottamaton tapahtuma.

Lopettamista pidetään välttämättömänä, kun tapaturmaisesti vammautunut eläin on asiallisesta hoidosta huolimatta eläinrääkkäyksen välttämiseksi lopetettava.

F56.4.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot ja eläinlääkärikulut

F56.4.2.1

Vakuutus ei korvaa eläimen kuolemaa tai lopettamista, jos sen synnyn on ollut

- luonnevika tai käyttäytymishäiriö
- synnynnäinen tai perinnöllinen vika tai sairaus
- rakennevika tai kasvuhäiriö
- taloudelliset syyt.

F56.4.2.2

Vakuutus ei myöskään korvaa

- sairauden tai vian aiheuttamaa tapaturmaa
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut sota, aseellinen selkkkaus tai ydinvastuulaissa kuvattu ydinvahinko, riippumatta siitä missä ydinvahinko on sattunut
- tapaturmaa, joka on sattunut tai alkanut ennen vakuutuksen voimaantuloa tai kulut ovat syntyneet vakuutuksen päättymisen jälkeen, vaikka tapaturma olisi sattunut vakuutuksen voimassaoloaikana.

F56.5 Korvaussäännökset

F56.5.1 Kuolema, lopettaminen tai katoaminen

Fennian korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana vakuutustapahtumassa on vakuutus kirjaan merkitty vakuutus määrä.

Vakuutus määrää alennetaan vuosittain. Alennus on 15 % vakuutus määrästä sen vakuutuskauden alusta, jonka aikana koira tai kissa täyttää 7 vuotta. Vakuutus määrä ei kuitenkaan laske alle 300 euron.

Jos eläin menetetään, vahingon määrän arvioimisen perusteena on eläimen vakuutus arvo. Eläimen vakuutus arvo on sen käypä arvo, ellei muuta ole sovittu ja siitä tehty merkintää vakuutus kirjaan.

Käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka eläimestä olisi saatu, jos se olisi myyty välittömästi ennen vakuutus tapahtumaa.

Jos vakuutus määrä on vakuutus arvoa suurempi, Fennia korvaa vahingon määrän käyvän arvon mukaan.

F56.5.2 Eläinlääkärikulut

Eläinlääkärikuluja korvataan enintään vakuutuskirjaan merkittyyn enimmäismäärään asti kunkin vakuutuskauden aikana.

F56.5.2.1

Korvattavat eläinlääkärikulut

Eläinlääkärikuluihin sisältyvät

- eläinlääkärin ja -hoitajan palkkiot
- eläinlääkärin määräämät lääkkeet vamman hoitoon
- kulut vastaanotolla käytetyistä ja jatkohoitoon tarvittavista sidetarpeista ja niihin verrattavista tarvikkeista
- vamman tutkimiseksi välttämättömät laboratorio- magneettikuvaus- ja röntgenkulut sekä ultraäänitutkimusten kulut
- eläinsairaalan tai -klinikan hoitopäivä-, toimisto- ja päivystyskulut.

F56.5.2.2

Korvattavia eläinlääkärikuluja eivät ole

- kuljetus- ja matkakulut
- kuntoutus ja terapiahoito
- fysikaalinen hoito
- ravinto- ja vitamiini-, kivennäisravinne-, lisäravinne-, luontaistuotevalmisteiden hankkimiskulut tai erikoisruokavalion kulut.

F56.6 Omavastuu

Vakuutuksenottajan omavastuu eläinlääkärikuluissa on vakuutuskirjaan merkitty määrä lääkarissa käyntikertaa kohti.

F56.7 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

Kun vakuutetusta eläimestä on maksettu korvaus kuoleman, välttämättömän lopettamisen tai katoamisen perusteella, kyseessä olevan eläimen vakuutukset päättyvät.

Jos eläin joudutaan lopettamaan eläinräkkäyksen välttämiseksi, Fenniaan on toimitettava eläinlääkärin lausunto, josta selviää lopettamisen syy.

Vakuutus korvaa vahingon, jos kadonnutta koiraa tai kissaa ei ole saatu takaisin kahden kuukauden kuluttua katoamispäivästä ja asiasta on ilmoitettu poliisille. Jos omistaja saa takaisin kadonneen eläimen, hänen on viipymättä palautettava maksettu korvaus Fennialle.

Vahinko korvataan vain siltä osin kuin sitä ei korvata takuun, kuluttaja-suojalakiin perustuvan tai muun kaupan vastuun tai liikennevakuutuksen perusteella.

F56.8 Suojeluohjeet

Eläintä ei saa jättää lämpimällä säällä suljettuun ajoneuvoon ilman jatkuvaa valvontaa.

Sairauden tai vamman hoitoon liittyviä eläinlääkärin ohjeita on noudatettava.

Kennelliiton tai Suomen kissaliiton rokotusohjelmia on noudatettava.

Suojeluohjeiden noudattamatta jättäminen voi aiheuttaa sen, että korvausta alennetaan tai se evätään yleisten sopimusehtojen kohdan F6.1 mukaisesti.

F56.9 Indeksiehto

Vakuutus ei ole indeksiin sidottu. Korvaukset eivät myöskään ole indeksiin sidottuja.

F57 SEURAEÄIMEN SAIRAUSVAKUUTUS Voimassa 1.1.2018 alkaen

Kun vakuutuksenottajana on yksityishenkilö, eläinvakuutukset myönnetään vain jos vakuutuksenottajalla on myös kotivakuutus samassa vakuutus sopimuksessa.

Seuraeläimen sairausvakuutus sisältyy vakuutus sopimukseen, kun siitä on sovittu ja se on merkitty vakuutus kirjaan.

F57.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näissä ehdoissa mainitusta vakuutus tapahtumista seuraeläimelle aiheutunut suoranainen eläinvahinko. Vakuutukseen voi vakuutuksenottajan valinnan mukaan sisältyä vakuutus määrä kuoleman varalta ja/tai tapaturmasta ja sairaudesta aiheutuneet eläinlääkärikulut sovittoon enimmäismäärän asti. Nämä tiedot merkitään vakuutus kirjaan.

F57.2 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjaan mainittu seuraeläin.

F57.3 Vakuutuksen voimassaolo

F57.3.1 Voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Pohjoismaissa sekä näiden maiden välillä.

Voimassaoloalueen laajennus voidaan sopia erikseen lisäturvana joko määräaikaisena tai jatkuvana. Laajennus on voimassa vakuutus kirjaan merkittynä aikana ja alueella.

F57.3.2 Voimassaoloaika

Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aika eläin täyttää vakuutus kirjaan merkityn iän.

F57.3.3 Vakuutusturvan laajuus

Vakuutus on voimassa sen laajuisena, kuin vakuutus kirjaan on merkitty.

F57.4 Korvattavat vakuutus tapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

F57.4.1 Korvattavat vakuutus tapahtumat

Vakuutus korvaa vakuutuksen voimassa ollessa eläimen

- tapaturman tai sairauden aiheuttaman kuoleman
- tapaturmasta tai sairaudesta johtuvan välttämättömän lopettamisen
- katoamisen
- eläinlääkärikulut, kun vakuutukseen on valittu hoitokulut.

Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiin vamman aiheuttava odottamaton tapahtuma.

Lopettamista pidetään välttämättömänä, kun eläin on asiallisesta hoidosta huolimatta eläinräkkäyksen välttämiseksi lopetettava.

Eläimen sairastumisesta tai vammautumisesta aiheutuneet eläinlääkärikulut korvataan alkuperäisten tositteiden perusteella.

Sairaudesta aiheutuvia eläinlääkärikuluja korvataan, kun vakuutus on ollut voimassa 14 vuorokautta ennen sairauden alkamista.

F57.4.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot ja eläinlääkärikulut

F57.4.2.1

Vakuutus ei korvaa eläimen kuolemaa tai lopettamista, jos sen syynä on ollut

- luonnevika tai käyttäytymishäiriö
- synnynnäinen tai perinnöllinen vika tai sairaus
- rakennevika tai kasvuhäiriö
- taloudelliset syyt
- siitoskyvyn menettäminen tai tiinehtymättömyys
- tapaturma tai sairaus, joka on sattunut tai alkanut ennen vakuutuksen voimaantuloa
- sota, aseellinen selkkaus tai ydin vastuullaista kuvattu ydin vahinko, riippumatta siitä missä ydin vahinko on sattunut.

F57.4.2.2

Vakuutus ei korvaa eläinlääkärikuluja, jos niiden syynä on

- terveystarkastus, sairauden ennalta ehkäisevä hoito tai rokotus
- kuntoutus ja terapiahoito
- fysikaalinen hoito ja siihen rinnastettavat hoidot
- luontaishoidot
- huollon kaltainen hoito, loislääkitys, maitohampaiden tai hammaskiven poisto
- hampaiden tukikudoksen sairaus, purentavian hoito, tai hammashoito, paitsi tapaturman yhteydessä vaurioituneen hampaan hoito
- luonneviasta tai käyttäytymishäiriöstä aiheutuva hoito
- rakennevian, kasvuhäiriön, synnynnäisen tai perinnöllisen vian tai sairauden tutkimus tai hoito
- normaali tiineys tai synnytys
- kastratio tai sterilisaatio
- kiimahäiriöiden ja muiden sukupuolihäiriöiden hoito
- munintaan liittyvät ongelmat
- laskutuslisät, lääkärinlausuntopalkkiot tai neuvonantokulut
- puhelunmaksut ja niihin rinnastettavat kulut ellei ole ollut lääketieteellisesti perusteltua antaa eläimen hoito-ohjeita puhelimitse
- eläinlääkärin matkakulut, eläimen kuljetuskulut tai muut matkakulut

- keisarileikkaus, paitsi silloin kun ko. toimenpide on tehty alla lueteltujen sairaalloisten tilojen yhteydessä.
- poikainen juuttuu synnytyskanavaan
- poikainen on kuollut kohtuun
- synnytyspoltot ovat liian heikkoja
- pentu on kasvanut kohdussa epänormaalin suureksi.

Vakuutus ei myöskään korvaa ravinto- ja vitamiini-, kivennäisraavinne-, lisäravinne-, ja luontaisvalmisteiden hankkimiskuluja tai erikoisruokavalion kuluja.

Eläinlääkärikuluja ei korvata, jos tapaturma tai sairaus on sattunut tai alkanut ennen vakuutuksen voimaantuloa. Kuluja ei myöskään korvata vakuutuksen päättymisen jälkeen.

F57.5 Korvaussäännökset

F57.5.1 Kuolema tai välttämätön lopettaminen

Fennian korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana vakuutustapahtumassa on vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

Jos eläin menetetään, vahingon määrän arvioimisen perusteena on eläimen vakuutusarvo. Eläimen vakuutusarvo on sen käypä arvo, ellei muuta ole sovittu ja merkitty vakuutuskirjaan. Käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka eläimestä olisi saatu, jos se olisi myyty välittömästi ennen vakuutustapahtumaa.

Jos vakuutusmäärä on vakuutusarvoa suurempi, Fennia korvaa vahingon määrän käyvän arvon mukaan.

F57.5.2 Eläinlääkärikulut

Eläinlääkärikuluja korvataan enintään vakuutuskirjaan merkittyyn enimmäismäärään asti kunkin vakuutuskauden aikana. Kulujen pitää olla syntyneet vakuutuksen voimassaoloaikana.

Eläinlääkärikuluihin sisältyvät

- eläinlääkärin ja -hoitajan palkkiot
- eläinlääkärin määräämät lääkkeet vamman tai sairauden hoitoon
- kulut vastaanotolla käyetyistä ja jatkohoitoon tarvittavista sidetarpeista ja niihin verrattavista tarvikkeista
- vamman tai sairauden tutkimiseksi välttämättömät laboratorio-, magneettikuvaus- ja röntgenkulut sekä ultraäänitutkimusten kulut eläinsairaalan tai -klinikan hoitopäivä-, toimisto- ja päivystyskuluin.

F57.5.3 Korvattavia eläinlääkärikuluja eivät ole

- kuljetus- ja matkakulut
- kuntoutus ja terapiahoito
- fysikaalinen hoito
- ravinto- ja vitamiini-, kivennäisraavinne-, lisäravinne-, luontaistuotevalmisteiden hankkimiskulut tai erikoisruokavalion kulut.

F57.5.4 Omavastuu

Vakuutuksenottajan omavastuu on vakuutuskirjaan merkitty määrä eläinlääkärikassassa käyntikertaa kohti.

F57.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

Kun vakuutetusta eläimestä on maksettu korvaus kuoleman tai välttämättömän lopettamisen perusteella, kyseessä olevan eläimen vakuutukset päättyvät.

Jos eläin joudutaan lopettamaan eläinlääkärin välttämiseksi, Fenniaan on toimitettava eläinlääkärin lausunto, josta selviää lopettamisen syy.

Vahinko korvataan vain siltä osin kuin sitä ei korvata takuun, kuluttaja-suojalakiin perustuvan tai muun kaupan vastuun tai liikennevakuutuksen perusteella.

F57.7 Suojeluohjeet

Eläintä ei saa jättää ilman rodulle ominaista tarpeellista hoitoa, ravintoa, juomaa ja lepoa.

Sairauden tai vamman hoitoon liittyviä eläinlääkärin ohjeita on noudatettava.

Eläintautilakia ja eläinsuojelulakia sekä muita viranomaisten määräyksiä on noudatettava.

Suojeluohjeiden noudattamatta jättäminen voi aiheuttaa sen, että korvausta alennetaan tai se evätään yleisten sopimusehtojen kohdan F6.1 mukaisesti.

F57.8 Indeksiehto

Vakuutus ei ole indeksiin sidottu. Korvaukset eivät myöskään ole indeksiin sidottuja.

F58 FYSIKAALISEN HOIDON LISÄTURVA Voimassa 1.5.2019

Näitä ehtoja sovelletaan, jos lisäturva on liitetty eläinvakuutukseen ja se on merkitty vakuutuskirjaan.

Lisäturva voidaan liittää eläinvakuutukseen, jos siihen on valittu eläinlääkärikulujen korvaaminen.

F58.1 Lisäturvan tarkoitus

Lisäturvan tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti eläinlääkärikulut kattavan vakuutuksen voimassaoloaikana syntyviä vakuutetun eläimen fysikaalisia hoitokuluja.

F58.2 Lisäturvan kohde

Lisäturvan kohteena on vakuutuskirjassa mainittu eläin.

F58.3 Voimassaolo

Lisäturva on voimassa vain Suomessa annettavassa fysikaalisessa hoidossa. Jos eläinvakuutuksen eläinlääkärikuluja korvaava turva päättyy, päättyy myös fysikaalisen hoidon lisäturva.

F58.4 Enimmäismäärä ja omavastuu

Fysikaalisen hoidon kulut sisältyvät vakuutuskirjassa mainittuun eläinlääkärikulujen enimmäismäärään. Korvauksen ylimpänä rajana on kunkin vakuutuskauden aikana vakuutuskirjaan merkitty eläinlääkärikulujen enimmäismäärä ja enintään 15 hoitokertaa tapaturmaa tai sairautta kohti.

Vakuutuksenottajan omavastuu on hevosen fysikaalisen hoidon kuluista 25 % ja muiden eläinten fysikaalisen hoidon kuluista 20 %.

F58.5 Korvattavat fysikaalisen hoidon kulut ja niihin liittyvät rajoitukset

F58.5.1

Fysikaalisen hoidon korvaamisen edellytyksenä on, että hoito on eläinlääkärin määräämää ja eläinlääkärin antamaa. Hoitoa antavan eläinlääkärin suosittelemalla tavalla Sotiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (VALVIRA) rekisteröimä henkilö.

F58.5.2

Fysikaalisen hoidon kuluja korvataan vain, kun hoitoa annetaan tapaturman tai sairauden aiheuttaman vaikean vamman leikkaus- tai kipsaushoiton jälkeen.

F58.5.3

Fysikaalista hoitoa ei kuitenkaan korvata, jos fysikaalisen hoidon syynä on

- luonnevika tai käyttäytymishäiriö
- synnynnäinen tai perinnöllinen vika tai sairaus
- rakennevika tai kasvuhäiriö
- sairaus, jonka oireita on ilmennyt ennen kuin lisäturvan alkamisesta on kulunut 14 vuorokautta.

F58.5.4

Korvattavia fysikaalisia hoitokuluja ovat

- sähköhoidot
- ultraäänihoidot
- laserhoidot
- manuaalinen terapia ja pehmytkudoskäsittely
- vesiterapia
- akupunktio.

F58.5.5

Korvattaviin fysikaalisiin hoitokuluihin eivät sisälly

- apuvälineet, lastat, kaulurit, tassusuojat tai muut vastaavat välineet
- matka- ja kuljetuskulut.

F58.6 Indeksiehto

Vakuutus ei ole indeksiin sidottu. Korvaukset eivät myöskään ole indeksiin sidottuja.

F59 LISÄTURVA ARVON MENETYKSEEN **Voimassa 1.5.2019 alkaen**

Näitä ehtoja sovelletaan, jos lisäturva on liitetty eläinvakuutukseen ja se on merkitty vakuutuskirjaan.

Lisäturva voidaan liittää eläinvakuutukseen, jos siihen on valittu vakuutusmäärä kuoleman varalta.

F59.1 Lisäturvan tarkoitus

Lisäturvan tarkoituksena on korvata eläimen arvon menetystä, kun

- koira tulee tapaturman vuoksi pysyvästi metsästyksen kykenemättömäksi
- eläin tulee tapaturman vuoksi pysyvästi koulutuksensa mukaiseen hyötykäyttöön kykenemättömäksi
- näyttelykoiran tai -kissan arvo laskee pysyvästi tapaturman vuoksi jalostuseläin tulee lisääntymiskyvyttömäksi sairauden takia ja eläimellä on voimassa oleva sairausvakuutus, jossa on vakuutusmäärä kuoleman varalta.

F59.2 Lisäturvan kohde

Lisäturvan kohteena on vakuutuskirjassa mainittu eläin.

F59.3 Voimassaolo

Lisäturva on voimassa samalla voimassaoloalueella ja niin kauan kuin kuolemanvarasummakin on voimassa, kuitenkin enintään sen kauden loppuun kun koira tai kissa täyttää 7 vuotta tai hevonen täyttää 16 vuotta.

F59.4 Vahingon määrä

Kun eläimen arvon menetys todetaan pysyväksi lisäturvan voimassaoloaikana, vahingon määrä on 60 % käyvästä arvosta, joka eläimellä oli välittömästi ennen arvon menetykseen johtanutta tapahtumaa. Kun korvaus arvon menetyksestä on maksettu, vakuutusmäärää alennetaan 60 % seuraavan vakuutuskauden alusta.

F59.5 Korvattavat vakuustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

F59.5.1

Lisäturvasta maksetaan korvausta, jos eläin tulee pysyvästi kyvyttömäksi

- kilpailutoimintaan edellyttäen, että eläin on kilpailussa saavuttanut hyväksytyt tulokset
- metsästykseen, edellyttäen että eläin on koulutettu ja rodunomaisessa kokeessa saavuttanut hyväksytyt tulokset
- koulutuksensa mukaiseen hyötykäyttöön
- lisääntymään, edellyttäen että eläin on saanut vähintään yhden rekisteröidyn pentueen ja sillä on voimassa oleva sairausvakuutus. Lisääntymiskyvyn menetystä korvataan, jos eläin kohdun, munasarjojen tai kivesten sairauden ja/tai hoidon takia menettää lisääntymiskyvynsä.

Edellytyksenä korvauksen saamiselle on myös, että pysyvästä kyvyttömyydestä toimitetaan eläinlääkärin lausunto.

F59.5.2

Lisäturvasta ei korvata arvon menetystä, jos sen syynä on

- luonnevika tai käyttäytymishäiriö
- synnynnäinen tai perinnöllinen vika tai sairaus
- rakennevika tai kasvuhäiriö
- sairaus, jonka oireita on ilmennyt ennen kuin arvon menetystä koskevan lisäturvan alkamisesta on kulunut 14 vuorokautta.

F61 METSÄVAKUUTUS **Voimassa 1.5.2019 alkaen**

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos vakuutus on liitetty vakuutussopimukseen ja on merkitty vakuutuskirjaan.

F61.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti kohdassa F61.3 mainituista vakuustapahtumista aiheutunut suoranainen esinevahinko sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kulut.

F61.2 Vakuutuksen kohde

F61.2.1 Vakuutuksen kohteena ovat vakuutuskirjassa mainitun tilan metsätalouden puusto ja taimikko. Metsätaloudenmaalla tarkoitetaan metsämaata, kitumaata ja näiden muodostamaan kokonaisuuteen kuuluvaa joutomaata.

F61.2.2 Vakuutuksen kohteena on myös hakkuupaikalla ja metsä- tai tienvarsivarastossa oleva vakuutuksenottajan omistama, vakuutuskirjassa mainitulta tilalta hakattu puutavara.

F61.3 Korvattavat vakuustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

F61.3.1 Palo-, myrsky- ja lumivahinko

Vakuutuksesta korvataan irtipäässeen tulen ja sen sammutustoimien sekä myrskyn ja lumen aiheuttama vahinko

- puustolle (valtapituus yli 7 metriä) ja puutavaralle, kun vahingoittuneen puuston tai puutavaran määrä vakuustapahtumaa kohti on vähintään 20 kiintokuutiometriä.
- taimikolle (valtapituus korkeintaan 7 metriä), kun keinollinen metsittäminen on vahingon vuoksi syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeellista ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään puolen hehtaarin suuruinen.

F61.3.2 Hyönteis- ja tulvavahinko puustolle

Vakuutuksesta korvataan hyönteisten ja tulvan puustolle (valtapituus yli 7 metriä) aiheuttama vahinko tuhokohdissa, joissa puusto on vioittunut vähintään yhden hehtaarin suuruisella yhtenäisellä alueella siten, että alue joudutaan vahingon välittömänä seurauksena kokonaan metsittämään.

F61.3.3 Hyönteis-, jyrssi-, sienitauti- ja tulvavahinko taimikolle

Vakuutuksesta korvataan hyönteisten, jyrssiöiden, sienitautien ja tulvan aiheuttama vahinko taimikolle (valtapituus korkeintaan 7 metriä), kun keinollinen metsittäminen on vahingon vuoksi syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeellista ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään puolen hehtaarin suuruinen.

F61.3.4 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

F61.3.4.1 Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, jos vakuustapahtuma on alkanut ennen vakuutuksen voimaantuloa.
- vahinkoa siltä osin kuin se voidaan korvata julkisista varoista eikä siltä osin kuin korvausta maksetaan ainaismetsä- tai ainaismetsäpalovakuutuksesta.
- puustolle aiheutuneen vahingon vuoksi syntyviä metsittämiskuluja.
- jälkiraivauksesta aiheutuneita kustannuksia.
- vahinkoa, joka on aiheutunut sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta sen kaltaisesta syystä.
- vahinkoa, joka on aiheutunut ydinvoimalaissa kuvattua ydinvahingosta, riippumatta siitä missä ydinvahinko on sattunut.
- vahinkoa, joka johtuu ilman, veden tai maaperän saastumisesta.

F61.4 Arvioimis- ja korvaussäännökset

F61.4.1 Korvauksen laajuus

F61.4.1.1.

Vakuutuksesta korvataan vakuustapahtuman vuoksi puustolle ja puutavaralle aiheutunut vahinko

- puutavaralajisiirtymästä
- käyttökelvottomaksi tulemisesta tai
- tuhoutumisesta.

F61.4.1.2

Lisäksi vakuutuksesta korvataan vakuustapahtuman vuoksi aiheutunut vahinko

- hakkuu- ja korjuukulujen nousemisesta
- liian aikaisin tapahtuneesta hakkuusta (odotusarvovahinko).

F61.4.1.3

Vakuutuksesta korvataan vakuustapahtuman vuoksi taimikolle sen tuhoutumisesta aiheutunut vahinko (kustannusarvovahinko).

F61.4.1.4

Vakuutuksesta korvataan välttämättömät ja kohtuulliset jälkivartiointikulut siitä lähtien, kun pelastustoiminnan johtaja on määrännyt jälkivartiointiin metsänomistajan vastuulle.

F61.4.1.5

Vakuutuksesta korvataan kohtuulliset kulut, jotka ovat aiheutuneet vakuutuksenottajan omista toimenpiteistä metsäpalon torjumiseksi ja rajoittamiseksi.

F61.4.2 Korvauksen määrän laskeminen ja korvauksen maksaminen

F61.4.2.1

Vahingon määrän arvioinnin perusteena on

- puuston hakkuuarvo
- puuston odotusarvo
- puutavaran hinta
- taimikon kustannusarvo välittömästi ennen ja jälkeen vakuutus-tapahtuman.

Puuston hakkuuarvolla tarkoitetaan puustosta saatavaa kantorahaa käy-pinä puutavaralajeina myytäessä.

Puuston odotusarvolla tarkoitetaan puustosta tulevaisuudessa saatavien hakkuutulojen perusteella laskettua nykyarvoa.

Puutavaran hinnalla tarkoitetaan hakatusta puutavarasta saatavaa myyn-tihintaa.

Taimikon kustannusarvolla tarkoitetaan taimikon perustamisesta ja kas-vattamisesta aiheutuneita kuluja.

F61.4.2.2

Vahingon määrän arvioinnissa ei oteta huomioon muita omaisuuteen liit-tyviä etuuksia tai vahingosta välillisesti aiheutuvaa tappiota taikka voiton tai muiden etujen menetystä.

F61.4.2.3

Vahingon määrä lasketaan vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukai-sesti.

F61.4.2.4

Myrskyn aiheuttamissa vahingoissa korvattavan vahingon määrä on korkeintaan 20 euroa vahingoittuneen puuston kiintokuutiometriä kohti lisättyinä mahdollisella odotusarvoisilla osuudella.

F61.4.2.5

Odotusarvoisä voidaan korvata silloin, kun vahingon kohteeksi joutunut puusto on vahingon jälkeen vajaatuottoinen Metsätalouden kehittämis-keskus Tapion ohjeiden mukaisesti.

F61.4.3 Omavastuu

Korvauksen määrä on vahingon määrä vähennettynä vakuutuskirjaan mer-kityllä omavastuulla.

F61.5 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

F61.5.1

Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutuk-senottajan omistukseen, mutta Fennialla on oikeus lunastaa vahingoittu-neet puut ja puutavara niiden arvioidusta arvosta.

F61.5.2

Jos vakuutus tapahtuma on kohdistunut omaisuuteen, johon voidaan vahvistaa kiinteistö- tai yritys kiinnitys, korvausta maksettaessa noudate-taan maakaaren, yritys kiinnityslain ja vakuutus sopimuslain määräyksiä. Vakuutus senottajan on tarvittaessa selvitettävä, että metsä on vapaa metsänhakuoikeuteen tai kiinteistöön muuten velan vakuudeksi vahvis-tetusta kiinnityksestä tai että kiinnityksen haltijat ovat suostuneet korvauk-sen maksamiseen vakuutus senottajalle taikka että vakuutus senottajalla maakaaren 17 luvun 8 §:n 2 momentin mukaan on oikeus itse nostaa vakuutus korvaus.

F61.5.3

Jos vakuutettu on arvoisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään vahingon korjauskuluihin tai vahingoittuneen omaisuuden jälleenhankin-takuluihin sisältyvän veron, kuluihin sisältyvä arvonlisävero vähennetään korvauksesta.

Omaisuuden arvonlisäverovelvollisen omistajan tai haltijan on oltava kor-jaustyön, jälleenhankittavan omaisuuden tai ostamansa palvelun tilaajana ja merkitty laskun maksajaksi.

F61.6 Indeksiehto

Vakuutus määrät ja -maksut on sidottu indeksiin siten, että metsiin sovel-letaan elinkustannus indeksiä ellei vakuutus kirjassa toisin mainita.

Indeksiin sitomisella tarkoitetaan vakuutuskauden alusta vakuutus määrän ja -maksun tarkistamista indeksin pistelukujen välisellä suhteella. Tarkis-tushetki on vakuutuskauden alkamispäivä. Vuosittain indeksipistelukuuna käytetään tarkistushetkeä vähintään 4 kuukautta aiempaa maaliskuun indeksilukua, jota verrataan vuotta aiempaan vastaavaan indeksilukuun. Siten jos vakuutuskauden alku on tammi-kesäkuussa, verrataan indek-sitarkistuksessa edellisen vuoden ja sitä edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja. Jos taas vakuutuskauden alku on heinä-joulukuussa,

verrataan indeksitarkistuksessa saman vuoden maaliskuun ja edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja.

Vahinkohetkellä vakuutus kirjassa merkittyä vakuutus määrää tarkistetaan vastaamaan vahinkohetkeä kolme kuukautta aiempaa indeksipistelukua. Indeksitarkistuksen suuruus voi olla kuitenkin enintään 10 %.

F62 METSÄPALOVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos vakuutus on liitetty vakuutus sopi-mukseen ja on merkitty vakuutus kirjaan.

F62.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti koh-dassa F62.3 mainituista vakuutus tapahtumista aiheutunut suoranainen esinevahinko sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kulut.

F62.2 Vakuutuksen kohde

F62.2.1

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutus kirjassa mainitun tilan metsätalou-smaan puusto ja taimikko. Metsätalous maalla tarkoitetaan metsä maata, kitumaata ja näiden muo-dostamaan kokonaisuuteen kuuluvaa joutomaata.

F62.2.2

Vakuutuksen kohteena on myös hakkuupaikalla ja metsä- tai tienvarsiva-rastossa oleva vakuutus senottajan omistama, vakuutus kirjassa mainitulta tilalta hakattu puutavara.

F62.3 Korvattavat vakuutus tapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

F62.3.1

Vakuutuksesta korvataan irti päässeän tulen ja sen sammutustoimien aiheuttama vahinko

- puustolle (valtapituus yli 7 metriä) ja puutavaralle, kun vahingoittu-neen puuston tai puutavaran määrä vakuutus tapahtumaa kohti on vähintään 20 kiintokuutiometriä.
- taimikolle (valtapituus korkeintaan 7 metriä), kun keinollinen met-sittäminen on vahingon vuoksi syntyneen vajaatuottoisuuden pois-tamiseksi tarpeellista ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään puolen hehtaarin suuruinen.

F62.3.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

F62.3.2.1

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, jos vakuutus tapahtuma on alkanut ennen vakuu-tuksen voimaantuloa.
- vahinkoa siltä osin kuin se voidaan korvata julkisista varoista eikä siltä osin kuin korvausta maksetaan ainais metsä- tai ainais metsä palovakuutuksesta.
- puustolle aiheutuneen vahingon vuoksi syntyviä metsittämis-kuluja.
- jälkiraivauksesta aiheutuneita kuluja.
- vahinkoa, joka on aiheutunut sodasta, kapinasta, vallanku-mouksesta tai muusta sen kaltaisesta syystä.
- vahinkoa, joka on aiheutunut ydin vastuullaissa kuvatusta ydin vahingosta, riippumatta siitä missä ydin vahinko on sattunut.
- vahinkoa, joka johtuu ilman, veden tai maaperän saastumi-sesta.

F62.4 Arvioimis- ja korvaussäännökset

F62.4.1 Korvauksen laajuus

F62.4.1.1.

Vakuutuksesta korvataan vakuutus tapahtuman vuoksi puustolle ja puuta-varalle aiheutunut vahinko

- puutavaralajisiirtymästä
- käyttökeltomaksi tulemisesta tai
- tuhoutumisesta.

F62.4.1.2

Lisäksi vakuutuksesta korvataan vakuutus tapahtuman vuoksi aiheutunut vahinko

- hakkuu- ja korjuukulujen nousemisesta
- liian aikaisin tehdystä hakkuusta (odotus arvo vahinko).

F62.4.1.3

Vakuutuksesta korvataan vakuutus tapahtuman vuoksi taimikolle sen

tuhoutumisesta aiheutunut vahinko (kustannusarvovahinko).

F62.4.1.4

Vakuutuksesta korvataan välttämättömät ja kohtuulliset jälkivartiointikulut siitä lähtien, kun pelastustoiminnan johtaja on määrännyt jälkivartiointin metsänomistajan vastuulle.

F62.4.1.5

Vakuutuksesta korvataan kohtuulliset kulut, jotka ovat aiheutuneet vakuutusomistajan omista toimenpiteistä metsäpalon torjumiseksi ja rajoittamiseksi.

F62.4.2 Korvauksen määrän laskeminen ja korvauksen maksaminen

F62.4.2.1

Vahingon määrän arvioinnin perusteena on

- puuston hakkuuarvo
- puuston odotusarvo
- puutavaran hinta
- taimikon kustannusarvo välittömästi ennen ja jälkeen vakuutus-tapahtuman.

Puuston hakkuuarvolla tarkoitetaan puustosta saatavaa kantorahaa käypinä puutavaralajeina myytäessä.

Puuston odotusarvolla tarkoitetaan puustosta tulevaisuudessa saatavien hakkuutulosten perusteella laskettua nykyarvoa.

Puutavaran hinnalla tarkoitetaan hakatusta puutavarasta saatavaa myyntihintaa.

Taimikon kustannusarvolla tarkoitetaan taimikon perustamisesta ja kasvattamisesta aiheutuneita kustannuksia.

F62.4.2.2

Vahingon määrän arvioinnissa ei oteta huomioon muita omaisuuteen liittyviä etuuksia tai vahingosta välillisesti aiheutuvaa tappiota taikka voiton tai muiden etujen menetystä.

F62.4.2.3

Vahingon määrä lasketaan vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaisesti.

F62.4.2.4

Odotusarvo voidaan korvata silloin, kun vahingon kohteeksi joutunut puusto on vahingon jälkeen vajaatuottoinen Metsätalouden kehittämisselkän Tapion ohjeiden mukaisesti.

F62.4.3 Omavastuu

Korvauksesta vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

F62.5 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

F62.5.1

Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutusomistajan omistukseen, mutta Fennialla on oikeus lunastaa vahingoittuneet puut ja puutavara niiden arvioidusta arvosta.

F62.5.2

Jos vakuutus tapahtuma on kohdistunut omaisuuteen, johon voidaan vahvistaa kiinteistö- tai yritys kiinnitys, korvausta maksettaessa noudetaan maakaaren, yritys kiinnityslain ja vakuutus sopimus lain määräyksiä. Vakuutusomistajan on tarvittaessa selvitettävä, että metsä on vapaa metsänhakkuu oikeuteen tai kiinteistöön muuten velan vakuudeksi vahvistetusta kiinnityksestä tai että kiinnityksen haltijat ovat suostuneet korvauksen maksamiseen vakuutusomistajalle taikka että vakuutusomistajalla maakaaren 17 luvun 8 §:n 2 momentin mukaan on oikeus itse nostaa vakuutus korvaus.

F62.5.3

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään vahingon korjauskuluihin tai vahingoittuneen omaisuuden jälleenhankintakuluihin sisältyvän veron, arvonlisävero vähennetään korvauksesta

Omaisuuden arvonlisäverovelvollisen omistajan tai haltijan on oltava korjaustyön, jälleenhankittavan omaisuuden tai ostamansa palvelun tilaajana ja merkitty laskun maksajaksi.

F62.6 Indeksiehto

Vakuutusmäärät ja -maksut on sidottu indeksiin siten, että metsiin sovelletaan elinkustannusindeksiä ellei vakuutus kirjassa toisin mainita.

Indeksiin sitomisella tarkoitetaan vakuutuskauden alusta vakuutusmäärän ja -maksun tarkistamista indeksin pistelukujen välisellä suhteella. Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä. Vuosittain indeksipisteluku

käytetään tarkistushetkeä vähintään 4 kuukautta aiempaa maaliskuun indeksilukua, jota verrataan vuotta aiempaan vastaavaan indeksilukuun. Siten jos vakuutuskauden alku on tammi-kesäkuussa, verrataan indeksitarkistuksessa edellisen vuoden ja sitä edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja. Jos taas vakuutuskauden alku on heinä-joulukuussa, verrataan indeksitarkistuksessa saman vuoden maaliskuun ja edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja.

Vahinkohetkellä vakuutus kirjassa merkittyä vakuutus määrää tarkistetaan vastaamaan vahinkohetkeä kolme kuukautta aiempaa indeksipistelukua. Indeksitarkistuksen suuruus voi olla kuitenkin enintään 10 %.

F72 MAATALOUSVAKUUTUSTEN YHTEISET EHTOKOHDAT Voimassa 1.5.2019 alkaen

F72.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti vakuutus tapahtumista vakuutuksen kohteena olevalle omaisuudelle aiheutunut suoranainen esinevahinko sekä ehdoissa mainitut muut kulut.

F72.2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutusomistaja ja muut hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt ja yleisten sopimusehtojen kohdassa F18.1 mainitut henkilöt.

F72.3 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjassa mainittu omaisuus seuraavasti.

F72.3.1 Rakennukset

Maatilatalouden harjoittamiseen käytettävät rakennukset sekä ilman eri mainintaa niihin liittyvät, tilan alueella olevat vakuutusomistajan omistamat pylväsmaunantajat, sähköjohdot, sähköpääkeskukset ja kWh-mittarit.

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutus kirjassa mainitut rakennukset myöskin niiden ollessa rakenteilla tai peruskorjattavana.

F72.3.2 Maatalousirtaimisto

Vakuutettujen maatilatalouden harjoittamiseen liittyvä irtaimisto seuraavasti:

- maa- ja metsätalouskoneet, -työvälineet ja -kalusto
- kotieläimet lukuun ottamatta turkiseläimiä
- maataloustuotteet, ostorehut ja siemenet
- muu maatalousirtaimisto, kuten lannoitteet, kasvin suojeleaineet, poltto- ja tarvepuut, poltto- ja voiteluaineet sekä muut maataloustarvikkeet.

F72.3.3

Leikkuupuimurit ovat vakuutuksen kohteena vain sovituilla ja erikseen tehdyllä vakuutuksella.

F72.3.4

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- muut omalla konevoimalla kulkevat maa- ja metsätalouskoneet ja laitteet sekä niissä käytettävät lisälaitteet ellei tästä ole erikseen sovittu ja merkitty vakuutus kirjaan.
- kasvit kasvihuoneessa, kasvava sato ja turkiseläimet ellei tästä ole erikseen sovittu ja merkitty vakuutus kirjaan.

F72.4 Vakuutuksen voimassaoloalue

F72.4.1 Rakennukset

Rakennusten vakuutus on voimassa vakuutus kirjassa mainitussa paikassa.

F72.4.2 Maatalousirtaimisto

Maatalousirtaimiston vakuutus on voimassa tilan alueella. Vakuutus kattaa myös sellaisen maatalousirtaimiston, joka on tilan alueelta tilapäisesti siirretty tai siirrettävänä Suomessa (ks. kohtaa F72.3.2).

F72.5 Omaisuuden ja vahingon määrän arvioiminen

F72.5.1

Omaisuuden, vahingon ja korvauksen määrän arvioimisen perusteena on omaisuuden arvo.

Omaisuuden arvo on sen jälleenhankinta-arvo, ellei muuta ole sovittu ja merkitty vakuutus kirjaan. Omaisuuden arvo on kuitenkin päivänarvo, kun omaisuuden päivänarvo on alle 50 % jälleenhankinta-arvosta.

Jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan uuden samanlaisen tai lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen tarvittavaa rahamäärää.

Päivänarvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään, mitä omaisuus on arvossa menettänyt iän, käytön, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn vuoksi. Päivänarvoa määritettäessä on otettava huomioon myös omaisuuden käyttökelpoisuuden aleneminen paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden, kuten harjoitetun elinkeinotoiminnan lakkaamisen tai muun sellaisen syyn vuoksi.

Enimmäismäärällä tarkoitetaan Fennian korvausvelvollisuuden ylintä rajaa vakuutustapahtumassa. Enimmäismäärä on merkitty vakuutuskirjaan. Vahingon määrä arvioidaan jälleenhankinta-arvon tai päivän arvon mukaisesti.

Paikkakunnan muuttuneita olosuhteita ei kuitenkaan oteta huomioon rakennuksen päivänarvoa määritettäessä, kun se korjataan entiselleen tai tuhoutuneen rakennuksen tilalle rakennetaan uusi rakennus samalle tontille.

Vakuutuksenottajan itse ammattimaisesti tuottamien maataloustuotteiden vakuutusarvo on se rahamäärä, joka niistä omalla tilalla jalostukseen käytettäessä tai normaaliehdoin myytäessä saataisiin, kun siitä on vähennetty vielä maksamatta olevat kulut, alennukset ja muu sellainen säästö.

F72.5.2 Omaisuuden arvo ja vahingon määrä

Vakuutustapahtuman sattuessa omaisuuden arvo määritetään ja vahingon määrä lasketaan vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaisesti.

F72.5.3 Vahingon määrän arvioinnin peruste

Vahingon määrän arvioinnin perusteena on myös omaisuuden jäännösarvo, jolla tarkoitetaan omaisuuden arvoa välittömästi vakuutustapahtuman jälkeen arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin välittömästi ennen vakuutustapahtumaa.

F72.6 Korvauksen laajuus

F72.6.1 Korvauksen ylin raja

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta vakuutuksen kohteelle aiheutunut suoranainen esinevahinko.

Esinevahingossa korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty indeksiehdon mukainen vakuutusmäärä. Arvonalennusta ei korvata.

F72.6.2 Suoranaisen korvattavan esinevahingon lisäksi korvattavat kulut

F72.6.3 Vahingon rajoittamis- tai torjumiskulut

Kohtuulliset kulut, jotka vakuutuksenottajalle aiheutuvat sattuneen tai välittömästi uhkaavan vahingon rajoittamisesta tai torjumisesta. Nämä kulut korvataan, vaikka vakuutusmäärä siten ylittäisiinkin.

F72.6.4 Viranomaisten määräyksistä aiheutuneet lisäkulut

Viranomaisten rakennusta koskevista pakottavista määräyksistä aiheutuvat kohtuulliset lisäkulut, kuitenkin enintään 10 % rakennusvahingon määrästä. Kokonaiskorvauksen ylimpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty tai indeksiehdon mukaan tarkistettu rakennuksen vakuutusmäärä.

F72.7 Korvauksen määrän laskeminen ja maksaminen

F72.7.1 Omavastuu

F72.7.1.1

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty omavastuu vahingon määrästä.

F72.7.1.2

Vakuutuksenottajalla ei ole varkausvahingossa omavastuuta, jos rakennukseen on murtauduttu varmuuslukolla lukittuna olleen oven kautta tai vakuutusyhtiöiden hyväksymä murtohälytyslaite on toiminut vahinkohetkellä.

F72.7.1.4 Käyttöikään perustuvat omavastuut vuotovahingoissa:

Rakennuksen LVI-järjestelmän vuodosta rakennusvakuutuksen kohteelle aiheutuneen vahingon määrästä vähennetään omavastuu seuraavasti:

- jos vuotaneen putkiston, säiliön tai laitteen ikä on 21–35 vuotta, niin omavastuu vahingon määrästä on 10 %
- jos vuotaneen putkiston, säiliön tai laitteen ikä on 36–50 vuotta, niin omavastuu vahingon määrästä on 15 %

- jos vuotaneen putkiston, säiliön tai laitteen ikä on yli 50 vuotta, niin omavastuu vahingon määrästä on 20 %

Ikä on vahingon sattumisvuoden ja käyttöönottovuoden välinen erotus. Käyttöönottovuodella tarkoitetaan aikaa käyttöönottoajankohdasta saman kalenterivuoden loppuun. Käyttöönottoajankohdaksi katsotaan se hetki, jolloin rakennuslupaviranomainen on hyväksynyt rakennuksen otettavaksi käyttöön.

Omavastuuvähennys on vähintään vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkityn omavastuun suuruinen.

F72.7.2 Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus

Vahingon määrä jälleenhankinta-arvon mukaan saadaan, kun omaisuuden jälleenhankinta-arvosta vähennetään jäännösarvo.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan kohtuullisin kuluin korjata, vahingon määrä on korjauskulut.

Korvauksen määrä jälleenhankinta-arvon mukaan on vahingon määrä vähennettynä omavastuulla. Jos jälleen hankitun tai korjatun omaisuuden arvo on vahingoittuneen omaisuuden jälleenhankinta-arvoa suurempi, ei ylimenevää osaa oteta huomioon korvausta laskettaessa (ks. kohta F72.5.1).

Jälleenhankinta-arvon mukaisen korvauksen edellytyksenä on, että vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vahinkotapahtumasta joko korjataan tai samalle tontille tai tilalle rakennetaan, taikka irtaimen omaisuuden tilalle hankitaan uutta saman laatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta. Jos rakentaminen viivästyy viranomaisen toimenpiteen vuoksi, viivästysaika lisätään edellä mainittuun aikaan.

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus maksetaan kahdessa erässä. Ensin maksetaan päivänarvon mukainen korvaus, jota laskettaessa käytetään vakuutusarvona omaisuuden päivänarvoa. Lisäkorvaus, joka on jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotus, maksetaan, kun Fennia on saanut selvityksen edellä mainituista jälleenhankinnasta.

Jos vahingon jälkeen jäljelle jääneitä rakennusosia rakennuslain tai tielain säännösten perusteella, voimassa olevan rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen vuoksi ei voida käyttää hyväksi rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoonsa, korvaukseen lisätään näin syntynyt jäännösarvon alentuminen. Arvon alentuminen lasketaan siten, että kohdan F72.5.3 mukaisesta jäännösarvosta vähennetään se hinta, joka jäljelle jääneistä rakennusosista voidaan saada, kun ne myydään pois siirrettäviksi.

Vakuutuksenottajan on esitettävä selvitys siitä, että rakennuskielto tai rakentamisrajoitus on voimassa, ja jos Fennia niin pyytää, haettava poikkeusta niistä rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoonsa sekä jollei lupaa myönnetä, haettava muutosta päätökseen. Vakuutuksenottajan on Fennian pyynnöstä valtuutettava Fennia edustamaan häntä poikkeuksen hakemista koskevassa asiassa.

F72.7.3 Päivänarvon mukainen korvaus

Vahingon määrä päivänarvon mukaan saadaan laskemalla jälleenhankinta-arvon mukaisesta vahingosta niin suuri osa kuin päivänarvon ja jälleenhankinta-arvon välinen suhde osoittaa.

Korvauksen määrä päivänarvon mukaan on vahingon määrä vähennettynä omavastuulla (ks. kohta F72.7.1).

F72.8 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

F72.8.1

Fennialla on oikeus korvauksen rahana maksamisen asemesta uudelleen rakennuttaa, hankkia tai korjauttaa hävinnyt tai vahingoittunut omaisuus.

F72.8.2

Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutetun on viipymättä luovutettava se Fennialle tai palautettava korvaus sen osalta.

F72.8.3

Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutuksenottajan omistukseen. Fennialla on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin ennen vakuutustapahtumaa.

F72.8.4

Piha-alue ja puutarhavahinko korvataan niiden kunnostuskulujen perusteella. Pensaiden ja puiden osalta korvataan uusien taimien hankintakulut. Taimien hankintakulut korvataan sikäli kuin niitä on normaalisti kauppan Suomessa.

F72.8.5

Jos vakuutustapahtuma on kohdistunut omaisuuteen, johon voidaan vahvistaa kiinteistö- tai yritys kiinnitys, korvausta maksettaessa noudatetaan maakaaren, yritys kiinnityslain ja vakuutussopimuslain määräyksiä.

F72.8.6 Arvonlisävero

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään vero tai hän ei ole velvollinen maksamaan veroa omaisuuden ostosta, korjauksesta, muusta hankinnasta tai palvelusta, arvonlisävero vähennetään korvauksesta.

Omaisuuden arvonlisäverovelvollisen omistajan tai haltijan on oltava korjaustyön, jälleenhankittavan omaisuuden ja ostamansa palvelun tilaajana ja merkitty laskun maksajaksi.

F72.9 Suojeluohjeet

F72.9.1 Irtaimiston suojeluohje varkauksien varalta

Irtaimiston säilytystilojen ikkunoiden, ovien ja muiden aukkojen on oltava murtautumisen ja varkauden varalta suojaavasti suljetut. Säilytystilojen avaimia ei saa jättää eikä piilottaa säilytystilojen läheisyyteen. Lukko on välittömästi vaihdettava tai sarjoitettava, jos on aihetta epäillä, että avain on asiattoman hallussa.

F72.9.2 Palo- ja vuototurvallisuutta koskevat suojeluohjeet

F72.9.2.1

Liesi ja uuni

Käytössä olevaa liettä on valvottava jatkuvasti. Kun liesi on päällä, lieden käyttäjä ei saa mennä lepäämään tai poistua hetkeksikään huoneistosta. Käytön jälkeen on varmistettava, että liesi ei ole enää päällä. Myös uunia on valvottava, kun se on käytössä. On myös huolehdittava ettei koira, kissa tai muu kotieläin vahingossa pääse kytkemään liettä tai uunia päälle.

Jos lieden tai uunin käyttäjän muistitoiminnot ovat alkaneet heikentyä tai jos kotieläimen aiheuttamaa riskiä ei voida poistaa, lieteen tai uuniin on asennettava palovaaraa ennalta ehkäisevä tekninen turvajärjestelmä.

F72.9.2.2

Pesukoneet ja kuivauskoneet

Jos koneen toiminnassa esiintyy häiriöitä, sitä ei saa käyttää ennen kuin vika on korjattu. Koneen käyttöä on valvottava sekä palo- että vuotovaaran vuoksi. Koneita ei saa jättää käyntiin, jos huoneistosta poistutaan. Paineellisen vesijohdon sulkuventtiili on suljettava välittömästi käytön jälkeen.

F72.9.2.3

Puu- ja sähkökiukaat

Vaatteiden ja muun palavan materiaalin kuivattaminen löylyhuoneessa on kielletty. Saunan käyttöä on valvottava ja liittymättömän palavan materiaalin jättäminen löylyhuoneeseen tai säilyttäminen siellä on kielletty. Jos sähkökiukaaseen kytketään virta ulkopuolisesta ohjauskeskuksesta tai kauko-ohjauksella, on ennen kytkentää varmistettava, ettei kukaan ole kytkijän tietämättä jättänyt saunaan palovaaran aiheuttavaa materiaalia.

Sähkökiukaan virran kytkettyminen pois päältä on varmistettava viimeistään kaksi tuntia käytön jälkeen (tämä ei koske ns. aina valmista kiukaasta). Onnettomuuksissa, joissa tulipalo on saanut alkunsa sähkökiukaasta, yleisin syy on, että sähkökiukaan aikakellon rikkoutumista ei ole huomattu. Jos vastus on rikkoutunut, sähkökiukaasta ei saa käyttää ennen kuin vastus on vaihdettu.

F72.9.2.4

Jääkaapit, pakastimet ja jääkaappipakastimet

Viallisesti toimivaa laitetta ei saa käyttää ennen kuin se on korjattu. Esimerkiksi kompressorin releeseen tullut vika lisää selvästi palovaaraa. Laitetta ei saa sijoittaa paikkaan, jonka lämpötila laskee alle 0 asteen, sillä kylmässä ilmassa kompressori rasittuu normaalia enemmän ja aiheuttaa palovaaran. Kylmälaitteen kompressori ja jäähdytysjärjestelmä on imuroitava pölystä kerran vuodessa. Samalla on myös varmistettava, että laitteen takana oleva sulavesiletku johtaa haihdutuskaukaloon.

F72.9.2.5

Varastotilat

Maanpinnan alapuoleisissa varastotiloissa säilytettävä kosteus- ja kastumisvahingoille altis irtain omaisuus on sijoitettava vähintään 10 cm:n korkeudelle lattian pinnasta.

F72.9.2.6

Valaisimet

Halogeenilamput kuumenevat erittäin paljon, joten halogeenilampulla varustettujen valaisinten sijoittelussa on noudatettava tarkoin valmistajan edellyttämiä suojaetäisyyksiä syttyviin materiaaleihin.

Valaisimeen ei saa asentaa valmistajan ilmoittaman maksimitehon ylittävää lamppua. Loistevalaisimen välkyvä tai palanut lamppu aiheuttaa palovaaran, joten se on vaihdettava välittömästi ehjään.

F72.9.2.7

Sähköpatteri ja -lämmitin sekä rakennuslämmitin

Kiinteästi asennettua tai siirrettävää sähköpatteria ja -lämmitintä sekä rakennuslämmitintä ei saa peittää eikä sen yläpuolella saa kuivattaa mitään syttyvää materiaalia. Syttyvän materiaalin putoaminen laitteen päälle on estettävä.

Siirrettävän laitteen sijoittamisessa on noudatettava valmistajan edellyttämiä suojaetäisyyksiä syttyviin rakenteisiin ja materiaaleihin kuten seiniin, huonekaluihin, verhoihin, rakennusmateriaaleihin ja -tarvikkeisiin. Laitteet on sijoitettava siten, etteivät ne ole alttiina töytäisyyille, jolloin laite voi kaatua tai siirtyä liian lähelle tai kosketuksiin syttyvän materiaalin kanssa.

F72.9.2.8

Kynttilätuotteet

Kynttilätuotteella tarkoitetaan tavallisia kynttilöitä, lämpö- ja geelikynttilöitä, ulkotulia ja -roihuja, hauta-, puutarha- ja öljykynttilöitä ja -lamppuja, poltettavia hyttyskarkotteita, kuluttajille myytäviä kynttilägeelejä ja -massoja sekä kynttilälälyhtyjä.

Kynttilätuotetta saa käyttää vain sen käyttöohjeen mukaiseen tarkoitukseen ja käyttöohjeen mukaisesti. Käyttöohjeessa kerrotaan, onko tuote tarkoitettu sisä- vai ulkokäyttöön. Esimerkiksi ulkotuli ja -roihu, hauta-, öljy- ja puutarhakäyttilät on suunniteltu ulkokäyttöön eikä niitä saa käyttää parvekkeella, palavarakenteisen ulkoterrassin päällä tai sen yläpuolella. Sama koskee monia kynttilälälyhtyjä, sillä tietyissä olosuhteissa ne voivat kuumentuessaan pudota tai rikkoutua. Kynttilätuotteiden sijoittelussa on noudatettava valmistajan vaatimia suojaetäisyyksiä syttyviin materiaaleihin.

Kun kynttilätuotetta poltetaan rakennuksen sisätiloissa, kuistilla, veranalla tai lasitetulla tai lasittamattomalla parvekkeella, sitä on valvottava jatkuvasti. Kun näistä tiloista poistutaan rakennuksen ulkopuolelle tai mennään nukkumaan tai lepäämään, kynttilätuote pitää sammuttaa. Ulkokäytössä polttamista on valvottava ja kynttilätuote on sammutettava poistuttaessa kiinteistöltä tai mentäessä nukkumaan.

F72.9.2.9

Avotuli, tulisija, ulkogrilli ja tuhka

Ilmatieteen laitoksen ilmoittaman metsä- ja ruohikkopalovaroituksen aikana avotulen teko rakennuksen pihapiirissä on tämän suojeluohjeen perusteella kiellettyä. Paloviranomaisen antamaa kieltoa avotulen teosta on myös noudatettava. Avotulella tarkoitetaan tulta, joka voi levitä ympäristöön ja rakennuksiin. Avotulta ovat esim. nuotion, risujen, lehtien ja puutarhajätteiden poltto, juhannuskokko sekä metsän ja nurmikon kulutus. Metsän ja nurmikon kulutuksesta on pelastuslain mukaan tehtävä etukäteen ilmoitus hätäkeskukselle ja noudatettava viranomaisen antamia määräyksiä ja ohjeita. Kun avotulta saa polttaa, sitä on valvottava jatkuvasti ja se on sammutettava niin, että kyteminen on varmasti loppunut.

Tulisijan ja ulkogrillin käyttöä on valvottava. Jos niissä oleva lämmin tuhka tai hielet halutaan poistaa, on oltava erittäin varovainen. Tuhka tai hielet pitää laittaa kannelliseen metallastiaan, joka viedään vähintään kahden metrin päähän rakennuksesta, palava-aineisesta terassista ja muusta syttyvästä materiaalista. Päältä päin jäähtyneeltä vaikuttava tuhka ja hielet voivat kyteä sisältä vuorokausien ajan, joten säilytysastian saa tyhjentää vasta kun on varmistettu, että tuhka ja hielet ovat jäähtyneet läpikotaisin.

F72.9.2.10

Hulevesi

Tontti on liitettävä kunnalliseen hulevesiverkostoon, jos sellainen on alueella.

F72.9.2.11

Nuohous

Hormit, palomuurit ja tulisijat on nuohottava siten kuin Pelastuslaki 29.4.2011/379 ja Sisäasiainministeriön asetus nuohouksesta 29.6.2005/539 edellyttävät. Jos tämä lakisääteinen velvollisuus on laiminlyöty, tulisija ei saa käyttää ennen kuin nuohous on teetetty. Säännöllisellä nuohouksella selvitetään tulisijojen, hormien ja palomuurien paloturvallisuus ja estetään nokipaloja. Kun hormiin kertynyt karsta syttyy nokipaloksi, muodostaa palo erittäin suuren kuumuuden, vaurioittaa usein hormia ja leviää helposti rakennuspaloksi.

Jos nuohooja antaa kirjallisen ilmoituksen havaitsemistaan paloturvallisuutta heikentävistä vioista tai puutteista, ne on korjattava ennen kuin tulisijaa saa uudelleen käyttää. Jos paloviranomainen on asettanut tulisijan, hormin tai palomuurin käyttökieltoon, kieltoa on noudatettava.

F72.9.2.12

Palovaaralliset työt

Tulitöitä ovat työt, joissa esiintyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaraa. Tulitöitä ovat mm. kaasuja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailma-

puhallinta. Katto- ja vedeneristystöiden tulitöitä ovat mm. eristettävän alueen kuivaaminen liekillä tai kuumalla ilmalla, bitumin kuumentaminen bitumipadassa ja kermieristysten kiinnittäminen kuumentamalla.

Vakutuisella tulityöpaikalla tarkoitetaan erityistä tulitöiden tekemiseen varattua aluetta tai paloteknistä osastoa, joka on suunniteltu tulitöiden tekemistä varten. Se määritellään Finanssialan Keskusliiton voimassaolevassa suojeluohjeessa. Tulitöiden tekeminen on aina sallittua vakutuisella tulityöpaikalla, mutta sellainen on hyvin harvinainen omakotitalossa tai vapaa-ajan asunnolla.

Tilapäisellä tulityöpaikalla tarkoitetaan työskentelypaikkaa, joka ei täytä vakutuisen tulityöpaikan vaatimuksia. Tilapäisellä tulityöpaikalla saa tehdä tai teettää rakennuksen rakentamiseen, korjaamiseen, huoltamiseen ja vähäisessä määrin harrastustoimintaan liittyviä välttämättömiä tulitöitä vain silloin, kun niitä ei voida tehdä vakutuisella tulityöpaikalla. Silloin on noudatettava vähintään seuraavia turvamääräyksiä:

6. Jos lähellä on syttyviä rakenteita, ne on suojattava, kasteltava tai syttyvä materiaali on poistettava. Pölyinen, öljyinen tai muusta syystä likainen työskentelypaikka ja sen ympäristö on puhdistettava.
7. Tulityöpaikalle on varattava vähintään kaksi teholuokkaa 43 A 183 BC vastaavaa käsiammutinta (2 kpl 12 kg A-BIII-E). Toinen käsiammuttimista voidaan korvata kahdella 27A 144BC -teholuokan käsiammuttimella (2 kpl 6 kg A-BIII-E).
8. Kattotulityömaalla on oltava raivauskalustoa, jolla palon syytyessä saadaan kattoon aukko sammutusta varten. Kalustoon on kuuluttava vähintään pistosaha, kirves ja sorkkarauta.
9. Palovartiosta on huolehdittava jatkuvasti koko työn ajan ja sitä on jatkettava vähintään yksi tunti työn lopettamisen jälkeen.
10. Alkusalustuskalusto on oltava tulityöpaikalla koko tulityön ja sen jälkivartiointin ajan.

Kipinä tai lämpö johtaa hyvin helposti tulipaloon tuulettuvan ulkoseinä- rakenteen, paloväyhteen yläpohja-, välipohja- ja seinärakenteen, ontelolaattarakenteen, liikuntasauvojen, rakenteiden liittymien ja halkaamien, läpivientien sekä läpikuluttujen seinä- ja välipohjarakenteiden kautta.

Tulitöitä teetettäessä tulityöluvan voi antaa vain sillä edellytyksellä, että tulitöiden tekijällä on voimassa oleva tulityökortti tai kattotulitöitä teettäessä voimassa oleva kattotulityökortti, jolla tekijä todistaa saaneensa turvallisuuskoulutuksen. Lisäksi on sovittava kirjallisesti tulitöiden tekijän kanssa siitä, kuka huolehtii vähintään tämän suojeluohjeen edellyttämien turvamääräysten toteuttamisesta. Tulityöluvan ehdot voidaan kirjata esim. urakkasopimukseen.

Tulitöiden tilapäinenkin tekeminen tai teettäminen on kuitenkin kiellettyä autotallissa, autokatoksessa tai muussa moottoriajoneuvosuojassa moottoriajoneuvon ollessa siellä sisällä tai sen läheisyydessä. Jos moottoriajoneuvoon liittyviä tulitöitä on tarpeen vähäisessä määrin tehdä eikä niiden tekemiseen ole vakuita tulityöpaikkaa, tulityöt on tehtävä ulkona vähintään 10 metrin päässä rakennuksesta ja palava-aineisista rakenteista.

Putkien sulatuksessa liekin tai kuumailmapuhaltimeen käyttäminen on aina kiellettyä.

F72.9.3 Öljysäiliöitä koskevat suojeluohjeet

Öljysäiliössä on oltava tunnuskilpi, jossa mm. säiliön ikä on ilmoitettu

Ennen säiliötä koskevien SFS-standardien voimaantuloa (1974) käyttöön otettu öljysäiliö on poistettava käytöstä, jos säiliötarkastuksella tai muuten luotettavasti ei ole osoitettu, että säiliö ja sen varusteet ovat toimintakunnossa. Säiliön ulkopuolinen kunto on myös pystyttävä osoittamaan.

Vastuu öljysäiliön ja sen varusteiden kunnosta on kiinteistön omistajalla.

- Kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (344/83) mukaan tärkeillä pohjavesialueilla sijaitsevat maanalaiset säiliöt on tarkastettava määräajoin. Tällainen säiliö on määräaikaistarkastettava ensimmäisen kerran 10 vuoden kuluessa sen käyttöönottamisesta.

Kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä annettuja määräyksiä ja ohjeita öljysäiliön ja sen varusteiden kunnossapidosta ja tarkastuksista on noudatettava.

- Öljysäiliön määräaikaistarkastuksen saa tehdä vain Turvatekniikan keskuksen (TUKES) hyväksymä tarkastusliike tai -laitos. Tarkastuksesta on laadittava pöytäkirja, johon merkitään mm. säiliön luokitus ja sen mukainen määräaikaistarkastusväli.

Vakuutusnottajan on säilytettävä tarkastuspöytäkirja. Pöytäkirjassa annettuja määräyksiä ja ohjeita on noudatettava.

- Kun säiliö poistetaan käytöstä, se on sijainnista riippumatta tyhjennettävä öljystä ja öljyisestä jätteestä. Säiliön erheellinen käyttö on estettävä.

F72.10 Maatilavakuutus

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos vakuutus on liitetty vakuutus sopimukseen ja on merkitty vakuutus kirjiaan.

F72.10.1 Korvattavat vakuutustapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

F72.10.1.1 Palo ja noki

F72.10.1.1.1 Vakuutuksesta korvataan irti päässeestä tulesta aiheutunut vahinko sekä tulisijasta tai lämmityslaitteesta äkillisesti ja arvaamattomasti nousseesta noesta aiheutunut vahinko.

Vakuutuksesta korvataan kuivaamisen yhteydessä kuivaamossa tai sen välittömässä läheisyydessä maataloustuotteille aiheutuneet palo-, noki- ja savuvahingot, silloinkin kun ne on pantu lämmön vaikutukselle alttiiksi kuivattamista varten. Lisäksi korvataan kytemisestä maataloustuotteille niiden kuivaamisen yhteydessä aiheutuneet vahingot.

F72.10.1.1.2 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa

- joka on aiheutunut esineelle siitä, että se on syttynyt palamaan tai vahingoittunut sen vuoksi että se on pantu alttiiksi lämmön vaikutukselle.
- joka aiheutuu rakennukselle suunnittelu-, perustus- tai rakennusvirheen vuoksi.

F72.10.1.2 Salamanisku tai muu sähköilmiö

F72.10.1.2.1 Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut vakuutuksen kohteena olevaan omaisuuteen suoraan kohdistuneesta salamaniskusta, joka pirstoaa mekaanisesti omaisuutta.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan äkillisestä ja arvaamattomasta sähköilmiöstä tilan rakennuksiin liittyville pylväsmuuntajille, sähköjohdoille, sähköpääkeskuksille ja kWh-mittareille sekä sähkö hitsauskoneille, sähkökoverkoon kytketyille sähköpaimenille ja sähkömoottorin käämityksille, kylmä laitteen kompressorille ja pesukoneen ohjelmakoneistolle ja -kor-teille aiheutunut vahinko.

F72.10.1.2.2 Muulle sähkölaitteelle jännitevaihtelusta tai muusta sähköilmiöstä aiheutunutta vahinkoa ei korvata.

F72.10.1.3 Räjähdykset

F72.10.1.3.1 Vakuutuksesta korvataan räjähdyksestä aiheutunut vahinko.

F72.10.1.3.2 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtämisestä
- ammattimaisesta räjäytys- tai louhintatyöstä
- polttomoottorille siinä tapahtuneesta räjähdyksestä
- renkaalle sen räjähtämisestä.

F72.10.1.4 Ilma-aluksen tai siitä irronneen esineen putoaminen

Vakuutuksesta korvataan ilma- tai avaruusaluksen, satelliitin tai niistä irronneen esineen putoamisesta aiheutunut vahinko.

F72.10.1.5 Varkaus

F72.10.1.5.1 Vakuutuksesta korvataan lisäksi maatalousirtaimiston anastamisesta aiheutunut vahinko, jos irtaimistoa säilytetään silmälläpidon alaisena

- sille varatussa säilytysuojassa
- maatilatalouden työn yhteydessä työsuorituksen liittyen tilapäisesti muualla kuin sen säilytysuojassa.

F72.10.1.5.2 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu omaisuuden katoamisesta, unohtamisesta, hukkaamisesta tai häviämisestä. Vahinko, jota ei voida tapahtuma-ajan, -olosuhteen ja paikan suhteen osoittaa varkaudeksi, katsotaan omaisuuden katoamiseksi, unohtamiseksi, hukkaamiseksi tai häviämiseksi.

F72.10.1.6 Murtautuminen

Vakuutuksesta korvataan murtautumisesta rakennukselle taikka maa- ja metsätalouskoneelle aiheutunut vahinko.

F72.10.1.7 Vahingonteko

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka aiheutuu vahingonteosta

- rakennukselle ja piha-alueella oleville kiinteille tavanomaisille rakenteille
- maatalousirtaimistolle murtautumisen yhteydessä.
- maatalousirtaimistolle, jota silmälläpidon alaisena säilytetään sille varatussa säilytysuojassa tai maatalouden työn yhteydessä työsuoritukseen liittyen tilapäisesti muualla kuin sen säilytysuojassa.

F72.10.1.8 Ryöstö

Vakuutuksesta korvataan vahinko, kun omaisuutta on anastettu tai anastamisen yhteydessä vahingoitettu käyttämällä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai sen uhkausta.

F72.10.1.9 Nesteen, höyryn tai kaasun virtaaminen kiinteästä johtoverkosta tai laitteista

F72.10.1.9.1

Vakuutuksesta korvataan nesteestä, höyrystä tai kaasusta aiheutunut vuotovahinko, kun tällainen aine on virrannut äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti ja suoraan

- rakennuksen omasta kiinteästä vesi-, jätevesiviemäri- tai lämpöjohtoverkosta, höyry-, kaasu- taikka öljyputkistosta
- rakennuksen sisäpuolisesta sadevesiputkistosta
- rakennuksen omista yhteisissä tiloissa olevista kiinteistä käyttölaitteista
- jääkaappi- tai pakastinlaitteesta virtakatkoksen tai laitteessa ilmenneen vian vuoksi.

F72.10.1.9.2

Suoranaisen esinevahingon lisäksi vakuutuksesta korvataan vuodon korjaamisesta aiheutuneet vakuutuksen kohteena olevien rakennusten rakenteiden avaamis- ja sulkemiskulut sekä maankaivu- ja täyttökulut, jos putkistosta virrannut neste on vahingoittanut vakuutettua rakennusta.

F72.10.1.9.3 Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, joka rakennukselle aiheutuu suunnittelu-, perustus- tai rakennusvirheen vuoksi
- vahinkoa, joka aiheutuu kattokouruista, rakennuksen ulkopuolisista syöksytorvista, sadevesiviemäreistä
- vahinkoa, joka aiheutuu muualta virranneesta sade- tai sulamisvedestä
- vahinkoa, joka johtuu siitä, että viemärikaivo tai -putket rankasateen, lumen sulamisen tai tulvan yhteydessä tulvivat
- vahinkoa, joka johtuu kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon vaurioitumisesta tai tukkeutumisesta
- vahinkoa, joka johtuu kosteuden aiheuttamasta mätänemisestä, sienettymisestä tai hajusta
- johtoverkon ja käyttölaitteiden korjaus- ja uusimiskuluja hukkaan vuotanutta nestettä, höyryä tai kaasua
- vahinkoa, joka johtuu kondenssivedestä
- vahinkoa, joka on aiheutunut jääkaapista tai pakastinlaitteesta virranneesta nesteestä siinä säilytetyille elintarvikkeille.

F72.10.1.10 Myrsky tai rakeet

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut, kun myrsky tai rakeet ovat rikkoneet rakennusta tai rakennusta ja siinä olevaa irtaimistoa.

F72.10.1.10.1

Ulkopuoliselle seinäpäällykselle tai ikkunalle, ovelle, antennilaitteelle tai piha-alueella oleville kiinteille tavanomaisille rakenteille aiheutunut vahinko korvataan vain, jos sen on aiheuttanut myrskyn kaatama puu tai myrskyn irrottama muu esine.

Vakuutuksesta korvataan lisäksi vahinkopaikalla vallinneen myrskytuulen aiheuttamasta vedenpinnan noususta aiheutunut vahinko.

Myrskyllä tarkoitetaan myrskytuulta, kun Ilmatieteenlaitos on mitannut puuskatuulen nopeudeksi vähintään 21 m/s.

F72.10.1.10.2 Vakuutuksesta ei korvata

- tulvasta, aallokosta, jään tai lumen painosta ja liikkumisesta aiheutunutta vahinkoa
- laiturille aiheutunutta myrskyvahinkoa.

F72.10.1.11 Liikenneonnettomuus tai karilleajo

Vakuutuksesta korvataan liikenneonnettomuudessa, jossa moottoriajoneuvo on ollut osallisena, tai karilleajossa irtaimistolle aiheutunut vahinko siltä osin, kuin korvausta ei makseta muusta vakuutuksesta.

F72.10.1.12 Lisävahingot eräiden vakuutustapahtumien yhteydessä

Vakuutuksesta korvataan edellä kohdissa F72.10.1.1–F72.10.1.4 mainittujen korvattavien vakuutustapahtumien yhteydessä sattuneesta vakuutuksen kohteen katoamisesta, anastamisesta tai vahingoittumisesta aiheutunut vahinko.

Vakuutuksesta korvataan edellä kohdissa F72.10.1.1 ja F72.10.1.3–F72.10.1.10.2 mainittujen korvattavien vakuutustapahtumien vuoksi kylmyydestä tai kuumuudesta, sateesta tai muusta senkaltaisesta syystä vakuutuksen kohteelle aiheutunut vahinko, jos se on ollut mainitun vakuutustapahtuman välitön ja väistämätön seuraus.

F72.10.1.13 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- sodasta, kapinasta, vallankumouksesta, lakosta tai muusta senkaltaisesta syystä
- ydinvastuulaissa kuvatusta ydinvahingosta riippumatta siitä, missä ydinvahinko on sattunut.

Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkoa, joka korvataan kuluttajansuoja-, tuotevastuu-, liikenne-, sähkömarkkina-, sähköturvallisuuslain tai takuun perusteella. Takuulla tarkoitetaan kaikkia takuusitoumuksia, jotka on annettu irtaimeen esineeseen, rakennuksen LVISA-laitteisiin ja -järjestelmiin tai rakennuksen rakentamiseen tai korjaamiseen liittyen.

F72.11 Toiminnan keskeytyminen

Toiminnan keskeytyminen korvataan, jos se on aiheutunut ehtojen kohdissa F72.10 ja F72.13 mainituista korvattavista vakuutustapahtumista.

Korvattavan toiminnan keskeytymisen tulee olla aiheutunut vakuutuskirjassa mainitulle tilan asuinrakennukselle, viljankuivaamolle ja kotieläinrakennukselle tai maidon, lihan ja munien tuotantoon tarkoitetuille eläimille.

F72.11.1 Korvaussäännökset

F72.11.1.1

Tilan rakennukset

Vakuutuksesta korvataan lisäkulut, jotka vakuutuksenottajalle aiheutuvat sen vuoksi, että tilan rakennusta ei voida käyttää korvattavan vakuutustapahtuman vuoksi.

Lisäkustannuksista korvataan

- enintään 3 % kuukaudessa viljankuivaamorakennuksen ja viljankuivaamon koneiden yhteisestä vakuutusmäärästä kahden kuukauden ajalta. Jos viljankuivaamoa käytetään muuhun tarkoitukseen kuin oman viljan kuivaamiseen, korvataan selvitetty nettoansion menetys edellä mainittuun enimmäismäärään saakka
- enintään 1 % kuukaudessa kotieläinrakennuksen vakuutusmäärästä kuuden kuukauden ajalta.

Laskettaessa korvausta rakennuksen käytön keskeytymisestä otetaan huomioon todelliset kulut, joista vähennetään säästyneet kulut.

Korvaus maksetaan, vaikka vakuutus määrä siten ylittettäisiinkin.

F72.11.1.2

Maidontuotanto

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun eläimen kuolemasta tai katoamisesta aiheutunut maidontuotannon menetys tai vähentyminen.

Korvauksena maksetaan 8 % kuukaudessa, enintään kolmen kuukauden ajalta, siitä osuudesta, joka kuolleen tai kadonneen eläimen osalle tulee eläinten kokonaisvakuutusmäärästä, ei kuitenkaan enemmästä kuin eläimen vakuutusarvosta.

F72.11.1.3

Lihan ja munien tuotanto

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun eläimen kuolemasta tai katoamisesta aiheutunut lihan tai munien tuotannon menetys tai vähentyminen.

Korvauksena maksetaan 1 % kuukaudessa enintään kuuden kuukauden ajalta, siitä osuudesta, joka kuolleen tai kadonneen eläimen osalle tulee eläinten kokonaisvakuutusmäärästä, ei kuitenkaan enemmästä kuin eläimen vakuutusarvosta.

F72.12 LVIS-lisäturva rakennuksille

Vakuutus on voimassa niissä tilan rakennuksissa, joille LVIS-lisäturva on merkitty vakuutuskirjaan.

F72.12.1

Maatilavakuutukseen erillisellä sopimuksella lisättävän LVIS-lisäturvan kohteena ovat

- kiinteät jäähditys-, ilmastointi- ja keskuslämmityslaitteet, niitä vastaavat kiinteät suorat ja varaavat sähkölämmityslaitteet, lämmön talteenottolaitteet kompressori yksikköineen sekä tuotantotoiminnassa käytettävät kiinteät sähkölaitteet
- kiinteistön sähkökaapelit, jätevesiviemäri-, vesijohto-, öljy-, kaasu- ja höyryputkisto kunnallisen tai muun yleisen putkiston liittymään saakka.

F72.12.2

Voimassaolo rakennusaikana

Rakennuksen ollessa rakenteilla tulee lisäturva voimaan vasta sen jälkeen, kun putkistot ja johdot on asianmukaisesti hyväksytty käyttöön otettaviksi.

F72.12.3

Korvattavat vakuutustapahtumat

Lisäturvan perusteella korvataan vakuutuksen kohteelle äkillisesti ja ennalta-arvaamattomasti aiheutunut suoranainen esinevahinko.

Tämän lisäksi korvataan

- alapohjaan asennetuista vesi-, jätevesiviemäri tai lämpöjohdoista taikka uima-altaasta tai siihen liittyvistä laitteista virranneesta nesteestä rakennukselle aiheutunut vahinko
- vahingoittuneen koneen, laitteen tai sähkökaapelin vian etsimisestä ja korjaamisesta aiheutuneet lattia- ja seinärakenteiden avaamis- ja sulkemiskulut sekä maan kaivu- ja täyttökulut.

F72.12.4

Lisäturvan perusteella ei korvata

- koneen tai laitteen huoltokuluja
- vahinkoa, joka on aiheutunut kulumisesta, kattilakivestä, sakan kerääntymisestä, tulvasta, ahtojäästä tai maanvyörymästä
- vahinkoa, joka on sattunut vesijohtokalusteille
- vahinkoa, joka on sattunut viemärlaitteille.

F72.12.5

Jos valmistaja, tuottaja tai muu henkilö on sopimuksen perusteella vastuussa vahingosta, korvataan vahinko, jos vakuutuksenottaja näyttää toteen, että korvausvelvollinen ei voi täyttää sitoumustaan.

F72.12.6

Korvaussäännökset

F72.12.6.1

Vahingonkorvauksen perusteena ovat rikkoutuneen esineen korjaus- tai jälleenhankintakulut, vian etsimisestä ja korjaamisesta aiheutuneet rakenteiden avaamis- ja sulkemiskulut sekä maan kaivu- ja täyttökulut. Arvonlennusta ei korvata.

F72.12.6.2

Jäljempänä mainittujen laitteiden korjaus- tai jälleenhankintakustannuksista mukaan lukien rakennuksen rakenteiden avaamis- ja sulkemiskulut sekä maan kaivu- ja täyttökulut tehdään omavastuuna seuraavat vuotuiset vähennykset toisesta käyttövuodesta alkaen:

- lämmitykseen käytettävät koneet ja laitteet säätölaitteineen 6 % vuodessa
- maanalaiset öljysäiliöt ilman suoja-allasta 6 % vuodessa
- tietokoneet oheislaitteineen sekä tietokonepohjaiset säätö- ja valvontajärjestelmät 6 % vuodessa
- putkistot sekä muut koneet ja laitteet 3 % vuodessa.

Vähennys lasketaan kertomalla ikävähennysprosentti laitteen käyttöönottovuotta seuranneiden täysien kalenterivuosien lukumäärällä.

F72.12.7

Lisäksi noudatetaan ehtokohdissa F72.5–F72.9 mainittuja ehtoja.

F72.13 MAATILAN PALOVAKUUTUS

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos vakuutus on liitetty vakuutussopimukseen ja on merkitty vakuutuskirjaan.

F72.13.1 Korvattavat vakuutustapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

Vakuutukseen sovelletaan ehtojen kohtia F72.1–F72.9, F72.10.1.1–F72.10.1.3 ja F72.11.

F80

LEIKKUUPUIMURIVAKUUTUS

Voimassa 1.5.2019 alkaen

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos vakuutus on liitetty vakuutussopimukseen ja on merkitty vakuutuskirjaan.

F80.1 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja muut hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt ja yleisten sopimusehtojen kohdassa F18.1 mainitut henkilöt.

F80.2 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjassa mainittu leikkuupuimuri ohjehintaan sisältyvine vakiovarusteineen sekä levike- ja paripyörineen.

F80.3 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa ja tilapäisesti siirrettynä tai siirrettävänä muualla Pohjoismaissa.

F80.4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

F80.4.1

Vakuutuksesta korvataan irti päässeestä tulesta aiheutunut vahinko.

F80.4.2

Vakuutuksesta korvataan salamaniskusta leikkuupuimurille aiheutunut vahinko.

F80.4.3

Vakuutuksesta korvataan räjähdyksestä aiheutunut vahinko.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtämisestä
- ammattimaisesta räjäytys- tai louhintatyöstä
- polttomootorille sen räjähdyksestä
- renkaalle sen räjähtämisestä.

F80.4.4

Vakuutuksesta korvataan leikkuupuimurin anastamisesta tai vahingon- teosta aiheutunut vahinko, jos sitä säilytetään

- sille varatussa lukitussa säilytyssojassa
- sille varatussa säilytyssojassa ja se on silmälläpidon alaisena
- silmälläpidon alaisena maatilatalouden työn yhteydessä työsuorituksen liittyen tilapäisesti muualla kuin sen säilytyssojassa.

F80.4.5

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on välittömästi aiheutunut yhteen- törmäyksestä moottoriajoneuvon tai junan kanssa siltä osin kuin vahinkoa ei korvata muusta vakuutuksesta.

F80.4.6

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut leikkuupuimurille muilla kulkuneuvoilla sitä kuljetettaessa, siltä osin kuin vahinkoa ei korvata muusta vakuutuksesta.

F80.4.7

Vakuutuksesta korvataan edellä mainituista vakuutustapahtumista aiheu- tunut leikkuupuimurin käytön estymisestä johtunut keskeytysvahinko.

F80.5 Korvauksen määrän laskeminen ja korvauksen maksaminen

F80.5.1

Suoranaisessa esinevahingossa Fennian korvausvelvollisuuden yllimpänä rajana on leikkuupuimurin käypä arvo. Käyvällä arvolla tarkoitetaan leikkuupuimurin käteismyyntihintaa vahinkopäivänä. Käypää arvoa mää- ritettäessä on otettava huomioon leikkuupuimurin ikä, käyttötuntimäärä, käyttötapa ja yleiskunto sekä muut sen käteishintaan vaikuttavat seikat.

F80.5.2

Suoranaisen esinevahingon lisäksi vakuutuksesta korvataan kohtuulliset kulut vahingoittuneen puimurin kuljettamisesta lähimpään korjaamoon, jos puimuria ei voida sen oman koneen voimalla sinne ajaa.

F80.5.3

Jos leikkuupuimuri on tuhoutunut tai vahingoittunut niin pahoin, ettei sitä kohtuullisin kustannuksin voida korjata, vahingon määrä on leikkuupuimurilla välittömästi ennen vakuutustapahtumaa ja sen jälkeen olleen käyvän arvon erotus. Jos leikkuupuimuri voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskulut tai niitä vastaava rahamäärä.

F80.5.4

Jos leikkuupuimurin korjaamisen yhteydessä kuluneita osia on niiden vahingoittumisen takia uusittu tai suoritettu sellaisia parannustoimia, joiden vuoksi leikkuupuimurin kunnon näiltä osin voidaan katsoa entisestään olennaisesti parantuneen, otetaan tämä huomioon korvausta laskettaessa ja alennetaan korvausta vastaavasti.

F80.5.5

Leikkuupuimurin keskeytysvahinkona korvataan ylimääräiset kulut, jotka aiheutuvat viljan leikkuupuinnista vieraalla kalustolla.

F80.5.6

Keskeytysvahinko lasketaan maatalouden edistämisen- ja neuvontajärjestön vahvistaman työtuntihinnan mukaisesti enintään yhden kuukauden ajalta.

F80.5.7

Jos leikkuupuimuria käytetään ansiotarkoitukseen, korvataan selvitetty nettoansion menetys, kuitenkin enintään yhden kuukauden ajalta.

F80.6 Omavastuu

F80.6.1

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty omavastuu vahingon määrästä.

F80.7 Suojeluohjeet

Leikkuupuimuri on käyttöaikana varustettava pakkasenkestävällä AB II -luokan käsisammuttimella, jonka sammutusaineen määrä on vähintään 3 kg. Sammuttimen käyttökuntoisuus on tarkastettava ennen puintikauden alkua.

F90 KONEIDEN PALO- JA VARKAUSVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos vakuutus on liitetty vakuutus sopimukseen ja on merkitty vakuutus kirjaan.

F90.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti vakuutuksen kohteelle aiheutuneet suoranaiset esinevahingot.

F90.2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja muut hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt ja yleisen sopimusehtojen kohdassa F18.1 mainitut henkilöt.

F90.3 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjassa mainittu moottorikäyttöinen ajoneuvo tai työ kone ohjehintaan sisältyvine vakiovarusteineen. Vakiovarusteet ovat vakuutuksen kohteena myös niiden ollessa säilytettävänä lukitussa tai vartioidussa säilytys suojassa.

F90.4 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Pohjoismaissa sekä näiden maiden välisessä kuljetuksessa. Voimassaoloalueen laajennus voidaan sopia erikseen lisäturvana joko määräaikaisena tai jatkuvana. Laajennus on voimassa vakuutus kirjaan merkittynä aikana ja alueella.

F90.5 Arvioimis- ja korvaussäännökset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutunut suoranainen esinevahinko.

F90.5.1

Fennian korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana on vakuutuksen kohteen tai sen osan käypä arvo.

F90.5.2

Jos vakuutuksen kohde tai sen osa on vahingoittunut niin pahoin, ettei

sitä kohtuullisin kustannuksin voida korjata, vahingon määrä on sillä välittömästi ennen vakuutustapahtumaa ja sen jälkeen olleen käyvän arvon erotus.

F90.5.3

Vakuutus ei korvaa arvon alentumista, korjauksen yhteydessä tehtyjä muutos- tai parannustoimia, vahinkoon liittymätöntä pesua tai muuta käsittelyä, polttoainetta, ylityökorotuksia eikä lentorahtia. Vakuutus ei myöskään korvaa kuluja, jotka johtuvat siitä, ettei vakuutuksen kohdetta ole voitu vahingon vuoksi käyttää.

F90.5.4

Vaurioituneen kohteen korjaamiseen on käytettävä kunnoltaan ja iältään vastaavia, käyttökelppoisia osia, jos niitä on saatavissa eikä niiden hankinta aiheuta korjaustyöhön viivästymistä.

Fennia ei ole velvollinen korvaamaan uusilla sellaisia vahingoittuneita osia, jotka korjaamalla voidaan saattaa tarkoituksensa täyttävään kuntoon.

Jos vakuutuksen kohteen korjaamisen yhteydessä kuluneita, ruostuneita tai syöpyneitä osia on niiden vahingoittumisen takia uusittu tai tehty sellaisia maalauks-, verhoilu- tai muita töitä, joiden vuoksi kohteen kunnon näiltä osin voidaan katsoa entisestään olennaisesti parantuneen, tämä otetaan huomioon korvausta laskettaessa, ja korvausta alennetaan vastaavasti.

F90.5.5

Jos vahingon määrän arvioidaan olevan vähintään kaksi kolmasosaa käyvästä arvosta, Fennialla on oikeus lunastaa vakuutuksen kohde käyvästä arvosta.

F90.5.6

Korvauksen suoritus tapa

Fennia täyttää korvausvelvollisuutensa vahingon määrän ja korjausmahdollisuuden mukaan omavastuun vähentämisen jälkeen joko

- maksamalla korjauskulut tositteiden mukaan tai maksamalla niistä sovittu määrän rahana
- maksamalla vakuutuksen kohteella ennen vahinkoa olleen käyvän arvon ja sillä korjaamattomana olevan arvon erotuksen rahana
- lunastamalla vakuutuksen kohteen käyvästä arvosta tai
- hankkimalla tilalle samanlaisen tai samanarvoisen ajoneuvon, koneen tai osan. Omistusoikeus korvattuun vakuutuksen kohteeseen tai sen osaan siirtyy Fennialle.

F90.5.7

Toimenpiteet vahingon satuttua

Fennialla on oikeus määrätä korjaamo, jossa vauriot korjataan. Fennian toimesta tehty vahingon arviointi, korjaamon osoittaminen tai muu vahingon tekninen selvittely ei ole todistuksena vahingon kuulumisesta Fennian korvattavaksi.

F90.5.8

Omavastuu

F90.5.8.1

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutus kirjaa tai uudistuskuittiin merkitty omavastuu vahingon määrästä.

F90.6 Suojeluohjeet

F90.6.1

Ajoneuvoa ei saa pysäköidä tai jättää sellaiseen paikkaan, jossa se voi olla varkauden, vahingon tai muun rikoksen kohteena, valvonnan tai ajoneuvoon kohdistuvan riittävän silmälläpidon puuttumisen vuoksi.

F90.6.2

Ajoneuvon kuljettajalla on oltava viranomaisen antamaan asianmukaiseen ajokorttiin tai ikään perustuva ajo-oikeus kuljettaa ajoneuvoa. Ajoneuvoa ei saa kuljettaa henkilö, jolta sairauden, vian, vamman tai väsymyksen vuoksi taikka muusta vastaavasta syystä puuttuvat siihen tarvittavat edellytykset (vrt. tieliikennelaki 63 §).

F90.6.3

Vakuutuksen kohteen on oltava sitä koskevien säännösten ja määräysten mukaisessa turvallisessa kunnossa. Vahingon estämiseksi on pidettävä hyvää huolta sen säilymisestä ja suojelemisesta.

F90.6.4

Varkausvahingon estämiseksi ei vakuutuksen kohteen eikä sen säilytys suojan avaimia saa säilyttää näkyvillä tai sellaisessa lukitsemattomassa paikassa, jossa sivullinen ennalta tietää tai voi tietää avainten olevan.

F90.6.5

Säilytys suojaa ei saa käyttää minkäänlaisen paloturvallisuutta vaaranta-

vaan tarkoitukseen eikä siellä saa käyttää avotulta eikä tupakoida. Säilytysuojaan nähden on noudatettava viranomaisten antamia paloturvallisuusohjeita sekä palavista nesteistä annetun asetuksen säännöksiä.

F90.6.6

Koneiston, polttoainesäiliön tai muun osan valaisemiseen saa käyttää ainoastaan sähkövalaisinta.

F90.6.7

Moottorin, voimansiirtolaitteiden tai muiden osien lämmittämiseen saa vakiovarusteiden lisäksi käyttää ainoastaan hyväksyttyä laitetta. Peitteen asettaminen konepellin ja moottorin väliseen tilaan ei ole sallittua.

Hyväksytyjä laitteita ovat

- verkkovirralla toimivista laitteista Sähkötarkastuskeskuksen ajoneuvokäyttöön hyväksymät laitteet tai vastaavat EU-säännösten mukaiset laitteet
- nestekaasukäyttöisistä laitteista Teknillisen tarkastuskeskuksen ajoneuvokäyttöön hyväksymät nestekaasun käyttölaitteet ja -laitteistot tai vastaavat EU-säännösten mukaiset laitteet
- muista laitteista ne, jotka Vakuutusyhtiöiden Autokorjaustoimikunta on hyväksynyt.

Korjattaessa ajoneuvoa hitsaamalla on verhoilu ja muut syttyvät rakenteet purettava riittävän laajalta alueelta sekä järjestettävä korjauspaikalle tarvittava vartiointi ja alkusammutuskalusto.

F90.7 Korvattavat vakuutustapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

F90.7.1

Palo

Vakuutuksesta korvataan palovahinko, joka on aiheutunut irtipäässeestä tulesta tai vakuutuksen kohteen sähkölaitteesta tapahtuneesta oikosulusta.

Kuitenkaan ei korvata generaattorissa, sähkömoottorissa, akussa tai muussa sähkölaitteessa tapahtuneesta oikosulusta niille itselle aiheutunutta vahinkoa.

Vakuutuksesta korvataan myös sattuneen tai välittömästi uhkaavan korvattavan palovahingon torjumisesta tai rajoittamisesta aiheutuneet kohtuulliset kulut.

F90.7.2

Varkaus

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen kohteen menettämisestä tai vahingoittumisesta aiheutunut vahinko, jos

- syynä on ollut varkaus, moottoriajoneuvon luvaton käyttöönottoaminen tai näiden yritys ja
- teon kohde on ollut teon tapahtuessa lukittu tai lukitussa tai jatkuvasti vartioitussa säilytysuojassa.

Vahinkoa ei korvata, jos teon on tehnyt vakuutuksenottaja tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuva henkilö tai joku muu heidän tietensä tai läsnä ollessaan.

Vakuutuksesta korvataan kohteen menettämisestä suoranaisesti aiheutunut vahinko, jollei sitä ole saatu takaisin 30 päivän kuluessa siitä, kun Fennia kirjallisesti sai tiedon tapahtumasta.

Vakuutuksesta korvataan myös vakuutuksen kohteen noutamisesta tai palauttamisesta aiheutuneet kohtuulliset kulut. Korvausta ei suoriteta vakuutuksen kohteen käyttämisestä johtuneesta kulumisesta.

F90.7.3

Vahinkotapahtumat, joita ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoja, jotka aiheutuvat

- vakuutuksen kohteen osalle tai itse laitteelle sen rakenne-, valmistus- tai aineviasta, kulumisesta, puutteellisesta kunnostapidosta taikka taitamattomasta tai varomattomasta käsittelystä.
- ydinvastuulaissa kuvattua ydinvahingosta riippumatta siitä missä ydinvahinko on sattunut.

F100 MATKATAVARAVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos vakuutus on liitetty vakuutussopimukseen ja on merkitty vakuutuskirjaan.

F100.1 Vakuutuksen tarkoitus

Matkatavaravakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti kohdassa F100.5 mainituista vakuutustapahtumista aiheutunut suoranainen esinevahinko sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kulut.

F100.2 Vakuutetut

F100.2.1

Vakuutettu perheineen

Vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa olevan merkinnän mukaisesti matkalla olevat Suomessa vakituisesti asuvat ja Suomen sairausvakuutuslain piiriin kuuluvat

- vakuutuksenottaja tai muu nimetty henkilö
- edellä mainitun kanssa samassa taloudessa vakinaisesti asuvat perheenjäsenet,
- alle 18-vuotiaat matkalla mukana olevat vakuutuksenottajan tai muun nimetyn henkilön lapset ja lapsenlapset sekä samassa taloudessa asuvan puolison tai avopuolison alle 18-vuotiaat lapset ja lapsenlapset. Mainitut lapset ja lapsenlapset ovat vakuutettuina, vaikka he eivät asuisi vakuutuksenottajan tai muun nimetyn henkilön kanssa samassa taloudessa.

F100.2.2

Vakuutettuna nimetty yksittäinen henkilö

Vakuutettuna on vakuutuskirjassa mainittu matkalla oleva, Suomessa vakituisesti asuva ja Suomen sairausvakuutuslain piiriin kuuluva henkilö. Jos vakuutuksenottajana on yksityishenkilö, vakuutetun on asuttava samassa taloudessa vakuutuksenottajan kanssa, lukuun ottamatta vakuutuksenottajan tai muun nimetyn henkilön alle 18-vuotiaita lapsia ja lapsenlapsia.

F100.3 Vakuutuksen kohde

F100.3.1

Vakuutuksen kohteena on matkalla mukana oleva matkatavara, passi ja viisumi, mukaan lukien matkaliput sekä matkalla hankittu omaisuus.

F100.3.2

Maksuvälineet ja arvopaperit ovat vakuutuksen kohteena 350 euroon saakka.

F100.3.3

Matkatavaraksi ei katsota

- moottorikäyttöisiä ajoneuvoja, matkailu- tai muita perävau-
nuja, vesi- taikka ilma-aluksia, eikä edellä mainittujen osia tai
tarvikkeita
- kauppatavaroita, tavaränäytteitä, mainosmateriaalia, kaupalli-
sia tai opetusfilmejä ja -nauhoja, valokuvia eikä piirustuksia
matkan aikana vuokrattua tai lainattua omaisuutta
- käsikirjoituksia, kokoelmia eikä näiden osia
- muuttotavaroita
- erillisiä rahtitavaralähettyksiä
- eläimiä eikä kasveja.

F100.4 Vakuutuksen voimassaoloalue

F100.4.1

Jatkuva vakuutus on voimassa Suomesta alkavilla matkoilla. Vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainitulla alueella ja laajuudessa enintään 3 kuukautta matkan alkamisesta lukien.

F100.4.2

Vakuutusajan pidennys jatkuvaan vakuutukseen voidaan sopia erikseen lisäturvana yli 3 kk kestäville matkoille samalla alueella ja saman laajuise-
na kuin jatkuva vakuutuskin. Vakuutusajan pidennys on aina matkakohtai-
nen ja määräaikainen.
Vakuutusajan pidennys on voimassa vakuutuskirjaan merkityn ajan.

F100.4.3

Määräaikaisen vakuutussopimuksen matkatavaravakuutus on voimassa Suomesta alkavilla matkoilla vakuutuskirjassa mainitulla alueella ja va-
kuutuskirjaan merkityn laajuusena. Vakuutus on voimassa vakuutuskirjaan
merkityn ajan.

F100.4.4

Jos vakuutus on voimassa Suomessa, se on voimassa myös matkoilla, jotka tehdään suorinta matkareittiä vähintään 50 kilometrin etäisyydelle vakuutetun asunnosta, työpaikasta, opiskelupaikasta tai vapaa-ajan asunnosta.

Vakuutus ei kuitenkaan ole voimassa edellä mainituissa paikoissa eikä matkoilla mainittujen paikkojen välillä.

F100.5 Korvattavat vakuutustapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

F100.5.1

Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka aiheutuu äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta tapahtumasta.

F100.5.2

Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- tavarán katoamisesta, unohtamisesta, hukkaamisesta tai häviämisestä. Vahinko, jota ei voida tapahtuma-ajan ja -paikan tai olojen suhteen osoittaa varkaudeksi, katsotaan tavarán katoamisesta, unohtamisesta, hukkaamisesta tai häviämisestä aiheutuneeksi
- tavarán tavanomaisesta käytöstä, sen hankaantumisesta, kulumisesta, naarmuuntumisesta tai puutteellisesta päällyksestä
- polkupyörille, suksille tai muille urheiluvälineille käytettäessä niitä tarkoitukseensa
- mukana olevista syövyttävistä tai tahraavista aineista taikka mukana olevien nesteiden vuotamisesta tai juomia sisältävien pullojen särkyemisestä
- normaaleista sääolosuhteista ja tavanomaisista luonnonilmiöistä, paitsi milloin tavara on ollut luovutettuna hotelliin, huoltoaseman, kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen, matkanjärjestäjän tai muun vastaavan haltuun
- viranomaisen toimenpiteestä
- sodasta tai aseellisesta selkkauksesta. Tämän kohdan vastuurajoitusta ei sovelleta 14 päivän aikana aseellisten toimien alkamisesta, muun kuin suursodan ollessa kysymyksessä, jos vakuutettu jo ennen niitä on aloittanut matkansa eikä itse ole osallistunut sanottuihin toimiin.
- ydinvoluulaissa kuvatussa ydinvahingosta, riippumatta siitä missä ydinvahinko on sattunut.

F100.6 Suojeluohjeet

F100.6.1

Matkalla mukana olevaa omaisuutta on valvottava varkausvahingon välttämiseksi. Matkatavarán säilytystilojen on oltava murtautumisen ja varkauuden varalta suojaavasti suljetut. Säilytystilojen avaimia ei saa jättää eikä piilottaa säilytystilojen läheisyyteen.

F100.6.2

Jos koruja tai yli 350 euron arvoisia esineitä tai laitteita jätetään hotelliin tai muuhun asuinhuoneeseen tai laivan hyttiin, niiden on oltava lisäksi erikseen lukitussa tilassa

F100.6.3

Jos matkalla mukana olevia polkupyöriä tai muita urheiluvälineitä säilytetään ulkona, niiden on oltava lukittuna tai lukittuna kuljetustelineeseensä.

F100.6.4

Jos matkalla mukana olevia elektronisia tai optisia laitteita, koruja, työkaluja tai yli 350 euron arvoisia esineitä tai laitteita säilytetään ajoneuvossa, asuntovaunussa, perävaunussa, veneessä tai teltassa, niitä on valvottava jatkuvasti.

F100.6.5

Pankki-, luotto- tai vastaavaa maksukorttia koskevia pankin tai muun luottolaitoksen kanssa sovitut kortin käyttöön liittyvät sopimusehdot on noudatettava kortin luvattoman käytön estämiseksi.

F100.6.6

Matkapuhelimesta on oltava turvakoodi, jonka perusteella sen käyttö voidaan estää. Turvakoodi on ilmoitettava Fennialle korvausta haettaessa.

F100.7 Erityisiä toimenpiteitä vakuutustapahtuman satuttua

F100.7.1

Vahingoittunutta esinettä ei saa hävittää ilman erityistä syytä.

F100.7.2

Jos esine on vahingoittunut tai kadonnut kuljetuksen aikana, vahingosta on ilmoitettava kuljetusliikkeen tai liikenneyrityksen edustajalle.

F100.8 Korvaussäännökset

F100.8.1

Korvauksen laajuus

F100.8.1.1

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen kohteelle vakuutustapahtuman vuoksi aiheutunut suoranainen esinevahinko. Esinevahingossa Fennian

korvausvelvollisuuden ylämpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä matkaa kohden. Matkatavaroiden yhteisarvo ei vaikuta korvauksen määrään.

F100.8.1.2

Seuraavat kulut korvataan vakuutusmäärästä riippumatta, kun vahinko on sattunut matkan aikana:

- kadonneen matkatavarán etsimisestä aiheutuneet kohtuulliset kulut, jos tavara on ollut luovutettuna hotelliin, huoltoaseman, kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen, matkanjärjestäjän tai muun vastaavan haltuun
- matkatavarán pelastamisesta ja vahingon rajoittamisesta aiheutuneet kohtuulliset kulut
- varastetun passin ja viisumin uusimisesta aiheutuneet kohtuulliset kulut, kuitenkin enintään 200 euroa vakuutustapahtumaa kohti. Passin uusiminen korvataan myös kotimaassa.
- vahingon hoitoon liittyvät välttämättömät puhelinkulut ulkomailla, kuitenkin enintään 60 euroa vakuutustapahtumaa kohti.
- välttämättömyystarvikkeiden hankintakulut silloin, kun kuljetettavaksi jätetty matkatavara myöhästyy vähintään 12 tuntia vakuutetun matkakohteeseen saapumisesta. Edellytyksenä on, että tarvikkeet hankitaan matkakohteessa. Korvauksena maksetaan alkuperäisiä tositteita vastaan enintään 55 euroa jokaista alkanutta vuorokautta kohti, kuitenkin yhteensä enintään 275 euroa.

F100.8.1.3

Jos vakuutetulla on työ- ja virkamatkat sisältävä vakuutus ja hän matkakohteessa osallistuu työhön liittyvään edustustilaisuuteen, korvataan vakuutetulle välttämättömyystarvikkeiden hankintakulut silloin, kun kuljetettavaksi jätetty matkatavara myöhästyy vähintään 6 tuntia vakuutetun matkakohteeseen saapumisesta.

Korvaus edellyttää, että välttämättömyystarvikkeet on hankittu matkakohteessa ennen edustustilaisuutta. Korvauksena maksetaan alkuperäisiä tositteita vastaan enintään 70 % välttämättömyystarvikkeiden hankkimiskuluista. Korvauksen ylärajana on vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä, kuitenkin enintään 1 500 euroa.

Näissä tapauksissa on Fennialle esitettävä kutsu tai muu vastaava selvitys tilaisuuden ajasta, paikasta ja luonteesta.

F100.8.2

Vahingon ja korvauksen määrän laskeminen ja maksaminen

F100.8.2.1

Menetetyn tai korjauskelvottomaksi vahingoittuneen esineen osalta vahingon määrä on esineen päivänarvo. Päivänarvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka saadaan, kun uuden samanlaisen tai lähinnä vastaavan esineen jälleenhankinta-arvosta vähennetään se, mitä omaisuuden arvosta on menetetty iän, käytön, käyttökelppoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn vuoksi.

F100.8.2.2

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on kohtuulliset korjauskulut. Korjauskulut eivät kuitenkaan saa ylittää vahingoittuneen esineen päivänarvoa.

F100.8.2.3

Määrättyjen esineryhmien vahingon määrän laskeminen on merkitty sivulla 32 olevaan taulukkoon.

Korvaus esineestä maksetaan taulukon osoittaman päivänarvoprosentin mukaisena.

Päivänarvoprosentti kertoo, kuinka monta prosenttia esineen tai esineryhmän päivänarvo on uuden samanlaisen tai lähinnä vastaavan esineen jälleenhankinta-arvosta. Arvot määritellään vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaisesti. Esineen arvo ei putoa taulukossa mainittua pienintä prosenttimäärää pienemmäksi, vaikka esine ikääntyy yli taulukossa mainittujen vuosien.

F100.8.2.4

Omavastuu

F100.8.2.4.1

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty omavastuu vahingon määrästä.

F100.8.2.4.2

Jos vakuutetulla on useampia saman edun sisältäviä vakuutuksia, ei yhteenlaskettu korvaus saa ylittää omavastuulla vähennettyä vahingon määrää.

100.8.2.3 Määrättyjen esineryhmien vahingon määrän laskeminen (ks. ehtokohta 100.8)

Määrättyjen esineryhmien vahingon määrän laskeminen 100.8.2.3																		
Esineryhmä	Esineen ikä (v)																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	Päivänarvoprosentti																	
Atk-laitteet ja matkapuhelimet	100	70	40	10														
Elektroniset ja optiset laitteet	100	85	70	55	40	25	20											
Polkupyörät, työkalut ja -koneet	100	100	80	60	40	20												
Silmä- ja aurinkolasit	100	70	40	10	0													
Vaatteet, jalkineet, asusteet	100	70	40	20														
Turkkiset	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Matkalaukut, salkut, käsilaukut	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Ääni- ja kuvatallenteet, kirjat	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	5							
Kodin tekstiilit, kuten liinavaatteet, verhot, matot, tyynyt ja peitot	100	80	60	40	20	20												
Urheilu- ja harrastusvälineet, lastenvaunut ja -ratat	100	70	60	40	20													
Kalastusvälineet	100	100	84	76	68	60	52	44	36	30	20							
Soutuveneet, soutujollat, kanootit	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30	25	20	20

Esineen iällä tarkoitetaan käyttöönottovuoden ja vahingon sattumisvuoden kalenterivuosien erotusta.

Päivänarvoprosentti kertoo, kuinka monta prosenttia esineen tai esineryhmän päivänarvo on uuden samanlaisen tai lähinnä vastaavan esineen jälleenhankinta-arvosta. Arvot määritellään vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaisesti. Esineen arvo ei putoa taulukossa mainittua pienintä prosenttimäärää pienemmäksi, vaikka esine ikääntyy yli taulukossa mainittujen vuosien.

F100.8.3

Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

F100.8.3.1

Fennialla on oikeus korvauksen rahana maksamisen asemesta korjauttaa vahingoittunut esine tai hankkia sen tilalle vastaava.

F100.8.3.2

Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutetun on viipymättä luovutettava takaisin saatu omaisuus Fennialle tai palautettava korvaus sen osalta.

F100.8.3.3

Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutus-entottajan omistukseen. Fennialla on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin ennen vakuutustapahtumaa.

F100.8.3.4

Arvonlisävero

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään vero tai hän ei ole velvollinen maksamaan veroa omaisuuden ostosta, korjauksesta, muusta hankinnasta tai palvelusta, vakuutuksesta maksetaan korvaus veron osuudella vähennettynä.

Omaisuuden arvonlisäverovelvollisen omistajan tai haltijan on oltava korjaustyön, jälleen hankittavan omaisuuden ja ostamansa palvelun tilaajana ja merkitty laskun maksajaksi.

F100.9 Indeksiehto

Jatkuvan vakuutuksen vakuutusmäärät ja -maksu on sidottu elinkustanusindeksiin. Korvaukset eivät ole indeksiin sidottuja.

Indeksiin sitomisella tarkoitetaan vakuutuskauden alusta vakuutusmäärän ja -maksun tarkistamista indeksin pistelukujen välisellä suhteella. Tarkistus hetki on vakuutuskauden alkamispäivä. Vuosittain indeksipistelukuuna käytetään tarkistushetkeä vähintään neljä kuukautta aiempaa maaliskuun indeksilukua, jota verrataan vuotta aiempaan vastaavaan indeksilukuun.

Jos vakuutuskauden alku on tammi–kesäkuussa, verrataan indeksitarkistuksessa edellisen vuoden ja sitä edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja. Jos taas vakuutuskauden alku on heinä–joulukuussa, verrataan indeksitarkistuksessa saman vuoden maaliskuun ja edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja.

F400 YKSITYISHENKILÖN VASTUUVAKUUTUS

Voimassa 1.5.2019 alkaen

Yksityishenkilön vastuuvakuutus sisältyy vakuutussopimukseen kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

F400.1 Vakuutuksen tarkoitus

Yksityishenkilön vastuuvakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti kohdassa F400.4 mainitut henkilö- ja esinevahingot sekä näissä ehdoissa erikseen mainitut muut kulut.

F400.2 Vakuutetut

Yksityishenkilön vakuutuksessa vakuutettuina ovat vakuutusentottaja ja muut hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Vakuutetun vakituksena asuinpaikkana pidetään väestörekisteriviranomaisen rekisteriin merkittyä osoitetta. Vakuutusentottajan kuoltua muiden vakuutettujen asema säilyy yllä mainituin edellytyksin kunnes pesä on jaettu.

F400.3 Vakuutuksen voimassaolo

Vakuutus on voimassa Pohjoismaissa.

Vakuutus ei ole voimassa työhön, virkaan tai yrittäjätoimintaan liittyvillä matkoilla.

F400.4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

F400.4.1

Korvattavat vahingot

F400.4.1.1

Vakuutuksesta korvataan yksityishenkilönä toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuksen voimassaoloalueella vakuutuskauden aikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

F400.4.1.2

Vahinko, jonka aiheuttaa lapsi, jota vahingon sattuessa ei ikänsä puolesta ole pidettävä korvausvelvollisena, korvataan siinä laajuudessa kuin sen olisi aiheuttanut lapsi, joka on saavuttanut korvausvelvollisuuden syntymistä edellyttävän alimman iän.

Poiketen yleisten sopimusehtojen F7.1 kohdasta vakuutuksesta korvataan alle 12-vuotiaan vakuutetun tahallaankin aiheuttama vahinko.

Tämä säännös ei koske vahinkoa, josta joku toinen on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu sille, jonka hoidettavana lapsi vahingon sattuessa on.

F400.4.1.3

Vakuutuksesta korvataan lisäksi vakuutetun tuottamuksesta riippumatta vakuutuksenottajan tai jonkun muun samassa taloudessa asuvan omistaman, seuraeläimenä pidettävän koiran puremalla aiheuttama henkilövahinko sekä vahinko, jonka koiria aiheuttaa välittömässä yhteen törmäyksessä moottoriajoneuvon kanssa.

Tämä laajennus ei koske

- vahinkoa, josta koiran hoitaja tai hallussapitäjä taikka joku muu kuin vakuutettu on korvausvastuussa.
- liikenne- tai muuta vahinkoa, joka aiheutuu kun koiraa väistetään.

F400.4.2 Rajoitukset

F400.4.2.1

Itselle aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselle tai muulle vakuutetulle
- vakuutetun työntekijälle tai häneen rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan korvausta työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisesta pakollisesta vakuutuksesta

F400.4.2.2

Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

Vakuutukseen sisältyy kuitenkin korvausvelvollisuus, joka vakuutetulle aiheutuu hänen ja hänen perheensä asuntona käytetyn tai matkalla majoitustilana käyttämänsä osake- tai vuokrahuoneiston rakenteille tai laitteille äkillisesti tuotetusta vahingosta. Tämä ei kuitenkaan koske omakotitaloa tai muuta vastaavaa asumiseen käytettyä kiinteistöä.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoja omaisuudelle, josta vakuutettu osakehuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden omistajana on asunto-osakeyhtiölain (1599/09) mukaan kunnossapitovastuussa eikä vahinkoa, joka johtuu huoneiston huonosta hoidosta tai kulumisesta, naarmuuntumisesta, kolhiintumisesta, likaantumisen tai vastaavasta pelkästään huoneiston sisäpintoja kohdanneesta tapahtumasta.

F400.4.2.3

Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- ja vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen työsuorituksen luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin vakuutuksenottajan huolehdittavana.

F400.4.2.4

Kiinteistön omistaminen ja hallinta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa joka aiheutuu sellaisen kiinteistön omistamisesta, hallinnasta tai kunnossapidosta, josta ensin osa ei ole vakuutetun asumiseen liittyvässä käytössä.

F400.4.2.5

Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu lupaukseen, sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei tällaista korvausvastuuta olisi ilman mainittua sitoumusta.

F400.4.2.6

Putkisto- ja kaapelivahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka rakennus- tai korjaustyön yhteydessä sattuu putkistolle tai kaapeleille, ellei vakuutettu ole hankkinut ja työohjeena käyttänyt rakennus- tai korjaustyön kohteena olevan kiinteistön tai muun alueen kaapeli- tai putkistokarttoja.

F400.4.2.7

Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut liikennevakuutuslaissa (460/16) määritellystä liikennevahingosta riippumatta

siitä, missä liikennevahinko on sattunut.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin Suomessa kuormauksen, kuorman purkamisen tai muun työsuorituksen aikana vakuutuksenottajan korvausvastuun perustavasta syystä tähän toimintaan osalliseen toiseen moottoriajoneuvoon kohdistunut vahinko.

F400.4.2.8

Vesi- tai ilma-aluksen käyttö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetun omistuksessa olevan veneen tai aluksen käytöstä. Rajoitus ei kuitenkaan koske enintään 5 hv moottorilla varustetun veneen tai moottorittoman soutuveneen käyttöä
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutuksenottaja on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

F400.4.2.9

Ympäristövahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta
- melusta, tärinästä, säteilystä, vedosta, lämmöstä tai hajusta
- muusta vastaavasta häiriöstä.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuuseen perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahinko on syntynyt edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena ja vahinko on sattunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

Vakuutuksesta ei korvata ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain (737/94) 6 § 1 momentin 2 kohdan mukaisia viranomaisille koituneita kuluja, joiden syynä on mainitun lain 1 §:ssä tarkoitettuun häiriön uhan tai sen vaikutusten torjumiseksi tai pilaantuneen ympäristön ennalleen palauttamiseksi suoritettu toimenpide.

F400.4.2.10

Kosteus ja tulviminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- kosteudesta
- sadevedestä
- sulamisvedestä tai
- tulvimisesta

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti tai rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai ennalta arvaamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin tai muutoin toistuviin tapahtumiin.

F400.4.2.11

Veden pääsy lattiakaivoon

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu siitä, että suihkutaikylpyveden pääsy lattiakaivoon on estynyt.

F400.4.2.12

Pohjavesi

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka syynä on pohjaveden korkeuden muuttuminen.

F400.4.2.13

Louhinta- ja räjäytystyöt

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu vieraalla työvoimalla tehdystä tai toiselle suoritetusta louhinta- tai räjäytystyöstä tai siitä aiheutuvasta maan painumasta tai maan siirtymästä.

F400.4.2.14

Ansio- ja elinkeinotoiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa työtehtävässä toisen palveluksessa taikka itsenäisessä ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa tai joka liittyy maatilatalouden harjoittamiseen.

F400.4.2.15

Pahoinpitely, tappelu tai muu rikos

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu pahoinpitelyn, tappelun tai muun tahallisen rikoksen yhteydessä.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu huumekasvien viljelystä tai muusta huumausaineiden valmistuksesta.

F400.4.2.16

Tiedossa ollut vahingonuhka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai olisi pitänyt olla vakuutuksenottajan tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

F400.4.2.17

Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

F400.4.2.18

Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta.

F400.5 Vahingon selvittäminen

F400.5.1

Vakuutuksenottajan velvollisuudet

Vakuutetun on pyrittävä siihen, että Fennialle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaan saamiseen.

F400.5.2

Vakuutuksenottaja on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn
- esittämään Fennialle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutuksenottajan saatavilla.

Jos korvattava vakuutustapahtuma johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä Fennialle.

F400.5.3

Vakuutuksenantajan velvollisuudet

Fennia selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vakuutustapahtumasta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido Fenniaa ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

Jos Fennia on ilmoittanut vakuutuksenottajalle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vahinkojen korvaamisesta, eikä vakuutettu tähän suostu, Fennia ei ole velvollinen korvaamaan suurempaa vahingonkorvausta eikä tämän ajankohdan jälkeen syntyneitä kuluja eikä selvittelemään asiaa enempää.

Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen Fennialle, ei Fennialla ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kuluja.

F400.6 Korvaussäännökset

F400.6.1

Vakuutusmäärä

Fennian korvausvelvollisuuden yläpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä jokaisessa vakuutustapahtumassa.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden tai usean vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

F400.6.2

Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kulut, ei kuitenkaan sellaisia vakuutuksenottajalle syntyviä

selvityskuluja, jotka vakuutuksenottaja on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole Fennian kanssa erikseen sovittu.

Jos vakuutukseen kuuluva vakuutustapahtumaa koskeva korvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi, hoitaa Fennia sitä koskevan oikeudenkäynnin ja maksaa siitä johtuvat oikeudenkäyntikulut.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kuluista.

F400.6.3

Omapastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omapastuu vahingon määrästä.

F400.6.4

Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, mikä vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

F400.6.5

Uhkaavan vahingonvaaran torjumiskulut

Vakuutetulla on vakuutustapahtuman välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. yleisten sopimusehtojen kohta F6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia ellei toimista sovita erikseen Fennian kanssa. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuneet kulut korvataan vakuutuksesta.

Jos vakuutettu aiheuttaa ympäristövahingon omalle omaisuudelleen, kuten omalle maaperälle, edellä olevan lisäksi noudatetaan seuraavaa: Omalle maaperälle, vedelle tai muulle omaisuudelle aiheutuvia vahinkoja ei korvata.

Torjuntakuluja korvataan vain tilanteessa, jossa välitön vaara uhkaa jonkun muun omaisuutta, esimerkiksi ympäristöä pilaavien aineiden kulkeutessa pohjaveden tai maaperän kautta omalta maalta muualle.

Korvattavia toimenpiteitä ovat vain ne välttämättömät toimenpiteet, joilla vakuutuksesta korvattavan, jonkun toisen omaisuutta uhkaavan vahingon välitön uhka on saatu poistetuksi.

Ympäristövahingon satuttua voidaan joutua tekemään välittömän vaaran torjuntaa laajempia toimenpiteitä syntyneen tilanteen loppuun hoitamiseksi. Näitä voivat olla esimerkiksi saastuneiden maamassojen kuljetaminen, syntyneiden ongelmajätteiden hävittäminen ja neutralointi. Näistä syntyneitä kustannuksia ei korvata vastuuvakuutuksesta torjuntakuluina siinä määrin, että kyseessä ovat viranomaisien pakottavien määräysten mukaiset toimenpiteet.

F400.6.6

Arvonlisävero

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään tai saamaan palautuksena asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kuluihin sisältyvä arvonlisävero.

F400.7 Erityisehdot maatalouden harjoittajan ominaisuudessa otetulle lisävakuutukselle

Näitä ehtokohtia sovelletaan, jos maatalouden lisäominaisuus on merkitty vakuutuskirjaan.

F400.7.1

Vakuutuksen tarkoitus

Maatalouden harjoittajan vakuutuksessa tarkoituksena on korvata näiden ehtojen kohdassa F400.7.4 mainitut henkilö- ja esinevahingot sekä nais- ja ehdoissa erikseen mainitut kulut.

F400.7.2

Vakuutetut

Maatalouden harjoittajan vakuutuksessa vakuutettuja ovat vakuutuksenottaja ja muut hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Vakuutetun vakituksena asuinpaikkana pidetään väestörekisteriviranomaisen rekisteriin merkittyä osoitetta. Vakuutuksenottajan kuoltua muiden vakuutettujen asema säilyy yllä mainituin edellytyksin kunnes pesä on jaettu.

F400.7.3

Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan maatalatalouden harjoittajana toiselle aiheutettu henkilö- tai esinevahinko, joka todetaan vakuutuksen voimassaoloalueella vakuutuskauden aikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa

F400.7.4

Muulta osin noudatetaan yksityishenkilön vastuuvakuutusehtojen kohtia F400.4.1.2–F400.4.2.17 seuraavin poikkeusrajoituksin.

F400.7.5

Korvausvelvollisuuden ulkopuolelle jäävät vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka

- aiheutuu myydylle tavaralle, jota ei vielä ole luovutettu
- aiheutuu luovutetulle tavaralle, kun vahingon syynä on tavaralla oma ominaisuus, virheellisyys tai puutteellisuus
- johtuu toiselle toimitetun tuotteen tai valmisteen virheellisyydestä tai siitä, että tuotteen käyttöä, valmistusta tai säilytystä koskeva kirjallinen ohje on ollut väärä tai puutteellinen.

F410 PIENKIINTEISTÖN OMISTAJAN VASTUUVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos vakuutus on liitetty vakuutussopimukseen ja merkitty vakuutuskirjaan.

F410.1 Vakuutuksen tarkoitus

Pienkiinteistön omistajan vastuuvakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti kohdassa F410.4 mainitut henkilö- ja esinevahingot sekä näissä ehdoissa erikseen mainitut muut kulut.

F410.2 Vakuutetut

Pienkiinteistön omistajan vastuuvakuutuksessa vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa mainitut kiinteistön omistajat tässä ominaisuudessaan.

F410.3 Vakuutuksen voimassaolo

Vakuutus on voimassa Pohjoismaissa.

F410.4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

F410.4.1

Korvattavat vahingot

F410.4.1.1

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun kiinteistön omistajan ominaisuudessa toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuksen voimassaoloalueella vakuutuskauden aikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

F410.4.2

Rajoitukset

F410.4.2.1

Itselle aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselle tai muulle vakuutetulle
- vakuutetun työntekijälle tai häneen rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan korvausta työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisesta pakollisesta vakuutuksesta.

F410.4.2.2

Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

Vakuutukseen sisältyy kuitenkin korvausvelvollisuus, joka vakuutetulle aiheutuu hänen ja hänen perheensä asuntona käytetyn tai matkalla majoitustilana käyttämänsä osake- tai vuokrahuoneiston rakenteille tai laitteille äkillisesti tuotetusta vahingosta. Tämä ei kuitenkaan koske omakotitaloa tai muuta vastaavaa asumiseen käytettyä kiinteistöä.

F410.4.2.3

Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- ja vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen työsuorituksen luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin vakuutuksenottajan huolehdittavana.

F410.4.2.4

Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu lupaukseen, sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei tällaista korvausvastuuta olisi ilman mainittua sitoumusta.

F410.4.2.5

Putkisto- ja kaapelivahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka rakennus- tai korjaustyön yhteydessä sattuu putkistolle tai kaapeleille, ellei vakuutettu ole hankkinut ja työohjeena käyttänyt rakennus- tai korjaustyön kohteena olevan kiinteistön tai muun alueen kaapeli- tai putkistokarttoja.

F410.4.2.6

Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut liikennevakuutuslaissa(460/16) määritellystä liikennevahingosta riippumatta siitä, missä liikennevahinko on sattunut.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin Suomessa kuormauksen, kuorman purkamisen tai muun työsuorituksen kestäessä vakuutuksenottajan korvausvastuun perustuvasta syystä tähän toimintaan osalliseen toiseen moottoriajoneuvoon kohdistunut vahinko.

F410.4.2.7

Vesi- tai ilma-aluksen käyttö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetun omistuksessa olevan veneen tai aluksen käytöstä. Rajoitus ei kuitenkaan koske enintään 5 hv moottorilla varustetun veneen tai moottorittoman soutuveneen käyttöä
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutuksenottaja on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

F410.4.2.8

Ympäristövahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta
- melusta, värinästä, säteilystä, vedosta, lämmöstä tai hajusta
- muusta vastaavasta häiriöstä.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on sattunainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuuseen perustuvasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahinko on syntynyt edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena ja vahinko on sattunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

Vakuutuksesta ei korvata ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain (737/94) 6 § 1 momentin 2 kohdan mukaisia viranomaisille koituneita kuluja, joiden syynä on mainitun lain 1 §:ssä tarkoitettu häiriön uhan tai sen vaikutusten torjumiseksi tai pilaantuneen ympäristön ennalleen palauttamiseksi suoritettu toimenpide.

F410.4.2.9

Kosteus ja tulviminen

F410.4.2.9.1

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- kosteudesta
- sadevedestä

- sulamisvedestä tai
- tulvimisesta

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti tai rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai ennalta arvaamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin tai muutoin toistuviin tapahtumiin.

F410.4.2.9.2 Veden pääsy lattiakaivoon

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu siitä, että suihkutaikylpyveden pääsy lattiakaivoon on estynyt.

F410.4.2.10 Pohjavesi

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka syynä on pohjaveden korkeuden muuttuminen.

F400.4.2.11 Louhinta- ja räjäytystyöt

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu vieraalla työvoimalla tehdystä tai toiselle suoritetusta louhinta- tai räjäytystyöstä tai siitä aiheutuvasta maan painumasta tai maan siirtymästä.

F410.4.2.12 Ansio- ja elinkeinotoiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa työtehtävässä toisen palveluksessa taikka itsenäisessä ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa tai joka liittyy maatilatalouden harjoittamiseen.

F410.4.2.13 Pahoinpitely, tappelu tai muu rikos

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu pahoinpitelyn, tappelun tai muun tahallisen rikoksen yhteydessä.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu huumekasvien viljelystä tai muusta huumeasaineiden valmistuksesta.

F410.4.2.14 Tiedossa ollut vahingonuhka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai olisi pitänyt olla vakuutuksenottajan tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

F410.4.2.15 Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

F410.4.2.16 Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta.

F410.5 Vahingon selvittäminen

F410.5.1 Vakuutuksenottajan velvollisuudet

Vakuutetun on pyrittävä siihen, että Fennialle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaan saamiseen.

F410.5.2 Vakuutuksenottaja on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn
- esittämään Fennialle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutuksenottajan saatavilla.

Jos korvattava vakuutustapahtuma johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä Fennialle.

F410.5.3 Vakuutuksenantajan velvollisuudet

Fennia selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vakuutustapahtumasta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido Fenniaa ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

Jos Fennia on ilmoittanut vakuutuksenottajalle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vahinkojen korvaamisesta, eikä vakuutettu tähän suostu, Fennia ei ole velvollinen korvaamaan suurempaa vahingonkorvausta eikä tämän ajankohdan jälkeen syntyneitä kuluja eikä selvittelemään asiaa enempää.

Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen Fennialle, ei Fennialla ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kuluja.

F410.6 Korvaussäännökset

F410.6.1 Vakuutusmäärä

Fennian korvausvelvollisuuden yläpäänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä jokaisessa vakuutustapahtumassa.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden tai usean vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

F410.6.2 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kulut, ei kuitenkaan sellaisia vakuutuksenottajalle syntyviä selvityskuluja, jotka vakuutuksenottaja on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole Fennian kanssa erikseen sovittu.

Jos vakuutukseen kuuluvaa vakuutustapahtumaa koskeva korvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi, hoitaa Fennia sitä koskevan oikeudenkäynnin ja maksaa siitä johtuvat oikeudenkäyntikulut.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kuluista.

F410.6.3 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

F410.6.4 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, mikä vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

F410.6.5 Uhkaavan vahingonvaaran torjumiskulut

Vakuutetulla on vakuutustapahtuman välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. yleisten sopimusehtojen kohta F6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia ellei toimista sovita erikseen Fennian kanssa. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuneet kulut korvataan vakuutuksesta.

Jos vakuutettu aiheuttaa ympäristövahingon omalle omaisuudelleen, kuten omalle maaperälle, edellä olevan lisäksi noudatetaan seuraavaa: Omalle maaperälle, vedelle tai muulle omaisuudelle aiheutuvia vahinkoja ei korvata.

Torjuntakuluja korvataan vain tilanteessa, joissa välitön vaara uhkaa jonkun muun omaisuutta, esimerkiksi ympäristöä pilaavien aineiden kulkeutua pohjaveden tai maaperän kautta omalta maalta muualle.

Korvattavia toimenpiteitä ovat vain ne välttämättömät toimenpiteet, joilla vakuutuksesta korvattavan, jonkun toisen omaisuutta uhkaavan vahingon välitön uhka on saatu poistetuksi.

Ympäristövahingon satuttua voidaan joutua tekemään välittömän vaaran torjuntaa laajempia toimenpiteitä syntyneen tilanteen loppuun hoitamiseksi. Näitä voivat olla esimerkiksi saastuneiden maamassojen kuljettaminen, syntyneiden ongelmajätteiden hävittäminen ja neutralointi. Näistä syntyneitä kustannuksia ei korvata vastuuvakuutuksesta torjuntakuluina siinäkin tapauksessa, että kyseessä ovat viranomaisten pakottavien määräysten mukaiset toimenpiteet.

F410.6.6. Arvonlisävero

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään tai saamaan palautuksen asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kuluihin sisältyvä arvonlisävero.

F420 VENEILIJÄN VASTUUVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Veneilijän vastuuvakuutus sisältyy vakuutussopimukseen kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

F420.1 Vakuutuksen tarkoitus

Veneilijän vastuuvakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti kohdassa F420.4 mainitut henkilö- ja esinevahingot sekä näissä ehdoissa erikseen mainitut muut kulut.

F420.2 Vakuutetut

Veneilijän vakuutuksessa vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa mainitun veneen omistaja, haltija, ohjaaja tai se joka käyttää venettä omistajan tai haltijan luvalla, kukin tässä ominaisuudessaan.

F420.3 Vakuutuksen voimassaolo

Veneilijän vastuuvakuutus on voimassa venevakuutusten yhteisten ehtokohtien F40.3 mukaisesti.

F420.4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

F420.4.1 Korvattavat vahingot

F420.4.1.1
Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuksen voimassaoloalueella vakuutuskauden aikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan vastuussa.

F420.4.2 Rajoitukset

F420.4.2.1
Itselle aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa

- joka aiheutuu vakuutetulle tai hänen taloudessaan asuvalle perheenjäsenelle.
- vakuutetun työntekijälle tai häneen rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan korvausta työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisesta pakollisesta vakuutuksesta.

F420.4.2.2
Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

Vakuutukseen sisältyy kuitenkin korvausvelvollisuus, joka vakuutetulle aiheutuu hänen ja hänen perheensä asuntona käytetyn tai matkalla majoitustilana käyttämänsä osake- tai vuokrahuoneiston rakenteille tai laitteille äkillisesti tuotetusta vahingosta. Tämä ei kuitenkaan koske omakotitaloa tai muuta vastaavaa asumiseen käytettyä kiinteistöä.

F420.4.2.3
Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- ja vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheut-

- taneen työsuorituksen luonne ja sen välitön vaikutuspiiri muulla tavoin vakuutuksenottajan huolehdittavana.

F420.4.2.4
Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu lupaukseen, sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei tällaista korvausvastuuta olisi ilman mainittua sitoumusta.

F420.4.2.5
Putkisto- ja kaapelivahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka rakennus- tai korjaustyön yhteydessä sattuu putkistolle tai kaapeleille, ellei vakuutettu ole hankkinut ja työohjeena käyttänyt rakennus- tai korjaustyön kohteena olevan kiinteistön tai muun alueen kaapeli- tai putkistokarttoja.

F420.4.2.6
Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut liikennevakuutuslaissa (460/16) määritellystä liikennevahingosta riippumatta siitä, missä liikennevahinko on sattunut.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin Suomessa kuormauksen, kuorman purkamisen tai muun työsuorituksen kestäessä vakuutuksenottajan korvausvastuun perustuvasta syystä tähän toimintaan osalliseen toiseen moottoriajoneuvoon kohdistunut vahinko.

F420.4.2.7
Ympäristövahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta
- melusta, tärinästä, säteilystä, vedosta, lämmöstä tai hajusta tai muusta vastaavasta häiriöstä.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuuseen perustuvasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahinko on syntynyt edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena ja vahinko on sattunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

Vakuutuksesta ei korvata ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain (737/94) 6 § 1 momentin 2 kohdan mukaisia viranomaisille koituneita kuluja, joiden syynä on mainitun lain 1 §:ssä tarkoitettun häiriön uhan tai sen vaikutusten torjumiseksi tai pilaantuneen ympäristön ennalleen palauttamiseksi tehty toimenpide.

F420.4.2.8
Kosteus ja tulviminen

F420.4.2.8.1
Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- kosteudesta
- sadevedestä
- sulamisvedestä tai
- tulvimisesta

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti tai rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai ennalta arvaamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahinko on syntynyt edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin tai muutoin toistuviin tapahtumiin.

F420.4.2.8.2
Veden pääsy lattiakaivoon

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu siitä, että suihku- tai kylpyveden pääsy lattiakaivoon on estynyt.

F420.4.2.9
Pohjavesi

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka syynä on pohjaveden korkeuden muuttuminen.

F420.4.2.10
Ansi- ja elinkeinotoiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa työtehtävässä toisen palveluksessa taikka itsenäisessä ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa tai joka liittyy maatalouden harjoittamiseen.

F420.4.2.11
Pahoinpitely, tappelu tai muu rikos

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu pahoinpitelyn, tappelun tai muun tahallisen rikoksen yhteydessä.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu huumekasvien viljelystä tai muusta huumeasaineiden valmistuksesta.

F420.4.2.12
Tiedossa ollut vahingonuhka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai olisi pitänyt olla vakuutuksenottajan tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

F420.4.2.13
Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

F420.4.2.14
Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta.

F420.5 Vahingon selvittäminen

F420.5.1 Vakuutuksenottajan velvollisuudet

Vakuutetun on pyrittävä siihen, että Fennialle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaan saamiseen.

F420.5.2 Vakuutuksenottaja on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn
- esittämään Fennialle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutuksenottajan saatavilla.

Jos korvattava vakuutustapahtuma johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä Fennialle.

F420.5.3 Vakuutuksenantajan velvollisuudet

Fennia selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vakuutustapahtumasta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido Fenniaa ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

Jos Fennia on ilmoittanut vakuutuksenottajalle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vahinkojen korvaamisesta, eikä vakuutettu tähän suostu, Fennia ei ole velvollinen korvaamaan suurempaa vahingonkorvausta eikä tämän ajankohdan jälkeen syntyneitä kuluja eikä selvittämään asiaa enempää.

Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen Fennialle, ei Fennialla ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kuluja.

F420.5.4 Toimenpiteet vahingon tapahduttua

Jos vahinko on sattunut purjehduskilpailujen aikana, on Fennialle toimitettava protestipöytäkirjan jäljennös.

F420.6 Korvaussäännökset

F420.6.1 Vakuutusmäärä

Fennian korvausvelvollisuuden yläpänä rajana on vakuutuskirjaan merkity vakuutusmäärä jokaisessa vakuutustapahtumassa.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden tai usean vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

F420.6.2 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kulut, ei kuitenkaan sellaisia vakuutuksenottajalle syntyviä selvityskuluja, jotka vakuutuksenottaja on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole Fennian kanssa erikseen sovittu.

Jos vakuutukseen kuuluvaa vakuutustapahtumaa koskeva korvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi, hoitaa Fennia sitä koskevan oikeudenkäynnin ja maksaa siitä johtuvat oikeudenkäyntikulut.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kuluista.

F420.6.3 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

F420.6.4 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, mikä vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

F420.6.5 Uhkaavan vahingonvaaran torjumiskulut

Vakuutetulla on vakuutustapahtuman välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. yleisten sopimusehtojen kohta F6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia ellei toimista sovita erikseen Fennian kanssa. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuneet kulut korvataan vakuutuksesta.

Jos vakuutettu aiheuttaa ympäristövahingon omalle omaisuudelleen, kuten omalle maaperälle, edellä olevan lisäksi noudatetaan seuraavaa: Omalle maaperälle, vedelle tai muulle omaisuudelle aiheutuvia vahinkoja ei korvata.

Torjuntakuluja korvataan vain tilanteessa, joissa välitön vaara uhkaa jonkun muun omaisuutta, esimerkiksi ympäristöä pilaavien aineiden kulkeutuessa pohjaveden tai maaperän kautta omalta maalta muualle.

Korvattavia toimenpiteitä ovat vain ne välttämättömät toimenpiteet, joilla vakuutuksesta korvattavan, jonkun toisen omaisuutta uhkaavan vahingon välitön uhka on saatu poistetuksi.

Ympäristövahingon satuttua voidaan voidaan tekemään välittömän vaaran torjuntaa laajempia toimenpiteitä syntyneen tilanteen loppuun hoitamiseksi. Näitä voivat olla esimerkiksi saastuneiden maamassojen kuljettaminen, syntyneiden ongelmajätteiden hävittäminen ja neutralointi. Näistä syntyneitä kustannuksia ei korvata vastuuvakuutuksesta torjuntakuluina siinä määrin tapauksessa, että kyseessä ovat viranomaisten pakottavien määräysten mukaiset toimenpiteet.

F420.6.6 Arvonlisävero

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään tai saamaan palautuksen asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kuluihin sisältyvä arvonlisävero.

F430 ELÄIMEN OMISTAJAN VASTUUVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Eläimen omistajan vastuuvakuutus sisältyy vakuutus sopimukseen kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

Eläimen omistajan vastuuvakuutus on lisäturva Yksityishenkilön vastuuvakuutukseen. Eläimen omistajan vastuuvakuutus voi sisältyä vakuutus sopimukseen, jos siihen sisältyy myös eläinvakuutus ja yksityishenkilön vastuuvakuutus. Jos jompikumpi tai molemmat vakuutukset päättyvät, päättyy myös lisäturva.

F430.1 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutus kirjassa mainitun eläimen omistaja, hoitaja ja hallussapitäjä, kukin tässä ominaisuudessaan.

F430.2 Vakuutuksen voimassaolo

Vakuutus on voimassa samalla voimassaoloalueella ja ajalla kuin eläinvakuutus.

F430.3 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

Vakuutus korvaa vakuutus kirjassa mainitun eläinvakuutuksella vakuutetun eläimen aiheuttaman henkilö- ja esinevahingon, riippumatta siitä, onko vakuutettu voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

Vakuutus ei korvaa vahinkoa,

- joka on sattunut vakuutetulle, samassa taloudessa asuvalle henkilölle tai sille, jonka hyödyksi käytettävänä tai huolehdittavana eläin on tai oli
- joka on aiheutunut omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan henkilön hallussa, lainassa, säilytettävänä tai muulla tavoin käsiteltävänä, huolehdittavana tai hyödyksi käytettävänä
- josta joku muu kuin vakuutettu on korvausvastuussa
- siltä osin kuin se korvataan muusta vastuuvakuutuksesta
- josta vakuutettu on yksinomaan sopimuksen perusteella vastuussa
- joka on aiheutunut silloin, kun eläimet on päästetty keskenään vapaaksi ja ne ovat aiheuttaneet toisilleen vahinkoa
- joka on aiheutunut, kun eläintä on käytetty toisen palveluksessa, ammatti-, ansio- tai elinkeinotoiminnassa tai metsätyksessä
- joka on aiheutunut silloin, kun eläin on jätetty kuljetusvälineeseen, huonetilaan tai muuhun suljettuun tilaan
- joka on aiheutunut astutuksen yhteydessä
- jonka syynä on luonnevika tai käyttäytymishäiriö, joka on vaikuttanut vahingon syntyyn
- joka on aiheutunut tarttuvista taudeista
- joka on aiheutunut eläimen ulosteesta, virtsasta, oksennuksesta tai muusta vastaavasta eritteestä.

F440 MATKUSTAJAN VASTUUVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Matkustajan vastuuvakuutus sisältyy vakuutussopimukseen kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutus kirjaan.

F440.1 Vakuutuksen tarkoitus

Matkustajan vastuuvakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti kohdassa F440.4 mainitut henkilö- ja esinevahingot sekä näissä ehdoissa erikseen mainitut muut kulut.

F440.2 Vakuutetut

F440.2.1 Vakuutettu perheeseen

Matkustajan vakuutuksessa vakuutettuina ovat vakuutus kirjassa olevan merkinnän mukaisesti matkalla olevat Suomessa vakituisesti asuvat ja Suomen sairausvakuutuslain piiriin kuuluvat

- vakuutuksenottaja tai
- muu nimetty henkilö
- edellä mainitun kanssa samassa taloudessa vakinaisesti asuvat perheenjäsenet
- alle 18-vuotiaat matkalla mukana olevat vakuutuksenottajan tai muun nimetyn henkilön lapset ja lapsenlapset sekä samassa taloudessa asuvan puolison tai avopuolison alle 18-vuotiaat lapset ja lapsenlapset. Mainitut lapset ja lapsenlapset ovat vakuutettuina, vaikka he eivät asuisi vakuutuksenottajan tai muun nimetyn henkilön kanssa samassa taloudessa.

F440.2.2

Vakuutettuna nimetty yksittäinen henkilö

Vakuutettuna on vakuutus kirjassa mainittu matkalla oleva Suomessa vakituisesti asuva ja Suomen sairausvakuutuslain piiriin kuuluva henkilö. Jos vakuutuksenottaja on yksityishenkilö, tulee vakuutetun asua samassa taloudessa vakuutuksenottajan kanssa lukuun ottamatta vakuutuksenottajan tai muun nimetyn henkilön alle 18-vuotiaita lapsia ja lapsenlapsia.

F440.3 Vakuutuksen voimassaolo

Matkustajan vastuuvakuutus on voimassa vakuutus kirjalla mainitussa laajuudessa.

F440.4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

F440.4.1

Korvattavat vahingot

F440.4.1.1

Vakuutuksesta korvataan yksityishenkilönä toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuksen voimassaoloalueella vakuutuskauden aikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

F440.4.1.2

Vahinko, jonka aiheuttaa lapsi, jota vahingon sattuessa ei ikänsä puolesta ole pidettävä korvausvelvollisena, korvataan siinä laajuudessa kuin sen olisi aiheuttanut lapsi, joka on saavuttanut korvausvelvollisuuden syntymistä edellyttävän alimman iän.

Poiketen yleisten sopimusehtojen F7.1 kohdasta vakuutuksesta korvataan alle 12-vuotiaan vakuutetun tahallaankin aiheuttama vahinko.

Tämä säännös ei koske vahinkoa, josta joku toinen on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu sille, jonka hoidettavana lapsi vahingon sattuessa on.

F440.4.1.3

Vakuutuksesta korvataan lisäksi vakuutetun tuottamuksesta riippumatta vakuutuksenottajan tai jonkun muun samassa taloudessa asuvan omistaman, seuraeläimenä pidettävän koiran puremalla aiheuttama henkilövahinko sekä vahinko, jonka koira aiheuttaa välittömässä yhteentörmäyksessä moottoriajoneuvon kanssa.

Tämä laajennus ei koske

- vahinkoa, josta koiran hoitaja tai hallussapitäjä taikka joku muu kuin vakuutettu on korvausvastuussa
- liikenne- tai muuta vahinkoa, joka aiheutuu kun koira väisitetään.

F440.4.2

Rajoitukset

F440.4.2.1

Itselle aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselle tai muulle vakuutetulle
- vakuutetun työntekijälle tai häneen rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan korvausta työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisesta pakollisesta vakuutuksesta.

F440.4.2.2

Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

Vakuutukseen sisältyy kuitenkin korvausvelvollisuus, joka vakuutetulle aiheutuu hänen ja hänen perheensä asuntona käytetyn tai matkalla majoitustilana käyttämänsä osake- tai vuokrahuoneiston rakenteille tai laitteille äkillisesti tuotetusta vahingosta. Tämä ei kuitenkaan koske omakotitaloa tai muuta vastaavaa asumiseen käytettyä kiinteistöä.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoja omaisuudelle, josta vakuutettu osakehuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden omistajana on asunto-osakeyhtiölain (1599/09) mukaan kunnossapitovastuussa eikä vahinkoa, joka johtuu huoneiston huonosta hoidosta tai kulumisesta, naarmuuntumisesta, kolhiintumisesta, likaantumisesta tai vastaavasta pelkästään huoneiston sisäpintoja kohdanneesta tapahtumasta.

F440.4.2.3

Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä säilytettävänä
- suojaus- ja vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen työsuorituksen luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin vakuutuksenottajan huolehdittavana.

F440.4.2.4

Kiinteistön omistaminen ja hallinta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa joka aiheutuu sellaisen kiinteistön omistamisesta, hallinnasta tai kunnossapidosta, josta enin osa ei ole vakuutetun asumiseen liittyvässä käytössä.

F440.4.2.5

Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu lupaukseen, sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei tällaista korvausvastuuta olisi ilman mainittua sitoumusta.

F440.4.2.6

Putkisto- ja kaapelivahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka rakennus- tai korjaustyön yhteydessä sattuu putkistolle tai kaapeleille, ellei vakuutettu ole hankkinut ja työohjeena käyttänyt rakennus- tai korjaustyön kohteena olevan kiinteistön tai muun alueen kaapeli- tai putkistokarttoja.

F440.4.2.7

Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut liikennevakuutuslaissa (460/16) määritellyistä liikennevahingosta riippumatta siitä, missä liikennevahinko on sattunut.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin Suomessa kuormauksen, kuorman purkamisen tai muun työsuorituksen kestäessä vakuutuksenottajan korvausvastuun perustuvasta syystä tähän toimintaan osalliseen toiseen moottoriajoneuvoon kohdistunut vahinko.

F440.4.2.8

Vesi- tai ilma-aluksen käyttö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetun omistuksessa olevan veneen tai aluksen käytöstä. Rajoitus ei kuitenkaan koske enintään 5 hv moottorilla varustetun veneen tai moottorittoman soutuveneen käyttöä
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutuksenottaja on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

F440.4.2.9

Ympäristövahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta
- melusta, tärinästä, säteilystä, vedosta, lämmöstä tai hajusta
- muusta vastaavasta häiriöstä.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuuseen perustuvasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahinko on syntynyt edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena ja vahinko on sattunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

Vakuutuksesta ei korvata ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain (737/94) 6 § 1 momentin 2 kohdan mukaisia viranomaisille koituneita kuluja, joiden syynä on mainitun lain 1 §:ssä tarkoitetun häiriön uhan tai sen vaikutusten torjumiseksi tai pilaantuneen ympäristön ennalleen palauttamiseksi suoritettu toimenpide.

F440.4.2.10

Kosteus ja tulviminen

F410.4.2.10.1

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- kosteudesta
- sadevedestä
- sulamisvedestä tai
- tulvimisesta

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti tai rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai ennalta arvaamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahinko on edellä mai-

nitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena syntynyt äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin tai muutoin toistuviin tapahtumiin.

F410.4.2.10.2

Veden pääsy lattiakaivoon

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu siitä, että suihku- tai kylpyveden pääsy lattiakaivoon on estynyt.

F440.4.2.11

Pohjavesi

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka syynä on pohjaveden korkeuden muuttuminen.

F440.4.2.12

Louhinta- ja räjäytystyöt

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu vieraalla työvoimalla tehdystä tai toiselle suoritettusta louhinta- tai räjäytystyöstä tai siitä aiheutuvasta maan painumasta tai maan siirtymästä.

F440.4.2.13

Ansio- ja elinkeinotoiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa työtehtävässä toisen palveluksessa taikka itsenäisessä ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa tai joka liittyy maatilatalouden harjoittamiseen.

F440.4.2.14

Pahoinepity, tappelu tai muu rikos

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu pahoinepityn, tappelun tai muun tahallisen rikoksen yhteydessä.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu huumekasvien viljelystä tai muusta huumeaineiden valmistuksesta.

F440.4.2.15

Tiedossa ollut vahingonuhka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai olisi pitänyt olla vakuutuksenottajan tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

F440.4.2.16

Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

F440.4.2.17

Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta.

F440.5 Vahingon selvittäminen

F440.5.1

Vakuutuksenottajan velvollisuudet

Vakuutetun on pyrittävä siihen, että Fennialle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaan saamiseen.

F440.5.2

Vakuutuksenottaja on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn
- esittämään Fennialle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutuksenottajan saatavilla.

Jos korvattava vakuutustapahtuma johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä Fennialle.

F440.5.3

Vakuutuksenantajan velvollisuudet

Fennia selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vakuutustapahtumasta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido Fenniaa ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

Jos Fennia on ilmoittanut vakuutuksenottajalle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vahinkojen korvaamisesta, eikä vakuutettu tähän suostu, Fennia ei ole velvollinen korvaamaan suurempaa vahingonkorvausta eikä tämän ajankohdan jälkeen syntyneitä kuluja eikä selvittelymään asiaa enempää.

Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen Fennialle, ei Fennialla ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kuluja.

F440.6 Korvaussäännökset

F440.6.1 Vakuutusmäärä

Fennian korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä jokaisessa vakuutustapahtumassa.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden tai usean vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

F440.6.2 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kulut, ei kuitenkaan sellaisia vakuutuksenottajalle syntyviä selvityskuluja, jotka vakuutuksenottaja on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole Fennian kanssa erikseen sovittu.

Jos vakuutukseen kuuluvaa vakuutustapahtumaa koskeva korvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi, hoitaa Fennia sitä koskevan oikeudenkäynnin ja maksaa siitä johtuvat oikeudenkäyntikulut.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kuluista.

F440.6.3 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty omavastuu vahingon määrästä.

F440.6.4 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, mikä vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

F440.6.5 Uhkaavan vahingonvaaran torjumiskulut

Vakuutetulla on vakuutustapahtuman välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. yleisten sopimusehtojen kohta F6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitimmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia ellei toimista sovita erikseen Fennian kanssa. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuneet kulut korvataan vakuutuksesta.

Jos vakuutettu aiheuttaa ympäristövahingon omalle omaisuudelleen, kuten omalle maaperälle, edellä olevan lisäksi noudatetaan seuraavaa: Omalle maaperälle, vedelle tai muulle omaisuudelle aiheutuvia vahinkoja ei korvata.

Torjuntakuluja korvataan vain tilanteissa, joissa välitön vaara uhkaa jonkun muun omaisuutta, esimerkiksi ympäristössä pilaavien aineiden kulkeutua pohjaveden tai maaperän kautta omalta maalta muualle.

Korvattavia toimenpiteitä ovat vain ne välttämättömät toimenpiteet, joilla vakuutuksesta korvattavan, jonkun toisen omaisuutta uhkaavan vahingon välitön uhka on saatu poistetuksi.

Ympäristövahingon satuttua voidaan joutua tekemään välittömän vaaran torjuntaa laajempia toimenpiteitä syntyneen tilanteen loppuun hoitamiseksi. Näitä voivat olla esimerkiksi saastuneiden maamassojen kuljettaminen, syntyneiden ongelmajätteiden hävittäminen ja neutralointi. Näistä syntyneitä kuluja ei korvata vastuuvakuutuksesta torjuntakuluina siinä tapauksessa, että kyseessä ovat viranomaisten pakottavien määräysten mukaiset toimet.

F500 YKSITYISHENKILÖN OIKEUSTURVAVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Yksityishenkilön oikeusturvavakuutus sisältyy vakuutussopimukseen kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

F500.1 Vakuutuksen tarkoitus

Yksityishenkilön oikeusturvavakuutus koskee vakuutettua yksityiselämään liittyvissä asioissa. Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa F500.4 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

Kun vakuutuskirjaan on merkitty, että vakuutus koskee myös vakuutettua maatalouden harjoittajaa, vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti vakuutetun oikeudellisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset, kohtuulliset kulut ehtokohdan F500.4 mainituissa tapauksissa. Maatalouden harjoittajana sovelletaan vakuutusehtojen kohtia F500.1–F500.7.7 lukuun ottamatta ehtokohdan F500.5 kohtia 2–6.

F500.2 Vakuutetut

Yksityishenkilön oikeusturvavakuutuksessa vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja muut hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Vakuutetun vakituksena asuinpaikkana pidetään väestörekisteriviranomaisen rekisteriin merkittyä osoitetta. Jos vakuutuksenottaja on kuollut vakuutuskauden aikana eikä vakuutuksen jatkumisesta muiden vakuutettujen osalta ole muuta sovittu, tämän vakuutuskauden loppuun vakuutettuina ovat henkilöt, jotka vakuutuksenottajan kuollessa asuivat vakinaisesti hänen kanssaan yhteisessä taloudessa, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

F500.3 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi Suomessa saattaa käsiteltäväksi käräjäoikeudessa.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi aluehallintovirastossa, hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimissa, Euroopan unionin tuomioistuimissa tai Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimissa.

F500.4 Korvattavat vakuutustapahtumat

F500.4.1

Vakuutustapahtuman määrittelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on

riita- ja hakemusasiassa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on nimenomaisesti kiistetty perusteen tai määrän osalta.

rikosasiassa

- asian vireille tulo tuomioistuimissa, kun vakuutettu on asianomistajana
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettyä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos tämä vakuutus kuitenkin vakuutustapahtuman sattuessa on ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, on oltava syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutuksen voimassaoloaikana luetaan vakuutuskirjassa mahdollisesti mainituin rajoituksin se aika, jonka tämä vakuutus yksin tai peräkkäin yhdessä muiden päättäneiden vastaavan sisältöisten oikeusturvavakuutusten kanssa on vakuutetun osalta ollut yhtäjaksoisesti voimassa. Jos vakuutustapahtuman sattuessa on voimassa useampia oikeusturvavakuutuksia, vakuutuksen voimassaoloaikana luetaan kuitenkin vain tämä vakuutus.

F500.4.2

Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella tai

- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

F500.5 Vakuustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- 1) jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa.
- 2) joka liittyy vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi.
- 3) joka liittyy sijoitustoimintaan tai yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 100 000 euroa.
- 4) joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta.
- 5) joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan.
- 6) joka liittyy muuhun kiinteistöön, kiinteistön osaan, rakennukseen, osake- tai vuokrahuoneistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan vapaa-ajan asuntoon. Tämän kohdan rajoitusta ei sovelleta silloin, kun vakuutetun omistuksessa tai hallinnassa on enintään yksi muu asunto, jota ei käytetä vakuutetun vakituksena asuntona tai vapaa-ajan asuntona.
- 7) jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys.
- 8) jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina.
- 9) joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta.
- 10) joka koskee virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamista syytteestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa asianomistajan syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan esittämästä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta.
- 11) joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella.
- 12) joka koskee lähestymiskieltoa.
- 13) joka koskee rikoshyödyn menettämistä valtiolle.
- 14) joka koskee avioeroa tai rekisteröidyn parisuhteen purkamista taikka avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioliiton omaisen yhteiselämän päättämiseen, rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia.
- 15) joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen, kouluavustukseen tai asumiseen.
- 16) jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakan tai -selvittäjän määräämisestä
- 17) joka liittyy konkurssiin.
- 18) joka liittyy ulosottoon, ulosottokaareissa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon.
- 19) joka liittyy yrityksen saneerausuksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaiseen menettelyyn tai maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/99) mukaiseen maatalouden harjoittajan vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn.
- 20) jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuustapahtumasta aiheutuneet kulut joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta.
- 21) joka käsitellään ryhmäkanteena.
- 22) joka koskee vakuutettuun kohdistuvaa vahingonkorvausvaatimusta, jos vastuuvakuutus kattaa vahingonkorvausriskin.
- 23) josta vakuutetulle aiheutuneet kulut korvataan autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta. Tällaisia kuluja ei korvata myöskään siltä osin kuin autovakuutukseen liittyvän oikeusturvavakuutuksen vakuutusmäärä ylitetään.

F500.6 Toimenpiteet vakuustapahtuman satuttua

F500.6.1

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, siitä on ilmoitettava Fenniale kirjallisesti etukäteen. Fennia antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

F500.6.2

Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä, joka on suorittanut ylemmän oikeustieteellisen korkeakoulututkinnon.

Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin edellä mainitut edellytykset täyttävää asiamiestä, vakuutuksesta ei makseta korvausta.

F500.6.3

Vakuutetun on käräjäoikeudessa pääkäsitteilyyn edenneissä asioissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan.

Jos vakuutettu jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai aiheuttomasti luopuu siitä, vakuutuksesta maksettavaa korvausta voidaan vakuutussopimuslain mukaan alentaa tai se evätä. Riita-asioiden sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) käsiteltävässä asiassa kuluvaatimusta ei kuitenkaan tarvitse esittää sovittelumenettelystä aiheutuneista kuluista.

F500.6.4

Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kulujen määrää Fenniaa sitovasti.

Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen maksama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido Fenniaa arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

F500.7 Korvaussäännökset

F500.7.1

Vakuutusmäärä

Riita-asioissa, joissa vakuutettu on vaatimusten esittäjä ja riidanalaisen etuuden arvo voidaan arvioida rahana, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän puitteissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä. Jos riidan kohteena on määräajoin toistuva maksu, korvataan enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrän arvioinnissa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja. Kaikissa asioissa korvattavien kulujen määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

F500.7.2

Omvastuu

Korvattavista kuluista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

F500.7.3

Korvattavat kulut

Vakuutuksesta korvataan vakuustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

F500.7.3.1

Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut. Jos edellytyksenä asian saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kulut korvataan siitä lukien, kun asia voidaan saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

Jos asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

F500.7.3.2

Väliliesmenettelyn tai sovittelun kohteena oleva asia

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Väliliesmenen ja sovittelijan palkkioita ja kuluja ei kuitenkaan korvata.

F500.7.3.3

Rikosasiassa

F500.7.3.3.1

Asianomistajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kun oikeudenkäynnissä on ollut kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

F500.7.3.3.2

Vastaajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamista syytteestä silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

F500.7.3.4

Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kulut korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kulut korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määräjajan.

F500.7.3.5

Yhteinen intressi

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kuluista.

F500.7.4

Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti.

Jos tuomioistuimien ei asianosaisten myöntämisen tai jonkin muun syyn vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikulusta, tai jos asia on ratkaistu myöntämisen mukaisesti tai sovintoteitse, korvattavat kulut määrätään ottaen huomioon myös vastaavainlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut. Kuluista korvataan kuitenkin enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama määrä, ellei tuomioistuimien ole ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu. Korvattavien kulujen määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

F500.7.5

Kulut, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

- 1) vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja.
Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut silloin, kun – vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttaja-asiamies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää tai – vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua Kuluttajariitalautakunnan, Vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka asian keskeisiltä osiltaan vakuutetulle myönteinen.
- 2) tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kuluja.
- 3) vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukuluja eikä sitä lisäkuluja, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kuluja lisäävästä tai tarpeettomasta kuluja aiheuttavasta menettelystä.
- 4) oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja.
- 5) rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä tai rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja.
- 6) kuluja sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuimien ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä.
- 7) kuluja, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheuttomaksi, tai muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet.
- 8) kuluja oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheita, tai muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin.
- 9) välimiehen tai sovittelijan palkkioita ja kuluja.
- 10) julkisen oikeusavun hakemisesta aiheutuvia kuluja.

F500.7.6

Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

F500.7.6.1

Fennia maksaa korvauksen vakuutetun oikeudenkäynti- ja asianajokuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen, ellei Fennian kanssa ole toisin sovittu.

F500.7.6.2

Fennian korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, jos se on saatu perityksi maksuvelvolliselta. Mitä tässä on sanottu vakuutetun vastapuolesta, sovelletaan myös valtioon, jos se on velvollinen korvaamaan asian voittaneen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kanteen tultua hylätyksi.

F500.7.6.3

Jos vastapuoli tai valtio on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen maksamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen Fennialle vakuutuksesta maksettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kuluistaan itse sen vuoksi, että kulut ylittävät kohdassa F500.7.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen tai valtion kulukorvauksesta Fennialle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava Fennialle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettujen korvauksen määrään asti.

F500.7.7

Arvonlisävero

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään tai saamaan palautuksen asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kuluihin sisältyvä arvonlisävero.

F501 HENKILÖLLISYYSVARKAUSVAKUUTUS

F501.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajokulut, jotka ovat aiheutuneet laki-miesavun käyttämisestä perusteettomien vaatimusten kiistämiseksi kohdassa 501.2 tarkoitetuissa henkilöllisyysvarkaustapauksissa.

Vakuutus koskee vakuutetun yksityiselämään liittyviä tapahtumia, jotka ovat sattuneet vakuutuksen voimassaoloaikana.

F501.2 Korvattavat vakuutustapahtumat

F501.2.1

Henkilöllisyysvarkauden määritelmä

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtuma, jossa kolmas osapuoli ilman vakuutetun suostumusta käyttää vakuutetun henkilöllisyystodistusta tarkoituksenaan kavaltaa tai tehdä muu rikollinen teko. Kyseessä voi esimerkiksi olla pankkitilin avaaminen, luottokortin tai lainan hakeminen tai puhelinliittymän avaaminen vakuutetun nimiin.

Henkilöllisyystodistuksella tarkoitetaan tunnistetta, jonka tarkoituksena on tunnistaa vakuutettu esimerkiksi passi, ajokortti, pankkikortti, henkilötunnus, tilinumero, käyttäjätunnus, digitaalinen allekirjoitus tai pin-koodi.

F501.3 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- henkilöllisyysvarkautta, joka liittyy vakuutetun työhön tai muuhun ammatin- tai viranharjoittamiseen pää- tai sivutoimisena oikeusturvavakuutuksen vakuutettujen (kohdan 500.2 mukaan) tekemää henkilöllisyysvarkautta
- henkilöllisyysvarkautta, joka on seuraus vakuutetun tai muun vakuutukseen kuuluvan (kohdan 500.2 mukaan) rangaistavasta teosta
- vakuutetun mahdollisia taloudellisia tappioita, kuluja tai kustannuksia, paitsi kohdassa 501.1 mainittuja asianajokustannuksia
- vakuutustapahtumaa, jota ei ole ilmoitettu poliisille.

F501.4 Yksi vakuutustapahtuma

Jokainen tapahtuma tai useampi toistuva yhteenkuuluva tapahtuma, joiden synnä on henkilöllisyysvarkaus, katsotaan olevan yksi vakuutustapahtuma. Vahingot, jotka perustuvat samaan tapahtumaan tai olosuhteeseen, katsotaan olevan yksi vahinkotapahtuma, riippumatta siitä, ovatko vahingot todettu yhden tai useamman vakuutuskauden aikana. Jos sellaisia

vahinkoja todetaan useamman vakuutuskauden aikana, katsotaan niiden kuuluvaksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko todetaan.

F501.5 Vakuutusmäärä ja omavastuu

Vakuutuksesta korvataan enintään 2 000 euroa vahinkoa ja vakuutuskautta kohden. Vakuutuksessa ei ole omavastuuta.

F501.6 Muilta osin sovelletaan oikeusturvavakuutuksen vakuutusehtoja.

F501.7 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

Vakuutetun epäillessä tai huomattessa henkilöllisyytensä väärinkäytön, tulee vakuutetun välittömästi ottaa yhteyttä Affinion Internationaliin. Affinion International tarjoaa puhelintukea, jonka tarkoituksena on ennaltaehkäistä, havaita ja rajoittaa vahingon laajuutta.

Vakuutetun tulee tehdä ilmoitus poliisille.

Vakuutetun tulee käyttää Affinion Internationalin palvelua niin pitkälle kuin mahdollista kiistääkseen perusteettomat vaatimukset. Mikäli Affinion International ei enää pysty auttamaan perusteettomien vaatimusten kanssa ja vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, on vakuutetun tehtävä vahinkoilmoitus vakuutusyhtiöön.

F510 PIENKIINTEISTÖN OMISTAJAN OIKEUSTURVAVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Pienkiinteistön omistajan oikeusturvavakuutus sisältyy vakuutussopimukseen kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

F510.1 Vakuutuksen tarkoitus

Pienkiinteistön omistajan oikeusturvavakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä välittömästi vakuutuskirjaan merkityn kiinteistön ja rakennusten omistukseen, hallintaan, hoitoon tai käyttöön liittyvissä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa F510.4 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

F510.2 Vakuutetut

Pienkiinteistön omistajan oikeusturvavakuutuksessa vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa mainitun kiinteistön omistajat tässä ominaisuudessa.

F510.3 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi Suomessa saattaa käsiteltäviksi käräjäoikeudessa.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi aluehallintovirastossa, hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimissa, Euroopan unionin tuomioistuimissa tai Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimissa.

F510.4 Korvattavat vakuutustapahtumat

F510.4.1

Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on

riita- ja hakemusasianssa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on nimenomaisesti kiistetty perusteen tai määrän osalta.

rikosasianssa

- asian vireille tulo tuomioistuimissa, kun vakuutettu on asianomistajana
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos tämä vakuutus kuitenkin vakuutustapahtuman sattua on ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, on oltava syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan vakuutuskirjassa mahdollisesti mainituin rajoituksin se aika, jonka tämä vakuutus yksin tai peräkkäin yhdessä muiden päätyneiden vastaavan sisältöisten oikeusturvavakuutusten kanssa on vakuutetun osalta ollut yhtäjaksoisesti voimassa. Jos vakuutustapahtuman sattua on voimassa useampia oikeusturvavakuutuksia, vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan kuitenkin vain tämä vakuutus.

F510.4.2

Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasianssa samalla puolella tai vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

F510.5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- 1) joka koskee vakuutettua muun kuin vakuutuskirjassa mainitun kiinteistön ja rakennuksen omistajana, haltijana tai käyttäjänä
- 2) joka koskee huoneenvuokrasuhdetta.
- 3) jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
- 4) joka liittyy vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi
- 5) joka liittyy sijoitustoimintaan tai yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 100 000 euroa
- 6) joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta
- 7) joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan
- 8) jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
- 9) jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina
- 10) joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta
- 11) joka koskee virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa asianomistajan syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan esittämästä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta
- 12) joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
- 13) joka koskee rikoshyödyn menettämistä valtiolle
- 14) joka liittyy lähestymiskieltoon
- 15) joka koskee avioeroa tai rekisteröidyn parisuhteen purkamista taikka avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioliiton omaisen yhteiselämän päättämiseen, rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamisen tai päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia
- 16) joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen, kouluavustukseen tai asumiseen
- 17) jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakaajan tai -selvittäjän määräämisestä
- 18) joka koskee vakuutettuun kohdistuvaa vahingonkorvausvaatimusta, jos vastuuvakuutus kattaa vahingonkorvausriskin
- 19) joka liittyy konkurssiin
- 20) joka liittyy ulosottoon, ulosottokaareissa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon
- 21) joka liittyy yrityksen saneeruksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaiseen menettelyyn tai maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/99) mukaiseen maatalouden harjoittajan vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn
- 22) jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kulut joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
- 23) joka käsitellään ryhmäkanteena
- 24) josta vakuutetulle aiheutuneet kulut korvataan autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta. Tällaisia kuluja ei korvata myöskään siltä osin kuin autovakuutukseen liittyvän oikeusturvavakuutuksen vakuutusmäärä ylitetään.

F510.6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

F510.6.1

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, siitä on ilmoitettava Fennialle kirjallisesti etukäteen. Fennia antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

F510.6.2

Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä, joka on suorittanut ylemmän oikeustieteellisen korkeakoulututkinnon.

Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin edellä mainitut edellytykset täyttävää asiamiestä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.

F510.6.3

Vakuutetun on käräjäoikeudessa pääkäsitelyyn edenneissä asioissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan.

Jos vakuutettu jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai aiheettomasti luopuu siitä, vakuutuksesta maksettavaa korvausta voidaan vakuutussopimuslain mukaan alentaa tai se evätä. Riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) käsiteltävässä asiassa kuluvaatimusta ei kuitenkaan tarvitse esittää sovittelumenettelystä aiheutuneista kuluista.

F510.6.4

Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kulujen määrää Fenniaa sitovasti.

Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen suorittama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido Fenniaa arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

F510.7 Korvaussäännökset

F510.7.1

Vakuutusmäärä

Riita-asioissa, joissa vakuutettu on vaatimusten esittäjä ja riidanalaisen etuuden arvo voidaan arvioida rahana, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän puiteissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai. Jos riidan kohteena on määrääjain toistuva maksu, korvataan enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrän arvioinnissa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja. Kaikissa asioissa korvattavien kulujen määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen

F510.7.2

Omapastuu

Korvattavista kuluista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omapastuu.

F510.7.3

Korvattavat kulut

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

F510.7.3.1

Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut. Jos edellytyksenä asian saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kulut korvataan siitä lukien, kun asia voidaan saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

Jos asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten päällyvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

F510.7.3.2

Väliesmenettelyn tai sovittelun kohteena oleva asia

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Välimiehen ja sovittelijan palkkioita ja kuluja ei kuitenkaan korvata.

F510.7.3.3

Rikosasiassa

F510.7.3.3.1

Asianomistajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kun oikeudenkäynnissä on ollut kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

F510.7.3.3.2

Vastaajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

F510.7.3.4

Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kulut korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kulut korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määräajan.

F510.7.3.5

Yhteinen intressi

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kuluista.

F510.7.4

Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti.

Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen tai jonkin muun syyn vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu myöntämisen mukaisesti tai sovintoteitse, korvattavat kulut määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut. Kuluista korvataan kuitenkin enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama määrä, ellei tuomioistuin ole ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista.

Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu. Korvattavien kulujen määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

F510.7.5

Kulut, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

- 1) vakuutetun maksettavaksi tuomitut tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja.
Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut silloin, kun
– vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttajasiemies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää tai
– vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua Kuluttajariitalautakunnan, Vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka asian keskeisiltä osilta on vakuutetulle myönteinen
- 2) tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kuluja
- 3) vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukuluja eikä sitä lisäkuluja, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kuluja lisäävästä tai tarpeettomasta kuluja aiheuttavasta menettelystä
- 4) oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
- 5) rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöön tekemisestä tai rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
- 6) kuluja sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
- 7) kuluja, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheuttomaksi, tai muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuuttaan aiheuttaneet
- 8) kuluja oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut

- siihen aihetta, tai muutoin ovat tahallaan tai huolimattomuut-
taan aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
9) välimiehen tai sovittelijan palkkioita ja kuluja
10) julkisen oikeusavun hakemisesta aiheutuvia kuluja.

F510.7.6

Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

F510.7.6.1

Fennia maksaa korvauksen vakuutetun oikeudenkäynti- ja asianajoku-
luista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen
jälkeen, ellei Fennian kanssa ole toisin sovittu.

F510.7.6.2

Fennian korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus,
minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan
vakuutetulle, jos se on saatu perityksi maksuvelvolliselta. Mitä tässä on
sanottu vakuutetun vastapuolesta, sovelletaan myös valtioon, jos se on
velvollinen korvaamaan asian voittaneen asianosaisen oikeudenkäyntiku-
lut, kanteen tultua hylätyksi.

F510.7.6.3

Jos vastapuoli tai valtio on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuu-
tetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on
maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen maksamista
siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen Fennialle vakuutuksesta makset-
tavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kuluistaan itse sen vuoksi,
että kulut ylittävät kohdassa F510.7.1 mainitun enimmäiskorvauksen,
vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen tai valtion kulukorvauk-
sesta Fennialle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden

Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulu-
korvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen
hyväkseen, vakuutetun on palautettava Fennialle kulukorvaus korkoineen
vakuutuksesta suoritettua korvauksen määrään asti.

F510.7.7

Arvonlisävero

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään tai
saamaan palautuksen asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisälty-
vän veron, korvauksesta vähennetään kuluihin sisältyvä arvonlisävero.

F540 MATKUSTAJAN OIKEUSTURVAVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Matkustajan oikeusturvavakuutus sisältyy vakuutussopimukseen kun siitä
on sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

F540.1 Vakuutuksen tarkoitus

Matkustajan oikeusturvavakuutus koskee vakuutettua yksityiselämään
liittyvissä, matkaa ja matkustamista koskeissa asioissa. Kiinteistön tai
moottorijoneuvon kauppaan liittyvien riita-, rikos- tai hakemusasioiden ei
katsota olevan matkaan tai matkustamiseen liittyviä asioita. Vakuutuksen
tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asian-
ajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttä-
misestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa F540.4 tarkoitetuissa
vakuutustapahtumissa.

F540.2 Vakuutetut

F540.2.1

Vakuutettu perheineen

Matkustajan oikeusturvavakuutuksessa vakuutettuina ovat vakuutuskir-
jassa olevan merkinnän mukaisesti matkalla olevat Suomessa vakituisesti
asuvat

- vakuutuksenottaja tai
- muu nimetty henkilö
- edellä mainitun kanssa samassa taloudessa vakinaisesti asuvat
perheenjäsenet,
- alle 18-vuotiaat matkalla mukana olevat vakuutuksenottajan tai
muun nimetyn henkilön lapset ja lapsenlapset sekä samassa
taloudessa asuvan puolison tai avopuolison alle 18-vuotiaat lapset
ja lapsenlapset. Mainitut lapset ja lapsenlapset ovat vakuutettuina,
vaikka he eivät asuisi vakuutuksenottajan tai muun nimetyn henki-
lön kanssa samassa taloudessa.

F540.2.2

Vakuutettuna nimetty yksittäinen henkilö

Vakuutettuna on vakuutus kirjassa mainittu matkalla oleva Suomessa va-
kituisesti asuva ja Suomen sairausvakuutuslain piiriin kuuluva henkilö. Jos
vakuutuksenottaja on yksityishenkilö, vakuutetun on asuttava samassa
taloudessa vakuutuksenottajan kanssa lukuun ottamatta vakuutuksenot-
tajan tai muun nimetyn henkilön alle 18-vuotiaita lapsia ja lapsenlapsia.

F540.3 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi
Suomessa saattaa käsiteltäviksi käräjäoikeudessa.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallin-
nollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi
aluehallintovirastossa, hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa
tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään
korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuo-
mioistuimessa, Euroopan unionin tuomioistuimessa tai Euroopan
unionin yleisessä tuomioistuimessa.

F540.3.1

Matkustajana vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan
välittömästi saattaa käsiteltäviksi vakuutuksen voimassaoloalueella kärä-
jäoikeudessa sekä näiden muutoksenhakuasteissa tai näitä vastaavissa
tuomioistuimissa tai välimiesmenettelyssä.

Vakuutuksesta ei siten korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään
hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esi-
merkiksi aluehallintovirastossa, hallinto-oikeudessa, vakuutusoi-
keudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta
ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan
ihmisoikeustuomioistuimessa, Euroopan unionin tuomioistuimessa
tai Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimessa.

Matkustajan oikeusturvavakuutus on voimassa vakuutus kirjassa mainitulla
laajuudella.

F540.4 Korvattavat vakuutustapahtumat

F540.4.1

Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on

riita- ja hakemusasiassa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määräl-
tään yksilöity vaatimus on nimenomaisesti kiistetty perusteen tai
määrän osalta.

rikosasiassa

- asian vireille tulo tuomioistuimessa, kun vakuutettu on asianomistajana
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asian-
omistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää
syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu,
kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden
kansliaan. Syytetä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut
syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun
virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattu-
neet vakuutustapahtumat. Jos tämä vakuutus kuitenkin vakuutusta-
pahtuman sattuessa on ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuot-
ta, myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu,
on oltava syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan vakuutus kirjassa mah-
dollisesti mainituin rajoituksin se aika, jonka tämä vakuutus yksin
tai peräkkäin yhdessä muiden päättäneiden vastaavan sisältöisten
oikeusturvavakuutusten kanssa on vakuutetun osalta ollut yhtäjak-
soisesti voimassa. Jos vakuutustapahtuman sattuessa on voimassa
useampia oikeusturvavakuutuksia, vakuutuksen voimassaoloai-
kaan luetaan kuitenkin vain tämä vakuutus.

F540.4.2

Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos-
tai hakemusasiassa samalla puolella; tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka pe-
rustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai
oikeudenloukkaukseen.

F540.5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- 1) jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
- 2) joka liittyy vakuutetun tai hänen kanssaan samassa talo-
udessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen, aiempaan,
tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen,
virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen
yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen
hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen
toimintaan tulon hankkimiseksi
- 3) joka liittyy sijoitustoimintaan tai yksittäiseen sijoitukseen,

- jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 100 000 euroa
- 4) joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumuksen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta
  - 5) joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan
  - 6) joka liittyy muuhun kiinteistöön, kiinteistön osaan, rakennukseen, osake- tai vuokrahuoneistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan vapaa-ajan asuntoon. Tämän kohdan rajoitusta ei sovelleta silloin, kun vakuutetun omistuksessa tai hallinnassa on enintään yksi muu asunto, jota ei käytetä vakuutetun vakituksena asuntona tai vapaa-ajan asuntona
  - 7) jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
  - 8) jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina
  - 9) joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta
  - 10) jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamista syytteestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa asianomistajan syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan esittämästä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta
  - 11) joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
  - 12) joka koskee lähestymiskieltoa
  - 13) joka koskee rikoshyödyn menettämistä valtiolle
  - 14) joka koskee avioeroa tai rekisteröidyn parisuhteen purkamista taikka avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioliiton omaisen yhteiselämän päättämiseen, rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia
  - 15) joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen, kouluavustukseen tai asumiseen
  - 16) jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakaajan tai -selvittäjän määräämisestä
  - 17) joka koskee vakuutettuun kohdistuvaa vahingonkorvausvaatimusta, jos vastuuvakuutus kattaa vahingonkorvausriskin
  - 18) joka liittyy konkurssiin
  - 19) joka liittyy ulosottoon, ulosotokaareissa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon
  - 20) jossa on kysymys yrityksen saneerausesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/99) mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
  - 21) jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutus tapahtumasta aiheutuneet kulut joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
  - 22) joka käsitellään ryhmäkanteena
  - 23) josta vakuutetulle aiheutuneet kulut korvataan autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta. Tällaisia kuluja ei korvata myöskään siltä osin kuin autovakuutukseen liittyvän oikeusturvavakuutuksen vakuutusmäärä ylitetään.

F540.6 Toimenpiteet vakuutus tapahtuman satuttua

F540.6.1

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, siitä on ilmoitettava Fennialle kirjallisesti etukäteen. Fennia antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

F540.6.2

Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä, joka on suorittanut ylemmän oikeustieteellisen korkeakoulututkinnon.

Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin edellä mainitut edellytykset täyttävää asiamiestä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.

F540.6.3

Vakuutetun on käräjäoikeudessa pääkäsittelyyn edenneissä asioissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan.

Jos vakuutettu jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai aiheettomasti luopuu siitä, vakuutuksesta suoritettavaa korvausta voidaan vakuutus sopimuslain mukaan alentaa tai se evätä. Riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) käsiteltävässä asiassa kuluvaatimusta ei kuitenkaan tarvitse esittää sovittelumenettelyssä aiheutuneista kuluista.

F540.6.4

Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kulujen määrää Fenniaa sitovasti.

Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen maksama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido Fenniaa arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

F540.7 Korvaussäännökset

F540.7.1

Vakuutusmäärä

Riita-asioissa, joissa vakuutettu on vaatimusten esittäjä ja riidanalaisen etuuden arvo voidaan arvioida rahana, vakuutuksesta korvataan vakuutus kirjaan merkityn vakuutus määrän puitteissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä. Jos riidan kohteena on määräajoin toistuva maksu, korvataan enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrän arvioinnissa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja. Kaikissa asioissa korvattavien kulujen määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

F540.7.2

Omvastuu

Korvattavista kuluista vähennetään vakuutus kirjaan merkitty omavastuu.

F540.7.3

Korvattavat kulut

Vakuutuksesta korvataan vakuutus tapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

F540.7.3.1

Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut. Jos edellytyksenä asian saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kulut korvataan siitä lukien, kun asia voidaan saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

Jos asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

F540.7.3.2

Väliesmenettelyn tai sovittelun kohteena oleva asia

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Välimiehen ja sovittelijan palkkioita ja kuluja ei kuitenkaan korvata.

F540.7.3.3

Rikosasiassa

F540.7.3.3.1

Asianomistajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kun oikeudenkäynnissä on ollut kysymys rikoksesta johtuvasta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

F540.7.3.3.2

Vastaajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamista syytteestä silloin, kun virallinen syyttäjän on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

F540.7.3.4

Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kulut korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakuaineiden käyttämisestä aiheutuneet kulut korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määräajat.

F540.7.3.5

Yhteinen intressi

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kuluista.

F540.7.4

Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti.

Jos tuomioistuimien ei asianosaisten myöntämisen tai jonkin muun synn vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikulusta, tai jos asia on ratkaistu myöntämisen mukaisesti tai sovintoteitse, korvattavat kulut määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut. Kuluista korvataan kuitenkin enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama määrä, ellei tuomioistuimien ole ratkaisussaan ilmennevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista.

Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu. Korvattavien kulujen määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

F540.7.5

Kulut, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

- 1) vakuutetun maksettavaksi tuomitut tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja.
Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut silloin, kun
– vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttaja-asiamies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää tai
– vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua Kuluttajariitalautakunnan, Vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka asian keskeisiltä osilta on vakuutetulle myönteinen
- 2) tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kuluja
- 3) vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulo- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukuluja eikä sitä lisäkuluja, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kuluja lisäävästä tai tarpeettomasta kuluja aiheuttavasta menettelystä
- 4) oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
- 5) rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä tai rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
- 6) kuluja sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuimien ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
- 7) kuluja, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheuttomaksi, tai muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
- 8) kuluja oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheutta, tai muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
- 9) välimiehen tai sovittelijan palkkioita ja kuluja
- 10) julkisen oikeusavun hakemisesta aiheutuvia kuluja.

F540.7.6

Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

F540.7.6.1

Fennia maksaa korvauksen vakuutetun oikeudenkäynti- ja asianajokuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen, ellei Fennian kanssa ole toisin sovittu.

F540.7.6.2

Fennian korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, jos se on saatu perityksi maksuvelvolliselta. Mitä tässä on sanottu vakuutetun vastapuolesta, sovelletaan myös valtio, jos se on velvollinen korvaamaan asian voittaneen asianosaisten oikeudenkäyntikulut kanteen tultua hylätyksi.

F540.7.6.3

Jos vastapuoli tai valtio on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen maksamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen Fennialle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kuluistaan itse sen vuoksi, että kulut ylittävät kohdassa F540.7.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen tai valtion kulukorvauksesta Fennialle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava Fennialle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettujen korvauksen määrään asti.

F540.7.7

Arvonlisävero

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään tai saamaan palautuksen asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kuluihin sisältyvä arvonlisävero.

F550

LAAJA YKSITYISHENKILÖN OIKEUSTURVAVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Laaja yksityishenkilön oikeusturvavakuutus sisältyy vakuutus sopimukseen kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutus kirjaan.

F550.1 Vakuutuksen tarkoitus

Yksityishenkilön oikeusturvavakuutus koskee vakuutettua yksityiselämään liittyvissä asioissa. Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa F550.4 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

Kun vakuutus kirjalla on myös merkitty, että vakuutus koskee myös vakuutettua maatalouden harjoittajana. Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti vakuutetun oikeudellisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset, kohtuulliset kulut ehtokohdan F550.4 mainituissa tapauksissa. Maatalouden harjoittajana sovelletaan vakuutusehtojen kohtia F550.1–F550.7.7 lukuun ottamatta ehtokohdan F550.5 kohtia 2–6.

F550.2 Vakuutetut

Yksityishenkilön oikeusturvavakuutuksessa vakuutettuina ovat vakuutusnottaja ja muut hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Vakuutetun vakituksena asuinpaikkana pidetään väestörekisteriviranomaisen rekisteriin merkittyä osoitetta. Jos vakuutusnottaja on kuollut vakuutuskauden aikana eikä vakuutuksen jatkumisesta muiden vakuutettujen osalta ole muuta sovittu, tämän vakuutuskauden loppuun vakuutettuina ovat henkilöt, jotka vakuutusnottajan kuollessa asuivat vakinaisesti hänen kanssaan yhteisessä taloudessa, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

F550.3 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi Suomessa saattaa käsiteltäviksi käräjäoikeudessa.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi aluehallintovirastossa, hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimissa, Euroopan unionin tuomioistuimissa tai Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimissa.

F550.4 Korvattavat vakuutustapahtumat

F550.4.1

Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on

riita- ja hakemusasiassa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrätään yksilöity vaatimus on nimenomaisesti kiistetty perusteen tai määrän osalta.

rikosasiassa

- asian vireille tulo tuomioistuimissa, kun vakuutettu on asianomistajana
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos tämä vakuutus kuitenkin vakuutusta-

pahtuman sattuessa on ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, on oltava syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutuksen voimassaoloaikana luetaan vakuutus kirjassa mahdollisesti mainituihin rajoituksiin se aika, jonka tämä vakuutus yksin tai peräkkäin yhdessä muiden päätyneiden vastaavan sisältöisten oikeusturvavakuutusten kanssa on vakuutetun osalta ollut yhtäjaksoisesti voimassa. Jos vakuutustapahtuman sattuessa on voimassa useampia oikeusturvavakuutuksia, vakuutuksen voimassaoloaikana luetaan kuitenkin vain tämä vakuutus.

F550.4.2

Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

F550.5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- 1) jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
- 2) joka liittyy vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi
- 3) joka liittyy sijoitustoimintaan tai yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 100 000 euroa
- 4) joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta
- 5) joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan
- 6) joka liittyy muuhun kiinteistöön, kiinteistön osaan, rakennukseen, osake- tai vuokrahuoneistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan vapaa-ajan asuntoon. Tämän kohdan rajoitusta ei sovelleta silloin, kun vakuutetun omistuksessa tai hallinnassa on enintään yksi muu asunto, jota ei käytetä vakuutetun vakituksena asuntona tai vapaa-ajan asuntona.
- 7) jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
- 8) jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina
- 9) joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta
- 10) joka koskee virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamista syytteestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa asianomistajan syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan esittämästä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta
- 11) joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
- 12) joka koskee lähestymiskieltoa
- 13) joka koskee rikosshyödyn menettämistä valtiolle
- 14) joka koskee avioeroa tai rekisteröidyn parisuhteen purkamista taikka avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioliiton omaisen yhteiselämän päättämiseen, rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia
- 15) joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen, kouluavustukseen tai asumiseen
- 16) jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakaajan tai -selvittäjän määräämisestä
- 17) joka koskee vakuutettuun kohdistuvaa vahingonkorvausvaatimusta, jos vastuuvakuutus kattaa vahingonkorvausriskin
- 18) joka liittyy konkurssiin
- 19) joka liittyy ulosottoon, ulosottokaavassa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon
- 20) joka liittyy yrityksen saneeraus- tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaiseen menettelyyn tai maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/99) mukaiseen maatalouden harjoittajan vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn
- 21) jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kulut joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
- 22) joka käsitellään ryhmäkanteena
- 23) josta vakuutetulle aiheutuneet kulut korvataan autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta. Tällaisia kuluja ei korvata myöskään siltä osin kuin autovakuutukseen liittyvän oikeusturvavakuutuksen vakuutusmäärä ylitetään.

F550.6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

F550.6.1

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, siitä on ilmoitettava Fennialle kirjallisesti etukäteen. Fennia antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

F550.6.2

Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä, joka on suorittanut ylemmän oikeustieteellisen korkeakoulututkinnon.

Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin edellä mainitut edellytykset täyttävää asiamiestä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.

F550.6.3

Vakuutetun on kärkeäoikeudessa pääkäsittelyyn edenneissä asioissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan.

Jos vakuutettu jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai aiheuttomasti luopuu siitä, vakuutuksesta suoritettavaa korvausta voidaan vakuutussopimuksen mukaan alentaa tai se evätä. Riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) käsiteltävässä asiassa kuluvaatimusta ei kuitenkaan tarvitse esittää sovittelumenettelystä aiheutuneista kuluista.

F550.6.4

Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kulujen määrää Fenniaa sitovasti.

Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen maksama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido Fenniaa arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

F550.7 Korvaussäännökset

F550.7.1

Vakuutusmäärä

Riita-asioissa, joissa vakuutettu on vaatimusten esittäjä ja riidanalaisen etuuden arvo voidaan arvioida rahana, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän puiteissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä. Jos riidan kohteena on määräajoin toistuva maksu, korvataan enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrän arvioinnissa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja. Kaikissa asioissa korvattavien kulujen määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruisen.

F550.7.2

Omapastuu

Korvattavista kuluista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omapastuu.

F550.7.3

Korvattavat kulut

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

F550.7.3.1

Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut. Jos edellytyksenä asian saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kulut korvataan siitä lukien, kun asia voidaan saattaa kärjääoikeuden käsiteltäväksi.

Jos asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

F550.7.3.2

Väliliesmenettelyn tai sovittelun kohteena oleva asia

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Välimiehen ja sovittelijan palkkioita ja kuluja ei kuitenkaan korvata.

F550.7.3.3

Rikosasiassa

F550.7.3.3.1

Asianomistajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeu-

denkäyntikulut siltä osin, kun oikeudenkäynnissä on ollut kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

F550.7.3.3.2 Vastaajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamista syytteestä silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

F550.7.3.4 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kulut korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kulut korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määrääjän.

F550.7.3.5 Yhteinen intressi

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kuluista.

F550.7.3.6

Vakuutuksesta korvataan myös vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja. Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut.

F550.7.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti.

Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen tai jonkin muun syyn vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu myöntämisen mukaisesti tai sovintoteitse, korvattavat kulut määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut. Kuluista korvataan kuitenkin enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama määrä, ellei tuomioistuin ole ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrittäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen töiden määrä ja laatu. Korvattavien kulujen määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

F550.7.5 Kulut, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

- 1) tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kuluja
- 2) vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukuluja eikä sitä lisäkuluja, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kuluja lisäävästä tai tarpeettomasta kuluja aiheuttavasta menettelystä
- 3) oikeustieteellisen asiantuntijalausnon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
- 4) rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä tai rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
- 5) kuluja sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
- 6) kuluja, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi, tai muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
- 7) kuluja oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheutta, tai muutoin ovat tahallaan tai huolimattomuudella aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
- 8) välimiehen tai sovittelijan palkkioita ja kuluja
- 9) julkisen oikeusavun hakemisesta aiheutuvia kuluja.

F550.7.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

F550.7.6.1

Fennia maksaa korvauksen vakuutetun oikeudenkäynti- ja asianajokuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen, ellei Fennian kanssa ole toisin sovittu.

F550.7.6.2

Fennian korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, jos se on saatu perityksi maksuvelvolliselta. Mitä tässä on sanottu vakuutetun vastapuolesta, sovelletaan myös valtioon, jos se on velvollinen korvaamaan asian voittaneen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kanteen tultua hylätyksi.

F550.7.6.3

Jos vastapuoli tai valtio on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen maksamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen Fennialle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kuluistaan itse sen vuoksi, että kulut ylittävät kohdassa F550.7.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen tai valtion kulukorvauksesta Fennialle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden

Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava Fennialle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettujen korvauksen määrään asti.

F550.7.7 Arvonlisävero

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään tai saamaan palautuksen asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kuluihin sisältyvä arvonlisävero.

F560 LAAJA PIENKIINTEISTÖN OMISTAJAN OIKEUSTURVAVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Laaja pienkiinteistön omistajan oikeusturvavakuutus sisältyy vakuutusso-
pimukseen kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

F560.1 Vakuutuksen tarkoitus

Pienkiinteistön omistajan oikeusturvavakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä välittömästi vakuutuskirjaan merkityn kiinteistön ja rakennusten omistukseen, hallintaan, hoitoon tai käyttöön liittyvissä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa F560.4 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

F560.2 Vakuutetut

Pienkiinteistön omistajan oikeusturvavakuutuksessa vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa mainitun kiinteistön omistajan ominaisuudessa.

F560.3 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi Suomessa saattaa käsiteltäviksi käräjäoikeudessa.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi aluehallintovirastossa, hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimissa, Euroopan unionin tuomioistuimissa tai Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimissa.

F560.4 Korvattavat vakuutustapahtumat

F560.4.1

Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on

riita- ja hakemusasiassa
– riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on nimenomaisesti kiistetty perusteen tai määrän osalta.

rikosasiassa
– asian vireille tulo tuomioistuimissa, kun vakuutettu on asianomistajana

- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettyä on jätetty, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos tämä vakuutus kuitenkin vakuutustapahtuman sattuessa on ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, on oltava syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan vakuutus kirjassa mahdollisesti mainituihin rajoituksiin se aika, jonka tämä vakuutus yksin tai peräkkäin yhdessä muiden päättäneiden vastaavan sisältöisten oikeusturvavakuutusten kanssa on vakuutetun osalta ollut yhtäjaksoisesti voimassa. Jos vakuutustapahtuman sattuessa on voimassa useampia oikeusturvavakuutuksia, vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan kuitenkin vain tämä vakuutus.

F560.4.2

Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

F560.5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- 1) joka koskee vakuutettua muun kuin vakuutus kirjassa mainitun kiinteistön ja rakennuksen omistajana, haltijana tai käyttäjänä
- 2) joka koskee huoneenvuokrasuhdetta.
- 3) jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
- 4) joka liittyy vakuutetun tai hänen kanssaan samassa talouudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi
- 5) joka liittyy sijoitustoimintaan tai yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 100 000 euroa
- 6) joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumuksen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta
- 7) joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan
- 8) jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
- 9) jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina
- 10) joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta
- 11) joka koskee virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamista syytteestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa asianomistajan syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan esittämästä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta
- 12) joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
- 13) joka liittyy lähestymiskieltoon
- 14) joka koskee rikoshyödyn menettämistä valtiolle
- 15) joka koskee avioeroa tai rekisteröidyn parisuhteen purkamista taikka avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioliiton omaisen yhteiselämän päättämiseen, rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia
- 16) joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen, kouluavustukseen tai asumiseen
- 17) jossa on kysymys edunvalvojan, uskutun miehen, pesänjakaajan tai -selvittäjän määräämisestä
- 18) joka koskee vakuutettuun kohdistuvaa vahingonkorvausvaatimusta, jos vastuuvakuutus kattaa vahingonkorvausriskin
- 19) joka liittyy konkurssiin
- 20) joka liittyy ulosottoon, ulosottokaareissa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon
- 21) joka liittyy yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaiseen menettelyyn tai maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/99) mukaiseen maatalouden harjoittajan vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn

- 22) jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kulut joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
- 23) joka käsittelee ryhmäkanteena
- 24) josta vakuutetulle aiheutuneet kulut korvataan autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta. Tällaisia kuluja ei korvata myöskään siltä osin kuin autovakuutukseen liittyvän oikeusturvavakuutuksen vakuutusmäärä ylitetään.

F560.6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

F560.6.1

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, siitä on ilmoitettava Fennialle kirjallisesti etukäteen. Fennia antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

F560.6.2

Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä, joka on suorittanut ylempään oikeustieteellisen korkeakoulututkinnon.

Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin edellä mainitut edellytykset täyttävää asiamiestä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.

F560.6.3

Vakuutetun on käräjäoikeudessa pääkäsitteelyyn edenneissä asioissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan.

Jos vakuutettu jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai aiheettomasti luopuu siitä, vakuutuksesta suoritettava korvausta voidaan vakuutussopimuslain mukaan alentaa tai se evätä. Riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) käsiteltävässä asiassa kuluvaatimusta ei kuitenkaan tarvitse esittää sovittelumenettelystä aiheutuneista kuluista.

F560.6.4

Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kulujen määrää Fenniaa sitovasti.

Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen maksama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido Fenniaa arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

F560.7 Korvaussäännökset

F560.7.1

Vakuutusmäärä

Riita-asioissa, joissa vakuutettu on vaatimusten esittäjä ja riidanalaisen etuuden arvo voidaan arvioida rahana, vakuutuksesta korvataan vakuutus kirjassa merkityn vakuutusmäärän puitteissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä. Jos riidan kohteena on määrääjain toistuva maksu, korvataan enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrän arvioinnissa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja. Kaikissa asioissa korvattavien kulujen määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

F560.7.2

Omapastuu

Korvattavista kuluista vähennetään vakuutus kirjassa merkitty omapastuu.

F560.7.3

Korvattavat kulut

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

F560.7.3.1

Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut. Jos edellytyksenä asian saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kulut korvataan siitä lukien, kun asia voidaan saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

Jos asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolen pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

F560.7.3.2

Väliliesmenettelyn tai sovittelun kohteena oleva asia

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Välimiehen ja sovittelijan palkkioita ja kuluja ei kuitenkaan korvata.

F560.7.3.3
Rikosasiassa

F560.7.3.3.1
Asianomistajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kun oikeudenkäynnissä on ollut kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

F560.7.3.3.2
Vastajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamasta syytteenä silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

F560.7.3.4
Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kulut korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kulut korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määräjän.

F560.7.3.5
Yhteinen intressi

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kuluista.

F560.7.3.6
Vakuutuksesta korvataan myös vakuutetun maksettavaksi tuomitut tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja. Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut.

F560.7.4
Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti.

Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen tai jonkin muun syyn vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu myöntämisen mukaisesti tai sovintoteitse, korvattavat kulut määrätään ottaen huomioon myös vastaavalaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut. Kuluista korvataan kuitenkin enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama määrä, ellei tuomioistuin ole ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu. Korvattavien kulujen määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

F560.7.5 Kulut, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

- 1) tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kuluista vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukuluja eikä sitä lisäkuluja, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kuluja lisäävästä tai tarpeettomasta kuluja aiheuttavasta menettelystä
- 2) oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
- 3) rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä tai rikosasi- an esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
- 4) kuluja sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
- 5) kuluja, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudat-

tamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi, tai muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet

- 7) kuluja oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheita, tai muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuuttaan aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
- 8) välimiehen tai sovittelijan palkkioita ja kuluja
- 9) julkisen oikeusavun hakemisesta aiheutuvia kuluja.

F560.7.6
Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

F560.7.6.1
Fennia maksaa korvauksen vakuutetun oikeudenkäynti- ja asianajokuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen, ellei Fennian kanssa ole toisin sovittu.

F560.7.6.2
Fennian korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, jos se on saatu perityksi maksuvelvolliselta. Mitä tässä on sanottu vakuutetun vastapuolesta, sovelletaan myös valtioon, jos se on velvollinen korvaamaan asian voittaneen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kanteen tultua hylätyksi.

F560.7.6.3
Jos vastapuoli tai valtio on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen maksamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen Fennialle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kuluistaan itse sen vuoksi, että kulut ylittävät kohdassa F560.7.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen tai valtion kulukorvauksesta Fennialle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava Fennialle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettujen korvauksen määrään asti.

F560.7.7
Arvonlisävero

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään tai saamaan palautuksen asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kuluihin sisältyvä arvonlisävero.

F570 LAAJA MATKUSTAJAN OIKEUSTURVAVAKUUTUS
Voimassa 1.5.2019 alkaen

Laaja matkustajan oikeusturvavakuutus sisältyy vakuutus sopimukseen kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutus kirjaan.

F570.1 Vakuutuksen tarkoitus

Matkustajan oikeusturvavakuutus koskee vakuutettua yksityiselämään liittyvissä, matkaa ja matkustamista koskeissa asioissa. Kiinteistön, huoneiston tai moottoriajoneuvon kauppaan liittyvien riita-, rikos- tai hakemusasioiden ei katsota olevan matkaan tai matkustamiseen liittyviä asioita. Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa F570.4 tarkoitetuissa vakuutus tapahtumissa.

F570.2 Vakuutetut

F570.2.1
Vakuutettu perheeseen

Matkustajan oikeusturvavakuutuksessa vakuutettuina ovat vakuutus kirjassa olevan merkinnän mukaisesti matkalla olevat Suomessa vakituisesti asuvat ja Suomen sairausvakuutuslain piiriin kuuluvat

- vakuutuksenottaja tai
- muu nimetty henkilö
- edellä mainitun kanssa samassa taloudessa vakinaisesti asuvat perheenjäsenet,
- alle 18-vuotiaat matkalla mukana olevat vakuutuksenottajan tai muun nimetyn henkilön lapset ja lapsenlapset sekä samassa taloudessa asuvan puolison tai avopuolison alle 18-vuotiaat lapset ja lapsenlapset. Mainitut lapset ja lapsenlapset ovat vakuutettuina, vaikka he eivät asuisi vakuutuksenottajan tai muun nimetyn henkilön kanssa samassa taloudessa.

F570.2.2

Vakuutettuna nimetty yksittäinen henkilö

Vakuutettuna on vakuutus kirjassa mainittu matkalla oleva Suomessa vakituisesti asuva ja Suomen sairausvakuutuslain piiriin kuuluva henkilö. Jos vakuutuksenottaja on yksityishenkilö, on vakuutetun asuttava samassa taloudessa vakuutuksenottajan kanssa, lukuun ottamatta vakuutuksenottajan tai muun nimetyn henkilön alle 18-vuotiaita lapsia ja lapsenlapsia.

F570.3 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi Suomessa saattaa käsiteltäviksi käräjäoikeudessa.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi aluehallintovirastossa, hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimissa, Euroopan unionin tuomioistuimissa tai Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimissa.

F570.3.1

Matkustajana vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi saattaa käsiteltäviksi vakuutuksen voimassaoloalueella käräjäoikeudessa sekä näiden muutoksenhakuasteissa tai näitä vastaavissa tuomioistuimissa tai välimiesmenettelyssä.

Vakuutuksesta ei siten korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi aluehallintovirastossa, hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimissa, Euroopan unionin tuomioistuimissa tai Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimissa.

Matkustajan oikeusturvavakuutus on voimassa vakuutus kirjassa mainitulla laajuudella.

F570.4 Korvattavat vakuutustapahtumat

F570.4.1

Vakuutustapahtuman määrittelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on

riita- ja hakemusasiassa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrätään yksilöity vaatimus on nimenomaisesti kiistetty perusteen tai määrän osalta.

rikosasiassa

- asian vireille tulo tuomioistuimissa, kun vakuutettu on asianomistajana
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettyä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos tämä vakuutus kuitenkin vakuutustapahtuman sattuessa on ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, on oltava syntyneet vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutuksen voimassaoloaikana luetaan vakuutus kirjassa mahdollisesti mainituihin rajoituksiin se aika, jonka tämä vakuutus yksin tai peräkkäin yhdessä muiden päättyneiden vastaavan sisältöisten oikeusturvavakuutusten kanssa on vakuutetun osalta ollut yhtäjaksoisesti voimassa. Jos vakuutustapahtuman sattuessa on voimassa useampia oikeusturvavakuutuksia, vakuutuksen voimassaoloaikana luetaan kuitenkin vain tämä vakuutus.

F570.4.2

Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella; tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

F570.5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- 1) jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
- 2) joka liittyy vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi
- 3) joka liittyy sijoitustoimintaan tai yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 100 000 euroa
- 4) joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta
- 5) joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan
- 6) joka liittyy muuhun kiinteistöön, kiinteistön osaan, rakennukseen, osake- tai vuokrahuoneistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan vapaa-ajan asuntoon. Tämän kohdan rajoitusta ei sovelleta silloin, kun vakuutetun omistuksessa tai hallinnassa on enintään yksi muu asunto, jota ei käytetä vakuutetun vakituisena asuntona tai vapaa-ajan asuntona jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
- 7) jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina
- 8) joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta
- 10) jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamista syytteestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa asianomistajan syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan esitettävästä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta
- 11) joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
- 12) joka koskee lähestymiskieltoa
- 13) joka koskee rikoshyödyn menettämistä valtiolle
- 14) joka koskee avioeroa tai rekisteröidyn parisuhteen purkamista taikka avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioliiton omaisen yhteiselämän päättämiseen, rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia
- 15) joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen, kouluavustukseen tai asumiseen
- 16) jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakaajan tai -selvittäjän määräämisestä
- 17) joka koskee vakuutettuun kohdistuvaa vahingonkorvausvaatimusta, jos vastuuvakuutus kattaa vahingonkorvausriskin joka liittyy konkurssiin
- 18) joka liittyy ulosottoon, ulosottokaressa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon
- 20) jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/99) mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
- 21) jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kulut joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
- 22) joka käsitellään ryhmäkanteena
- 23) josta vakuutetulle aiheutuneet kulut korvataan autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta. Tällaisia kuluja ei korvata myöskään siltä osin kuin autovakuutukseen liittyvän oikeusturvavakuutuksen vakuutusmäärä ylitetään.

F570.6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

F570.6.1

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, siitä on ilmoitettava Fennialle kirjallisesti etukäteen. Fennia antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

F570.6.2

Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä, joka on suorittanut ylemmän oikeustieteellisen korkeakoulututkinnon.

Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin edellä mainituihin edellytykset täyttävää asiamiestä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.

F570.6.3

Vakuutetun on käräjäoikeudessa pääkäsitellyyn edenneissä asioissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan.

Jos vakuutettu jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai aiheuttomasti luopuu siitä, vakuutuksesta maksettavaa korvausta voidaan vakuutuslainsäädännön mukaan alentaa tai se evätä. Riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) käsiteltävässä asiassa kuluvaatimusta ei kuitenkaan tarvitse esittää sovittelumenettelystä aiheutuneista kuluista.

F570.6.4

Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kulujen määrää Fenniaa sitovasti.

Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen maksama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido Fenniaa arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

F570.7 Korvaussäännökset

F570.7.1

Vakuutusmäärä

Riita-asioissa, joissa vakuutettu on vaatimusten esittäjä ja riidanalaisen etuuden arvo voidaan arvioida rahana, vakuutuksesta korvataan vakuutuslainsäädännön mukainen vakuutusmäärän puiteissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä. Jos riidan kohteena on määrääjään toistuva maksu, korvataan enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrän arvioinnissa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja. Kaikissa asioissa korvattavien kulujen määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

F570.7.2

Omvastuu

Korvattavista kuluista vähennetään vakuutuslainsäädännön mukainen omavastuu.

F570.7.3

Korvattavat kulut

Vakuutuksesta korvataan vakuutus tapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

F570.7.3.1

Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut. Jos edellytyksenä asian saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kulut korvataan siitä lukien, kun asia voidaan saattaa kärjääoikeuden käsiteltäväksi.

Jos asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

F570.7.3.2

Väliliesmenettely tai sovittelun kohteena oleva asia

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Välimiehen ja sovittelijan palkkioita ja kuluja ei kuitenkaan korvata.

F570.7.3.3

Rikosasiassa

F570.7.3.3.1

Asianomistajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kun oikeudenkäynnissä on ollut kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

F570.7.3.3.2

Vastaajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamasta syytteenä silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

F570.7.3.4

Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kulut korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakuaineiden käyttämisestä aiheutuneet kulut korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määrääjän.

F570.7.3.5

Yhteinen intressi

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kuluista.

F570.7.3.6

Vakuutuksesta korvataan myös vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja. Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut.

F570.7.4

Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti.

Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen tai jonkin muun syyn vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu myöntämisen mukaisesti tai sovintoteitse, korvattavat kulut määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut. Kuluista korvataan kuitenkin enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama määrä, ellei tuomioistuin ole ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista.

Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen töiden määrä ja laatu. Korvattavien kulujen määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

F570.7.5

Kulut, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

- 1) tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kuluja
- 2) vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukuluja eikä sitä lisäkuluja, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kuluja lisäävästä tai tarpeettomasta kuluja aiheuttavasta menettelystä
- 3) oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
- 4) rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä tai rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
- 5) kuluja sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
- 6) kuluja, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheuttomaksi, tai muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
- 7) kuluja oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheita, tai muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin välimiehen tai sovittelijan palkkioita ja kuluja
- 8) julkisen oikeusavun hakemisesta aiheutuvia kuluja.
- 9)

F570.7.6

Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

F570.7.6.1

Fennia maksaa korvauksen vakuutetun oikeudenkäynti- ja asianajokuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen, ellei Fennian kanssa ole toisin sovittu.

F570.7.6.2

Fennian korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, jos se on saatu perityksi maksuvelvolliselta. Mitä tässä on sanottu vakuutetun vastapuolesta, sovelletaan myös valtioon, jos se on velvollinen korvaamaan asian voittaneen asianosaisten oikeudenkäyntikulut kanteen tultua hylätyksi.

F570.7.6.3

Jos vastapuoli tai valtio on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen maksamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen Fennialle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kuluistaan itse sen vuoksi, että kulut ylittävät kohdassa F570.7.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen tai valtion kulukorvauksesta Fennialle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulu- korvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava Fennialle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta maksetun korvauksen määrään asti.

F570.7.7

Arvonlisävero

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään tai saamaan palautuksen asianajolajakuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kuluihin sisältyvä arvonlisävero.

HENKILÖVAKUUTUKSET

F200 AIKUISEN TAPATURMAVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Aikuisen tapaturmavakuutus sisältyy vakuutus sopimukseen, kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutus kirjaan.

F200.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti vakuutuksen voimassa ollessa vakuutetulle sattuneet ehtokohdan F200.4.1. mukaiset tapaturmat.

F200.2 Vakuutetut ja edunsaajat

Vakuutettuina ovat vakuutus kirjassa mainitut Suomessa vakituisesti asuvat henkilöt, joiden voimassa olevan lainsäädännön mukainen kotipaikka on Suomessa ja jotka kuuluvat Suomen sairausvakuutuslain piiriin.

Edunsaajaa koskevat määräykset on kerrottu yleisten sopimusehtojen kohdassa F10.

F200.3 Vakuutuksen voimassaolo

F200.3.1

Vapaa-ajan tapaturmavakuutus

Vakuutusmuotoon liittyvät voimassaolosäännökset:
Vapaa-ajan vakuutus on voimassa vain vapaa-aikana. Vapaa-ajan vakuutuksesta ei korvata tapaturmia, jotka sattuvat vakuutetun tehdessä työtä ansiotarkoituksessa toisen palveluksessa tai itsenäisenä yrittäjänä tai tällaisesta työstä johtuvista olosuhteista (esim. työmatkat).

F200.3.2

Täysajan tapaturmavakuutus

Vakuutusmuotoon liittyvät voimassaolosäännökset:

Täysajan vakuutus on voimassa sekä työssä että vapaa-aikana.

F200.3.3

Voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa.

Vakuutetulle aiheutuneista hoitokuluista ei kuitenkaan makseta korvausta, jos ne aiheutuvat sen jälkeen, kun ulkomailla oleskelun alkamisesta on kulunut yli 12 kuukautta.

Yhtäjaksoisen ulkomailla oleskelun ei katsota katkenneen tilapäisten alle 30 vuorokautta kestävien Suomessa käyntien vuoksi.

200.3.4

Voimassaolo urheilutoiminnassa

F200.3.4.1

Vakuutus on voimassa vakuutetun oman fyysisen kuntonsa ylläpitämiseksi harrastamassa urheilutoiminnassa. Vakuutus on voimassa vain lisä-sopimuksesta urheiluliiton tai -seuran järjestämissä kilpailuissa, otteluissa tai kilpailuihin ja otteluihin liittyvissä harjoituksissa

F200.3.4.2

Vakuutus on voimassa vain erillisestä sopimuksesta urheilulajajennuksena myös niiden vakuutustapahtumien varalta, jotka ovat

aiheutuneet seuraavissa urheilulajeissa tai erikoisharrastuksissa:

- **kamppailu-, kontakti- ja itsepuolustuslajit, kuten esim. judo, karate, paini, nyrkkeily ja potkunyrkkeily**
- **ilmailulajit, kuten esim. laskuvarjohyppy, purjelento, riippuliitto, ultrakevyellä tai harrasterakenteisella koneella lentäminen**
- **siipi- ja leijapurjehdus, leijalautailu ja leijahiito**
- **moottoriurheilulajit, kuten esim. mikroautoilu ja motocross**
- **voimaurheilulajit, kuten esim. painonnosto ja voimannosto**
- **pujottelu, nopeus- ja syöksylasku sekä freestyle-laskettelu**
- **alamäkiluistelu**
- **kiipeilylajit, kuten esim. vuori- jää- ja kalliokiipeily**
- **seinäkiipeily ilman suoja- ja turvalaitteita**
- **omatoimiset vaellukset ilman ammattiopasta jäätiköillä tai yli 3 000 metrin korkeudessa**
- **omatoimiset vaellukset ilman ammattiopasta Pohjoismaiden ulkopuolelle erämaassa, aavikolla tai viidakossa**
- **valtameriveneily**
- **laite- ja vapaasukellus**
- **benjihyppy.**

Harrastuksenomaiseksi toiminnaksi ei katsota ensimmäisen kerran tapahtuvaa harrastukseen tai urheilulajiin tutustumista.

F200.3.4.3

Erillistä lisäturvaa ei myönnetä seuraavien vaarallisten urheilulajien osalta:

- **amerikkalainen jalkapallo**
- **rugby**
- **vapaaottelu**
- **laskettelu merkittyjen rinteiden ulkopuolella.**

F200.3.4.4

Vakuutus ei ole voimassa ammattiuurheilussa. Ammattiuurheilusta on kyse, kun vakuutettu saa urheilemisesta palkkaa tai muuta vastiketta tai hänen on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukainen vakuutus.

F200.3.5

Voimassaolo lentomatkan aikana

Vakuutus on voimassa lentomatkan aikana, kun vakuutettu on matkustajana kansallisuustunnuksin varustetussa ilma-aluksessa.

Lentohenkilöstöön kuuluvalle tai lentoon liittyvää tehtävää suorittavalle vakuutus on voimassa lento-onnettomuudessa sattuvan tapaturman varalta vain lisäsopimuksesta ja -maksusta.

F200.4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

F200.4.1

Korvattavat vakuutustapahtumat

F200.4.1.1

Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiinvamman aiheuttava odottamaton tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta.

F200.4.1.2

Tapaturmaksi katsotaan myös yksittäisestä voimannostuksesta ja liik- keestä välittömästi aiheutunut lihaksen tai jänteen kipeytyminen, johon on annettu lääkinhoitoa 7 vrk:n kuluessa kipeytymisestä.

Tämän ehtokohdan mukaisen kipeytymisen hoitokuluina ei kuitenkaan korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.

F200.4.1.3

Tapaturmana pidetään myös vakuutetun tahtomatta sattunutta hukkumista, lämpöhalvausta, auringonpistoa, paleltumista, paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunutta vammautumista, kaasumyrkytystä sekä erehdyk- sessä nautitun aineen aiheuttamaa myrkytystä.

F200.4.2

Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

F200.4.2.1

Vakuutuksesta ei korvata vakuutustapahtumaa, joka on aiheutunut siitä, että vakuutettu oli tekemässä tai yrittämässä rikollista tekoa. Tässä tapauksessa korvataan kuitenkin vakuutustapahtumasta aiheutunut kuolema.

F200.4.2.2

Vakuutuksesta ei makseta korvausta, jos vakuutustapahtuma on aiheutunut

- **vakuutetun sairauden tai ruumiinvian aiheuttamasta vakuutustapahtumasta**
- **sairauden tai vian hoitamiseksi suoritettua leikkaus-, hoito- ja muusta lääkinnällisestä toimenpiteestä, ellei kyseessä ole**

- tästä vakuutuksesta ehtokohdan F200.4.1.1 mukaan korvattavasta tapaturmasta johtuva toimenpide lääkaineen, alkoholin, huumausaineen tai muun huumavaan aineen aiheuttamasta myrkytyksestä
- puremisesta hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulkopuolinenkin tekijä
- punkin pureutumisesta. Vakuutus ei korvaa myöskään punkin pureutumisesta johtuvaa vammaa ja muuta seurausta, kuten borrelioosia tai aivotulehdusta
- muun hyönteisen, kuin ampiaisen, mehiläisen tai kimalaisen puremasta tai pistosta. Vakuutus ei korvaa myöskään puremisesta tai pistosta aiheutuvaa sairautta, kuten allergista reaktiota
- ydinvastuulaissa kuvatusta ydinvahingosta riippumatta siitä, missä ydinvahinko on sattunut, eikä myöskään ydinreaktioon perustuvan aseiden tai laitteiden vaikutuksesta
- siitä, että vakuutettu on ottanut osaa sotaan tai aseelliseen selkkaukseen taikka palvellut Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtävissä tai muissa vastaavissa tehtävissä.

F200.4.2.3

Jos vammaan tai kipeytymiseen on olennaisesti myötävaikuttanut tapaturmasta riippumaton sairaus tai vika, maksetaan korvausta hoitokuluista, työkyvyttömyydestä ja haitasta vain siltä osin kuin nämä ovat aiheutuneet kohtien F200.4.1.1–F200.4.2.2 mukaisesta korvattavasta tapaturmasta.

F200.4.2.4

Jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuutusvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi, ei myöskään Fennia korvaa näitä hoitokuluja.

F200.5 Korvaukset

F200.5.1

Vamman hoitokorvaus

F200.5.1.1

Hoitokuluja korvataan tapaturmaa kohti enintään vakuutuskirjassa tai uudistuskuitissa oleva euromäärä.

Hoitokulut korvataan alkuperäisen tositteen perusteella siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain nojalla.

Sen lisäksi, mitä yleisten sopimusehtojen kohdassa F11 on määrätty, hoitokuluista on haettava ensin sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset Kansaneläkelaitokselta. Tämän jälkeen korvauksen hakijan on toimitettava omalla kustannuksellaan Fennialle Kansaneläkelaitoksen alkuperäiset tositteet maksetuista etuuksista ja jäljennökset niihin liittyvistä tositteista. Muut hoitokulutositteet ja selvitykset on toimitettava Fennialle alkuperäisinä. Korvauksen hakijan on toimitettava Fennialle muukin hänen saatavillaan oleva selvitys, joka on tarpeen korvausasian ratkaisemiseksi.

Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty määrärajan laiminlyönnin tai muun syyn vuoksi, Fennia vähentää korvauksesta sen osuuden, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain perusteella.

Jos Fennia erikoistapauksessa kehottaa vakuutettua tutkituttamaan terveydentilansa Fennian määräämällä lääkäriä, vakuutettu on velvollinen noudattamaan tätä kehoitusta. Fennia maksaa tällaisista tutkimuksista aiheutuvat kulut.

F200.5.1.2

Hoitokuluihin sisältyvät

- tarpeelliset ja kohtuulliset kulut lääkärin, koulutetun sairaanhoitajan, hammaslääkärin tai muiden terveydenhuollon ammattihenkilöiden määräämistä tai tekemistä tutkimuksista ja hoitotoimenpiteistä sairaanhoitolaitoksessa, kun ne ovat lääketieteellisesti tilan selvittämiseen tai hoitamiseen välttämättömiä ja yleisesti hyväksytyjä. Sairanhoitolaitoksiksi katsotaan valtion, kunnan tai kuntainliiton sairaalat ja terveyskeskukset sekä lupaviranomaisen antaman luvan perusteella toimivat yksityiset sairaanhoito- ja tutkimuslaitokset sekä edellä mainittuihin kotimaisiin sairaanhoitolaitoksiin rinnastettavat ulkomaiset hoitolaitokset.
- välttämättömät ja kohtuulliset matkakulut edellä tarkoitettuun tutkimukseen ja hoitoon lähimpään hoitolaitokseen, jossa tarvittava hoito voidaan antaa. Omalla autolla tehdyt matkat korvaamme Kansaneläkelaitoksen hyväksymän oman auton kilometrikorvauksen mukaisesti.
- kulut lääkelaitoksen antaman luvan perusteella myytävistä lääkkeistä, jotka lääkäri on määrännyt todetun vamman hoitamiseen tapaturman aiheuttaman vamman leikkauksen välittömässä yhteydessä alkavan tai kipsauksen jälkeen välittömästi alkavan välttämättömän, lääkärin määräämän fysioterapian kulut, kuitenkin vain yksi enintään 10 hoitokertaa sisältävä hoitopaketti tapaturmaa kohti tapaturmavammassa ensimmäiset ortopediset sidokset tai tuet sekä kynnärsauvojen vuokra
- tapaturman yhteydessä rikkoutuneiden ja vakuutetun käytössä

olleiden silmälasien, kuulokojeen, hammasproteesin, tukisidosten ja -liivien sekä tekojäsenten ja -elimien korjauskulut tai vastaavien uusien välineiden hankintakulut

- kohtuulliset kulut vamman vaatiman, lääkärin välttämättömäksi katsoman pysyvän lääkinnällisen välineen ensimmäisestä hankkimisesta sekä tapaturman yhteydessä käytössä olleen, edellä kerrotun välineen rikkoutumisesta ellei niitä korvata jonkin lain nojalla. Pysyvällä lääkinnällisellä välineellä tarkoitetaan välinettä, jolla korvataan menetetty tai heikentynyt elintoiminta ja jolla on lääketieteellisesti hyväksytty hoitotulos.
- Fennian pyytämät vakuutus- tai korvausasian ratkaisemiseksi tarvittavat lääkärinlausunnot.

F200.5.1.3

Hoitokuluihin eivät sisälly

- kulut oleskelusta kuntoutus-, kylpylä-, tai luontaishoitolaitoksessa eivätkä matkakulut sinne ja takaisin
- hoidosta aiheutunut ansionmenetyt tai muut välilliset menetykset
- kulut kuntoutushoidosta, muusta kuin muussa F200.5.1.2 mainitusta fysikaalisesta hoidosta tai muusta niihin rinnastettavasta hoidosta eivätkä matkakulut hoitoon ja takaisin tapaturman aiheuttamat psyykkiset seuraukset. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-yhteys tapaturmaan.
- muut kuin kohdassa F200.5.1.2 mainitut lääkärinlausunnot
- sellaiset hoitokulut, joita ei ole mainittu kohdassa F200.5.1.2.

F200.5.1.4

Kohtuullinen korvaus

Jos on ilmeistä, että korvattavaksi haettu kulu ylittää huomattavasti kyseisten kulujen normaalin, yleisesti hyväksytyt ja noudatetun tason, Fennialla on oikeus alentaa korvauksen määrää tältä osin, ei kuitenkaan alle edellä kohtuulliseksi määritellyn tason.

Fennialla on oikeus osoittaa lääkärikeskus, sairaala tai hoitolaitos, jossa voidaan tehdä tarvittavat tutkimukset ja antaa tarpeellinen hoito. Jos tutkimus tehdään tai hoito annetaan muussa kuin Fennian osoittamassa hoitolaitoksessa, korvaus maksetaan korkeintaan Fennian osoittaman hoitopaikan kustannustason mukaisesti.

F200.5.2

Päiväkorvaus

F200.5.2.1

Työkyvyttömyydestä maksetaan tapaturman sattua voimassa ollut päiväkorvaus tai työkyvyn menetystä vastaava osa siitä.

Työkyvyttömyys on täydellinen, jos vakuutettu on kokonaan kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään, ja osittainen, jos vakuutettu on osittain kykenemätön tekemään niitä.

Työkyvyttömyyden arviointi perustuu lääketieteelliseen arviointiin ja vaatii lääkärintodistuksen.

F200.5.2.2

Päiväkorvausta maksetaan aikaisintaan lääkärin hoidon alkamispäivästä ja sen maksaminen päättyy viimeistään silloin, kun tapaturmasta on kulunut yksi vuosi.

Päiväkorvausta maksetaan kuitenkin vasta vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkityn omavastuuajan päätyttyä.

F200.5.3

Korvaus tapaturmaisesta haitasta

F200.5.3.1

Haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle. Yleisellä haitalla tarkoitetaan tapaturman aiheuttamaa toimintakyvyn alentumista (toiminnan vajuus). Toimintakykyä verrataan saman ikäisen terveen henkilön toimintakykyyn. Tällöin otetaan huomioon rajoitukset, joita vammasta yleensä aiheutuu jokapäiväisessä elämässä huomioon ottaen vamman laatu ja vaikeusaste. Toimintakykyä arvioitaessa ei oteta huomioon yksilöllisiä olosuhteita kuten ammattia, elin- ja asuinoloja tai harrastuksia. Toimintakykyä arvioitaessa otetaan huomioon tekniikan tason, proteesin tai muun apuvälineen avulla saavutettu toimintakyvyn parantuminen.

F200.5.3.2

Haitan suuruus määrätään tapaturmavakuutuslaissa tarkoitettua haittaluokituksesta sosiaali- ja terveysministeriön antaman asetuksen perusteella. Haitan suuruus määrätään tapaturman sattua voimassa olleen haittaluokituksen perusteella. Vammat on jaettu haittaluokiiin 1–20 siten, että haittaluokka 20 vastaa täyttä haittaa.

F200.5.3.3
Ohimenevä haitta

F200.5.3.3.1
Jos tapaturmasta on kulunut yksi vuosi eikä haitta ole muodostunut pysyväksi, maksetaan korvauksena kymmenen prosenttia vuodessa tapaturman sattua voimassa olleen vakuutusmäärän siitä osasta, mikä vastaa vamman haittaluokkaa kunakin ajankohtana.

F200.5.3.3.2
Korvausta ei kuitenkaan makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

F200.5.3.3.3
Korvausta ei makseta tapaturman aiheuttamista psyykkisistä seurauksista. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-yhteys tapaturmaan.

F200.5.3.4
Pysyvä haitta

F200.5.3.4.1
Kun haitta on muodostunut pysyväksi, maksetaan kertakorvaus. Pysyvä haitta määritellään aikaisintaan yhden vuoden kuluttua tapaturman sattumisesta.

Jos vakuutettu kuolee yhden vuoden kuluessa tapaturmasta, ei haittakorvausta makseta.

F200.5.3.4.2
Täydestä pysyvästä haitasta maksetaan tapaturman sattua voimassa ollut vakuutusmäärä. Osittaisesta haitasta maksetaan niin monta kahdeskymmenesosaa vakuutusmäärästä kuin haittaluokka osoittaa.

F200.5.3.4.3
Korvausta ei makseta pysyvästä haitasta, joka ilmenee kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

F200.5.3.4.4
Korvausta ei makseta tapaturman aiheuttamista psyykkisistä seurauksista. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-yhteys tapaturmaan.

F200.5.3.4.5
Jos haittaluokka vamman pahentumisen vuoksi muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut pysyvän haitan korvauksen maksamisesta, maksetaan lisäkorvaus. Lisäkorvaus on pahentumisen vuoksi muuttuneen haittaluokan ja maksetun haittaluokan erotus.

F200.5.3.4.6
Haitan pahentumisen vuoksi maksettava lisäkorvaus maksetaan vain kerran ja vain korvatun vamman pahentumisen vuoksi. Mainitun ajan jälkeen ilmenneen vamman pahentumisen vuoksi ei korvauksen määrää tarkisteta.

F200.5.4
Korvaus tapaturmaisesta kuolemasta

Vakuutetun kuolemasta maksetaan tapaturman sattua voimassa ollut vakuutusmäärä. Tästä korvauksesta vähennetään saman tapaturman vuoksi maksettu haitasta kertakorvaus.

Korvausta ei kuitenkaan makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen kun kolme vuotta on kulunut tapaturmasta.

F200.6 Indeksiehto

Vakuutusmäärät ja -maksu on kuoleman, haitan ja päiväkorvauksen osalta sidottu elinkustannusindeksiin. Vakuutuksen muut osat eivät ole indeksiin sidottuja. Korvaukset eivät myöskään ole indeksiin sidottuja.

Indeksiin sitomisella tarkoitetaan vakuutuskauden alusta vakuutusmäärän ja -maksun tarkistamista indeksiin pistelukujen välisellä suhteella. Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä. Vuosittain indeksipistelukuuna käytetään tarkistushetkeä vähintään 4 kuukautta aiempaa maaliskuun indeksilukua, jota verrataan vuotta aiempaan vastaavaan indeksilukuun. Siten jos vakuutuskauden alku on tammi-kesäkuussa, verrataan indeksitarkistuksessa edellisen vuoden ja sitä edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja. Jos taas vakuutuskauden alku on heinä-joulukuussa, verrataan indeksitarkistuksessa saman vuoden maaliskuun ja edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja.

F220 SENIOR TAPATURMAVAKUUTUS **Voimassa 1.5.2019 alkaen**

Kun vakuutuksenottajana on yksityishenkilö, tapaturmavakuutukset myönnetään vain jos vakuutuksenottajalla on myös kotivakuutus samassa vakuutussopimuksessa.

Senior tapaturmavakuutus sisältyy vakuutussopimukseen, kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

F220.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti vakuutuksen voimassa ollessa vakuutetulle sattuneet ehtokohdan F220.4.1. mukaiset tapaturmat.

F220.2 Vakuutetut ja edunsaajat

Vakuutettuina ovat vakuutus kirjassa mainitut Suomessa vakituisesti asuvat henkilöt, joiden voimassa olevan lainsäädännön mukainen kotipaikka on Suomessa ja jotka kuuluvat Suomen sairausvakuutuslain piiriin.

Edunsaajaa koskevat määräykset on kerrottu yleisten sopimusehtojen kohdassa F10.

F220.3 Vakuutuksen voimassaolo

F220.3.1 **Täysajan tapaturmavakuutus**

Vakuutusmuotoon liittyvät voimassaolosäännökset:
Täysajan vakuutus on voimassa sekä työssä että vapaa-aikana.

F220.3.2 **Voimassaoloalue**

Vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa.

Vakuutetulle aiheutuneista hoitokuluista ei kuitenkaan makseta korvausta, jos ne aiheutuvat sen jälkeen, kun ulkomailla oleskelun alkamisesta on kulunut yli 12 kuukautta.

Yhtäjaksoisen ulkomailla oleskelun ei katsota katkenneen tilapäisten alle 30 vuorokautta kestävien Suomessa käyntien vuoksi.

220.3.3 Voimassaolo urheilutoiminnassa

F220.3.3.1
Vakuutus on voimassa vakuutetun oman fyysisen kuntonsa ylläpitämiseksi harrastamassa urheilutoiminnassa. Vakuutus on voimassa vain lisä-sopimuksesta urheiluliiton tai -seuran järjestämissä kilpailuissa, otteluissa tai kilpailuihin ja otteluihin liittyvissä harjoituksissa

F220.3.3.2
Vakuutus on voimassa vain erillisestä sopimuksesta urheilulajajennuksena myös niiden vakuutustapahtumien varalta, jotka ovat aiheutuneet seuraavissa urheilulajeissa tai erikoisharrastuksissa:

- kamppailu-, kontakti- ja itsepuolustuslajit, kuten esim. judo, karate, paini, nyrkkeily ja potkunyrkkeily
- ilmailulajit, kuten esim. laskuvarjohyppy, purjelento, riippuliitto, ultrakevyellä tai harrasterakenteisella koneella lentäminen siipi- ja leijapurjehdus, leijalautailu ja leijahihto
- moottoriurheilulajit, kuten esim. mikroautoilu ja motocross
- voimaurheilulajit, kuten esim. painonnosto ja voimanosto
- pujottelu, nopeus- ja syöksylasku sekä freestyle-laskettelu
- alamäkivuoristoriittely
- kiipeilylajit, kuten esim. vuori- jää- ja kalliokiipeily
- seinäkiipeily ilman suoja- ja turvalaitteita
- omatoimiset vaellukset ilman ammattiopasta jäätiköillä tai yli 3 000 metrin korkeudessa
- omatoimiset vaellukset ammattiopasta Pohjoismaiden ulkopuolelle erämaassa, aavikolla tai viidakossa
- valtameriveneily
- laite- ja vapaasukellus
- benjihyppy.

Harrastuksena toiminnaksi ei katsota ensimmäisen kerran tapahtuvaa harrastukseen tai urheilulajiin tutustumista.

F220.3.3.3
Erillistä lisäturvaa ei myönnetä seuraavien vaarallisten urheilulajien osalta:

- amerikkalainen jalkapallo
- rugby
- vapaaottelu
- laskettelu merkittyjen rinteiden ulkopuolella.

F220.3.3.4

Vakuutus ei ole voimassa ammattiuurheilussa. Ammattiuurheilusta on kyse, kun vakuutettu saa urheilemisesta palkkaa tai muuta vastiketta tai hänen on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukainen vakuutus.

F220.3.4

Voimassaolo lentomatkan aikana

Vakuutus on voimassa lentomatkan aikana, kun vakuutettu on matkustajana kansallisuustunnuksin varustetussa ilma-aluksessa.

Lentohenkilöstöön kuuluvalle tai lentoon liittyvää tehtävää suorittavalle vakuutus on voimassa lento-onnettomuudessa sattuvan tapaturman varalta vain lisäsopimuksesta ja -maksusta.

F220.4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

F220.4.1

Korvattavat vakuutustapahtumat

F220.4.1.1

Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiinvamman aiheuttava odottamaton tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta.

F220.4.1.2

Tapaturmaksi katsotaan myös yksittäisestä voimanponnistuksesta ja liikkeestä välittömästi aiheutunut lihaksen tai jänteen kipeytyminen, johon on annettu lääkärihoitoa 7 vrk:n kuluessa kipeytymisestä.

Tämän ehtokohdan mukaisen kipeytymisen hoitokuluina ei kuitenkaan korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.

F220.4.1.3

Tapaturmana pidetään myös vakuutetun tahtomatta sattunutta hukkumista, lämpöhalvausta, auringonpistoa, paleltumista, paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunutta vammautumista, kaasumyrkytystä sekä erehdyksessä nautitun aineen aiheuttamaa myrkytystä.

F220.4.2

Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

F220.4.2.1

Vakuutuksesta ei korvata vakuutustapahtumaa, joka on aiheutunut siitä, että vakuutettu oli tekemässä tai yrittämässä rikollista tekoa. Tässä tapauksessa korvataan kuitenkin vakuutustapahtumasta aiheutunut kuolema.

F220.4.2.2

Vakuutuksesta ei makseta korvausta, jos vakuutustapahtuma on aiheutunut

- vakuutetun sairauden tai ruumiinvian aiheuttamasta vakuutustapahtumasta
- sairauden tai vian hoitamiseksi suoritetusta leikkauks-, hoito- ja muusta lääkinällisestä toimenpiteestä, ellei kyseessä ole tästä vakuutuksesta ehtokohdan F220.4.1.1 mukaan korvattavasta tapaturmasta johtuva toimenpide
- lääkeaineen, alkoholin, huumausaineen tai muun huumaavan aineen aiheuttamasta myrkytyksestä
- puremisesta hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulkopuolinenkin tekijä
- punkin pureutumisesta. Vakuutus ei korvaa myöskään punkin pureutumisesta johtuvaa vammaa ja muuta seurausta, kuten borrelioosia tai aivotulehdusta
- muun hyönteisen, kuin ampiaisen, mehiläisen tai kimalaisen puremasta tai pistosta. Vakuutus ei korvaa myöskään puremisesta tai pistosta aiheutuvaa sairautta, kuten allergista reaktiota
- ydinvastuulaissa kuvatusta ydinvahingosta riippumatta siitä, missä ydinvahinko on sattunut, eikä myöskään ydinreaktioon perustuvan aseiden tai laitteiden vaikutuksesta
- siitä, että vakuutettu on ottanut osaa sotaan tai aseelliseen selkkaukseen taikka palvelut Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtävissä tai muissa vastaavissa tehtävissä.

F220.4.2.3

Jos vammaan tai kipeytymiseen on olennaisesti myötävaikuttanut tapaturmasta riippumaton sairaus tai vika, suoritetaan hoitokulujen työkyvyttömyyden ja haitan korvausta vain siltä osin kuin nämä ovat aiheutuneet kohtien F220.4.1.1–F220.4.2.2 mukaisesta korvattavasta tapaturmasta.

F220.4.2.4

Jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuutusvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi, ei myöskään Fennia korvaa näitä hoitokuluja.

F220.5 Korvaukset

F220.5.1

Vamman hoitokorvaus

F220.5.1.1

Hoitokuluja korvataan tapaturmaa kohti enintään vakuutus kirjassa tai uudistuskuitissa oleva euromäärä.

Hoitokulut korvataan alkuperäisen tositteen perusteella siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain nojalla.

Sen lisäksi, mitä yleisten sopimusehtojen kohdassa F11 on määrätty, hoitokuluista on haettava ensin sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset Kansaneläkelaitokselta. Tämän jälkeen korvauksen hakijan on toimitettava omalla kustannuksellaan Fennialle Kansaneläkelaitoksen alkuperäiset tositteet maksetuista etuuksista ja jäljennökset niihin liittyvistä tositteista. Muut hoitokulutositteet ja selvitykset on toimitettava Fennialle alkuperäisinä. Korvauksen hakijan on toimitettava Fennialle muukin hänen saatavillaan oleva selvitys, joka on tarpeen korvausasian ratkaisemiseksi.

Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty määrärajan laiminlyönnin tai muun syyn vuoksi, Fennia vähentää korvauksesta sen osuuden, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain perusteella.

Jos Fennia erikoistapauksessa kehottaa vakuutettua tutkituttamaan terveydentilansa Fennian määräämällä lääkärillä, vakuutettu on velvollinen noudattamaan tätä kehoitusta. Fennia maksaa tällaisista tutkimuksista aiheutuvat kulut.

F220.5.1.2

Hoitokuluihin sisältyvät

- tarpeelliset ja kohtuulliset kulut lääkärin, koulutetun sairaanhoitajan, hammaslääkärin tai muiden terveydenhuollon ammattihenkilöiden määräämistä tai tekemistä tutkimuksista ja hoitotoimenpiteistä sairaanhoitolaitoksessa, kun ne ovat lääketieteellisesti tilan selvittämiseen tai hoitamiseen välttämättömiä ja yleisesti hyväksytyjä. Sairaanhoitolaitoksiksi katsotaan valtion, kunnan tai kuntainliiton sairaalat ja terveyskeskukset sekä lupaviranomaisen antaman luvan perusteella toimivat yksityiset sairaanhoito- ja tutkimuslaitokset sekä edellä mainittuihin kotimaisiin sairaanhoitolaitoksiin rinnastettavat ulkomaiset hoitolaitokset.
- välttämättömät ja kohtuulliset matkakulut edellä tarkoitettuun tutkimukseen ja hoitoon lähimpään hoitolaitokseen, jossa tarvittava hoito voidaan antaa. Omalla autolla tehdyt matkat korvaamme Kansaneläkelaitoksen hyväksymän oman auton kilometrikorvauksen mukaisesti.
- kulut lääkelaitoksen antaman luvan perusteella myytävistä lääkkeistä, jotka lääkäri on määrännyt todetun vamman hoitamiseen
- tapaturman aiheuttaman vamman leikkauksen välittömässä yhteydessä alkavan tai kipsauksen jälkeen välittömästi alkavan välttämättömän, lääkärin määräämän fysioterapian kulut, kuitenkin vain yksi enintään 10 hoitokertaa sisältävä hoitopaketti tapaturmaa kohti
- tapaturmavammassa ensimmäiset ortopediset sidokset tai tuet sekä kynnärsauvojen vuokra
- tapaturman yhteydessä rikkoutuneiden ja vakuutetun käytössä olleiden silmälasien, kuulokojeen, hammasproteesin, tukisidosten ja -liivien sekä tekojäsenten ja -elimien korjauskulut tai vastaavien uusien välineiden hankintakulut
- kohtuulliset kulut vamman vaatiman, lääkärin välttämättömäksi katsoman pysyvän lääkinällisen välineen ensimmäisestä hankimisesta sekä tapaturman yhteydessä käytössä olleen, edellä kerrotun välineen rikkoutumisesta ellei niitä korvata jonkin lain nojalla. Pysyvällä lääkinällisellä välineellä tarkoitetaan välinettä, jolla korvataan menetetty tai heikentynyt elintoiminta ja jolla on lääketieteellisesti hyväksytyt hoitotulot.
- Fennian pyytämät vakuutus- tai korvausasian ratkaisemiseksi tarvittavat lääkärinlausunnot.

F220.5.1.3

Hoitokuluihin eivät sisälly

- kulut oleskelusta kuntoutus-, kylpylä-, tai luontaishoitolaitoksessa eivätkä matkakulut sinne ja takaisin
- hoidosta aiheutunut ansionmenetys tai muut väliaikaiset menetykset
- kulut kuntoutushoidosta, muusta kuin kohdassa F220.5.1.2 mainitusta fysikaalisesta hoidosta tai muusta niihin rinnastettavasta hoidosta eivätkä matkakulut hoitoon ja takaisin tapaturman aiheuttamat psyykkiset seuraukset. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-yhteys tapaturmaan.
- muut kuin kohdassa F220.5.1.2 mainitut lääkärinlausunnot sellaiset hoitokulut, joita ei ole mainittu kohdassa F220.5.1.2.

F220.5.1.4

Kohtuullinen korvaus

Jos on ilmeistä, että **korvattavaksi haettu kulu** ylittää huomattavasti kyseisten kulujen normaalin, yleisesti hyväksytyyn ja noudatetun tason, Fennialla on oikeus alentaa korvauksen määrää tältä osin, ei kuitenkaan alle edellä kohtuulliseksi määritellyn tason.

Fennialla on oikeus osoittaa lääkärikeskus, sairaala tai hoitolaite, jossa voidaan tehdä tarvittavat tutkimukset ja antaa tarpeellinen hoito. Jos tutkimus tehdään tai hoito annetaan muussa kuin Fennian osoittamassa hoitolaitoksessa, korvaus maksetaan korkeintaan Fennian osoittaman hoitopaikan kustannustason mukaisesti.

F220.5.2

Päiväkorvaus

F220.5.2.1

Työkyvyttömyydestä maksetaan tapaturman sattuessa voimassa ollut päiväkorvaus tai työkyvyn menetystä vastaava osa siitä.

Työkyvyttömyys on täydellinen, jos vakuutettu on kokonaan kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään, ja osittainen, jos vakuutettu on osittain kykenemätön tekemään niitä.

Työkyvyttömyyden arviointi perustuu lääketieteelliseen arviointiin ja vaatii lääkärintodistuksen.

F220.5.2.2

Päiväkorvausta maksetaan aikaisintaan lääkärihoidon alkamispäivästä ja sen maksaminen päättyy viimeistään silloin, kun tapaturmasta on kulunut yksi vuosi.

Päiväkorvausta maksetaan kuitenkin vasta vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkityn omavastuuajan päätyttyä.

F220.5.3

Korvaus tapaturmaisesta haitasta

F220.5.3.1

Haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle. Yleisellä haitalla tarkoitetaan tapaturman aiheuttamaa toimintakyvyn alentumista (toiminnan vajaus). Toimintakykyä verrataan saman ikäisen terveen henkilön toimintakykyyn. Tällöin otetaan huomioon rajoitukset, joita vammasta yleensä aiheutuu jokapäiväisessä elämässä huomioon ottaen vamman laatu ja vaikeusaste. Toimintakykyä arvioitaessa ei oteta huomioon yksilöllisiä olosuhteita kuten ammattia, elin- ja asuinoloja tai harrastuksia. Toimintakykyä arvioitaessa otetaan huomioon tekoniivelen, proteesin tai muun apuvälineen avulla saavutettu toimintakyvyn parantuminen.

F220.5.3.2

Haitan suuruus määrätään tapaturmavakuutuslaissa tarkoitetusta haittaluokituksista sosiaali- ja terveystieteiden antaman asetuksen perusteella. Haitan suuruus määrätään tapaturman sattuessa voimassa olleen haittaluokituksen perusteella. Vammat on jaettu haittaluokiiin 1–20 siten, että haittaluokka 20 vastaa täyttä haittaa.

F220.5.3.3

Ohimenevä haitta

F220.5.3.3.1

Jos tapaturmasta on kulunut yksi vuosi eikä haitta ole muodostunut pysyväksi, maksetaan korvauksena kymmenen prosenttia vuodessa tapaturman sattuessa voimassa olleen vakuutusmäärän siitä osasta, mikä vastaa vamman haittaluokkaa kunakin ajankohtana.

F220.5.3.3.2

Korvausta ei kuitenkaan makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

F220.5.3.3.3

Korvausta ei makseta tapaturman aiheuttamista psyykkisistä seurauksista. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-yhteys tapaturmaan.

F220.5.3.4

Pysyvä haitta

F220.5.3.4.1

Kun haitta on muodostunut pysyväksi, maksetaan kertakorvaus. Pysyvä haitta määritellään aikaisintaan yhden vuoden kuluttua tapaturman sattumisesta.

Jos vakuutettu kuolee yhden vuoden kuluessa tapaturmasta, ei haittakorvausta makseta.

F220.5.3.4.2

Täydestä pysyvistä haitasta maksetaan tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Osittaisesta haitasta maksetaan niin monta kahdeskymmenesosaa vakuutusmäärästä kuin haittaluokka osoittaa.

F220.5.3.4.3

Korvausta ei makseta pysyvistä haitasta, joka ilmenee kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

F220.5.3.4.4

Korvausta ei makseta tapaturman aiheuttamista psyykkisistä seurauksista. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-yhteys tapaturmaan.

F220.5.3.4.5

Jos haittaluokka vamman pahentumisen vuoksi muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut pysyvän haitan korvauksen maksamisesta, maksetaan lisäkorvaus. Lisäkorvaus on pahentumisen vuoksi muuttuneen haittaluokan ja maksetun haittaluokan erotus.

F220.5.3.4.6

Haitan pahentumisen vuoksi maksettava lisäkorvaus maksetaan vain kerran ja vain korvatun vamman pahentumisen vuoksi. Mainitun ajan jälkeen ilmeneen vamman pahentumisen vuoksi ei korvauksen määrää tarkisteta.

F220.5.4

Korvaus tapaturmaisesta kuolemasta

Vakuutetun kuolemasta maksetaan tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Tästä korvauksesta vähennetään saman tapaturman vuoksi maksettu haitasta kertakorvaus.

Korvausta ei kuitenkaan makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen kun kolme vuotta on kulunut tapaturmasta.

F220.6 Indeksiehto

Vakuutusmäärät ja -maksu on kuoleman, haitan ja päiväkorvauksen osalta sidottu elinkustannusindeksiin. Vakuutuksen muut osat eivät ole indeksiin sidottuja. Korvaukset eivät myöskään ole indeksiin sidottuja.

Indeksiin sitomisella tarkoitetaan vakuutuskauden alusta vakuutusmäärän ja -maksun tarkistamista indeksin pistelukujen välisellä suhteella. Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä. Vuosittain indeksipistelukuna käytetään tarkistushetkeä vähintään 4 kuukautta aiempaa maaliskuun indeksilukua, jota verrataan vuotta aiempaan vastaavaan indeksilukuun. Siten jos vakuutuskauden alku on tammi–kesäkuussa, verrataan indeksitarkistuksessa edellisen vuoden ja sitä edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja. Jos taas vakuutuskauden alku on heinä–joulukuussa, verrataan indeksitarkistuksessa saman vuoden maaliskuun ja edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja.

F240 NUORISON TAPATURMAVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Nuorison tapaturmavakuutus sisältyy vakuutus sopimukseen, kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutus kirjaan.

F240.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti vakuutuksen voimassa ollessa vakuutetulle sattuneet ehtokohdan F240.4.1. mukaiset tapaturmat.

F240.2 Vakuutetut ja edunsaajat

Vakuutettuina ovat vakuutus kirjassa mainitut Suomessa vakituisesti asuvat henkilöt, joiden voimassa olevan lainsäädännön mukainen kotipaikka on Suomessa ja jotka kuuluvat Suomen sairausvakuutus lain piiriin.

Edunsaajaa koskevat määräykset on kerrottu yleisten sopimusehtojen kohdassa F10.

F240.3 Vakuutuksen voimassaolo

F240.3.1

Vakuutusmuotoon liittyvät voimassaolosäännökset

Nuorison tapaturmavakuutus on voimassa sekä koulussa, työssä että vapaa-aikana.

F240.3.2

Voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa.

Vakuutetulle aiheutuneista hoitokuluista ei kuitenkaan makseta korvausta, jos ne aiheutuvat sen jälkeen, kun ulkomailla oleskelun alkamisesta on kulunut yli 12 kuukautta.

Yhtäjaksoisen ulkomailla oleskelun ei katsota katkenneen tilapäisten alle 30 vuorokautta kestävien Suomessa käyntien vuoksi.

F240.3.3 Voimassaolo urheilutoiminnassa

Vakuutus on voimassa kaikessa urheilutoiminnassa.

F240.3.4 Vakuutusaika

Vakuutus on voimassa enintään sen vakuutuskauden loppuun, jonka aikana vakuutettu täyttää 20 vuotta.

F240.4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

F240.4.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

F240.4.1.1
Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiinvamman aiheuttava odottamaton tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta.

F240.4.1.2
Tapaturmaksi katsotaan myös yksittäisestä voimanponnistuksesta ja liikkeestä välittömästi aiheutunut lihaksen tai jänteen kipeytyminen, johon on annettu lääkärinhoitoa 7 vrk:n kuluessa kipeytymisestä.

Tämän ehtokohdan mukaisen kipeytymisen hoitokuluina ei kuitenkaan korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.

F240.4.1.3
Tapaturmana pidetään myös vakuutetun tahtomatta sattunutta hukkumista, lämpöhalvausta, auringonpistoa, paletumista, paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunutta vammautumista, kaasumyrkytystä sekä erehdyksessä nautitun aineen aiheuttamaa myrkytystä.

F240.4.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

F240.4.2.1
Vakuutuksesta ei korvata vakuutustapahtumaa, joka on aiheutunut siitä, että vakuutettu oli tekemässä tai yrittämässä rikollista tekoa. Tässä tapauksessa korvataan kuitenkin vakuutustapahtumasta aiheutunut kuolema.

F240.4.2.2
Vakuutuksesta ei makseta korvausta, jos vakuutustapahtuma on aiheutunut

- vakuutetun sairauden tai ruumiinvian aiheuttamasta vakuutustapahtumasta
- sairauden tai vian hoitamiseksi suoritetusta leikkaus-, hoito- ja muusta lääkinnällisestä toimenpiteestä, ellei kyseessä ole tästä vakuutuksesta ehtokohdan F240.4.1.1 mukaan korvattavasta tapaturmasta johtuva toimenpide
- lääkeaineen, alkoholin, huumausaineen tai muun huumausaineen aiheuttamasta myrkytyksestä
- puremisesta hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulkopuolinenkin tekijä
- punkin pureumisesta. Vakuutus ei korvaa myöskään punkin pureumisesta johtuvaa vammaa ja muuta seurausta, kuten borrelioosia tai aivotulehdusta
- muun hyönteisen, kuin ampiaisen, mehiläisen tai kimalaisen puremasta tai pistosta. Vakuutus ei korvaa myöskään puremisesta tai pistosta aiheutuvaa sairautta, kuten allergista reaktiota
- ydinvoluulaisista kuvastusta ydinvahingosta riippumatta siitä, missä ydinvahinko on sattunut, eikä myöskään ydinreaktioon perustuvan aseiden tai laitteiden vaikutuksesta
- siitä, että vakuutettu on ottanut osaa sotaan tai aseelliseen selkkaukseen taikka palvellut Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtävissä tai muissa vastaavissa tehtävissä.

F240.4.2.3
Jos vammaan tai kipeytymiseen on olennaisesti myötävaikuttanut tapaturmasta riippumaton sairaus tai vika, suoritetaan hoitokulujen, työkyvyttömyyden ja haitan korvausta vain siltä osin kuin nämä ovat aiheutuneet hoitien F240.4.1.1–F240.4.2.2 mukaisesta korvattavasta tapaturmasta.

F240.4.2.4
Jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuutusvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi, ei myöskään Fennia korvaa näitä hoitokuluja.

F240.5 Korvaukset

F240.5.1 Vamman hoitokorvaus

F240.5.1.1
Hoitokuluja korvataan tapaturmaa kohti enintään vakuutus kirjassa tai uudistuskuitissa oleva euromäärä ja enintään siihen saakka kunnes vakuutettu täyttää 22 vuotta.

Hoitokulut korvataan alkuperäisen tositteen perusteella siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain nojalla.

Sen lisäksi, mitä yleisten sopimusehtojen kohdassa F11 on määrätty, hoitokuluista on haettava ensin sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset Kansaneläkelaitokselta. Tämän jälkeen korvauksen hakijan on toimitettava omalla kustannuksellaan Fennialle Kansaneläkelaitoksen alkuperäiset tositteet maksetuista etuuksista ja jäljennökset niihin liittyvistä tositteista. Muut hoitokulutositteet ja selvitykset on toimitettava Fennialle alkuperäisinä. Korvauksen hakijan on toimitettava Fennialle muikin hänen saatavillaan oleva selvitys, joka on tarpeen korvausasian ratkaisemiseksi.

Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty määrärajan laiminlyönnin tai muun syyn vuoksi, Fennia vähentää korvauksesta sen osuuden, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain perusteella.

Jos Fennia erikoistapauksessa kehottaa vakuutettua tutkituttamaan terveydentilansa Fennian määräämällä lääkäriä, vakuutettu on velvollinen noudattamaan tätä kehoitusta. Fennia maksaa tällaisista tutkimuksista aiheutuvat kulut.

F240.5.1.2 Hoitokuluihin sisältyvät

- tarpeelliset ja kohtuulliset kulut lääkärin, koulutetun sairaanhoitajan, hammaslääkärin tai muiden terveydenhuollon ammattihenkilöiden määräämistä tai tekemistä tutkimuksista ja hoitotoimenpiteistä sairaanhoitolaitoksessa, kun ne ovat lääketieteellisesti tilan selvittämiseen tai hoitamiseen välttämättömiä ja yleisesti hyväksytyjä. Sairaanhoitolaitoksiksi katsotaan valtion, kunnan tai kuntainliiton sairaalat ja terveyskeskukset sekä lupaviranomaisen antaman luvan perusteella toimivat yksityiset sairaanhoito- ja tutkimuslaitokset sekä edellä mainittuihin kotimaisiin sairaanhoitolaitoksiin rinnastettavat ulkomaiset hoitolaitokset.
- välttämättömät ja kohtuulliset matkakulut edellä tarkoitettuun tutkimukseen ja hoitoon lähimpään hoitolaitokseen, jossa tarvittava hoito voidaan antaa. Omalla autolla tehdyt matkat korvaamme Kansaneläkelaitoksen hyväksymän oman auton kilometrikorvauksen mukaisesti.
- välttämättömät ylimääräiset koulumatkakulut, jotka lääkärin määräyksestä on vamman vuoksi tehty normaalista poikkeavalla kulku-neuvolla ja joita ei kunta korvaa lain nojalla. Omalla autolla tehdyt matkat korvaamme Kansaneläkelaitoksen hyväksymän oman auton kilometrikorvauksen mukaisesti.
- kulut lääkelaikoksen antaman luvan perusteella myytävistä lääkeistä, jotka lääkäri on määrännyt todetun vamman hoitamiseen tapaturman aiheuttaman vamman leikkauksen välittömässä yhteydessä alkavan tai kipsauksen jälkeen välittömästi alkavan välttämättömän, lääkärin määräämän fysioterapian kulut, kuitenkin vain yksi enintään 10 hoitokertaa sisältävä hoitojakso tapaturmaa kohti tapaturmavammassa ensimmäiset ortopediset sidokset tai tuet sekä kynnärsauvojen vuokra
- tapaturman yhteydessä rikkoutuneiden ja vakuutetun käytössä olleiden silmälasien, kuulokojeen, hammasproteesin, tukisidosten ja -liivien sekä tekojäsenten ja -elimien korjauskulut tai vastaavien uusien välineiden hankintakulut
- kohtuulliset kulut vamman vaatiman, lääkärin välttämättömäksi katsoman pysyvän lääkinnällisen välineen ensimmäisestä hankkimisesta sekä tapaturman yhteydessä käytössä olleen, edellä kerrotun välineen rikkoutumisesta ellei niitä korvata jonkin lain nojalla. Pysyvällä lääkinnällisellä välineellä tarkoitetaan välinettä, jolla korvataan menetetty tai heikentynyt elintoiminta ja jolla on lääketieteellisesti hyväksytyt hoitotulokset
- Fennian pyytämät vakuutus- tai korvausasian ratkaisemiseksi tarvittavat lääkärintausunnot.

F240.5.1.3 Hoitokuluihin eivät sisälly

- kulut oleskelusta kuntoutus-, kylpylä-, tai luontaishoitolaikoksessa eivätkä matkakulut sinne ja takaisin
- hoidosta aiheutunut ansionmenetykset tai muut välilliset menetykset
- kulut kuntoutushoidosta, muusta kuin kohdassa F200.5.1.2 mainitusta fysikaalisesta hoidosta tai muusta niihin rinnastettavasta hoidosta eivätkä matkakulut hoitoon ja takaisin tapaturman aiheuttamat psyykkiset seuraukset. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-

yhteys tapaturmaan.

- muut kuin kohdassa F240.5.1.2 mainitut lääkärinlausunnot
- sellaiset hoitokulut, joita ei ole mainittu kohdassa F240.5.1.2.

F240.5.1.4

Kohtuullinen korvaus

Jos on ilmeistä, että korvattavaksi haettu kulu ylittää huomattavasti kyseisten kulujen normaalin, yleisesti hyväksytyt ja noudatetun tason, Fennialla on oikeus alentaa korvauksen määrää tältä osin, ei kuitenkaan alle edellä kohtuulliseksi määritellyn tason.

Fennialla on oikeus osoittaa lääkärikeskus, sairaala tai hoitolaitos, jossa voidaan tehdä tarvittavat tutkimukset ja antaa tarpeellinen hoito. Jos tutkimus tehdään tai hoito annetaan muussa kuin Fennian osoittamassa hoitolaitoksessa, korvaus maksetaan korkeintaan Fennian osoittaman hoitopaikan kustannustason mukaisesti.

F240.5.2

Korvaus tapaturmaisesta haitasta

F240.5.2.1

Haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle. Yleisellä haitalla tarkoitetaan tapaturman aiheuttamaa toimintakyvyn alentumista (toiminnan vajuus). Toimintakykyä verrataan saman ikäisen terveen henkilön toimintakykyyn. Tällöin otetaan huomioon rajoitukset, joita vammasta yleensä aiheutuu jokapäiväisessä elämässä huomioon ottaen vamman laatu ja vaikeusaste. Toimintakykyä arvioitaessa ei oteta huomioon yksilöllisiä olosuhteita kuten ammitta, elin- ja asuinoloja tai harrastuksia. Toimintakykyä arvioitaessa otetaan huomioon tekonivelen, proteesin tai muun apuvälineen avulla saavutettu toimintakyvyn parantuminen.

F240.5.2.2

Haitan suuruus määrätään tapaturmavakuutuslaissa tarkoitetusta haittaluokituksista sosiaali- ja terveysministeriön antaman asetuksen perusteella. Haitan suuruus määrätään tapaturman sattua voimassa olleen haittaluokituksen perusteella. Vammat on jaettu haittaluokkiin 1–20 siten, että haittaluokka 20 vastaa täyttä haittaa.

F240.5.2.3

Ohimenevä haitta

F240.5.2.3.1

Jos tapaturmasta on kulunut yksi vuosi eikä haitta ole muodostunut pysyväksi, maksetaan korvauksena kymmenen prosenttia vuodesta tapaturman sattua voimassa olleen vakuutusmäärän siitä osasta, mikä vastaa vamman haittaluokkaa kunakin ajankohtana.

F240.5.2.3.2

Korvausta ei kuitenkaan makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

F240.5.2.3.3

Korvausta ei makseta tapaturman aiheuttamista psyykkisistä seurauksista. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-yhteys tapaturmaan.

F240.5.2.4

Pysyvä haitta

F240.5.2.4.1

Kun haitta on muodostunut pysyväksi, maksetaan kertakorvaus. Pysyvä haitta määritellään aikaisintaan yhden vuoden kuluttua tapaturman sattumisesta.

Jos vakuutettu kuolee yhden kuluessa tapaturmasta, ei haittakorvausta makseta.

F240.5.2.4.2

Täydestä pysyvistä haitasta maksetaan tapaturman sattua voimassa ollut vakuutusmäärä. Osittaisesta haitasta maksetaan niin monta kahdeskymmenesosaa vakuutusmäärästä kuin haittaluokka osoittaa.

F240.5.2.4.3

Korvausta ei makseta pysyvistä haitasta, joka ilmenee kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

F240.5.2.4.4

Korvausta ei makseta tapaturman aiheuttamista psyykkisistä seurauksista. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-yhteys tapaturmaan.

F240.5.2.4.5

Jos haittaluokka vamman pahentumisen vuoksi muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut pysyvän haitan korvauksen maksamisesta, mak-

setaan lisäkorvaus. Lisäkorvaus on pahentumisen vuoksi muuttuneen haittaluokan ja maksetun haittaluokan erotus.

F240.5.2.4.6

Haitan pahentumisen vuoksi maksettava lisäkorvaus maksetaan vain kerran ja vain korvatun vamman pahentumisen vuoksi. Mainitun ajan jälkeen ilmenneen vamman pahentumisen vuoksi ei korvauksen määrää tarkisteta.

F240.5.3

Korvaus tapaturmaisesta kuolemasta

Vakuutetun kuolemasta maksetaan tapaturman sattua voimassa ollut vakuutusmäärä. Tästä korvauksesta vähennetään saman tapaturman vuoksi maksettu haitasta kertakorvaus.

Korvausta ei kuitenkaan makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen kun kolme vuotta on kulunut tapaturmasta.

F240.6 Indeksiehto

Vakuutusmäärät ja -maksu on kuoleman, haitan osalta sidottu elinkustannusindeksiin. Vakuutuksen muut osat eivät ole indeksiin sidottuja. Korvaukset eivät myöskään ole indeksiin sidottuja.

Indeksiin sitomisella tarkoitetaan vakuutuskauden alusta vakuutusmäärän ja -maksun tarkistamista indeksiin pistelukujen välisellä suhteella. Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä. Vuosittain indeksipistelukuna käytetään tarkistushetkeä vähintään 4 kuukautta aiempaa maaliskuun indeksilukua, jota verrataan vuotta aiempaan vastaavaan indeksilukuun. Siten jos vakuutuskauden alku on tammi-kesäkuussa, verrataan indeksitarkistuksessa edellisen vuoden ja sitä edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja. Jos taas vakuutuskauden alku on heinä-joulukuussa, verrataan indeksitarkistuksessa saman vuoden maaliskuun ja edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja.

F260

SAIRAUSTURVA-VAKUUTUS

Voimassa 1.5.2019 alkaen

Sairausturva-vakuutus sisältyy vakuutussopimukseen, kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

Jos kotivakuutus päättyy tai irtisanoitaan, nousee Sairausturva-vakuutuksen maksu.

F260.1 Sisältö

Sairausturva sisältää sairauskuluvakuutuksen, joka korvaa sairauden ja tapaturman aiheuttamia hoitokuluja ja täysajan tapaturmavakuutuksen, joka korvaa tapaturman aiheuttaman haitan, kuoleman tai päiväkorvauksen ohimenevästä työkyvyttömyydestä, ellei jälkimmäisten osalta ole toisin sovittu.

Vakuutuksen sisältö on merkitty vakuutuskirjaan.

F260.2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa mainitut Suomessa vakituisesti asuvat henkilöt, joiden voimassa olevan lainsäädännön mukainen kotipaikka on Suomessa ja jotka kuuluvat Suomen sairausvakuutuslain piiriin.

F260.3 Edunsaaja

Edunsaajaa koskevat määräykset on kerrottu yleisten sopimusehtojen kohdassa F10.

F260.4 Vakuutuksen voimassaolo

F260.4.1

Vakuutusaika

Sairausturva-vakuutus on voimassa enintään sen vakuutuskauden loppuun, jonka aikana vakuutettu täyttää 65 vuotta.

F260.4.2

Voimassaoloalue

Sairausturva on voimassa kaikkialla maailmassa.

Sairaanhoitokulujen osalta korvataan kuitenkin vain Suomessa annettu hoito. Katso ehtokohta F260.6.2.

F260.4.3

Urheilutoiminta

F260.4.3.1

Vakuutus on voimassa vakuutetun oman fyysisen kuntonsa ylläpitämiseksi harrastamassa urheilutoiminnassa.

Vakuutus on voimassa vain lisäsopimuksesta urheiluliiton tai -seuran järjestämissä kilpailuissa, otteluissa tai kilpailuihin ja otteluihin liittyvissä harjoituksissa

F260.4.3.2

Vakuutus ei ole voimassa ammattiurheilussa. Ammattiurheilusta on kyse, kun vakuutettu saa urheilemisesta palkkaa tai muuta vastiketta tai hänen on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukainen vakuutus.

F260.4.3.3

Urheilutoimintaa koskevat rajoitukset

Vakuutus on voimassa vain erillisestä sopimuksesta urheilulajajennukseksi myös niiden vakuutustapahtumien varalta, jotka ovat aiheutuneet seuraavissa urheilulajeissa tai erikoisharrastuksissa:

- kamppailu-, kontakti- ja itsepuolustuslajit, kuten esim. judo, karate, paini, nyrkkeily ja potkunyrkkeily
- ilmailulajit, kuten esim. laskuvarjohyppy, purjelento, riippuliitto, ultrakevyellä tai harrasterakenteisella koneella lentäminen siipi- ja leijapurjehdus, leijalautailu ja leijahiito
- moottoriurheilulajit, kuten esim. mikroautoilu ja motocross
- voimaurheilulajit, kuten esim. painonnosto ja voimanno-
- pujottelu, nopeus- ja syöksylasku sekä freestyle-laskettelu
- alamäkiluistelu
- kiipeilylajit, kuten esim. vuori- jää- ja kalliokiipeily
- seinäkiipeily ilman suoja- ja turvalaitteita
- omatoimiset vaellukset ilman ammattiopasta jäätiköillä tai yli 3 000 metrin korkeudessa
- omatoimiset vaellukset ilman ammattiopasta Pohjoismaiden ulkopuolelle aavikolla tai viidakossa
- valtameriveneily
- laite- ja vapaasukellus
- benjihyppy.

Harrastuksenomaiseksi toiminnaksi ei katsota ensimmäisen kerran tapahtuvaa harrastukseen tai urheilulajiin tutustumista.

F260.4.3.4

Erillistä lisäturvaa ei myönnetä seuraavien vaarallisten urheilulajien osalta:

- amerikkalainen jalkapallo
- rugby
- vapaaottelu
- laskettelu merkittävien rinteiden ulkopuolella.

F260.5 Korvattavat vakuutustapahtumat

Sairausturva-vakuutus korvaa vakuutetulle vakuutuksen voimassa ollessa

- aiheutuneet sairauden tai tapaturman hoitokulut ehtokohdan F260.5.1.2 mukaisesti
- sattuneen tapaturman aiheuttaman pysyvän haitan ehtokohdan F260.5.3.4 mukaisesti
- sattuneen tapaturman aiheuttaman kuoleman ehtokohdan F260.5.4 mukaisesti.

F260.5.1

Sairauden ja vamman hoito

Fennia korvaa alkuperäisten tositteiden perusteella ne sairauden ja tapaturman vakuutetulle vakuutuksen voimassa ollessa aiheuttamat ehtokohdassa F260.5.1.2 määritellyt sairaanhoidon kulut siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain nojalla.

Sairaanhoitokuluja samasta sairaudesta tai tapaturmasta korvataan enintään vakuutuskirjassa oleva euromäärä.

F260.5.1.1

Omvastuu

Vakuutetulla on vakuutuskirjaan merkitty omavastuu hoitokulujen määrästä.

F260.5.1.2

Korvattavat sairaanhoitokulut

Sairaanhoitokulujen korvaamisen edellytyksenä on, että tutkimus tai hoito on lääkärin määräämä ja yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaan välttämätön sairauden tai vamman tutkimiseksi tai hoitamiseksi.

Vakuutuksen perusteella korvattavia sairaanhoitokuluja ovat

- kulut lääkärin määräämistä, sairauden tai vamman hoitoon viranomaisen antaman luvan perusteella Suomesta apteekista myytävistä lääkevalmisteista
- maksut lääkäreiden ja muiden terveydenhuollon ammattihenkilöiden vakuutetulle suorittamista sairauden tai vamman tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä
- sairaanhoitolaitosten hoitopäivämaksut vakuutuskirjassa mainit-

- tuun päivittäiseen enimmäismäärään saakka
- lääkärin määräämistä tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä sairaanhoitolaitoksissa aiheutuneet muut kulut kuin hoitopäivämaksut
- kulut välittömästi sairaanhoitona annetusta psykoterapiasta. Kuluja maksetaan koko vakuutusajana vain yhdeltä hoitajaksoilta, jonka pituus voi olla enintään kaksitoista kuukautta.
- tapaturman aiheuttaman vamman leikkauksen välittömässä yhteydessä alkavan tai kipsauksen jälkeen välittömästi alkavan välttämättömän lääkärin määräämän fysioterapian kulut, kuitenkin vain yksi, enintään 10 hoitokertaa sisältävä hoitajakso tapaturmaa kohti
- tapaturmavammassa ensimmäiset ortopediset sidokset tai tuet sekä kyynärsauvojen vuokra
- kohtuulliset kulut sairauden tai vamman vaatiman, erikoislääkärin välttämättömäksi katsoman pysyvän lääkinnällisen välineen ensimmäisestä hankkimisesta sekä tapaturman yhteydessä käytössä olleen edellä mainitun välineen rikkoutumisesta. Pysyvällä lääkinnällisellä välineellä tarkoitetaan välinettä, jolla korvataan menetetty tai heikentynyt elintoiminta ja jolla on lääketieteellisesti hyväksytty hoitotulos.
- kulut tapaturman aiheuttamista hampasvammoista ja hammasproteesille tapaturmasta aiheutuneista vahingoista
- välttämättömän hammashoidon kulut elimistön yleissairauden, kuten nivelreuma tai diabetes, parantamiseksi
- kulut vaikean ihosairauden hoitamiseksi tarvittavasta, välttämättömästä valohoidosta
- Fennian pyytämät vakuutus- tai korvausasian ratkaisemiseksi tarvittavat lääkärinlausunnot.

F260.5.1.3

Sairaanhoitolaitokset

F260.5.1.3.1

Edellä tarkoitettuja sairaanhoitolaitoksia ovat Suomessa olevat

- valtion, kunnan tai kuntayhtymän sairaalat
- terveyskeskukset
- viranomaisen antaman luvan perusteella toimivat yksityiset sairaanhoito- ja tutkimuslaitokset.

F260.5.1.3.2

Sairaanhoitolaitoksiksi ei katsota kylpylä-, vesihoito-, luontaishoito- ja kuntoutuslaitoksia.

F260.5.1.4

Kohtuullinen korvaus

Jos on ilmeistä, että korvattavaksi haettu kulu ylittää huomattavasti kyseisten kulujen normaalin, yleisesti hyväksytyt ja noudatetun tason, Fennialla on oikeus alentaa korvauksen määrää tältä osin, ei kuitenkaan alle edellä kohtuulliseksi määritellyn tason.

Fennialla on oikeus osoittaa lääkärikeskus, sairaala tai hoitolaitos, jossa voidaan tehdä tarvittavat tutkimukset ja antaa tarpeellinen hoito. Jos tutkimus tehdään tai hoito annetaan muussa kuin Fennian osoittamassa hoitolaitoksessa, korvaus maksetaan korkeintaan Fennian osoittaman hoitopaikan kustannustason mukaisesti.

F260.5.2

Tapaturmina korvattavat tapahtumat

F260.5.2.1

Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiinvamman aiheuttava odottamaton tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta.

F260.5.2.2

Tapaturmaksi katsotaan myös yksittäisestä voimannoistuksesta ja liikkeestä välittömästi aiheutunut lihaksen tai jänteen kipeytyminen, johon on annettu lääkärin hoitoa 7 vrk:n kuluessa kipeytymisestä.

Tämän ehtokohdan mukaisen kipeytymisen hoitokuluina ei kuitenkaan korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.

F260.5.2.3

Tapaturmana pidetään myös vakuutetun tahtomatta sattunutta hukkumista, lämpöhalvausta, auringonpistosta, paleltumista, paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunutta vammautumista, kaasumyrkytystä sekä erehdyksessä nautitun aineen aiheuttamaa myrkytystä.

F260.5.3

Päiväkorvaus sairauden tai tapaturmavamman aiheuttamasta täydestä ohimenevästä työkyvyttömyydestä

F260.5.3.1

Päiväkorvausta maksetaan siltä ajalta, jonka vakuutetun täysi työkyvyttömyys vakuutusturvan voimassa ollessa on yhtäjaksoisesti jatkunut yli omavastuuajan. Sen maksamisen edellytyksenä on, että vakuutusturva on voimassa työkyvyttömyyden aikana ja tapaturma tai sairaus on alkanut vakuutusturvan voimassaoloaikana.

Täysi työkyvyttömyys tarkoittaa sitä, että vakuutettu on kokonaan kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään. Osittaisesta työkyvyttömyydestä ei makseta päiväkorvausta. Päiväkorvausta maksetaan koko vakuutusajana enintään vakuutus kirjassa mainitulta ajalta.

Työkyvyttömyyden arviointi perustuu lääketieteelliseen arviointiin ja vaatii lääkärintodistuksen.

Jos vakuutus kirjassa mainittu enimmäiskorvausaika tulee täyteen, turva työkyvyttömyyden varalta päättyy. Oikeus päiväkorvaukseen päättyy viimeistään silloin kuin vakuutusturvakin.

F260.5.3.2

Vakuutettua ei katsota työkyvyttömäksi, jos hän

- osallistuu kuntoutukseen tai kuntoutuksena annettavaan ammattikoulutukseen,
- on oikeutettu yksilölliseen varhaiseläkkeeseen tai muuhun alentuneen työkyvyn perusteella maksettavaan eläkkeeseen.

F260.5.3.3

Päiväkorvausta ei makseta jos työkyvyttömyyden syynä on raskaus, synnytys, raskauden keskeytys, lapsettomuuden hoito tai keinohedelmöitys;

F260.5.3.4

Päiväkorvauksen maksamisen edellytyksenä on, että työkyvyttömyyden aiheuttaneen sairauden tai tapaturman hoitokulut ovat tästä vakuutuksesta korvattavia.

F260.5.4

Korvaus tapaturmaisesta haitasta

F260.5.4.1

Haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle. Yleisellä haitalla tarkoitetaan tapaturman aiheuttamaa toimintakyvyn alentumista (toiminnan vajuus). Toimintakykyä verrataan saman ikäisen terveen henkilön toimintakykyyn. Tällöin otetaan huomioon rajoitukset, joita vammasta yleensä aiheutuu jokapäiväisessä elämässä huomioon ottaen vamman laatu ja vaikeusaste. Toimintakykyä arvioitaessa ei oteta huomioon yksilöllisiä olosuhteita kuten ammattia, elin- ja asuinoloja tai harrastuksia. Toimintakykyä arvioitaessa otetaan huomioon tekonivelen, proteesin tai muun apuvälineen avulla saavutettu toimintakyvyn parantuminen.

F260.5.4.2

Haitan suuruus määrätään tapaturmavakuutuslaissa tarkoitetusta haitta- luokituksesta sosiaali- ja terveystieteiden antaman asetuksen perusteella. Haitan suuruus määrätään tapaturman sattuessa voimassa olleen haittaluokituksen perusteella. Vammat on jaettu haittaluokkiin 1–20 siten, että haittaluokka 20 vastaa täyttä haittaa.

F260.5.4.3

Ohimenevä haitta

F260.5.4.3.1

Jos tapaturmasta on kulunut yksi vuosi eikä haitta ole muodostunut pysyväksi, maksetaan korvauksena kymmenen prosenttia vuodessa tapaturman sattuessa voimassa olleen vakuutusmäärän siitä osasta, mikä vastaa vamman haittaluokkaa kunakin ajankohtana.

F260.5.4.3.2

Korvausta ei makseta tapaturman aiheuttamista psyykkisistä seurauksista. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-yhteys tapaturmaan.

F260.5.4.3.3

Korvausta ei kuitenkaan makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

F260.5.4.4

Pysyvä haitta

F260.5.4.4.1

Kun haitta on muodostunut pysyväksi, maksetaan kertakorvaus. Pysyvä haitta määritellään aikaisintaan yhden vuoden kuluttua tapaturman sattumisesta.

Jos vakuutettu kuolee yhden vuoden kuluessa tapaturmasta, ei haittakorvausta makseta.

F260.5.4.4.2

Täydestä pysyvästä haitasta maksetaan tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Osittaisesta haitasta maksetaan niin monta kahdeskymmenesosaa vakuutusmäärästä kuin haittaluokka osoittaa.

F260.5.4.4.2.1

Korvausta ei makseta pysyvästä haitasta, joka ilmenee kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

F260.5.4.4.2.2

Korvausta ei makseta tapaturman aiheuttamista psyykkisistä seurauksista. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-yhteys tapaturmaan.

F260.5.4.4.2.3

Jos haittaluokka vamman pahentumisen vuoksi muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut pysyvän haitan korvauksen maksamisesta, maksetaan lisäkorvaus. Lisäkorvaus on pahentumisen vuoksi muuttuneen haittaluokan ja maksetun haittaluokan erotus.

Haitan pahentumisen vuoksi maksettava lisäkorvaus maksetaan vain kerran ja vain korvatun vamman pahentumisen vuoksi.

Mainitun ajan jälkeen ilmenneen vamman pahentumisen vuoksi ei korvauksen määrää tarkisteta.

F260.5.5

Korvaus tapaturmaisesta kuolemasta

Vakuutetun kuolemasta maksetaan tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Tästä korvauksesta vähennetään saman tapaturman vuoksi maksettu kertakorvaus haitasta.

Korvausta ei kuitenkaan makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen kun kolme vuotta on kulunut tapaturmasta.

F260.6 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vakuutustapahtumat

F260.6.1

Yleiset rajoitukset

F260.6.1.2

Sen lisäksi mitä yleisten sopimusehtojen kohdassa F7 on mainittu, Sairausturvasta ei korvata vakuutustapahtumaa, joka on aiheutunut

- ydinvastuulaissa kuvatusta ydinvahingosta riippumatta siitä, missä ydinvahinko on sattunut, eikä myöskään ydinreaktioon perustuvan ase- tai laitteiden vaikutuksesta
- siitä, että vakuutettu on ottanut osaa ulkomailta tapahtuvaan sotaan tai aseelliseen selkkaukseen taikka palvellut Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtävissä, tai muissa vastaavissa tehtävissä.

F260.6.1.3

Sairausturvasta ei myöskään korvata vakuutustapahtumaa, joka on aiheutunut siitä, että vakuutettu oli tekemässä tai yrittämässä rikollista tekoa.

F260.6.1.4

Jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuutusvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi, ei myöskään Fennia korvaa näitä hoitokuluja.

F260.6.2

Hoitokuluja koskevat rajoitukset

Sairaanhoitokuluina ei korvata

- työterveyshuollon kuluja
- terveystarkastuksia, sairauden tai vamman ennaltaehkäisyä, raskauden ehkäisyä tai rokotusta
- fysikaalista tai siihen rinnastettavaa hoitoa, paitsi leikkaus- tai kipsaushoidon jälkeinen fysikaalinen hoito kohdassa F260.5.1.2 tarkoitetuissa tapauksissa
- kuntoutusta tai siihen rinnastettavaa hoitoa, kuten erilaiset terapiat, paitsi psykoterapia kohdassa F260.5.1.2 mainitussa tapauksessa
- matka- ja yöpymiskuluja
- ravinto-, kasvirohdos-, vitamiini- tai kivennäisainevalmisteita, homeopaattisia tai antroposofisia valmisteita, perusvoiteita eikä myöskään hivenainetutkimuksia tai niihin rinnastettavia tutkimuksia
- normaalista raskaudesta ja synnytyksestä aiheutuvia kuluja raskauden keskeytystä, paitsi kun on kyse äidin sairauden hoitamiseksi välttämättömästä raskauden keskeytyksestä
- lapsettomuuden tutkimuksia tai hoitoja, keinohedelmöitystä tai sikiön tilan tutkimuksia tai hoitoja. Korvausta ei makseta myöskään edellä mainituista tutkimuksista tai hoidoista aiheutuneista komplikaatioista.
- kosmeettista hoitoa tai leikkausta paitsi tapaturman aiheuttamien vammojen korjaamiseksi kolmen vuoden kuluessa tapaturman sattumisesta
- näöntarkastusta eikä silmälasien tai piilolasien hankkimista taikka taittovirheen korjaamista leikkauksella

- lääkeaineen, alkoholin, huumausaineen tai muun huumausaineen aiheuttaman sairauden tai vamman hoitoa
- nikotiiniriippuvuuden hoitoa
- purtaessa hampaalle tai hammasproteesille aiheutuneen vamman hoitoa vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulkopuolinen tekijä
- hampaiden, hampaiden tukielinten ja purentaelinten tutkimusta tai hoitoa, vaikka niiden sairaus on aiheuttanut oireita muualla kuin hampaistossa. Poikkeuksena kohdassa F260.5.1.2 mainittu hammashoito.
- muualla kuin Suomessa annettua sairaanhoitoa ja muualla kuin Suomessa syntyneitä sairaanhoitokuluja
- kuluja muista kuin kohdassa F260.5.1.2 mainituista lääkärinlausunnoista
- muitakaan sellaisia hoitokuluja, joita ei ole mainittu kohdassa F260.5.1.2.

F260.6.3

Tapaturmaa koskevat rajoitukset

Päiväkorvauksen, haittakorvausta tai kuolemantapauskorvausta ei makseta sellaisesta vammasta, joka on aiheutunut

- vakuutetun sairauden tai ruumiinvian aiheuttamasta vakuutustapahtumasta
- lääkeaineen, alkoholin, huumausaineen tai muun huumausaineen aiheuttamasta myrkytyksestä
- punkin purentumisesta. Vakuutus ei korvaa myöskään punkin purentumisesta johtuvaa vammaa ja muuta seurausta, kuten borrelioosia tai aivotulehdusta.
- muun hyönteisen, kuin ampiaisen, mehiläisen tai kimalaisen purentumisesta tai pistosta. Vakuutus ei korvaa myöskään purentumisesta tai pistosta aiheutuvaa sairautta, kuten allergista reaktiota.
- sairauden tai vian hoitamiseksi suoritettua leikkaus-, hoito- ja muusta lääkinnällisestä toimenpiteestä, ellei kyseessä ole tästä vakuutuksesta ehtokohdan F260.5.2.1 mukaan korvattavasta tapaturmasta johtuva toimenpide.

Jos tapaturmasta aiheutuneeseen vammaan tai kipeytymiseen on myötävaikuttanut tapaturmasta riippumaton sairaus tai vika, maksetaan haittakorvausta vain siltä osin kuin haitan on katsottava kohdan F260.5.2 mukaisesta korvattavasta tapaturmasta aiheutuneeksi.

F260.7 Korvauksen hakeminen ja maksaminen

Sen lisäksi, mitä yleisten sopimusehtojen kohdassa F11 on määrätty, hoitokuluista on haettava ensin sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset Kansaneläkelaitokselta. Sen jälkeen korvauksen hakijan on toimitettava omalla kustannuksellaan Fennialle Kansaneläkelaitoksen alkuperäiset tositteet maksetuista etuuksista ja jäljennökset niihin liittyvistä tosisteista. Muut hoitokulutositteet ja selvitykset on toimitettava Fennialle alkuperäisinä. Korvauksen hakijan on toimitettava Fennialle muukin hänen saatavillaan oleva selvitys, joka on tarpeen korvausasian ratkaisemiseksi.

Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty määrärajan laiminlyönnin tai muun syyn vuoksi, Fennia vähentää korvauksesta sen osuuden, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain perusteella.

Jos Fennia erikoistapauksessa kehottaa vakuutettua tutkituttamaan terveydentilansa Fennian määräämällä lääkäriä, vakuutettu on velvollinen noudattamaan tätä kehoitusta. Fennia maksaa tällaisista tutkimuksista aiheutuvat kulut.

F260.8 Indeksiehto

Vakuutusmäärät ja -maksu on kuoleman, haitan ja päiväkorvauksen osalta sidottu elinkustannusindeksiin. Vakuutuksen muut osat eivät ole indeksiin sidottuja. Korvaukset eivät myöskään ole indeksiin sidottuja.

Indeksiin sitomisella tarkoitetaan vakuutuskauden alusta vakuutusmäärän ja -maksun tarkistamista indeksin pistelukujen välisellä suhteella. Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä. Vuosittain indeksipistelukuun käytetään tarkistushetkeä vähintään 4 kuukautta aiempaa maaliskuun indeksilukua, jota verrataan vuotta aiempaan vastaavaan indeksilukuun. Siten jos vakuutuskauden alku on tammi-kesäkuussa, verrataan indeksitarkistuksessa edellisen vuoden ja sitä edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja. Jos taas vakuutuskauden alku on heinä-joulukuussa, verrataan indeksitarkistuksessa saman vuoden maaliskuun ja edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja.

F270 LAPSEN SAIRAUSTURVA -VAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos Lapsen Sairausturva -vakuutus on liitetty vakuutus sopimukseen ja on merkitty vakuutus kirjaan.

Jos kotivakuutus päättyy tai irtisanotaan, nousee sairausturvavakuutuksen maksu.

F270.1 Sisältö

Lapsen Sairausturva sisältää sairauskuluvakuutuksen, joka korvaa sairauden ja tapaturman aiheuttamia hoitokuluja ja täysajan tapaturmavakuutuksen, joka korvaa tapaturman aiheuttaman haitan tai kuoleman, ellei jälkimmäisten osalta ole toisin sovittu.

Vakuutuksen sisältö on merkitty vakuutus kirjaan.

F270.2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutus kirjassa mainitut Suomessa vakituisesti asuvat henkilöt, joiden voimassa olevan lainsäädännön mukainen kotipaikka on Suomessa ja jotka kuuluvat Suomen sairausvakuutuslain piiriin.

F270.3 Edunsaaja

Edunsaajaa koskevat määräykset on kerrottu yleisten sopimusehtojen kohdassa F10.

F270.4 Vakuutuksen voimassaolo

F270.4.1

Vakuutus aika

Lapsen Sairausturva on voimassa enintään sen vakuutuskauden loppuun, jonka aikana vakuutettu täyttää 20 vuotta.

F270.4.2

Voimassaolo alue

Lapsen Sairausturva on voimassa kaikkialla maailmassa.

Vakuutetulle aiheutuneista hoitokuluista ei kuitenkaan makseta korvausta, jos ne aiheutuvat sen jälkeen kun ulkomailla oleskelun alkamisesta on kulunut yli 12 kuukautta.

Yhtäjaksoisen ulkomailla oleskelun ei katsota katkenneen tilapäisten alle 30 vuorokautta kestävien Suomessa käyntien vuoksi.

Ulkomailla syntyneistä hoitokuluista vakuutetulla on lisäomavastuu (ks. ehtokohta F270.5.1.1).

F270.4.3

Urheilutoiminta

Vakuutus on voimassa kaikessa urheilutoiminnassa.

F270.5 Korvattavat vakuutustapahtumat

Lapsen Sairausturva korvaa vakuutetulle vakuutuksen voimassa ollessa

- aiheutuneet sairauden tai tapaturman hoitokulut ehtokohdan F270.5.1.2 mukaisesti
- sattuneen tapaturman aiheuttaman pysyvän haitan ehtokohdan F270.5.3.4 mukaisesti
- sattuneen tapaturman aiheuttaman kuoleman ehtokohdan F270.5.4 mukaisesti.

F270.5.1

Sairauden ja vamman hoito

Fennia korvaa alkuperäisten tositteiden perusteella ne sairauden ja tapaturman vakuutetulle vakuutuksen voimassa ollessa aiheuttamat ehtokohdassa F270.5.1.2 määritellyt sairaanhoidon kulut siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain nojalla.

Sairaanhoitokuluja samasta sairaudesta tai tapaturmasta korvataan enintään vakuutus kirjassa oleva euromäärä.

Ennen syntymää alkaneesta Lapsen Sairausturva -vakuutuksesta korvataan sairaanhoitokuluja kuitenkin enintään vakuutus kirjassa mainittu euromäärä koko vakuutus aikana.

F270.5.1.1

Omavastuu

Vakuutetulla on vakuutus kirjaan merkitty omavastuu hoitokulujen määrästä. Tämän lisäksi vakuutetulla on ulkomailla syntyneistä hoitokuluista vakuutus kirjaan merkitty lisäomavastuu.

F270.5.1.2

Korvattavat sairaanhoitokulut

Sairaanhoitokulujen korvaamisen edellytyksenä on, että tutkimus tai hoito on lääkärin määräämä ja yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaan välttämätön sairauden tai vamman tutkimiseksi tai hoitamiseksi.

Vakuutuksen perusteella korvattavia sairaanhoitokuluja ovat

- kulut lääkärin määräämistä sairauden tai vamman hoitoon viranomaisen antaman luvan perusteella apteekista myytävistä lääkevalmisteista
- maksut lääkäreiden ja muiden terveydenhuollon ammattihenkilöiden vakuutetulle tekemistä sairauden tai vamman tutkimuksista ja hoidoista
- sairaanhoitolaitosten hoitopäivämaksut vakuutuskirjassa mainittuun päivittaiseen enimmäismäärään saakka
- lääkärin määräämistä tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä sairaanhoitolaitoksissa aiheutuneet muut kulut kuin hoitopäivämaksut
- tapaturman aiheuttaman vamman leikkauksen välittömässä yhteydessä alkavan tai kipsauksen jälkeen välittömästi alkavan välttämättömän lääkärin määräämän fysioterapian kulut, kuitenkin vain yksi, enintään 10 hoitokertaa sisältävä hoitopaketti tapaturmaa kohti tapaturmavammassa ensimmäiset ortopediset sidokset tai tuet sekä kynnärsauvojen vuokra
- kulut vaikean ihosairauden hoitamiseksi tarvittavasta, välttämättömästä valohoidosta
- kulut välittömästi sairaanhoitona annetusta psykoterapiasta. Kuluja maksetaan koko vakuutusajana vain yhdeltä hoitopaketsolta, jonka pituus voi olla enintään kaksitoista kuukautta.
- kohtuulliset kulut sairauden tai vamman vaatiman, erikoislääkärin välttämättömäksi katsoman pysyvän lääkinnällisen välineen ensimmäisestä hankkimisesta sekä sen rikkoutumisesta käytössä tapaturman yhteydessä. Pysyvällä lääkinnällisellä välineellä tarkoitetaan välinettä, jolla korvataan menetetty tai heikentynyt elintoiminta ja jolla on lääketieteellisesti hyväksytty hoitotulos. Silmälasein hankkiminen korvataan vain, jos on kyse tapaturman aiheuttaman vamman vuoksi määrätystä ensimmäisistä silmälasista tai silmälasit rikkoutuvat käytössä tapaturman yhteydessä.
- kulut tapaturman aiheuttamista hampasvammoista ja hammasproteesille tapaturmasta aiheutuneista vahingoista
- välttämättömän hammashoidon kulut elimistön yleissairauden, kuten nivelreuma tai diabetes, parantamiseksi.
- välttämättömät ylimääräiset kulut koulumatkoista, jotka lääkärin määräyksestä on tästä vakuutuksesta korvattavan sairauden tai vamman vuoksi tehty normaalista poikkeavalla kulkuneuvolla eikä niitä korvata jonkin lain perusteella. Omalla autolla tehdyt matkat korvaamme Kansaneläkelaitoksen hyväksymän oman auton kilometrikorvauksen mukaisesti.
- Fennian pyytämät vakuutus- tai korvausasian ratkaisemiseksi tarvittavat lääkärinlausunnot.

F270.5.1.3

Sairanhoitolaitokset

Edellä tarkoitettuja sairaanhoitolaitoksia ovat

- valtion, kunnan tai kuntayhtymän sairaalat
- terveyskeskukset
- viranomaisen antaman luvan perusteella toimivat yksityiset sairaanhoito- ja tutkimuslaitokset
- edellä mainittuihin Suomessa oleviin hoitolaitoksiin rinnastettavat ulkomaiset hoitolaitokset.

Sairanhoitolaitoksiksi ei katsota kylpylä-, vesihoito-, luontaishoito- ja kuntoutuslaitoksia.

F270.5.1.4

Kohtuullinen korvaus

Jos on ilmeistä, että korvattavaksi haettu kulu ylittää huomattavasti kyseisten kulujen normaalin, yleisesti hyväksytyt ja noudatetun tason, Fennialla on oikeus alentaa korvauksen määrää tältä osin, ei kuitenkaan alle edellä kohtuulliseksi määritellyn tason.

Fennialla on oikeus osoittaa lääkärikeskus, sairaala tai hoitolaitos, jossa voidaan tehdä tarvittavat tutkimukset ja antaa tarpeellinen hoito. Jos tutkimus tehdään tai hoito annetaan muussa kuin Fennian osoittamassa hoitolaitoksessa, korvaus maksetaan korkeintaan Fennian osoittaman hoitopaikan kustannustason mukaisesti.

F270.5.2 Tapaturmina korvattavat tapahtumat

F270.5.2.1

Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiinvamman aiheuttava odottamaton tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta.

F270.5.2.2

Tapaturmaksi katsotaan myös yksittäisestä voimaponnistuksesta ja liikkeestä välittömästi aiheutunut lihaksen tai janteen kipeytyminen, johon on annettu lääkärinhoitoa 7 vr:n kuluessa kipeytymisestä.

Tämän ehtokohtaan mukaisen kipeytymisen hoitokuluina ei kuitenkaan korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.

F270.5.2.3

Tapaturmana pidetään myös vakuutetun tahtomatta sattunutta hukkumista, lämpöhalvausta, auringonpistoa, paleltumista, paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunutta vammautumista, kaasumyrkytystä sekä erehdyksessä nautitun aineen aiheuttamaa myrkytystä.

F270.5.3

Korvaus tapaturmaisesta haitasta

F270.5.3.1

Haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle. Yleisellä haitalla tarkoitetaan tapaturman aiheuttamaa toimintakyvyn alentumista (toiminnan vajuus). Toimintakykyä verrataan saman ikäisen terveen henkilön toimintakykyyn. Tällöin otetaan huomioon rajoitukset, joita vammasta yleensä aiheutuu jokapäiväisessä elämässä huomioon ottaen vamman laatu ja vaikeusaste. Toimintakykyä arvioitaessa ei oteta huomioon yksilöllisiä olosuhteita kuten ammattia, elin- ja asuinoloja tai harrastuksia. Toimintakykyä arvioitaessa otetaan huomioon tekoniiven, proteesin tai muun apuvälineen avulla saavutettu toimintakyvyn parantuminen.

F270.5.3.2

Haitan suuruus määrätään tapaturmavakuutuslaissa tarkoitetusta haitaluokituksesta sosiaali- ja terveysministeriön antaman asetuksen perusteella. Haitan suuruus määrätään tapaturman sattuessa voimassa olleen haittaluokituksen perusteella. Vammat on jaettu haittaluokkiin 1–20 siten, että haittaluokka 20 vastaa täyttä haittaa.

F270.5.3.3

Ohimenevä haitta

F270.5.3.3.1

Jos tapaturmasta on kulunut yksi vuosi eikä haitta ole muodostunut pysyväksi, maksetaan korvauksena kymmenen prosenttia vuodessa tapaturman sattuessa voimassa olleen vakuutusmäärän siitä osasta, mikä vastaa vamman haittaluokkaa kunakin ajankohtana.

F270.5.3.3.2

Korvausta ei kuitenkaan makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

F270.5.3.3.3

Korvausta ei makseta tapaturman aiheuttamista psyykkisistä seurauksista. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-yhteys tapaturmaan.

F270.5.3.4

Pysyvä haitta

F270.5.3.4.1

Kun haitta on muodostunut pysyväksi, maksetaan kertakorvaus. Pysyvä haitta määritellään aikaisintaan yhden vuoden kuluttua tapaturman sattuemisesta.

Jos vakuutettu kuolee yhden vuoden kuluessa tapaturmasta, ei haittakorvausta makseta.

F270.5.3.4.2

Täydestä pysyvästä haitasta maksetaan tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Osittaisesta haitasta maksetaan niin monta kahdeskymmenesosaa vakuutusmäärästä kuin haittaluokka osoittaa.

F270.5.3.4.3

Korvausta ei makseta pysyvästä haitasta, joka ilmenee kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

F270.5.3.4.4

Korvausta ei makseta tapaturman aiheuttamista psyykkisistä seurauksista. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-yhteys tapaturmaan.

F270.5.3.4.5

Jos haittaluokka vamman pahentumisen vuoksi muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut pysyvän haitan korvauksen maksamisesta, maksetaan lisäkorvaus. Lisäkorvaus on pahentumisen vuoksi muuttuneen haittaluokan ja maksetun haittaluokan erotus.

F270.5.3.4.6

Haitan pahentumisen vuoksi maksettava lisäkorvaus maksetaan vain kerran ja vain korvatun vamman pahentumisen vuoksi. Mainittu ajan jälkeen ilmeneen vamman pahentumisen vuoksi ei korvauksen määrää tarkisteta.

F270.5.4

Korvaus tapaturmaisesta kuolemasta

F270.5.4.1

Vakuutetun kuolemasta maksetaan tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Tästä korvauksesta vähennetään saman tapaturman vuoksi maksettu kertakorvaus haitasta.

F270.5.4.2

Korvausta ei kuitenkaan makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen kun kolme vuotta on kulunut tapaturmasta.

F270.6 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vakuutustapahtumat

F270.6.1

Yleiset rajoitukset

F270.6.1.1

Sen lisäksi mitä yleisten sopimusehtojen kohdassa F7 on mainittu, Lapsen Sairausturvasta ei korvata vakuutustapahtumaa, joka on aiheutunut

- ydinvastuulaissa kuvatusta ydinvahingosta riippumatta siitä, missä ydinvahinko on sattunut, eikä myöskään ydinreaktioon perustuvan aseiden tai laitteen vaikutuksesta
- siitä, että vakuutettu on ottanut osaa ulkomailla tapahtuvaan sotaan tai aseelliseen selkkaukseen taikka palvelut Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanurvaamistehtävissä, tai muissa vastaavissa tehtävissä.

F270.6.1.2

Lapsen Sairausturvasta ei myöskään korvata vakuutustapahtumaa, joka on aiheutunut siitä, että vakuutettu oli tekemässä tai yrittämässä rikollista tekoa.

F270.6.1.3

Jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuutusvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi, ei myöskään Fennia korvaa näitä hoitokuluja.

F270.6.2

Hoitokuluja koskevat rajoitukset

Sairaanhoitokuluina ei korvata

- terveystarkastusta, sairauden tai vamman ennaltaehkäisyä, raskauden ehkäisyä tai rokotusta
- fysikaalista tai siihen rinnastettavaa hoitoa, paitsi leikkauks- tai kipsausuhoiton jälkeinen fysikaalinen hoito kohdassa F270.5.1.2 tarkoitetuissa tapauksissa
- kuntoutusta tai siihen rinnastettavaa hoitoa, kuten toimintaterapia, puheterapia ja neuropsykologinen kuntoutus paitsi psykoterapiaa ehtokohdassa F270.5.1.2 mainituissa tapauksissa
- hivenainetutkimuksia tai niihin rinnastettavista tutkimuksista. Vakuutus ei myöskään korvaa ravinto-, kasvirohdos-, vitamiini-, hiven- tai kivennäisainevalmisteiden, homeopaattisten tai antroposofisten valmisteiden eikä perusvoiteiden hankkimiskuluja
- normaalisti raskauden tilasta ja synnytyksestä aiheutuvia kuluja
- raskauden keskeytystä, paitsi kun on kyse äidin sairauden hoitamiseksi välttämättömästä raskauden keskeytyksestä lapsettomuuden tutkimuksia tai hoitoja, keinohedelmöitystä tai sikiön tilan tutkimuksia tai hoitoja. Korvausta ei makseta myöskään edellä mainituista tutkimuksista tai hoidoista aiheutuneista komplikaatioista.
- kosmeettisia hoitoja tai leikkauksia, paitsi jos ne on tehty tapaturman aiheuttamien vammojen korjaamiseksi kolmen vuoden kuluessa tapaturman sattumisesta
- näöntarkastuksia eikä heikkonäköisyyden taikka taittovirheen tutkimista tai hoitoa
- silmälasien tai piilolinssien hankkimista, paitsi kohdassa F270.5.1.2 tarkoitetuissa tapauksissa
- lääkeaineen, alkoholin, huumausaineen tai muun huumausaineen aiheuttaman sairauden tai vamman hoitoa
- nikotiini-riippuvuuden hoitoa
- matka- ja yöpymiskuluja
- kuluja omaisten oleskelusta tai vierailusta sairaanhoitolaitoksessa, ansionmenetystä tai muita välillisiä menetyksiä
- vammaa, joka purtaessa on aiheutunut hampaalle tai hampasproteesille, vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulkopuolinen tekijä hampaiden, hampaiden tukielinten ja purentaelinten tutkimusta tai hoitoa, vaikka niiden sairaus on aiheutunut oireita muualla kuin hampaistossa. Poikkeuksena kohdassa F270.5.1.2 mainittu hammashoito.
- kuluja muista kuin kohdassa F270.5.1.2 mainituista lääkärinlausunnoista
- muitakaan sellaisia hoitokuluja, joita ei ole mainittu kohdassa F270.5.1.2.

Edellä mainittujen lisäksi korvausta ennen syntymää alkaneesta Lapsen Sairausturvavakuutuksesta ei makseta

- ennen vakuutetun lapsen syntymää aiheutuneista, kohdassa F270.5.1.2 mainituista sairaanhoitokuluista
- vakuutetun lapsen äidin hoidosta aiheutuneista sairaanhoitokuluista.

F270.6.3

Tapaturmaa koskevat rajoitukset

F270.6.3.1

Haittakorvausta tai kuolemantapauskorvausta ei makseta sellaisesta vammasta, joka on aiheutunut

- vakuutetun sairauden tai ruumiinvian aiheuttamasta vakuutustapahtumasta
- lääkeaineen, alkoholin, huumausaineen tai muun huumausaineen aiheuttamasta myrkytyksestä
- punkin pureutumisesta. Vakuutus ei korvaa myöskään punkin pureutumisesta johtuvaa vammaa ja muuta seurausta, kuten borrelioosia tai aivotulehdusta.
- muun hyönteisen, kuin ampiaisen, mehiläisen tai kimalaisen puremasta tai pistosta. Vakuutus ei korvaa myöskään puremisesta tai pistosta aiheutuvaa sairautta, kuten allergista reaktiota.
- sairauden tai vian hoitamiseksi tehdystä leikkaus-, hoito- ja muusta lääkinällisestä toimenpiteestä, ellei kyseessä ole tästä vakuutuksesta ehtokohdan F270.5.2.1 mukaan korvattavasta tapaturmasta johtuva toimenpide.

F270.6.3.2

Jos tapaturmasta aiheutuneeseen vammaan tai kipeytymiseen on myötävaikuttanut tapaturmasta riippumaton sairaus tai vika, maksetaan haittakorvausta vain siltä osin kuin haitan on katsottava kohdan F270.5.2 mukaisesta korvattavasta tapaturmasta aiheutuneeksi.

F270.7 Korvauksen hakeminen ja maksaminen

Sen lisäksi, mitä yleisten sopimusehtojen kohdassa F11 on määrätty, hoitokuluista on haettava ensin sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset Kansaneläkelaitokselta. Sen jälkeen korvauksen hakijan on toimitettava omalla kustannuksellaan Fennialle Kansaneläkelaitoksen alkuperäiset tositteet maksetuista etuuksista ja jäljennökset niihin liittyvistä tositteista. Muut hoitokulutositteet ja selvitykset on toimitettava Fennialle alkuperäisinä. Korvauksen hakijan on toimitettava Fennialle muikin hänen saatavillaan oleva selvitys, joka on tarpeen korvausasian ratkaisemiseksi.

Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty määräajan laiminlyönnin tai muun syyn vuoksi, Fennia vähentää korvauksesta sen osuuden, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain perusteella.

Jos Fennia erikoistapauksessa kehottaa vakuutettua tutkituttamaan terveydentilansa Fennian määräämällä lääkäriä, vakuutettu on velvollinen noudattamaan tätä kehoitusta. Fennia maksaa tällaisista tutkimuksista aiheutuvat kulut.

F270.8 Indeksiehto

Vakuutusmäärät ja -maksu on kuoleman ja haitan osalta sidottu elinkustannusindeksiin. Vakuutuksen muut osat eivät ole indeksiin sidottuja.

Korvaukset eivät myöskään ole indeksiin sidottuja.

Indeksiin sitomisella tarkoitetaan vakuutuskauden alusta vakuutusmäärän ja -maksun tarkistamista indeksin pistelukujen välisellä suhteella. Tarkistus hetki on vakuutuskauden alkamispäivä. Vuosittain indeksipistelukuuna käytetään tarkistushetkeä vähintään 4 kuukautta aiempaa maaliskuun indeksilukua, jota verrataan vuotta aiempaan vastaavaan indeksilukuun. Siten jos vakuutuskauden alku on tammi-kesäkuussa, verrataan indeksitarkistuksessa edellisen vuoden ja sitä edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja. Jos taas vakuutuskauden alku on heinä-joulukuussa, verrataan indeksitarkistuksessa saman vuoden maaliskuun ja edellisen vuoden maaliskuun indeksilukuja.

F290 LEIKKAUSTURVAVAKUUTUS Voimassa 1.5.2019 alkaen

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan, jos vakuutus on liitetty vakuutus sopimukseen ja merkitty vakuutus kirjaan.

Yrityksille Leikkausturvavakuutus voidaan myöntää, kun yrityksellä on Fenniassa Pakollinen työajan vakuutus tai työtaturma- ja ammattitautilain mukainen Yrittäjän tapaturmavakuutus.

Jos kotivakuutus päättyy tai irtisanotaan, nousee Leikkausturvavakuutuksen maksu.

Kun vakuutuksenottaja on yritys ja Pakollinen työajan vakuutus tai työtapa-
turma- ja ammattitautilain mukainen Yrittäjän tapaturmavakuutus päättyy,
päättyy myös Leikkausturvavakuutus kuluvan vakuutuskauden lopussa.

F290.1 Sisältö

Leikkausturva sisältää hoitokuluvakuutuksen, joka korvaa sairauden ja
tapaturman aiheuttamia leikkaus- tai siihen verrattavia lääkärin tekemiä
hoitotoimenpiteitä. Korvattavia ovat leikkaustoimenpide ja sen lisäksi yksi
lääkärikäynti välittömästi ennen toimenpidettä sekä yksi jälkitarkastus-
käynti.

Vakuutuksen sisältö on merkitty vakuutuskirjaan.

F290.2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa mainitut Suomessa vakituisesti asu-
vat henkilöt, joiden voimassa olevan lainsäädännön mukainen kotipaikka
on Suomessa ja jotka kuuluvat Suomen sairausvakuutuslain piiriin.

F290.3 Vakuutuksen voimassaolo

F290.3.1

Vakuutusaika

Leikkausturvavakuutus on voimassa enintään sen vakuutuskauden lop-
puun, jonka aikana vakuutettu täyttää 80 vuotta.

F290.3.2

Voimassaoloalue

Leikkausturvavakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa.

**Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vain Suomessa annettu hoito.
Katso ehtokohta F290.5.2.**

F290.3.3

Urheilutoiminta

F290.3.3.1

Vakuutus on voimassa vakuutetun oman fyysisen kuntosaa ylläpitämisek-
si harrastamassa urheilutoiminnassa.

Vakuutus ei ole voimassa urheiluliiton tai -seuran järjestämässä kilpailuis-
sa, otteluissa tai kilpailuihin ja otteluihin liittyvissä harjoituksissa.

F290.3.3.2

**Vakuutus ei ole voimassa ammattiurheilussa. Ammattiurheilusta on
kyse, kun vakuutettu saa urheilemisesta palkkaa tai muuta vasti-
ketta tai hänen on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvas-
ta annetun lain mukainen vakuutus.**

F290.3.3.3

Urheilutoimintaa koskevat rajoitukset

**Vakuutus ei ole voimassa niiden vakuutustapahtumien varalta,
jotka ovat aiheutuneet urheiluliiton tai -seuran järjestämässä kilpai-
luissa, otteluissa tai harjoituksissa taikka seuraavissa urheilulajais-
sa tai erikoisharrastuksissa:**

- **kamppailu-, kontakti- ja itsepuolustuslajit, kuten esim. judo,
karate, paini, nyrkkeily ja potkunyrkkeily**
- **ilmailulajit, kuten esim. laskuvarjohyppy, purjelento, riippuliit-
to, ultrakevyellä tai harrasterakenteisella koneella lentäminen
siipi- ja leijapurjehdus, leijalautailu ja leijahiito**
- **moottoriturheilulajit, kuten esim. mikroautoilu ja motocross**
- **voimaurheilulajit, kuten esim. painonnosto ja voimanno-
stojottelu, nopeus- ja syöksylasku sekä freestyle-laskettelu**
- **alamäkiluistelu**
- **kiipeilylajit, kuten esim. vuori- jää- ja kalliikiipeily**
- **seinäkiipeily ilman suoja- ja turvalaitteita**
- **omatoimiset vaellukset ilman ammattiopasta jäätiköillä tai yli
3 000 metrin korkeudessa**
- **omatoimiset vaellukset ilman ammattiopasta Pohjoismaiden
ulkopuolelle aavikolla tai viidakossa**
- **valtamereveneily**
- **laite- ja vapaasukellus**
- **benjihyppy.**

F290.4 Korvattavat vakuutustapahtumat

Leikkausturvavakuutus korvaa vakuutetulle vakuutuksen voimassa ollessa
- aiheutuneet sairauden tai tapaturmavamman leikkaustoimenpiteen
tai siihen rinnastettavan toimenpiteen (invasiivinen) aiheuttamat
hoitokulut ehtokohdan F290.4.1.2 mukaisesti

F290.4.1

Sairauden ja vamman hoito

Fennia korvaa vakuutetulle vakuutuksen voimassa ollessa sairauden tai
tapaturman aiheuttamasta leikkaustoimenpiteestä tai siihen rinnastetta-

vasta hoitotoimenpiteestä aiheutuneet ehtokohdassa F290.4.1.2 mainitut
sairaanhoidon kulut. Kulut korvataan alkuperäisten tositteiden perusteella
siltä osin, kuin niitä ei korvata jonkin lain nojalla.

Sairaanhoitokuluja samasta sairaudesta tai tapaturmasta korvataan
enintään vakuutuskirjassa oleva euromäärä.

F290.4.1.1

Omapastuu

Vakuutetulla on vakuutuskirjaan merkitty omapastuu hoitokulujen määrästä.

F290.4.1.2

Korvattavat sairaanhoitokulut

**Sairaanhoitokulujen (leikkaus- tai vastaava) korvaamisen edelly-
tyksenä on, että leikkaushoito on lääkärin määräämä ja yleisesti
hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaan välttämätön sairau-
den tai vamman hoitamiseksi sairaanhoitolaitoksissa.**

Vakuutuksen perusteella korvattavia sairaanhoitokuluja ovat

- Lääkärin tekemä leikkaus ja siihen rinnastettava hoitotoimenpide
- Yksi lääkärikäynti välittömästi ennen toimenpidettä sekä yksi jälki-
tarkastuskäynti lääkärillä
- kulut leikkauksen välittömässä yhteydessä alkavasta fysikaalisesta
hoidosta, kuitenkin vain yksi, enintään kymmenen hoitokertaa
sisältävä hoitopaketti sairautta tai tapaturmaa kohti
- sairaanhoitolaitosten hoitopäivämaksut vakuutuskirjassa mainit-
tuun päivittäiseen enimmäismäärään saakka
- Fennian pyytämät vakuutus- tai korvausasian ratkaisemiseksi
tarvittavat lääkärinlausunnot.

F290.4.1.3

Sairaanhoitolaitokset

F290.4.1.3.1

Sairaanhoitolaitoksia ovat Suomessa olevat

- valtion, kunnan tai kuntayhtymän sairaalat
- terveyskeskukset
- viranomaisen antaman luvan perusteella toimivat yksityiset sai-
raanhoito- ja tutkimuslaitokset.

F290.4.1.3.2

**Sairaanhoitolaitoksiksi ei katsota kylpylä-, vesihoito-, luontaishoito-
ja kuntoutuslaitoksia.**

F290.4.1.4

Kohtuullinen korvaus

Jos on ilmeistä, että **korvattavaksi haettu kulu** ylittää huomattavasti
kyseisten kulujen normaalin, yleisesti hyväksytyt ja noudatetun tason,
Fennialla on oikeus alentaa korvauksen määrää tältä osin, ei kuitenkaan
alle edellä kohtuulliseksi määritellyn tason.

Fennialla on oikeus osoittaa lääkärikeskus, sairaala tai hoitolaitos, jossa
voidaan tehdä tarvittavat tutkimukset ja antaa tarpeellinen hoito. Jos
tutkimus tehdään tai hoito annetaan muussa kuin Fennian osoittamassa
hoitolaitoksessa, korvaus maksetaan korkeintaan Fennian osoittaman
hoitopaikan kustannustason mukaisesti. Vakuutuksen perusteella myön-
netään maksusitumus ainoastaan Fennian sopimuskuumpanille.

F290.4.2

Tapaturmina korvattavat tapahtumat

F290.4.2.1

Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiinvamman aiheuttava odottamaton
tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta.

F290.4.2.2

Tapaturmana pidetään myös vakuutetun tahtomatta sattunutta hukku-
mista, lämpöhalvausta, auringonpistosta, paleltumista, paineen huomata-
vasta vaihtelusta aiheutunutta vammautumista, kaasumyrkytystä sekä
erehdyksessä nautitun aineen aiheuttamaa myrkytystä.

F290.5 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vakuutustapahtumat

F290.5.1

Yleiset rajoitukset

F290.5.1.2

**Sen lisäksi mitä yleisten sopimusehtojen kohdassa F7 on mainittu,
vakuutuksesta ei korvata vakuutustapahtumaa, joka on aiheutunut
ydinvastuulaissa kuvatusta ydinvahingosta riippumatta siitä,
missä ydinvahinko on sattunut, eikä myöskään ydinreaktioon
perustuvan aseiden tai laitteiden vaikutuksesta
siitä, että vakuutettu on ottanut osaa ulkomailta tapahtuvaan
sotaan tai aseelliseen selkkaukseen taikka palvelut Yhdisty-
neiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtävissä, tai muissa
vastaavissa tehtävissä.**

F290.5.1.3

Vakuutuksesta ei myöskään korvata vakuutustapahtumaa, joka on aiheutunut siitä, että vakuutettu oli tekemässä tai yrittämässä rikollista tekoa.

F290.5.1.4

Jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuutusvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi, ei myöskään Fennia korvaa näitä hoitokuluja.

F290.5.2

Leikkausturvavakuutuksesta maksettavia kuluja koskevat rajoitukset

Leikkausturvavakuutuksesta ei korvata kuluja, jotka aiheutuvat

- sairauden tai vamman toteamisesta tai poissulkemista varten tehdyistä tutkimuksista
  - fysikaalisesta tai siihen rinnastettavasta hoidosta, paitsi leikkaushoidon jälkeisestä fysikaalisesta hoidosta kohdassa F290.4.1.2 tarkoitetuissa tapauksissa
  - kuntoutuksesta tai siihen rinnastettavasta hoidosta
  - matkustamisesta tai yöpymisestä
  - normaalista raskaudentilasta ja synnytyksestä
  - raskauden keskeytyksestä
  - lapsettomuuden tutkimuksista tai hoidoista, keinohedelmöityksestä tai sikiön tilan tutkimuksista tai hoidoista. Korvausta ei makseta myöskään edellä mainituista tutkimuksista tai hoidoista aiheutuneista komplikaatioista.
  - kosmeettisista hoidoista tai leikkauksista paitsi jos ne on tehty tapaturman aiheuttamien vammojen korjaamiseksi kolmen vuoden kuluessa tapaturman sattumisesta ja tapaturma on sattunut vakuutuksen voimassa ollessa
  - kosmeettisia leikkauksia tai siihen rinnastettavia toimenpiteitä, vaikka leikkauksen syynä olisi lääketieteellinen peruste ja toiminnallinen haitta. Lisäksi seuraavat toimenpiteet eivät kuulu korvauksen piiriin:
    - * luomen poisto
    - * silmäluomiin tai kulmakarvojen alueeseen kohdistuvaa leikkaushoitoa
    - * suonikohjujen tai ala-raajojen laskimovajaatoiminnan hoito
    - * lihavuusleikkaus tai laihtumisen aiheuttama ylimääräisten ihopoimujen hoito
    - * rintojen suurenus- ja pienennysleikkaus.
- Edellä mainituista toimenpiteistä aiheutuneita komplikaatioita tai korjaustoimia ei myöskään korvata. Poikkeuksena edellä mainittuihin kohtiin tapaturmavamman kosmeettinen korjaava toimenpide korvataan vain, jos tapaturma on sattunut vakuutuksen voimassa ollessa.
- näöntarkastuksesta, silmälasien tai piilolasien hankkimisesta taikka taittovirheen korjaamisesta leikkauksella
  - sairaudesta tai vammasta, joka on lääkeaineen, alkoholin, huumausaineen tai muun huumausaineen aiheuttama nikotiiniriippuvuuden hoidosta
  - hampaisiin, hampaiden tukielimiin ja purentaelimiin kohdentuvista leikkauksista
  - sukupuolen korjausleikkauksista
  - muualla kuin Suomessa annetusta hoidosta tai tehdystä tutkimuksesta
  - muista kuin kohdassa F290.4.1.2 mainituista lääkärinlausunoista
  - muista sellaisista hoitokuluista, joita ei ole mainittu kohdassa F290.4.1.2.

F290.6 Korvauksen hakeminen ja maksaminen

Sen lisäksi, mitä yleisten sopimusehtojen kohdassa F11 on määrätty, hoitokuluista on haettava ensin sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset Kansaneläkelaitokselta. Sen jälkeen korvauksen hakijan on toimitettava omalla kustannuksellaan Fennialle Kansaneläkelaitoksen alkuperäiset tositteet maksetuista etuuksista ja jäljennökset niihin liittyvistä tositteista. Muut hoitokulutositteet ja selvitykset on toimitettava Fennialle alkuperäisinä. Korvauksen hakijan on toimitettava Fennialle muikin hänen saatavillaan oleva selvitys, joka on tarpeen korvausasian ratkaisemiseksi.

Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty määrärajan laiminlyönnin tai muun syyn vuoksi, Fennia vähentää korvauksesta sen osuuden, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain perusteella.

Jos Fennia erikoistapauksessa kehottaa vakuutettua tutkituttamaan terveydentilansa Fennian määräämällä lääkärillä, vakuutettu on velvollinen noudattamaan tätä kehoitusta. Fennia maksaa tällaisista tutkimuksista aiheutuvat kulut.

F290.7 Indeksiehto

Vakuutus ei ole sidottu indeksiin. Korvaukset eivät myöskään ole indeksiin sidottuja.

F300 MATKUSTAJAVAKUUTUS

Voimassa 1.5.2019 alkaen

Matkustajavakuutus sisältyy vakuutussopimukseen, kun siitä on sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan

F300.1 Vakuutuksen tarkoitus

Matkustajavakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti vakuutetulle kohdassa F300.4 mainituista vakuutustapahtumista aiheutuneet vahingot.

F300.2 Vakuutetut ja edunsaajat

F300.2.1

Vakuutettu perheineen

Vakuutettuina ovat vakuutus kirjassa olevan merkinnän mukaisesti matkalla olevat Suomessa vakituisesti asuvat ja Suomen sairausvakuutuslain piiriin kuuluvat

- vakuutuksenottaja tai muu nimetty henkilö
- edellä mainitun kanssa samassa taloudessa vakinaisesti asuvat perheenjäsenet,
- alle 18-vuotiaat matkalla mukana olevat vakuutuksenottajan tai muun nimetyn henkilön lapset ja lapsenlapset sekä samassa taloudessa asuvan puolison tai avopuolison alle 18-vuotiaat lapset ja lapsenlapset. Mainitut lapset ja lapsenlapset ovat vakuutettuina, vaikka he eivät asuisi vakuutuksenottajan tai muun nimetyn henkilön kanssa samassa taloudessa.

F300.2.2

Vakuutettuna nimetty yksittäinen henkilö

Vakuutettuna on vakuutus kirjassa mainittu matkalla oleva Suomessa vakituisesti asuva ja Suomen sairausvakuutuslain piiriin kuuluva henkilö. Jos vakuutuksenottaja on yksityishenkilö, vakuutetun on asuttava samassa taloudessa vakuutuksenottajan kanssa, lukuun ottamatta vakuutuksenottajan tai muun nimetyn henkilön alle 18-vuotiaita lapsia ja lapsenlapsia.

F300.2.3

Edunsaajat

Edunsaajaa koskevat määräykset on kerrottu yleisten sopimusehtojen kohdassa F10.

F300.3 Vakuutuksen voimassaolo

F300.3.1

Jatkuva vakuutus on voimassa Suomesta alkavilla matkoilla. Vakuutus on voimassa vakuutus kirjassa mainitulla alueella ja laajuudessa enintään 3 kuukautta matkan alkamisesta lukien.

F300.3.2

Vakuutusajan pidennys jatkuvaan vakuutukseen voidaan sopia erikseen lisäturvana yli 3 kk kestäville matkoille samalla alueella ja saman laajuudella kuin jatkuva vakuutuskin. Vakuutusajan pidennys on aina matkakohtainen ja määräaikainen.

Vakuutusajan pidennys on voimassa vakuutus kirjiaan merkityn ajan.

F300.3.3

Määräaikaisen vakuutussopimuksen matkustajavakuutus on voimassa Suomesta alkavilla matkoilla vakuutus kirjassa mainitulla alueella ja vakuutus kirjiaan merkityn laajuudena. Vakuutus on voimassa vakuutus kirjiaan merkityn ajan.

F300.3.4

Jos vakuutus on voimassa Suomessa, se on voimassa myös matkoilla, jotka tehdään suorinta matkareittiä vähintään 50 kilometrin etäisyydelle vakuutetun asunnosta, työpaikasta, opiskelupaikasta tai vapaa-ajan asunnosta.

Vakuutus ei kuitenkaan ole voimassa edellä mainituissa paikoissa eikä matkoilla mainittujen paikkojen välillä.

F300.3.5

Jos vakuutettu ei pääse ylivoimaisen, pakottavan, matkan aikana ilmenneen esteen vuoksi palaamaan matkalta aiottuna ajankohtana, on vakuutus voimassa siihen saakka, kun paluu voidaan kohtuudella järjestää. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata tästä aiheutuneita ylimääräisiä kuluja.

F300.3.6

Voimassaolo lentomatkan aikana

Vakuutus on voimassa lentomatkan aikana, kun vakuutettu on matkustajana kansallisuustunnuksin varustetussa ilma-aluksessa.

Vakuutus ei ole voimassa lentohenkilöstöön kuuluvalla tai lentoon liittyvää tehtävää suorittavalla lento-onnettomuudessa sattuvan tapaturman varalta.

F300.3.7

Voimassaolo urheilutoiminnassa

F300.3.7.1

Vakuutus on voimassa vakuutetun oman fyysisen kuntonsa ylläpitämiseksi harrastamassa urheilutoiminnassa. Vakuutus on voimassa vain lisä-sopimuksesta urheiluliiton tai -seuran järjestämässä kilpailuissa, otteluissa tai kilpailuihin ja otteluihin liittyvissä harjoituksissa.

F300.3.7.2

Vakuutus on voimassa vain erillisestä sopimuksesta urheilulajijennuksena myös niiden vakuutustapahtumien varalta, jotka ovat aiheutuneet seuraavissa urheilulajeissa tai erikoisharrastuksissa:

- kamppailu-, kontakti- ja itsepuolustuslajit, kuten esim. judo, karate, paini, nyrkkeily ja potkunyrkkeily
- ilmailulajit, kuten esim. laskuvarjohyppy, purjelento, riippuliitto, ultrakevyellä tai harrasterakenteisella koneella lentäminen
- siipi- ja leijapurjehdus, leijalautailu ja leijahiito
- moottoriurheilulajit, kuten esim. mikroautoilu ja motocross
- voimaurheilulajit, kuten esim. painonnosto ja voimanosto
- pujottelu, nopeus- ja syöksylasku sekä freestyle-laskettelu
- alamäkiluistelu
- kiipeilylajit, kuten esim. vuori-, jää- ja kalliokiipeily
- seinäkiipeily ilman suoja- ja turvalaitteita
- omatoimiset vaellukset ilman ammattiopasta jäätiköillä tai yli 3 000 metrin korkeudessa
- omatoimiset vaellukset ilman ammattiopasta Pohjoismaiden ulkopuolelle erämaassa, aavikolla tai viidakossa
- valtameriveneily
- laite- ja vapaasukellus
- benjihyppy.

Harrastuksenomaiseksi toiminnaksi ei katsota ensimmäisen kerran tapahtuvaa harrastukseen tai urheilulajiin tutustumista.

F300.3.7.3

Erillistä lisäturvaa ei myönnetä seuraavien vaarallisten urheilulajien osalta:

- amerikkalainen jalkapallo
- rugby
- vapaaottelu
- laskettelu merkittyjen rinteiden ulkopuolella.

F300.3.7.4

Vakuutus ei ole voimassa ammattiurheilussa. Ammattiurheilusta on kyse, kun vakuutettu saa urheilemisesta palkkaa tai muuta vastiketta tai hänen on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukainen vakuutus.

F300.4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

F300.4.1

Matkatapaturma

F300.4.1.1

Matkatapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiin vamman aiheuttava odottamaton tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta.

F300.4.1.2

Matkatapaturmaksi katsotaan myös yksittäisestä voimanponnistuksesta ja liikkeestä välittömästi aiheutunut lihaksen tai janteen kipeytyminen, johon on annettu lääkärinhoitoa 7 vrk:n kuluessa kipeytymisestä.

Tämän ehtokohdan mukaisen kipeytymisen hoitokuluina ei kuitenkaan korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.

F300.4.1.3

Matkatapaturmina pidetään myös vakuutetun tahtomatta sattunutta hukkumista, lämpöhalvausta, auringonpistoa, paleltumista, paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunutta vammautumista, kaasumyrkytystä sekä erehdyksessä nautittuun aineeseen aiheuttamaa myrkytystä.

F300.4.1.4

Matkatapaturmana ei korvata vammaa, joka on aiheutunut

- vakuutetun sairauden tai ruumiinvian aiheuttamasta vakuutustapahtumasta
- sairauden tai vian hoitamiseksi tehdystä leikkaus-, hoito- ja muusta lääkinnällisestä toimenpiteestä, ellei kyseessä ole tästä vakuutuksesta ehtokohdan F300.4.1.1 mukaan korvattavasta tapaturmasta johtuva toimenpide
- lääkaineen, alkoholin, huumausaineen tai muun huumaavan aineen aiheuttamasta myrkytyksestä
- puremisesta hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulkopuolinen tekijä (ks. kohta F300.5.1.2.)

- punkin pureutumisesta. Vakuutuksesta ei korvata myöskään punkin pureutumisesta johtuvaa vammaa ja muuta seurausta, kuten borrelioosia tai aivotulehdusta.
- muun hyönteisen, kuin ampiaisen, mehiläisen tai kimalaisen puremisesta tai pistosta. Vakuutuksesta ei korvata myöskään puremisesta tai pistosta aiheutuvaa sairautta, kuten allergista reaktiota.

F300.4.1.5

Jos vammaan tai kipeytymiseen on olennaisesti myötävaikuttanut tapaturmasta riippumaton sairaus tai vika, maksetaan korvausta hoitokuluista ja haitasta vain siltä osin kuin nämä ovat aiheutuneet kohtiin F300.4.1.1–F300.4.1.4 mukaisesta korvattavasta tapaturmasta.

F300.4.1.6

Jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuutusvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi, ei myöskään Fennia korvaa näitä hoitokuluja.

F300.4.2

Matkasairaus

F300.4.2.1

Matkasairaus on matkan aikana alkanut, odottamaton ja äkillinen sairautuminen, joka on edellyttänyt välitöntä lääkärinhoitoa tai jonka lääketieteellisen kokemuksen mukaan muutoin on katsottava saaneen alkunsa matkan aikana.

F300.4.2.2

Matkasairaudeksi ei katsota sairautta, jonka oireita on ilmennyt ennen matkan alkamista tai jonka tutkimukset ovat olleet kesken ennen matkalle lähtöä, vaikka sairaus todetaan matkan aikana.

F300.4.2.3

Vaikka kyseessä ei ole matkasairaus, maksetaan korvausta kuitenkin hoitokuluista, jotka ovat aiheutuneet jo ennen matkaa olleen sairauden äkillisestä pahenemisesta tai tilan muutoksesta matkan aikana, jos tämä yleisen lääketieteellisen kokemuksen mukaan ei ole ollut todennäköinen tai odotettavissa.

Näissä tapauksissa korvataan ainoastaan akuutti, ensiapuluonteinen, matkakohteessa annettu hoito enintään yhden viikon ajalta.

F300.4.2.4

Korvausta ei makseta, jos kysymyksessä on lääkaineen, alkoholin, huumausaineen tai muun huumaavan aineen aiheuttama sairaus tai vamma.

F300.4.3

Matkan peruuntuminen tai keskeytyminen

F300.4.3.1

Matkan peruuntuminen on matkalle lähdön estyminen, joka on aiheutunut pakottavasti alla mainituista syistä:

- vakuutetun tai muun kohdassa F300.4.3.4 mainitun henkilön äkillisestä ja odottamattomasta sairastumisesta, tapaturmasta tai kuolemasta. Pakottavuus arvioidaan lääketieteellisin perustein.
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneesta merkittävästä taloudellisesta esinevahingosta. Pakottavuudella tarkoitetaan sitä, että vahingon hoitaminen edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla.

F300.4.3.2

Vakuutuksesta ei korvata matkan peruuntumista seuraavista syistä:

- vakuutus on otettu myöhemmin kuin kolme vuorokautta ennen matkan alkamista tai
- peruuntumisen syy on ilmennyt ennen vakuutuksen tekemistä tai matkan varaamista.

Jos vakuutusmaksun maksaminen on vakuutusturvan voimaantulon edellytyksenä, matkan peruuntumisesta ei makseta korvausta, jos peruuntumisen syy on ilmennyt ennen vakuutuksen maksamista.

F300.4.3.3

Matkan keskeytyminen on alkaneen matkan muuttuminen, joka on aiheutunut pakottavasti seuraavista syistä:

- vakuutetun matkasairaudesta, matkatapaturmasta tai kuolemasta tai muun kohdassa F300.4.3.4 mainitun henkilön äkillisestä sairastumisesta, tapaturmasta tai kuolemasta. Pakottavuus arvioidaan lääketieteellisin perustein.
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneesta merkittävästä taloudellisesta esinevahingosta. Pakottavuus tarkoittaa sitä, että vahingon hoitaminen edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla.

F300.4.3.4

Matkan peruuntumisessa tai keskeytyksessä tarkoitetut muut henkilöt ovat vakuutetun puoliso, lapsi, otto- ja kasvattilapsi, puolison lapsi, lapsenlapsi, vanhemmat, puolison vanhemmat, otto- ja isovanhemmat, sisarukset, puolison sisarukset, miniä ja vävy sekä yksi matkakumppani, jonka kanssa vakuutettu on kahdestaan varannut matkan. Puoliso on henkilö, joka asuu samassa osoitteessa kuin vakuutettu ja elää hänen kanssaan avioliitonomaisessa suhteessa tai avioliitossa.

F300.4.4

Matkalta myöhästyminen

F300.4.4.1

Matkalta myöhästymisellä tarkoitetaan sitä, että vakuutettu myöhästyy alkuperäisen matkasuunnitelmansa mukaisen ulkomaille suuntautuvan lento-, laiva-, juna- tai linja-automatkan alkamispaikalta tai ulkomaille suuntautuvan jatkoyhteyden alkamispaikalta sen vuoksi, että vakuutetun käyttämä kulkuväline myöhästyy pakottavasti sääesteen, teknisen vian tai liikenneonnettomuuden takia.

F300.4.4.2

Myöhästymistä ei korvata, jos vakuutettu ei ole lähtenyt matkalle riittävän ajoissa huomioon ottaen ennen matkan alkamista vallitsevat olosuhteet.

F300.4.5

Vakuutuksesta ei korvata vakuutustapahtumaa, joka on aiheutunut

- **sodasta tai aseellisesta selkkauksesta taikka, jos vakuutettu on palvellut Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtävissä tai muissa vastaavissa tehtävissä. Tämän kohdan vastuurajoitusta ei sovelleta 14 päivän aikana aseellisten toimien alkamisesta muun kuin suursodan ollessa kysymyksessä, jos vakuutettu jo ennen niitä on aloittanut matkansa eikä itse ole osallistunut sanottuihin toimiin.**
- **ydinvastuulaissa kuvatusta ydinvahingosta riippumatta siitä, missä ydinvahinko on sattunut eikä myöskään ydinreaktion perustuvan aseiden tai laitteiden vaikutuksesta.**
- **siitä, että vakuutettu oli tekemässä tai yrittämässä rikollista tekoa. Tässä tapauksessa korvataan kuitenkin vakuutustapahtumasta aiheutunut kuolema.**

F300.4.6

Evakuointi- ja kriisiturva

F300.4.6.1

Evakuointi- ja kriisiturvasta korvataan evakuointikulut, kun olosuhteet ulkomaan matkakohteessa muuttuvat matkan aikana niin, että Suomen ulkoministeriö suosittaa alueelta poistumista

- äkillisen luonnonkatastrofin (esim. tulivuorenpurkaus, tuhkapilvi, tsunami, maanjäristys, lumivyöry, maanvyörymä, tulva)
- äkillisesti alkaneen aseellisen selkkauksen
- tai äkillisen terroriteon vuoksi.

Korvausta ei makseta jos matka on suuntautunut alueelle, jolle Suomen ulkoministeriö ei ole suositellut matkustamista ennen matkan alkua.

F300.4.6.2

Evakuointi- ja kriisiturvasta maksetaan korvausta psykoterapiakuluista, kun ulkomaan matkan aikana

- matkakohteessa on tapahtunut äkillinen luonnonkatastrofi, aseellinen selkkaus tai terroriteko, jonka takia ulkoministeriö suosittaa alueelta poistumista.
- vakuutettu on osallisena omaa tai matkakumppanin henkeä uhkaavassa liikenneonnettomuudessa.
- vakuutettuun kohdistuu väkivaltarikos tai sen yritys. Väkivaltarikoksesta tai sen yrityksestä on tehtävä rikosilmoitus.
- rakennuksessa, jossa vakuutettu on, tapahtuu merkittävä ja henkeä uhkaava tulipalo tai räjähdys.

Kulujen korvaaminen edellyttää, että hoitoon on hakeuduttu ja terapia annetaan kolmen kuukauden kuluessa siitä tapahtumasta, jonka johdosta korvausta haetaan. Kuluja korvataan vain Suomessa annetuista psykoterapiasta. Matkakuluja Suomeen psykoterapian saamiseksi ei kuitenkaan korvata.

F300.5 Korvaukset

F300.5.1

Matkasairauden tai matkatapaturmavamman hoito

F300.5.1.1

Hoitokulut korvataan alkuperäisen tositteen perusteella siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain nojalla. Sairauden aiheuttamat hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun 90 päivää on kulunut hoidon alkamisesta

ja tapaturman aiheuttamat hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun kolme vuotta on kulunut tapaturman sattumisesta.

Sen lisäksi, mitä yleisten sopimusehtojen kohdassa F11 on määrätty, hoitokuluista on haettava ensin sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset Kansaneläkelaitokselta. Tämän jälkeen korvauksen hakijan on toimitettava omalla kustannuksellaan Fennialle Kansaneläkelaitoksen alkuperäiset tositteet maksetuista etuuskista ja jäljennökset niihin liittyvistä tositteista. Muut hoitokulutositteet ja selvitykset on toimitettava Fennialle alkuperäisinä. Korvauksen hakijan on toimitettava Fennialle muukin hänen saatavillaan oleva selvitys, joka on tarpeen korvausasian ratkaisemiseksi.

Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty määrärajan laiminlyönnin tai muun syyn vuoksi, Fennia vähentää korvauksesta sen osuuden, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain perusteella.

Jos Fennia erikoistapauksessa kehottaa vakuutettua tutkituttamaan terveydentilansa Fennian määräämällä lääkärillä, vakuutettu on velvollinen noudattamaan tätä kehoitusta. Fennia maksaa tällaisista tutkimuksista aiheutuvat kulut

F300.5.1.2

Hoitokuluihin sisältyvät

- tarpeelliset ja kohtuulliset kulut lääkärin määräämistä tutkimuksista ja hoidoista, jotka ovat lääketieteellisesti tilan selvittämiseen tai hoitamiseen välttämättömiä ja yleisesti hyväksytyjä
- välttämättömät ja kohtuulliset matkakulut edellä tarkoitettuun tutkimukseen ja hoitoon lähimpään hoitolaitokseen. Omalla autolla tehdyt matkat korvaamme Kansaneläkelaitoksen hyväksymän oman auton kilometrikorvauksen mukaisesti.
- kulut Fennian etukäteen hyväksymästä sairauskuljetuksesta kotimaahan ja tästä aiheutuvat välttämättömän saattajan matka- ja majoituskulut
- kulut lääkälaitoksen antaman luvan perusteella myytävistä lääkkeistä, jotka lääkäri on määrännyt hoidoksi todettuun sairauteen tai vammaan
- matkatapaturman aiheuttaman vamman leikkauksen välittömässä yhteydessä alkavan tai kipsauksen jälkeen välittömästi alkavan välttämättömän lääkärin määräämän fysioterapian kulut, kuitenkin vain yksi enintään 10 hoitokertaa sisältävä hoitojakso tapaturmaa kohti
- matkatapaturmavammassa ensimmäiset ortopediset sidokset tai tuet sekä kynänsauvojen vuokra
- matkatapaturman yhteydessä rikkoutuneiden ja vakuutetun käytössä olleiden silmälasien, kuulokojeen, hammasproteesin, tukisidosten ja -liivien sekä tekojäsenten ja -elimien korjauskulut tai vastaavien uusien välineiden hankintakulut
- kohtuulliset kulut matkasairaudesta tai matkatapaturman aiheuttaman vamman vaatiman, lääkärin välttämättömäksi katsoman pysyvän lääkinnällisen välineen ensimmäisestä hankkimisesta sekä tapaturman yhteydessä käytössä olleen, edellä kerrotun välineen rikkoutumisesta ellei niitä korvata jonkin lain nojalla. Pysyvällä lääkinnällisellä välineellä tarkoitetaan välinettä, jolla korvataan menetetty tai heikentynyt elintoiminta ja jolla on lääketieteellisesti hyväksyty hoitotulos.
- tarpeelliset hammaslääkärin antaman tai määräämän matkatapaturman hoidon tai tutkimuksen kulut kohtuullisine matkakuluineen. Omalla autolla tehdyt matkat korvaamme Kansaneläkelaitoksen hyväksymän oman auton kilometrikorvauksen mukaisesti
- äkillisen hammassärlyn välttämättömästä hoidosta aiheutuneet kulut kohtuullisine matkakuluineen enintään 200 euroon asti, jos särky on alkanut ja hoito annettu matkan aikana. Nämä kulut korvataan, vaikka särky olisi aiheutunut puremisesta tai muusta kuin matkasairaudesta. Omalla autolla tehdyt matkat korvaamme Kansaneläkelaitoksen hyväksymän oman auton kilometrikorvauksen mukaisesti.
- Fennian etukäteen hyväksymät yhden lähiomaisen matka- ja majoituskulut vakuutetun luokse ja takaisin Suomeen, jos vakuutettu korvattavan matkatapaturman tai -sairaudesta vuoksi on lääketieteellisesti arvioiden hengenvaarallisessa tilassa. Korvausta maksetaan enintään 14 vuorokaudelta.
- vahingon hoitoon liittyvät välttämättömät puhelinkulut ulkomailta, kuitenkin enintään 60 euroa vakuutustapahtumaa kohti
- Fennian pyytämät vakuutus- tai korvausasian ratkaisemiseksi tarvittavat lääkärinlausunnot

F300.5.1.3

Hoitokuluihin eivät sisälly

- kulut oleskelusta kuntoutus-, kylpy- tai vesihoitolaitoksessa eivätkä matkakulut sinne ja takaisin
- kulut kuntoutushoidosta, muusta kuin kohdassa F300.5.1.2 mainitusta fysikaalisesta hoidosta tai muusta niihin rinnastettavasta hoidosta eivätkä matkakulut hoitoon ja takaisin tapaturman aiheuttamat psyykkiset seuraukset. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut

persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-yhteys tapaturmaan

- muut kuin kohdassa F300.5.1.2 mainitut lääkärintoimet
- sellaiset hoitokulut, joita ei ole mainittu kohdassa F300.5.1.2.

F300.5.1.4

Kohtuullinen korvaus

Jos on ilmeistä, että **korvattavaksi haettu kulu** ylittää huomattavasti kyseisten kulujen normaalin, yleisesti hyväksytyyn ja noudatetun tason, Fennialla on oikeus alentaa korvauksen määrää tältä osin, ei kuitenkaan alle edellä kohtuulliseksi määritellyn tason.

Fennialla on oikeus osoittaa lääkärikeskus, sairaala tai hoitolaitos, jossa voidaan tehdä tarvittavat tutkimukset ja antaa tarpeellinen hoito. Jos tutkimus tehdään tai hoito annetaan muussa kuin Fennian osoittamassa hoitolaitoksessa, korvaus maksetaan korkeintaan Fennian osoittaman hoitopaikan kustannustason mukaisesti.

F300.5.2

Matkan peruuntuminen

Matkan peruuntumisesta korvataan

- ainoastaan ne välittömät kulut, joista vakuutettu on matkanjärjestäjän tai palveluntarjoajan matka- tai sopimusehtojen mukaan vastuussa. Vakuutetun on viivytyksettä ilmoitettava matkanjärjestäjälle tai palveluntarjoajalle matkan peruuntumisesta. Jos vakuutettu laiminlyö ilmoitusvelvollisuuden, vakuutusyhtiöllä on oikeus vähentää vakuutetulle maksettavasta korvauksesta ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi matkanjärjestäjältä tai palveluntarjoajalta saamatta jäänyt hyvitys.

F300.5.3

Matkan keskeytyminen

F300.5.3.1

Matkan keskeytymisen vuoksi maksetaan

- välttämättömät ylimääräiset matka- ja majoituskulut menomatalla, matkakohteessa ja paluumatalla, ei kuitenkaan liikennevälineen kotiinkuljetuskustannuksia eikä ruokailu- tai ravintokustannuksia kohtuulliset matkakulut uudesta menomatasta matkakohteeseen, jos tämä on vakuutuksen voimassaoloaikana välttämätön opintojen tai työsuhteen jatkumisen vuoksi
- vakuutetun korvattavan matkasairauden tai matkatapaturman vuoksi sairaalassa vuodepotilaana olon tai ennenaikaisen matkalta paluun takia menetetyistä matkapäivistä korvaus, joka on niin suuri osa ennen matkan alkamista maksetuista välittömien matkakulujen yhteismäärästä kuin menetettyjen matkapäivien ja kaikkien matkapäivien välinen suhde osoittaa. Korvaus maksetaan sairastuneen tai vammautuneen vakuutetun lisäksi vain yhdelle matkakumppanille. Korvauksen maksamisen edellytys on, että kyseinen henkilö on myös itse vakuutettu matkustajavakuutuksella Fenniassa.

F300.5.3.2

Matkapäivät lasketaan matkan alkamishetkestä täysinä 24 tunnin ajanjaksoina. Menetetyt matkapäivät lasketaan vastaavasti sairaalahoidon alkamisesta tai matkan keskeytymisestä siihen saakka, jolloin sairaalahoido päättyi tai enintään siihen asti, jolloin matkan tuli päättyä. Jos ensimmäinen tai viimeinen näin laskettu täysi ajanjakso ylittyy 12 tunnilla, lasketaan myös tämä yhdeksi päiväksi.

Jos vakuutettu menettää kolme neljäsosaa kaikista matkapäivistään, katsotaan hänen menettäneen kaikki matkapäivänsä.

F300.5.4

Matkalta myöhästyminen

Matkalta myöhästyminen vuoksi maksetaan välttämättömät ja kohtuulliset ylimääräiset kulut, jotka johtuvat vakuutetun uudelleen liittymisestä matkaan. Korvauksena maksetaan enintään alkuperäisen matkan hinta vakuutettua kohti, kuitenkin enintään 2 000 euroa. Jos uudelleen liittymisen on mahdollista, korvataan myöhästyminen vuoksi peruuntuneen matkan etukäteen suoritettu hinta siltä osin kuin matka on peruuntunut, kuitenkin enintään 2 000 euroa vakuutettua kohti. Korvausta ei makseta siltä osin kuin matkan järjestäjä, liikenneyhtiö tai vastaava maksaa palautusta.

F300.5.5

Korvaus tapaturmaisesta haitasta

F300.5.5.1

Haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle. Yleisellä haitalla tarkoitetaan tapaturman aiheuttamaa toimintakyvyn alentumista (toiminnan vajuus). Toimintakykyä verrataan saman ikäisen terveen henkilön toimintakykyyn. Tällöin otetaan huomioon rajoitukset, joita vammasta yleensä aiheutuu jokapäiväisessä elämässä huomioon ottaen vamman laatu ja vaikeusaste. Toimintakykyä

arvioitaessa ei oteta huomioon yksilöllisiä olosuhteita kuten ammattia, elin- ja asuinoloja tai harrastuksia. Toimintakykyä arvioitaessa otetaan huomioon tekoniivelen, proteesin tai muun apuvälineen avulla saavutettu toimintakyvyn parantuminen.

F300.5.5.2

Haitan suuruus määrätään tapaturmavakuutuslaissa tarkoitetusta haitta-luokituksesta sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön antaman asetuksen perusteella. Haitan suuruus määrätään tapaturman sattuessa voimassa olleen haittaluokituksen perusteella. Vammat on jaettu haittaluokkiin 1–20 siten, että haittaluokka 20 vastaa täyttä haittaa.

F300.5.5.3

Ohimenevä haitta

F300.5.5.3.1

Jos tapaturmasta on kulunut yksi vuosi eikä haitta ole muodostunut pysyväksi, maksetaan korvauksena kymmenen prosenttia vuodessa tapaturman sattuessa voimassa olleen vakuutusmäärän siitä osasta, mikä vastaa vamman haittaluokkaa kunakin ajankohtana.

Korvausta ei kuitenkaan makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

F300.5.5.3.2

Korvausta ei makseta tapaturman aiheuttamista psyykkisistä seurauksista. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-yhteys tapaturmaan

F300.5.5.4

Pysyvä haitta

F300.5.5.4.1

Kun haitta on muodostunut pysyväksi, maksetaan kertakorvaus. Pysyvä haitta määritellään aikaisintaan yhden vuoden kuluttua tapaturman sattuemisesta.

Jos vakuutettu kuolee yhden vuoden kuluessa tapaturmasta, ei haittakorvausta makseta.

F300.5.5.4.2

Täydestä pysyvästä haitasta maksetaan tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Osittaisesta haitasta maksetaan niin monta kahdeskymmenesosaa vakuutusmäärästä kuin haittaluokka osoittaa.

Korvausta ei makseta pysyvästä haitasta, joka ilmenee kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

F300.5.5.4.3

Korvausta ei makseta tapaturman aiheuttamista psyykkisistä seurauksista. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tapaturman aiheuttama traumaperäinen stressireaktio tai tuhoisasta kokemuksesta seurannut persoonallisuuden muutos, joilla on lääketieteellinen syy-yhteys tapaturmaan.

F300.5.5.4.4

Jos haittaluokka vamman pahentumisen vuoksi muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut pysyvän haitan korvauksen maksamisesta, maksetaan lisäkorvaus. Lisäkorvaus on pahentumisen vuoksi muuttuneen haittaluokan ja maksetun haittaluokan erotus.

F300.5.5.4.5

Haitan pahentumisen vuoksi maksettava lisäkorvaus maksetaan vain kerran ja vain korvatun vamman pahentumisen vuoksi. Mainittu ajan jälkeen ilmeneen vamman pahentumisen vuoksi ei korvauksen määrää tarkisteta.

F300.5.6

Korvaus matkasairaudesta aiheuttamasta haitasta

F300.5.6.1

Haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka sairaudesta aiheutuu vakuutetulle.

Haittaa määrättäessä otetaan huomioon ainoastaan sairauden laatu, mutta ei yksilöllisiä olosuhteita, kuten ammattia tai harrastuksia.

F300.5.6.2

Haitan suuruus määrätään sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön antaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokitus päätöksen mukaan. Haitan suuruus määrätään sairauden ilmenemishetkellä voimassa olleen haittaluokituksen perusteella. Vammat ja sairaudet on jaettu haittaluokkiin 1–20 siten, että haittaluokka 20 vastaa täyttä haittaa.

F300.5.6.3
Pysyvä haitta

F300.5.6.3.1
Kun haitta on muodostunut pysyväksi, maksetaan kertakorvaus. Pysyvä haitta määritellään aikaisintaan yhden vuoden kuluttua sairauden ilmene-
misestä ja kun sairauden tila on lääketieteellisesti vakiintunut, kuitenkin
viimeistään kolmen vuoden kuluttua sairauden ilmenemisestä.

**Jos vakuutettu kuolee alle yhden vuoden kuluessa sairauden ilme-
nemisestä, ei haittakorvausta makseta.**

F300.5.6.3.2
Täydestä pysyvästä haitasta maksetaan sairauden ilmenemishetkellä voi-
massa ollut vakuutusmäärä. Osittaisesta haitasta maksetaan niin monta
kahdeskymmenesosaa vakuutusmäärästä kuin haittaluokkaa osoittaa.
Sairauden aiheuttamasta pysyvästä haitasta maksetaan korvaus kuiten-
kin vain jos haittaluokkaa on vähintään 10.

**Korvausta ei makseta pysyvästä haitasta, joka ilmenee yli kolmen
vuoden kuluttua sairauden ilmenemisestä.**

F300.5.6.3.3
Jos haittaluokkaa sairauden pahentumisen vuoksi muuttuu ennen kuin yksi
vuosi on kulunut pysyvän haitan korvauksen maksamisesta, maksetaan
lisäkorvaus. Lisäkorvaus on pahentumisen vuoksi muuttuneen haittaluoa-
kan ja maksetun haittaluokan erotus.

Haitan pahentumisen vuoksi maksettava lisäkorvaus maksetaan vain
kerran ja vain korvatun sairauden pahentumisen vuoksi.

Mainitun ajan jälkeen ilmenneen sairauden pahentumisen vuoksi ei korva-
uksen määrää tarkisteta.

F300.5.6.3.4
Vakuutusehtojen kohdassa F300.4.2 on määritelty, mitä tarkoitetaan va-
kuutetulla jo ennen matkaa olleen sairauden äkillisellä pahenemisella tai
tilan muutoksella ja mitä hoitokuluja vakuutus tällöin korvaa. Näissä tapa-
uksissa ei makseta haittakorvausta, koska kyseessä ei ole matkasairaus.

**F300.5.7
Korvaus kuolemantapauksesta**

F300.5.7.1
Vakuutetun kuoltua matkan aikana korvataan kohtuulliset kotiinkuljetusku-
lut tai hautauskulut ulkomailla. Nämä kulut korvataan, vaikka vakuutetun
kuolema ei ole aiheutunut muuten korvattavasta vakuutustapahtumasta.

F300.5.7.2
Tapaturman aiheuttamasta vakuutetun kuolemasta maksetaan tapatur-
man sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Tästä korvauksesta vähen-
netään saman tapaturman vuoksi maksettu pysyvän haitan korvaus.

**Korvausta ei kuitenkaan makseta, jos vakuutettu kuolee sen jäl-
keen, kun tapaturmasta on kulunut kolme vuotta.**

F300.5.7.3
Vakuutetun kuolemasta, jonka olennaisena syynä on matkalla saatu, tar-
tuntatautiastetuksessa määritelty yleisvaarallinen tartuntatauti, maksetaan
kohdassa F300.5.7.2 mainittu vakuutusmäärä.

**Korvausta ei kuitenkaan makseta, jos vakuutettu kuolee sen jäl-
keen, kun sairauden toteamisesta on kulunut yksi vuosi.**

F300.5.7.4
Alle 18-vuotiaiden perheenjäsenten osalta edellä kohdissa F300.5.7.2 ja
F300.5.7.3 tarkoitettu vakuutusmäärä on 1700 euroa lasta kohti.

**F300.5.8
Korvaus matkasairauden aiheuttamasta kuolemantapauksesta**

F300.5.8.1
Vakuutetun kuoltua matkan aikana korvataan kohtuulliset kotiinkuljetusku-
lut tai hautauskulut ulkomailla. Nämä kulut korvataan, vaikka vakuutetun
kuolema ei ole aiheutunut muuten korvattavasta vakuutustapahtumasta.

F300.5.8.2
Sairauden aiheuttamasta vakuutetun kuolemasta maksetaan sairauden
ilmenemishetkellä voimassa ollut vakuutusmäärä. Tästä korvauksesta
vähennetään saman sairauden vuoksi maksettu pysyvän haitan korvaus.

**Korvausta ei kuitenkaan makseta, jos vakuutettu kuolee sen jäl-
keen, kun sairauden ilmenemisestä on kulunut yli 1 vuosi.**

F300.5.8.3
Alle 18-vuotiaiden perheenjäsenten osalta edellä kohdassa F300.5.8.2
tarkoitettu vakuutusmäärä on 1700 euroa lasta kohti.

F300.5.8.4
Vakuutusehtojen kohdassa F300.4.2 on määritelty, mitä tarkoitetaan
vakuutetulla jo ennen matkaa olleen sairauden äkillisellä pahenemisella
tai tilan muutoksella ja mitä hoitokuluja vakuutus tällöin korvaa. Näissä
tapauksissa ei makseta korvausta kuolemantapauksesta, koska kyseessä
ei ole matkasairaus.

F300.5.9
Evakuointi- ja kriisiturvasta korvataan

F300.5.9.1
Evakuointi- ja kriisiturvasta maksetaan evakuointikuluina välittömät,
välttämättömät ja kohtuulliset ylimääräiset matka- ja majoituskulut, jotka
aiheutuvat kuljetuksesta lähimpään turvalliseen paikkaan tai Suomeen,
jos Suomeen paluu katsotaan välttämättömäksi tai tarpeelliseksi. Kuluja
korvataan enintään 2000 euroa vakuutettua ja matkaa kohden. Kulujen
tulee olla vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymiä. Evakuoinnin jälkeen pa-
luukulut alkuperäiseen matkakohteeseen voidaan korvata, jos evakuointi
on tapahtunut lähimpään turvalliseen paikkaan ulkomailla ja alkuperäisen
matkakohteen olosuhteet sallivat paluun alkuperäisen matkasuunnitelman
mukaisesti. Paluukuluja Suomesta takaisin matkakohteeseen ei korvata
evakuointi- ja kriisiturvasta.

**Evakuointi- ja kriisiturvasta kuluina ei korvata menetettyjä matka-
päiviä, ansionmenetystä tai välillisiä kuluja, kuten matka - ja majoit-
us-, ateria-, pysäköinti-, puhelin- tai muita vastaavia kuluja. Vakuu-
tus ei korvaa kuluja, joista matkanjärjestäjä on vastuussa.**

F300.5.9.2
Korvattavia psykoterapiakuluja ovat kohtuulliset kulut lääkärin määrää-
mästä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston Valviran hyväksy-
män psykoterapeutin tai psykiatrin antamasta psykoterapiasta enintään
viideltä käynniltä Suomessa vahinkotapahtumaa kohden. Korvattavan tera-
pian on oltava yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaista
ja välttämätöntä sairauden/vamman tai sattuneen tapahtuman hoidossa.
Jos psykoterapiaa annetaan pari-, perhe- tai ryhmäterapiana, korvataan
vain vakuutetun osuus terapiasta.

**Psykoterapiakuluja ei kuitenkaan korvata, jos väkivaltarikoksen
tekijä tai sen yrittäjä on vakuutetun matkakumppani tai vakuutus-
ehtojen kohdassa F300.4.3.4 mainittu henkilö. Matkakumppani on
henkilö, jonka kanssa vakuutettu on lähtenyt yhdessä varatulle
matkalle.**

F300.6 Indeksiehto

Jatkuvan vakuutuksen vakuutusmäärät ja -maksu on kuoleman ja haitan
osalta sidottu elinkustannusindeksiin. Vakuutuksen muut osat eivät ole
indeksiin sidottuja. Korvaukset eivät myöskään ole indeksiin sidottuja.

Indeksiin sitomisella tarkoitetaan vakuutuskauden alusta vakuutusmäärän
ja -maksun tarkistamista indeksin pistelukujen välisellä suhteella. Tarkis-
tushetki on vakuutuskauden alkamispäivä. Vuosittain indeksipisteluku-
na käytetään tarkistushetkeä vähintään 4 kuukautta aiempaa maaliskuun
indeksilukua, jota verrataan vuotta aiempaan vastaavaan indeksilukuun.
Siten jos vakuutuskauden alku on tammi-kesäkuussa, verrataan indek-
sitarkistuksessa edellisen vuoden ja sitä edellisen vuoden maaliskuun
indeksilukuja. Jos taas vakuutuskauden alku on heinä-joulukuussa,
verrataan indeksitarkistuksessa saman vuoden maaliskuun ja edellisen
vuoden maaliskuun indeksilukuja.

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, Helsinki
Postiosoite: 00017 FENNIA, puh. 010 5031, Y-tunnus 0196826-7
www.fennia.fi